

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Vēsture un filozofija" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Vēsture un filozofija</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Latvijas Universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3341000218</i>
Juridiskā adrese	<i>RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050</i>
Tālrunis	<i>67034301</i>
E-pasts	<i>lu@lu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Vēsture un filozofija"

Latvijas Universitāte

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	5
1. Informācija par augstskolu/ koledžu	5
2.1. Studiju virziena pārvaldība	20
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	46
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	63
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	92
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	99
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	104
Pielikumi	110
Citi pielikumi	111
Filozofija (51229)	112
Studiju programmas informācija	114
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	114
3.2. Studiju saturs un īstenošana	118
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	123
3.4. Mācībspēki	127
Pielikumi	132
Filozofija (43229)	133
Studiju programmas informācija	135
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	135
3.2. Studiju saturs un īstenošana	139
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	144
3.4. Mācībspēki	148
Pielikumi	152
Filozofija (45229)	153
Studiju programmas informācija	155
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	155
3.2. Studiju saturs un īstenošana	158
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	163
3.4. Mācībspēki	167
Pielikumi	171
Vēsture un arheoloģija (45228)	172

Studiju programmas informācija	175
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	175
3.2. Studiju saturs un īstenošana	179
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	183
3.4. Mācībspēki	187
Pielikumi	191
Vēsture un arheoloģija (43228)	192
Studiju programmas informācija	195
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	195
3.2. Studiju saturs un īstenošana	199
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	204
3.4. Mācībspēki	208
Pielikumi	212
Vēsture un arheoloģija (51228)	213
Studiju programmas informācija	216
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	216
3.2. Studiju saturs un īstenošana	221
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	226
3.4. Mācībspēki	230
Pielikumi	235

1. Informācija par augstskolu/ koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem.

Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) dibināta 1919.gadā un ir vienīgā klasiskā universitāte Latvijā, 2021.gadā studentu skaita ziņā saglabājot arī lielākās augstākās izglītības iestādes statusu valstī. LU ir zinātnes universitāte, kurā apvienots un tiek attīstīts valsts galvenais studiju un zinātniskās pētniecības potenciāls dabas, tehnisko, humanitāro un sociālo zinātņu jomā.

Misija: LU misija ir izteikta tās devīzē “Zinātnei un tēvzemei”. LU dod savu ieguldījumu pasaules zinātnes, augstākās izglītības, zināšanu, tehnoloģiju pārneses un inovācijas procesos, nodrošina Latvijas demokrātijas un kultūras izaugsmi, latviešu valodas attīstību un tautsaimniecības uzplaukumu.

Vīzija: Telpa izcilībai, vide attīstībai, laiks atbildībai. LU ir zinātnes universitāte ar augstu starptautisko reputāciju. LU veido starpdisciplināru, atvērtu un uz inovācijām vērstu izcilu darba un studiju vidi. LU darbība ir Latvijas valsts ilgtspējīgas attīstības un ekonomikas transformācijas pamats.

Vērtības:

- Universitātes saime,
- Virzība uz izcilību,
- Zinātnē balstīta attīstība,
- Atvērtība,
- Sadarbība,
- Akadēmiskā brīvība.

LU ir nozīmīga loma ne tikai Latvijas augstākās izglītības sistēmas attīstībā, bet arī valsts ekonomikas izaugsmē, tā nodrošina mūsdienu līmenim atbilstošas studijas un pētniecību, balstoties uz augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU aktīvi piedalās aktuālu valsts un sabiedrības problēmu risināšanā, kā arī ir Latvijas intelektuālās dzīves centrs, kurā tiek radītas arvien jaunas zināšanas, reizē kopjot nacionālo valodu, kultūru un veicinot valsts un sabiedrības attīstību. LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu kvalitatīvas studijas un attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras, nodrošinot augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu. LU attīstās kā moderns starptautisks akadēmiskais centrs, kas veido vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem studijās, pētniecībā un jaunradē.

Studiju process LU tiek īstenots [13 fakultātēs](#), [7 filiālēs](#) un [3 medicīnas koledžās](#). LU zinātniskā darbība tiek īstenota [18 zinātniskos institūtos](#), dažādi pētījumi, apmācības un konsultācijas papildus notiek arī [28 studiju centros](#). LU filiāļu darbības koordinēšanai, pārraudzībai, kā arī LU sadarbības ar pašvaldībām cilvēkresursu attīstības, izglītības un starpnozaru pētniecības veicināšanai darbojas [LU Reģionālais centrs](#). LU ir noslēgti vairāk kā [230 divpusēji sadarbības līgumi ar augstskolām 51 valstīs](#). [LU Kultūras centra](#) pārziņā darbojas 21 amatiermākslas kolektīvs – kori, deju kolektīvi, vokālais ansamblis, senās mūzikas ansamblis, teātris, pūtēju orķestris un keramikas studija. [LU Sporta centrs](#) organizē LU sporta aktivitāšu iespējas līdz pat 40 dažādas sporta nodarbībās 11 sporta veidos – basketbolā, cīņas sportā, fitnesa grupu nodarbībās, futbolā, florbolā, galda tenisā, kendo, vispārējā fiziskā sagatavotībā, volejbolā, karsējmeitenēs un paš aizsardzībā. LU sastāvā

aktīva darbība notiek arī pamatstruktūrvienībās: [LU Muzejs](#), [LU Botāniskais dārzs](#), [LU Rododendru audzētava "Babīte"](#), [LU Akadēmiskais apgāds](#), [LU Baldones observatorija](#). Sekmīgi darbojas arī LU nodibinājumi: [LU Fonds](#) un [Absolventu klubs](#).

Uz 2021.gada 1.oktobri LU strādā 3250 darbinieki, t.sk. 1420 — LU akadēmiskais personāls un 1830 — LU vispārējais personāls. Universitātes finanšu rādītājus raksturo 81 miljonu eiro apgrozījums un pašu kapitāla līmenis – 73%. LU galvenā darbība noris Rīgā, Raiņa bulvārī 19 un Torņkalna Akadēmiskajā centrā, kā arī vairākās vietās Rīgā un LU reģionālajās filiālēs Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

Pasaules universitāšu reitingā Times Higher Education LU ierindojas 601-800 vietā (2021), tās akadēmiskais personāls un studenti ik gadu publicē vairāk kā deviņi simti zinātniskās publikācijas *Scopus* un *Web of Science* datu bāzēs.

LU īsteno visu līmeņu studiju programmas, aptverot 28 zinātņu nozares un 22 studiju virzienus. Universitātes 13 fakultātēs tiek īstenotas 140 studiju programmas. Studiju virzienus, tajos īstenoto studiju programmu skaitu un akreditācijas termiņus skat. 1. tabulā.

1. tabula.

LU īstenotie studiju virzieni, studiju programmu skaits tajos un virzienu akreditācijas termiņi (02.11.2021.)

<i>N.p.k</i>	<i>Studiju virzieni</i>	<i>Studiju programmu skaits</i>	<i>Akreditācijas termiņš</i>
1.	Arhitektūra un būvniecība	1	08.06.2022-09.06.2028.
2.	Dzīvās dabas zinātnes	3	29.05.2013-31.12.2023.
3.	Ekonomika	8	08.09.2021-09.09.2027.
4.	Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika	7	29.05.2013-31.12.2023.
5.	Ģeogrāfijas un zemes zinātnes	6	24.04.2017-24.04.2023.
6.	Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne	5	29.05.2013-22.08.2023.
7.	Iekšējā drošība un civilā aizsardzība	3	05.06.2013-31.12.2024.
8.	Informācijas un komunikācijas zinātnes	5	16.06.2021-17.06.2023.

<i>N.p.k</i>	<i>Studiju virzieni</i>	<i>Studiju programmu skaits</i>	<i>Akreditācijas termiņš</i>
9.	Izglītība, pedagogija un sports	24	12.06.2013-31.12.2024.
10.	Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija	3	24.05.2013-31.12.2023.
11.	Māksla	1	24.11.2021-25.11.2027.
12.	Psiholoģija	3	21.06.2019-21.06.2025.
13.	Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	9	12.06.2013-31.12.2024.
14.	Sociālā labklājība	2	14.09.2022-13.09.2028.
15.	Reliģija un teoloģija	3	22.05.2013-31.12.2023.
16.	Tiesību zinātne	4	21.06.2019-21.06.2025.
17.	Tulkošana	2	14.05.2013-31.12.2024.
18.	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	8	29.09.2021-30.09.2027.
19.	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	21	26.06.2013-31.12.2024.
20.	Veselības aprūpe	13	31.05.2013-31.12.2022.
21.	Vēsture un filozofija	6	24.05.2013-31.12.2023.
22.	Vides aizsardzība	3	05.06.2013-31.12.2024.

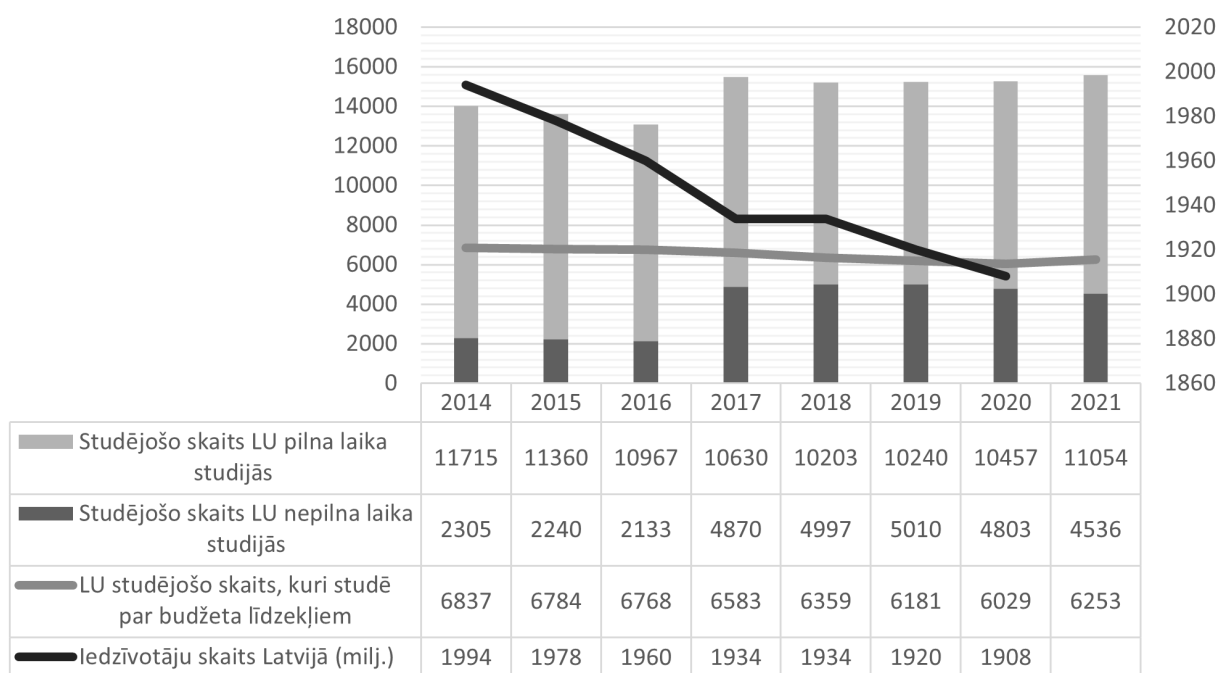
LU studiju programmas atsevišķos studiju virzienos apgūstamas arī Latvijas reģionos izvietotās septiņās LU filiālēs. Filiālēs 2021./2022.ak.g. kopumā tiek īstenotas 11 dažādas maksas studiju programmas 3 studiju virzienos, sākot ar pirmā līmeņa (koledžas) augstākās izglītības studiju programmām, profesionālā bakalaura līdz maģistra studiju programmām. Filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaitu skat. 2. tabulā.

2. tabula.

LU reģionālajās filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaits, dati uz 2021.g.

Filiāles	Alūksne (dib.1997.g.)	Bauska (dib.1997.g.)	Cēsis (dib.1995.g.)	Jēkabpils (dib.1996.g.)	Kuldīga (dib.1996.g.)	Madona (dib.1997.g.)	Tukums (dib.1996.g.)
Studiju virzienu skaits	3	1	2	1	2	1	1
Studiju programmu skaits	5	3	7	4	9	3	6
Studējošo skaits	75	146	428	99	302	99	333

Uz 2021.gada 1.oktobri LU studē kopā 15 590 studentu, no kuriem 40% studijas finansētas no valsts budžeta līdzekļiem. Ap 10% studējošo studē LU filiālēs. Kopumā ik gadu tiek uzņemti gandrīz pieci tūkstoši jaunu studentu. Studējošo skaita tendences pēdējo septiņu gadu periodā skat. 1.att.

1.attēls. LU studējošo skaits salīdzinājumā ar iedzīvotāju skaitu Latvijā, 2014.-2021.g.

2021.gada 28.jūnijā ar Senāta lēmumu Nr.2-3/90 ir apstiprināta LU vidējā termiņa attīstības stratēģija laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam ([LU Stratēģija 2027 LV, ENG](#)). Sadarbojoties iesaistītajām pusēm un veicot LU nacionālās un starptautiskās konkurētspējas analīzi, ir aktualizēts LU misijas vēstījums un definēti stratēģiskie mērķi sešos attīstības virzienos – pa trijiem katrā – pamatdarbības un institucionālajās jomās. Attīstības mērķi noteikti zinātnes, studiju, sabiedrības izglītošanas jomās, kā arī personāla un organizācijas kultūras, vides un pārvaldības jomās. LU

stratēģija 2027 paredz universitātes kā starptautiski atzītas zinātnes centra tālāko attīstību, unikālu studiju un mūžizglītības programmu pilnveidi, kā arī piedāvājumu konkurētspējīgiem darba un studiju nosacījumiem. LU turpina iepriekšējā stratēģiskajā periodā iesāktu darbu, lai sasniegtu augstāko zinātnes izcilības līmeni, kā arī veicinātu studentorientētas studijas un attīstītu modernu studiju vidi. Mērķtiecīgi tiek sekmēta LU iesaiste un ieguldījuma sniegšana Latvijas sabiedrībā. Universitāte pilnveido talantu attīstībai nepieciešamos darba nosacījumus un vidi. Ilgtspējīga izaugsme ieņem ar vien būtiskāku lomu un kļūst par caurviju principu visās tās darbības jomās. Būtiska uzmanība tiek pievērsta akadēmiskā godīguma nodrošināšanā un vērtīborientētas LU organizācijas kultūras nostiprināšanā. LU aktuālos stratēģiskos virzienus un mērķus skat.3.tabulā.

3.tabula.

LU Stratēģisko mērķu karte, 2021.-2027.g.

<i>Attīstības virzieni</i>	<i>Stratēģiskie mērķi</i>
Pamatdarbības attīstība	
1.V. Zinātnes izcilība	1.M. Universitāte kā starptautiski atzīts zinātnes centrs
2.V. Studiju attīstība	2.M. Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja
3.V. Ieguldījums sabiedrībā	3.M. Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats
Institucionālā attīstība	
4.V. Talantu attīstība	4.M. Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika
5.V. Vide un pārvaldība	5.M. Zaļā domāšana, pievilcīga, ilgtspējīga universitātes vide un efektīvs administratīvais atbalsts
6.V. Organizācijas kultūra	6.M. Iekļaujoša, uz sadarbību un inovācijām vērsta kultūra

LU stratēģijas 2027 īstenošanas rezultāti tiks vērtēti, izmantojot divdesmit vienu sasniedzamo snieguma rādītāju, no kuriem pieci izvirzīti par LU galvenajiem snieguma rādītājiem (angļu val. - *Key Performance Indicators, KPI*), tie ir pētniecībai piesaistītais finansējums no ārvalstu resursiem attiecībā uz vienu akadēmiskā personāla pilna laika ekvivalentu EUR, koppublicāciju ar ārvalstu partneriem *SCOPUS* un *Web of Science* datubāzēs īpatsvars (%), absolventu, kuri ir apmierināti (vērtējums vismaz «labi») ar studiju kvalitāti, īpatsvars (%); ārvalsts studējošo skaita īpatsvars LU (%), kā arī ieņēmumu apmērs no komercializācijas (EUR/tūkstošos).

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls,

administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

Līdz [Augstākās izglītības reformas](#) (turpmāk – AIR) ieviešanai, LU pārvaldes, vadības un **galvenās lēmēj institūcijas** bija Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķīrējtiesa. 2022. gadā darbu uzsāka jauns augstskolas pārvaldes orgāns - LU Padome. LU galveno lēmēj institūciju sastāva proporciju un ievēlēšanas termiņus skat. 4.tabulā.

4.tabula

LU galveno lēmēj institūciju ievēlēšanas termiņi, sastāva proporcijas un pilnvaru raksturojums

	<i>Izmaiņas</i>	<i>Ievēlēšanas termiņš</i>	<i>Kopējais dalībnieku skaits</i>	<i>Akadēmiskā personāla pārstāvniecība</i>	<i>Vispārējā personāla pārstāvniecība</i>	<i>Studējošo pārstāvniecība</i>
Satversmes sapulce	Līdz AIR	3 gadi	300	66.7%	8.3%	25%
	Pēc AIR	3 gadi	200	>60%	<20%	>20%
Augstskolas padome	No 2022.	4 gadi	11	5		
Senāts	-	3 gadi	50	76%	4%	20%
Rektors	-	4 gadi	1	1		
Akadēmiskā šķīrējtiesa	-	3 gadi	5	80%	0	20%

Pilnvaras

Satversmes sapulce

Līdz AIR: Satversmes sapulce ir LU augstākā pārstāvības institūcija.

Pēc AIR: Augstskolas satversmes sapulce ir augstskolas akadēmiskā, vispārējā personāla un studējošo pārstāvības institūcija.

Kompetence līdz AIR: pieņem un groza LU Satversmi; pieņem Satversmes sapulces nolikumu; apstiprina Senāta nolikumu; ievēlē un atceļ LU Senāta locekļus; ievēlē un atceļ rektoru; noklausās rektora pārskatu par LU darbību; apstiprina Akadēmiskās šķīrējtiesas nolikumus; ievēlē Revīzijas komisiju un atceļ tās locekļus; ievēlē Akadēmisko šķīrējtiesu un atceļ tās locekļus. Satversmes sapulce ir tiesīga pieņemt izskatīšanai un izlemšanai arī citus konceptuālus LU darbības un attīstības jautājumus.

Kompetence pēc AIR: **Apstiprina** augstskolas satversmi un tās grozījumus, ievēlē amatā rektoru; **var rosināt** rektora atcelšanu no amata; noklausās rektora sagatavoto ikgadējo pārskatu par augstskolas darbību; ievēlē senāta locekļus no akadēmiskā un vispārējā personāla vidus; var atsaukt senāta locekļus; ievēlē akadēmisko šķīrējtiesu.

Valsts augstskolas padome (pēc AIR)

Kompetence pēc AIR: Valsts augstskolas padome ir koleģiāla valsts augstskolas augstākā lēmēj institūcija, kas ir atbildīga par valsts augstskolas ilgtermiņa attīstību, stratēģisko un finanšu uzraudzību, kā arī nodrošina valsts augstskolas darbību atbilstoši tās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem.

Apstiprina augstskolas satversmi un tās grozījumus un virza tos apstiprināšanai satversmes sapulcē; apstiprina augstskolas attīstības stratēģiju un pārrauga tās ieviešanas progresu; apstiprina augstskolas budžetu un finanšu plānu, kā arī gada pārskatus; pārrauga augstskolas un valsts sadarbības un finansēšanas līguma darbību; uzrauga iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu darbību, pārskata to atbilstību un darbības efektivitāti; apstiprina politikas, kurās definēti augstskolas pārvaldības procesi un to darbības vispārīgie principi; pēc rektora priekšlikuma lemj par: augstskolas struktūru, augstskolas struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju un likvidāciju, augstskolas filiāļu un iestāžu dibināšanu un likvidēšanu, augstskolas dalību komercsabiedrībās, nodibinājumos un biedrībās, augstskolas personāla atlīdzības politiku, investīciju piesaisti, augstskolas kredītsaistībām, augstskolas nekustamā īpašuma attīstības plānu, augstskolas auditora izraudzīšanu; apstiprina rektora vēlēšanu nolikumu; ievērojot Augstskolu likuma noteikumus, virza vienu vai vairākus kandidātus ievēlēšanai rektora amatā satversmes sapulcē; nosaka rektora darba pienākumus un atalgojumu, slēdz ar rektoru darba līgumu un novērtē rektora darbību; var rosināt rektora atcelšanu no amata, kā arī lemj par rektora atcelšanu no amata, ievērojot Augstskolu likuma noteikumus. Padome pirms tādu lēmumu pieņemšanas, kuri skar studiju maksas apmēru, attiecas uz studiju virzienu un programmu slēgšanu un augstskolas dibinātajām stipendijām, pieprasa atzinumu no studējošo pašpārvaldes.

Senāts

Līdz AIR: Senāts ir LU personāla izveidota koleģiāla vadības un lēmēj institūcija, kas apstiprina kārtību un noteikumus, kuri regulē LU darbību.

Pēc AIR: Senāts ir koleģiāla augstskolas augstākā akadēmiskā lēmēj institūcija, kas ir atbildīga par augstskolas izglītības, pētniecības, radošās darbības izcilību, attīstību un atbilstību starptautiski atzītiem kvalitātes standartiem. Senāts regulē augstskolas akadēmiskās, radošās un zinātniskās darbības jomas.

Kompetence pirms AIR: Apstiprina kārtību un noteikumus, kuri regulē LU darbību. LU Senāts ievēlē LU Goda doktorus un Goda biedrus, LU Goda tiesu, LU Padomnieku konventu; ievēlē un atceļ Senāta priekšsēdētāju (profesoru) un viņa vietnieku (-s), organizē rektora vēlēšanas, pēc rektora priekšlikuma apstiprina LU budžetu, prorektoros un LU direktorus, LU kancleru, dekānus, LU zinātnisko institūtu direktorus un citu LU akadēmiskā darba pamatstruktūrvienību vadītājus, Padomnieku konventa nolikumu, Nolikumu par LU administrāciju; apstiprina studiju programmas un to direktorus, Senāta sekretāru (pēc Senāta priekšsēdētāja priekšlikuma), LU pamatstruktūrvienību, padomju un citu institūciju statūtus vai nolikumus, LU dibināto biedrību, nodibinājumu, publisko aģentūru, komercsabiedrību, iestāžu u.c. Satversmē noteikto mērķu sasniegšanai dibināto institūciju nolikumus vai statūtus, nolikumu par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem, LU Studentu padomes Satversmi, konceptuālos studiju procesu reglamentējošus dokumentus, LU Goda tiesas nolikumu, LU Darba kārtības noteikumus, LU Akadēmiskās šķīrējtiesas lēmumus; lemj par fakultāšu, zinātnisko institūtu un citu pamatstruktūr-vienību, kā arī biedrību, nodibinājumu, publisko aģentūru, komercsabiedrību, iestāžu u.c. institūciju izveidošanu, reorganizāciju vai likvidēšanu, par LU nosaukuma un atribūtikas izmantošanu, par saimnieciskās darbības būtiskiem jautājumiem, t.sk. nekustamo īpašumu iegādāšanu, ieķīlāšanu vai atsavināšanu, par Satversmes sapulces sasaukšanu. Senāts var pieņemt izskatīšanai arī citus nozīmīgus LU darbības jautājumus, kā arī dot skaidrojumu par Satversmes normu piemērošanu.

Kompetence pēc AIR: **Izstrādā augstskolas satversmes un tās grozījumu projektu. Senāts ir atbildīgs par satversmes atbilstību augstskolas attīstības vajadzībām un normatīvajiem aktiem; apstiprina augstskolas studiju procesa attīstības plānu, sniedz padomei priekšlikumus par attīstāmām studiju jomām;** pēc rektora ierosinājuma lemj par: studiju virzienu atvēršanu, attīstību un slēgšanu, studiju programmu atvēršanu, saturu un attīstību, kā arī slēgšanu, prasībām, procedūrām un pārbaudījumiem grādu un kvalifikāciju iegūšanai; **apstiprina augstskolas zinātniskās un mākslinieciski radošās darbības attīstības plānu,** rosina konkrētu zinātniskās darbības virzienu īstenošanu; nosaka prasības ievēlēšanai akadēmiskajos amatos un akadēmiskā personāla vērtēšanas kritērijus; nosaka ar akadēmiskā godīguma ievērošanu saistītās prasības un procedūras; **augstskolas satversmē noteiktajā kārtībā izvirza augstskolas padomes locekļus; var rosināt rektora atcelšanu no amata, kā arī lemj par rektora atcelšanu no amata; sniedz atzinumu un izsaka priekšlikumus par augstskolas attīstības stratēģiju, budžetu, augstskolas struktūrvienību izveidošanu, reorganizāciju un likvidāciju un nekustamā īpašuma attīstības plānu pirms to skatīšanas padomē.** Senāts ir tiesīgs atsevišķu jautājumu koordinācijai un risināšanai izveidot komisijas.

<i>Līdz AIR:</i> Direktors ir LU augstākā amatpersona, kas īsteno LU vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv to.	<i>Pēc AIR:</i> Direktors ir augstskolas augstākā amatpersona, kas īsteno augstskolas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv augstskolu.
<i>Kompetence līdz AIR:</i> Direktors pārziņā, vada LU darbību un ir atbildīgs par šīs darbības atbilstību Augstskolu likumam un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī LU Satversmei. Direktors, atbilstoši savai kompetencei, izdod rīkojumus un nosaka prorektoru, kancleru un direktoru kompetenci.	<i>Kompetence pēc AIR:</i> Direktors nodrošina augstskolas vadību un atbild par augstskolas attīstības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu, kā arī augstskolas finanšu resursu lietderīgu un likumīgu izlietojumu saskaņā ar likumu, citiem normatīvajiem aktiem, kā arī augstskolas satversmi, padomes un senāta lēmumiem. Direktors īsteno augstskolas reprezentatīvās funkcijas, veic citas darbības augstskolas sekmīgas darbības nodrošināšanai un pārstāv augstskolu sadarbībā ar citām institūcijām un privātpersonām. Direktors savas kompetences ietvaros izdod rīkojumus. Direktors nodrošina augstskolas studiju un zinātnes attīstības plāna izstrādi un iesniedz to apstiprināšanai senātā, nodrošina augstskolas attīstības stratēģijas izstrādi un pēc augstskolas senāta saskaņojuma saņemšanas iesniedz to apstiprināšanai padomē. Direktors sadarbībā ar augstskolas struktūrvienībām nodrošina augstskolas attīstības stratēģijas īstenošanu. Atbilstoši augstskolas attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem direktors ieceļ un atceļ prorektorus un dekānus, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību. Direktors ir atbildīgs par sekmīgu augstskolas personāla politikas īstenošanu. Direktors nodrošina augstskolas budžeta sagatavošanu un pēc augstskolas senāta saskaņojuma saņemšanas iesniedz to apstiprināšanai padomē. Direktors ir atbildīgs par budžeta izpildi un iesniedz augstskolas gada pārskatus apstiprināšanai padomē. Direktors saskaņā ar padomes pilnvarojumu rīkojas ar augstskolas līdzekļiem, tai skaitā veic nepieciešamās darbības saistībā ar augstskolas kredītsaistību uzņemšanos un investīciju piesaisti. Direktors saskaņā ar augstskolas padomes apstiprināto nekustamā īpašuma attīstības plānu pieņem lēmumus par nekustamā īpašuma iegādi, apgrūtinājumiem vai atsavināšanu. Direktors savas kompetences ietvaros atbild par augstskolas darbības atbilstību šim likumam un citiem normatīvajiem aktiem.

Akadēmiskā šķīrējtiesa

Kompetence līdz AIR: Izskata studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par LU Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem, kā arī strīdus starp LU amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās.

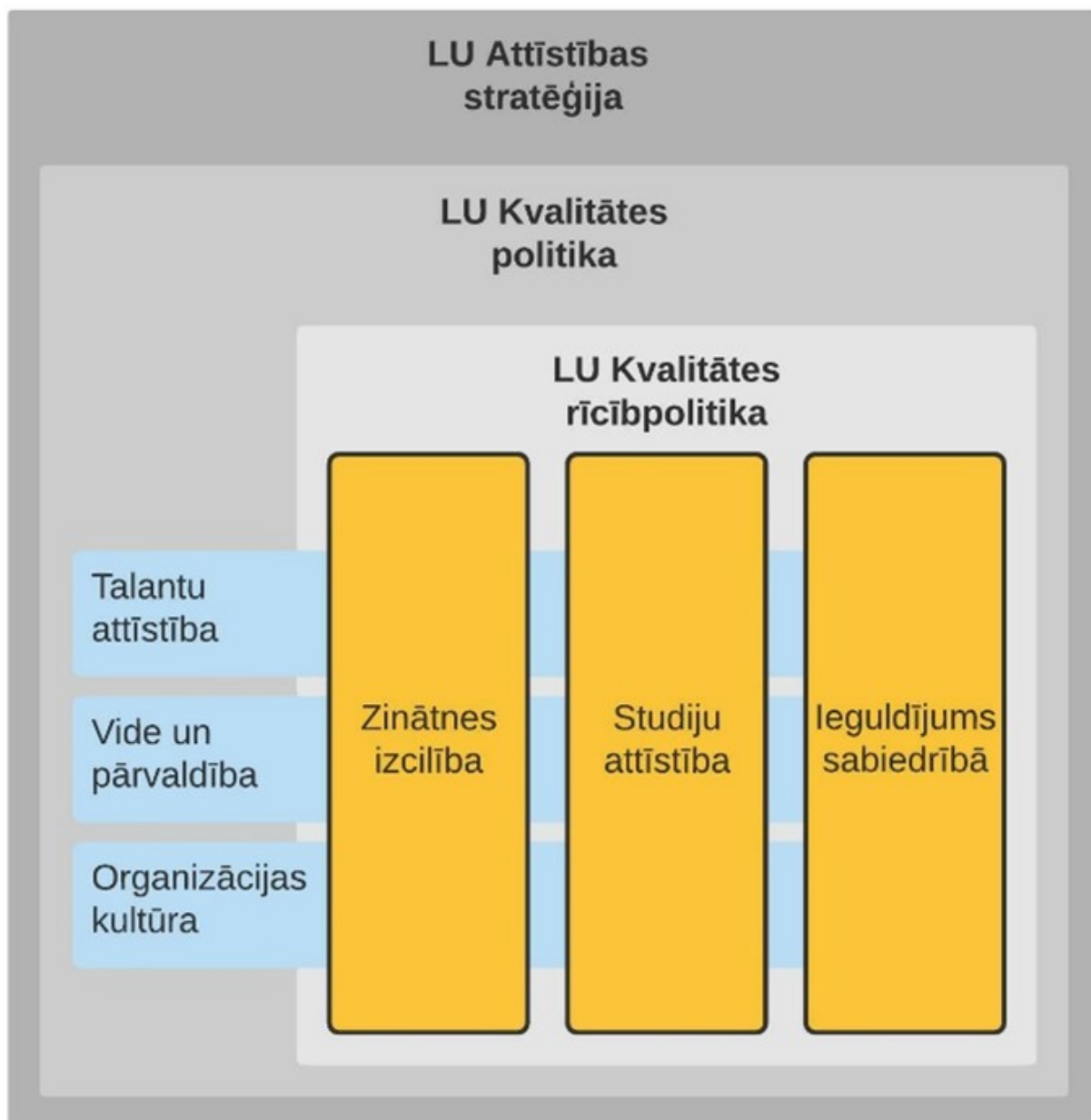
Kompetence pēc AIL: Izskata studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par augstskolas satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem, strīdus starp augstskolas amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, **AL noteiktajos gadījumos - iesniegumus par administratīva akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus augstskolas satversmē paredzētus uzdevumus.**

Plašāka informācija par LU pārvaldības struktūru ([LU Struktūra LV](#), [ENG](#)), par tās sastāvu un pilnvarām skat. [LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā](#) 1.2. nodaļā.

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

LU kvalitātes politika ir nepārtraukta attīstība virzībā uz izcilību, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu vajadzībām atbilstīgu līdzsvarotu un ilgtspējīgu rezultātu. [Kvalitātes politika](#) un no tās izrietošā [Kvalitātes rīcībpolitika](#) ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt [LU misijas īstenošanu](#), [stratēģisko mērķu sasniegšanu](#) un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Kvalitātes politika un kvalitātes rīcībpolitika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Kvalitātes politika un kvalitātes rīcībpolitika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz tās īstenošanu visos LU pārvaldības līmeņos. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt un pārsniegt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās un nākotnes vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozares regulējošām un standartu prasībām. LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un tās darbībā iesaistīto pušu vajadzību apmierināšanu.

2.attēls. LU Kvalitātes politikas un rīcībpolitikas hierarhija

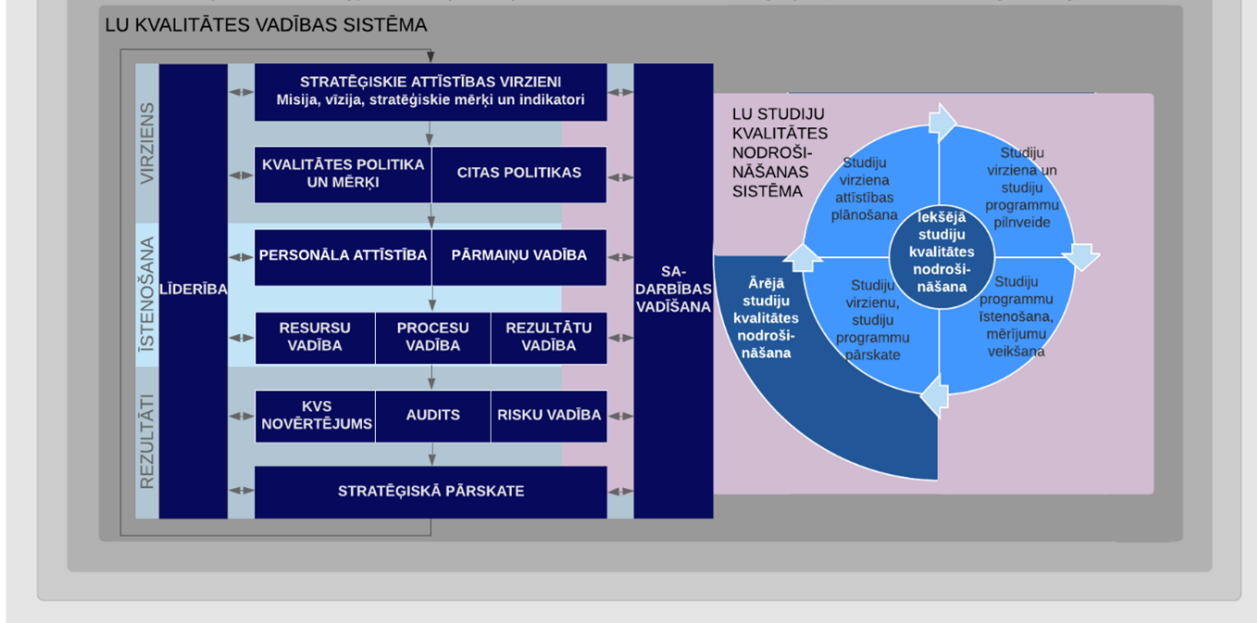
LU kvalitātes vadība ieviesta kopš 2010.gada. **LU kvalitātes vadības sistēma** tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*) izcilības modeli. Pamatdarbības jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, veidojot kvalitātes vadības sistēmā integrētas **iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas**, kurās par pamatu tiek izmantoti nozares aktuālie standarti un ietvari. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pieeja – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskate” (angliski: *RADAR, Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*), kvalitātes nodrošināšanas sistēmās tiek izmantota “Plāno – dari – pārbaudi – rīkojies (angliski: *PDCA, Plan – Do – Check – Act*) pieeja. 3. attēlā sniegta kvalitātes vadības sistēmas shēma ar integrētu studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmu. LU Kvalitātes vadības sistēmas plašāku raksturojumu skat. [LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas](#) 2.1.nodaļā.

Globālās vides tendences: sabiedriskās tendences, globalizācija, revolucionāras viedās tehnoloģijas, klimata izmaiņas u.c.

Starptautiskā dimensija: nozares politika ES kontekstā, ES direktīvas, ekonomikas attīstības un izglītības tirgus tendences u.c.

Nacionālā dimensija: attīstības stratēģijas, nozares politikas plānošanas dokumenti, tiesiskais regulējums, tautsaimniecības un izglītības tirgus tendences u.c.

3.attēls. LU Kvalitātes vadības sistēma un LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveides principi

Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai LU tiek īstenota **LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma**, kura ietver procedūras augstākās izglītības kvalitātes plānošanai, nodrošināšanai, mērīšanai un novērtēšanai atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)*), kā arī iekšējai nepieciešamībai. LU tiek nodrošināta studiju virziena attīstības un tajā esošo studiju programmu pilnveides plānošana 6 gadu periodam. Studiju programmu īstenošanas kārtība tiek noteikta LU iekšējos tiesību aktos, tostarp reglamentējot jaunu studiju programmu izstrādi, uzņemšanas nosacījumus, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām, studiju kursu un moduļu izstrādi, īstenošanu un pārskatīšanu, studiju praksi plānošanu, īstenošanu un novērtēšanu, pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi, akadēmiskā godīguma principus un to ievērošanu, eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu, iepriekš iegūtās izglītības vai profesionālās pieredzes pielīdzināšanu, aptauju veikšanas kārtību, studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu, promocijas procesu u.c. LU nodrošina kvalitātes novērtēšanā un pilnveidē nepieciešamo mērījumu veikšanu un datu vākšanu, kā arī to izmantošanu gan tūlītēju koriģējošo darbību veikšanai, gan regulārai novērtēšanai un turpmākas pilnveides plānošanai. Ik gadu tiek īstenota studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem izpildes kontrole, mērījumu analīze un SVID apspriešana nepieciešamības gadījumā veicot izmaiņas operatīvajos studiju programmu īstenošanas plānos, studiju virziena plānā, vai, izvērtējot studiju virzienu kopējo attīstību LU stratēģiskās kontroles ietvaros, veicot izmaiņas LU Stratēģiskajā rīcības plānā. Plašāka informācija par studiju kvalitātes nodrošināšanu LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas 3.1.nodaļā. Atbildību sadalījumu par kvalitātes vadību un nodrošināšanu skat. LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas 2.5.punktā.

LU kvalitātes nodrošināšanas sistēmas pamatā ir LU darbībā galveno iesaistīto pušu dalība kvalitātes novērtēšanā un pilnveidē. LU darbībā iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Galvenās iesaistītās puses definētas LU Kvalitātes rīcībpolitikas 12.punktā. Galveno kvalitātes vadībā iesaistīto pušu lomas raksturojumu un piemērus skatīt LU Kvalitātes vadības

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2(1) daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	LU formulēta tās "Stratēģijai" (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/1_VISPAREJIE_DOKUMENTI/LU_strategija_buklets_2021.pdf) atbilstīga "Kvalitātes politika" (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2_POLITIKAS/LU_Kvalitates_politika_1_.pdf), kas detalizēta "Kvalitātes rīcībpolitikā" (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2_POLITIKAS/Kvalitates_ricibpolitika_LV.pdf). Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai ieviesta "LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma" (ievērojot ESG), kas integrēti iekļaujas "LU Kvalitātes vadības sistēmā" (ievērojot EFQM). Plašāka informācija: šī dokumenta I daļas 1.3.nodaļā, kā arī "LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas" 3.1.nodaļā. Kvalitātes vadības sistēmas izveidi, uzturēšanu un pilnveidi LU nodrošina vadība un pamatstrukturvienību vadītāji (fakultāšu dekāni) un to deleģēti darbinieki. Par studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas iedibināšanu, īstenošanu un pilnveidi atbildīgs Akadēmiskais departaments, cieši sadarbojoties ar studiju virzienu vadītājiem un studiju programmu direktoriem. Ar LU iesaistīto pušu dalību, kvalitātes novērtēšanai izveidotas divas koleģiālas komisijas – Kvalitātes konsultatīvā komisija un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija. Plašāka informācija: "LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas" 2.5.nodaļā (skatīt Citi pielikumi, Kvalitātes vadības rokasgrāmata). https://www.delfi.lv/
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	Studiju programmu veidošana, iekšēja apstiprināšana noteikta LU „Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā” (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102). Plašāka informācija: šī ziņojuma 2.4.nodaļā, kā arī "LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā" 3.1.nodaļas II sadaļā. Studiju programmu darbības kvalitātes periodiska pārbaude noteikta „LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībai” (LU 14.07.2020. rīkojums Nr.1/290). Plašāka informācija: šī ziņojuma 2.4.nodaļā, "LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā" 3.1. nodaļas IX un X sadaļā (skatīt Citi pielikumi, Kvalitātes vadības rokasgrāmata).
3.	Izveidoti un publicēti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	Ar studiju rezultātiem, tostarp vērtēšanu, saistītā informācija tiek studiju kursu aprakstos, kuru sagatavošana un aktualizēšana, kā arī publicēšanas noteikumi atrunāti "LU studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtībā" (skatīt Citi pielikumi, LU Studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība). Iestājpārbaudījumu un noslēgumu pārbaudījumu norise un vērtēšana, kā arī iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu novērtēšana un atzīšana reglamentēta atbilstošos LU nolikumos. Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 1.4.nodaļā. Vēlamā ētiskā un godprātīgā rīcība un taisnīgums LU tiek nodrošināts iekšēji reglamentējot ar akadēmisko brīvību un akadēmisko godīgumu saistītos jautājumus, ievēlot un nodrošinot Akadēmisko šķīrējtiesu, un nodrošinot Akadēmiskās ētikas komisijas darbību, kā arī reglamentējot intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības principus. Plašāka informācija: "Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā" 3.2. nodaļas 2.1.sadaļā (skatīt Citi pielikumi, Kvalitātes vadības rokasgrāmata).

4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	LU personāla vadības principi personāla atlasē, darba attiecībās, motivācijas sistēmas nodrošināšanā un personāla attīstībā noteikti LU "Personāla vadības politikā" (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2._POLITIKAS/Latvijas_Universtitates_Personala_vadibas_politika.pdf). Atbilstoši tai akadēmiskā personāla attīstība tiek plānota vidējam termiņam, kā arī sastādīti mācību plāni gadam. Personāla kvalifikācijas prasības tiek noteiktas LU iekšējos normatīvos aktos atbilstoši ārējiem normatīviem aktiem, bet prasības darba kvalitātes nodrošināšanai – regulārās darbinieku novērtēšanas ietvaros, tostarp analizējot studējošo apmierinātību ar vadītājiem studiju kursiem, kā arī zinātniskās darbības rezultātus. Plašāka informācija par darbinieku piesaisti, iesaisti, attīstīšanu un noturēšanu: "Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmata" 3.2. nodaļas 3.2. sadaļā (skatīt Citi pielikumi, Kvalitātes vadības rokasgrāmata).
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem	Informācija par studējošo sekmēm tiek uzkrāta Latvijas Universitātes informatīvajā sistēmā LUIS un analizēta studiju kursa īstenošanas (t.sk. studentcentrētas pieejas nodrošināšanas), ka arī studiju programmas pilnveides ietvaros. Studējošo un studiju programmu absolventu apmierinātība ar studiju programmu tiek monitorēta caur studiju programmu īstenošanā iesaistīto darbinieku komunikācijas aktivitātēm, studējošo un absolventu pārstāvniecību lēmēj- un padomdevēj institūcijās, kā arī veicot aptaujas saskaņā ar "Regulāro aptauju organizēšanas kārtība studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē" (LU 22.08.2016. rīkojums Nr.1/334). Plašāka informācija par iesaistīto pušu iesaisti kvalitātes nodrošināšanā: "LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmata" 3.2.nodaļas 1.2. apakšnodaļā. Ar akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamajiem studiju līdzekļiem un to izmaksām saistītie jautājumi tiek monitorēti pamatstruktūrvienībās (fakultātēs, institūtos u.c.), kā arī centralizēti. Plašāka informācija par studiju informācijas vadību "LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmata" 3.1.nodaļas VII sadaļā. LU ieviesta un tiek īstenota LU rezultātu pārvaldības sistēma, kurā tiek monitorēti būtiskākie LU darbības rādītāji, balstoties uz kuriem tiek pieņemti turpmāki stratēģiski lēmumi. Plašāka informācija "LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmata" 3.2.nodaļas 7.sadaļā (skatīt Citi pielikumi, Kvalitātes vadības rokasgrāmata).
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	Katra studiju virziena pilnveide tiek plānota saskaņoti ar LU attīstības stratēģiju 6 gadiem. Plāna kontrole un darbības efektivitātes izvērtēšana tiek īstenota studiju virziena ikgadējā pašnovērtējuma ietvaros. Šie procesi notiek studiju virziena padomes, studiju virzienu īstenojošās pamatstruktūrvienībās/-u, (studiju virzienu var īstenot vairākas fakultātes), kā arī administrācijas un Senāta līmenī. LU nodrošina likumdošanā paredzēto ārējo novērtēšanu, atsevišķās programmas papildus iegūstot ārējus kvalitātes sertifikātus. Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 2.4.nodaļā. Lai veicinātu LU studiju programmu kvalitāti un konkurētspēju LU veido un finansē iekšējos grantu projektus ("Latvijas Universitātes studiju kvalitātes pilnveidošanas fonds"), kā arī piesaista ārējos līdzekļus (Eiropas Sociālais fonds (https://www.ozolzile.lu.lv/projekti/eiropas-socialais-fonds/), ERASMUS+ (https://www.ozolzile.lu.lv/projekti/erasmus/)).

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās saistes novērtējums.

Latvijas Universitātes studiju virziena "Vēstures un filozofija" mērķis ir nodrošināt akadēmiski augstvērtīgas un pētniecībā balstītas studijas, kas sagatavo patstāvīgi domājošus, kompetentus, intelektuāli daudzpusīgus un pilsoniski aktīvus vēstures un filozofijas speciālistus, kas ir spējīgi elastīgi piemērot savas zināšanas un prasmes mūsdienu mainīgajām prasībām un veiksmīgi konkurēt Latvijas un Eiropas akadēmiskajā vidē un darba tirgū.

Balstoties uz šiem mērķiem un [LU Stratēģiju 2021. – 2027.](#) gadam ir formulēti 10 galvenie studiju virziena uzdevumi šim periodam:

1. Sekmēt tādas pētniecības vides pilnveidošanu, kas orientēta uz izcilību, radošumu, atvērtību, iekšējo un starptautisko sadarbību;
2. Veicināt studiju procesa un pētniecības internacionalizāciju;
3. Sekmēt pētniecībā balstītas studijas, kas orientētas uz akadēmisko izcilību, studiju metožu daudzveidību un starpdisciplināritāti, nostiprināt augsta līmeņa profesionālās zināšanas un iemaņas, attīstīt augstākā līmeņa studijas un iesaistīt visa līmeņa studentus pētniecībā;
4. Studiju procesā nostiprināt plaši izmantojamas prasmes un kompetenci, paplašināt absolventu un nozares pārstāvju iesaisti programmu attīstīšanā;
5. Stiprināt kvalitātes vadības un atbalsta sistēmu, kas vērsta uz studējošo motivācijas un iesaistes sekmēšanu;
6. Studiju un pētnieciskajā procesā veicināt nacionālās identitātes, kultūras un intelektuālās pēctecības izzināšanu un saglabāšanu;
7. Veicināt akadēmisko zināšanu pārnesi sabiedrībā, akadēmiskā personāla un studējošo aktīvu iesaistīšanos sabiedriski nozīmīgu problēmu risināšanā un virziena pētniecisko rezultātu popularizēšanā;
8. Stiprināt kvalitātes vadības un atbalsta sistēmu, kas vērsta uz akadēmiskā personāla motivācijas un iesaistes sekmēšanu;
9. Nodrošināt nepieciešamos resursus mācību procesa un pētnieciskā darba kvalitatīvai un ilgtspējīgai realizācijai;
10. Nodrošināt demokrātisku, iekļaujošu un drošu vidi, kas ir orientēta uz sadarbību, akadēmiskā godīguma principiem un visu studentu, akadēmiskā un vispārējā personāla labbūtību.

Studiju virziena mērķis un uzdevumi atbilst LU Stratēģijā 2021. – 2027. nospraustajiem galvenajiem LU stratēģiskajiem mērķiem:

- Universitāte kā starptautiski atzīts zinātnes centrs (Studiju virziena 1. un 2. uzdevums)
- Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja (Studiju virziena 2. – 5. uzdevums)
- Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats (Studiju virziena 6. un 7. uzdevums)
- Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika (Studiju virziena 8. uzdevums)
- Zaļā domāšana, pievilcīga, ilgtspējīga universitātes vide un efektīvs administratīvais atbalsts (Studiju virziena 9. uzdevums)
- Iekļaujoša, uz sadarbību un inovācijām vērsta kultūra (Studiju virziena 10. uzdevums)

Studiju virziena mērķis un uzdevumi atbilst arī Latvijas Nacionālās attīstības plāna 2027 prioritātēm,

tai skaitā 2. prioritātei “zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei”.

Studiju virziena mērķi un uzdevumi tiek realizēti ar studiju virziena attīstības plāna un studiju programmu mērķu, uzdevumu un sasniedzamo rezultātu palīdzību. Studiju virziena plāns (skat. pielikumu: Vēstures un filozofijas studiju virziena attīstības plāns) formulē virziena uzdevumiem pakārtotos apakšuzdevumus, rezultātu sasniegšanas indikatorus, atbildīgās personas, sasniegšanas termiņus un plānotos rezultātos rādītājus. Nozīmīga studiju virziena “Vēstures un filozofija” mērķu sasniegšanai ir arī [Vēstures un filozofijas fakultātes stratēģija 2022. – 2027. gadam](#), kas ir izstrādāta 2022. gada pavasarī.

Studiju programmām ir definēti mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti, kuriem atbilstoši ir veidots programmas saturs un kursu kartējums. Programmu uzdevumi neaptver visus studiju virziena uzdevumus, bet tos, kas saistīti tieši ar kvalitatīva un pētniecībā balstīta studiju procesa nodrošināšanu.

Bakalaura studiju programma “Vēsture un arheoloģija”

Mērķis

Nodrošināt studējošajiem plaša spektra teorētisko zināšanu un pētniecisko prasmju un kompetences apguvi vēstures un arheoloģijas zinātnes nozarē atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 6. līmenim, sekmējot viņu intelektuālās daudzpusības pilnveidi, pilsoniskās apziņas izaugsmi un iekļaušanos darba tirgū.

Uzdevumi

1. Veidot studējošajiem izpratni par vispārējās un Latvijas vēstures procesiem;
2. Nodrošināt studējošajiem padziļinātu izpratni par daudzveidīgiem vēstures un arheoloģijas pētniecības virzieniem, aktuālo pētniecisko problemātiku un mūsdienu pieejām;
3. Nodrošināt pētniecības darba pamatiemaņu un prasmju apguvi, īpaši pievēršot uzmanību informācijas iegūšanas, analīzes un izmantošanas prasmēm, kritiskās domāšanas pilnveidei, zinātniskai pieejai problēmu risināšanā, akadēmiskajam godīgumam un digitālajai kompetencei;
4. Veicināt studējošo profesionālo izaugsmi, tiem iesaistoties zinātniskajā pētniecībā un zinātnes popularizācijā, sociālajās un radošajās aktivitātēs;
5. Sekmēt studējošo pašizglītošanos un izglītības turpināšanas prasmju un intereses veidošanu.

Rezultāti

Zināšanas:

1. demonstrē un izmanto paplašinātas zināšanas vēstures un arheoloģijas nozarē;
2. demonstrē izpratni par vēstures procesiem un norisēm, izprot nozares svarīgākos jēdzienus un likumsakarības;
3. pārzina vēstures un arheoloģijas zinātnes jaunākos atklājumus un pētnieciskās pieejas, kas nodrošina pamatu radošai domāšanai vai analītiskai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu zinātņu jomu saskarē.

Prasmes:

4. patstāvīgi izmanto teorētiskās nostādnes un metodes, lai veiktu pētniecisku vai kādu citu radošu darbību vai augsti kvalificētu profesionālu darbu;
5. formulē un analītiski apraksta ar vēstures un arheoloģijas nozari saistītu informāciju, problēmas un risinājumus, un argumentēti izskaidro un diskutē par būtiskiem vēstures un

- arheoloģijas aspektiem un problēmām gan ar nozares speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
6. patstāvīgi pilnveido savu profesionālo kompetenci, apgūstot jaunas metodes un prasmes un mudinot to darīt personāla grupu;
  7. risina problēmas, izmantojot zinātnisku pieeju, un rod risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.

Kompetence:

8. patstāvīgi iegūst, atlasa un kritiski analizē informāciju un to izmanto lēmumu pieņemšanā un problēmu risināšanā;
9. parāda izpratni par akadēmisko un profesionālo ētiku, izvērtē un uzņemas atbildību par pētījumu rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību;
10. aktīvi līdzdarbojas vēstures un arheoloģijas jomas dzīvē Latvijā.

Bakalaura studiju programma “Filozofija”

Mērķis

Nodrošināt filozofijas zinātnē nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 6. līmenim, tādējādi sagatavojot darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, kas orientējas filozofijas un to apakšnozaru – ētikas, estētikas, sociālās filozofijas u.c. – pamatnostādņēs, ir patstāvīgi un kritiski domājoši, spēj veikt kultūras un sociāla rakstura problēmu identifikāciju, izpēti un analīzi.

Uzdevumi

1. Nodrošināt studējošajiem zināšanu un kompetenču apguvi, kas nepieciešama, lai orientētos filozofijas jēdzienos, teorētiskajās problēmās un metodēs un lai patstāvīgi tās pielietotu filozofijas nozares pētniecisko problēmu izvirzīšanā un analīzē;
2. Nodrošināt zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas, lai patstāvīgi pielietotu filozofijas metodes un analītiskos rīkus starpdisciplinārā kontekstā, tekstu un informācijas kritiskā analīzē un izvērtēšanā, radošajā darbībā;
3. Veicināt studējošo radošo un sociālo darbību, atvērtību inovācijām un pārmaiņām, interesi par mūžizglītību, akadēmiskajā godīgumā balstītu attieksmi pret studiju un pētniecisko darbu.

Rezultāti

Zināšanas:

1. saprot filozofijas kā zinātņu nozares specifiku un pārzina tās problemātiku un problemātikas vēsturisko attīstību, saprot nozīmīgākās teorētiskās nostādnes un jēdzienus;
2. pārzina filozofijas galvenās apakšnozares un to specifiku, kā arī to saistību ar citām pētniecības, kultūras un sabiedrības jomām;
3. izprot pētnieciskā darba būtību, saprot argumentācijas, tekstu analīzes un interpretācijas, kā arī pierādījumu veidošanas principus.

Prasmes:

4. patstāvīgi analizē, interpretē un kritiski izvērtē dažādas sarežģītības pakāpes tekstus;
5. pielieto teorētiskās un metodoloģiskās zināšanas pētniecisko un sabiedriski nozīmīgu problēmu formulēšanā un risināšanā;
6. patstāvīgi plāno un organizē savu individuālo un komandas studiju darbu, izmanto digitālos rīkus, prezentē studiju un pētniecības darbā iegūtos rezultātus un pamato tos dažāda tipa auditorijām.

Kompetence:

7. saskata saistību un izmanto akadēmiskās prasmes un zināšanas sabiedriski nozīmīgu problēmu risināšanā globāli un Latvijā;
8. pētnieciskajā darbā rīkojas atbildīgi, parāda izpratni par akadēmisko un profesionālo ētiku;
9. patstāvīgi mācās, atrod un pielieto informāciju, metodoloģiskos un tehnoloģiskos rīkus, lai risinātu pētnieciskas problēmas.

Maģistra studiju programma “Vēsture un arheoloģija”

Mērķis

Nodrošināt vēstures un arheoloģijas zinātnē nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 7. līmenim, sagatavojot patstāvīgi un kritiski domājošus, augsti kompetentus vēsturniekus un arheologus, kas spēj elastīgi iekļauties mainīgajā zinātniskajā un profesionālajā vidē, veiksmīgi un patstāvīgi risinot pētnieciskās un profesionālās darbības problēmas.

Uzdevumi

1. Nodrošināt vēstures avotu pētniecībā un jaunākās zinātniskā literatūras kritiskā analīzē balstītu studiju procesu;
2. Nostiprināt un attīstīt iepriekšējā studiju līmenī iegūtās zināšanas, prasmes un kompetenci ar uzsvaru uz vēstures un arheoloģijas zinātnes teorētiskajiem, historiogrāfiskajiem un metodoloģiskajiem aspektiem;
3. Nodrošināt augsta līmeņa pētniecības prasmes un kompetenci, jaunāko zinātnisko metožu pielietošanu, kā arī akadēmiskās rakstīšanas prasmes un kompetences un nozares digitālo aspektu izpratni;
4. Studiju un pētnieciskajā procesā sekmēt aktuālo zinātnisko un sabiedrisko pētniecības problēmu risināšanu, nacionālās identitātes un kultūras mantojuma problēmu izpēti Eiropas un globālā kontekstā, kā arī izpētes rezultātu komunicēšanu profesionālajā un sabiedriskajā telpā;
5. Veicināt kompetentu, vispusīgu, pilsoniski aktīvu vēsturnieku un arheologu sagatavošanu, kuri sekmīgi iekļaujas Latvijas un Eiropas zinātniskajā aprītē un izglītības, kultūras, valsts pārvaldes un nevalstiskā sektora profesionālajā vidē.

Rezultāti

Zināšanas:

1. izskaidro vēstures vietu sociālo un humanitāro zinātņu kontekstā, pārvalda dziļas zināšanas vēstures zinātnē un izvēlētajā vēstures apakšnozarē;
2. izskaidro un kritiski analizē aktuālās vēstures zinātnes pētniecības metodes;
3. izskaidro un kritiski izvērtē jaunākos sasniegumus Latvijas un pasaules vēstures zinātniskajā literatūrā, nozares historiogrāfiskās problēmas un to risinājumus.

Prasmes:

4. pamato savu pozīciju profesionālās diskusijās par sarežģītiem vēstures nozares teorētiskiem un praktiskiem aspektiem;
5. patstāvīgi izmanto vēstures teorētiskos sasniegumus, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku darbību vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas ar vēstures problēmu risināšanu saistītās institūcijās, tai skaitā sadarbībā ar vēstures un citu nozaru speciālistiem;

6. pielieto jaunākās vēstures pētniecības metodes, tai skaitā pielietojot digitālās prasmes un atlasot savai zinātniskai darbībai piemērotākās metodes.

Kompetence:

7. patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas vēstures zinātnes un praktiskās darbības jomā, pamato pilsoniski atbildīgus lēmumus un, ja nepieciešams, veic papildu analīzi;
8. patstāvīgi un radoši īsteno pētījumus vēstures zinātnē;
9. integrē vēstures un citu radniecīgo jomu zināšanas, dod ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, radošā vēstures metožu attīstībā.

Maģistra studiju programma “Filozofija”

Mērķis

Nodrošināt filozofijas zinātnē nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 7. līmenim, sagatavojot speciālistus ar tiesībām un potenciālu studēt Filozofijas un citās doktora studiju programmās, augstāko izglītības iestāžu mācībspēkus un pētniekus un augsta līmeņa valsts iestāžu darbiniekus, kuri spēj risināt zinātniskas un profesionālas filozofijas, ētikas un citu tās apakšnozaru aktuālās problēmas starpnozaru kontekstā.

Uzdevumi

1. Veidot un regulāri atjaunināt kvalitatīvu studiju saturu atbilstoši filozofijas un tās apakšnozaru teorētiskajām un metodoloģiskajām novitātēm, akadēmiskās un profesionālās vides kā arī darba tirgus prasībām;
2. Attīstīt studentos zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba iemaņas, sagatavot viņus patstāvīgam zinātniskam un pētnieciskam darbam, integrēt studijas ar pētniecību, iesaistot studentus nodaļas pētnieciskajos projektos;
3. Ikdienu studiju procesā attīstīt studējošo iniciatīvu, izpratni un atbildību par zinātnes rezultātu un profesionālās darbības ētiskajiem aspektiem; sekmēt studējošo radošo spēju attīstību un motivēt labākos studentus tālākām studijām doktora studiju programmā;
4. Veicināt starptautisku sadarbību filozofijā un tās apakšdisciplīnās, kā arī sadarbību starpdisciplināru projektu izstrādē.

Rezultāti

Zināšanas:

1. demonstrē paplašinātas un padziļinātas zināšanas filozofijā un izvēlētajā apakšnozarē;
2. pārzina nozīmīgākās teorētiskās diskusijas atbilstīgi jaunākajiem pētījumiem un demonstrē to kritisku izpratni;
3. demonstrē zināšanas un izpratni par filozofijas un tās apakšnozaru metodēm, tostarp to pielietojumu starpdisciplināras ievirzes pētījumos.

Prasmes:

4. formulē un analītiski apraksta jaunāko informāciju, problēmas un risinājumus izvēlētajā filozofijas apakšnozarē, lai veiktu pētniecisku darbību;
5. argumentēti izskaidro un diskutē par filozofijas nozares teorētiskiem un praktiskiem aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
6. patstāvīgi pilnveido savai izvēlētajai apakšnozarei nepieciešamo kompetenci.

Kompetence:

7. patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas filozofijā un izvēlētajā filozofijas apakšnozarē, pamato lēmumus, un, ja nepieciešams, veic papildu analīzi;
8. integrē filozofijas un radniecīgo jomu zināšanas, risina nozīmīgus pētnieciskus uzdevumus;
9. parāda izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Doktora studiju programma “Vēsture un arheoloģija”

Mērķis

Nodrošināt vēstures zinātnes pēctecību, zinātnisko, augstākās izglītības un kultūras iestāžu vadošo darbinieku sagatavošanu, kuriem ir kompetence izvirzīt un risināt mūsdienu vēstures zinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu, plašākā nozīmē tas veicinās dalību intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt nacionālās vēstures zinātnes attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu.

Uzdevumi

1. Veikt labāko pretendentu atlasī, ievērojot kopīgi izstrādātos kritērijus doktorantūras reflektantu vērtēšanai;
2. Nodrošināt dziļu un plašu zināšanu apguvi par mūsdienu pasaules un Latvijas vēstures zinātnes aktuālajām teorētiskām un metodoloģiskām problēmām;
3. Attīstīt doktorantu prasmes un kompetenci, kas dos viņiem iespēju veikt patstāvīgus, zinātniskajās atziņās un metodēs balstītus projektus un veikt zinātniskus pētījumus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem standartiem atbilstošus sasniegumus;
4. Nodrošināt kvalificētu vadību doktorantu zinātniskajam darbam, nodrošināt akadēmiskā personāla zinātniskā darba pieredzes, zinātnisko metožu, erudīcijas nodošanu nākamajai paaudzei;
5. Radīt iespēju doktorantiem savu zinātnisko pētījumu rezultātus un teorētiskās atziņas publicēt starptautiskajā un nacionālajā zinātniskajā periodikā;
6. Iepazīstināt doktorantus ar jaunākajiem teorētiskajiem un historiogrāfiskajiem sasniegumiem;
7. Veicināt doktorantu izpratni par zinātnisko un akadēmisko karjeru un pilnveidot akadēmiskajam darbam nepieciešamo pedagoģisko kompetenci;
8. Veicināt starpdisciplināritātes attīstību, sadarbojoties ar citām LU, DU un citu augstskolu doktora studiju programmām.

Rezultāti

Zināšanas:

1. pārzina aktuālās vēstures un arheoloģijas zinātņu pētniecības metodes;
2. pārzina un pielieto jaunākos sasniegumus Latvijas un pasaules historiogrāfijā;
3. pārzina vēstures teorētiskās problēmas un to risinājumus;
4. izprot vēstures un citu sociālo un humanitāro disciplīnu interdisciplināro saistību;
5. piemīt dziļas specializētas zināšanas izvēlētajā pētījuma virzienā, atbilstošajā vēstures apakšnozarē un plašas zināšanas vēstures zinātnē.

Prasmes:

6. patstāvīgi formulē un kritiski analizē pētījuma problēmas dažādos izglītības līmeņos, tai skaitā augstākajā izglītībā un doktorantūras studiju līmenī;

7. pieņem zinātniski pamatotus lēmumus vēstures zinātnes un radniecīgo sociālo un humanitāro disciplīnu problēmu risinājumos un argumentēti aizstāv savu viedokli;
8. ierosina un īsteno pētījumus balstītas pārmaiņas savā institūcijā, vēstures nozarē un iespēju robežās sabiedrībā kopumā;
9. pielieto jaunākās vēstures pētniecības metodes, izvēloties savai zinātniskai darbībai piemērotākās;
10. integrē zinātnisko pētījumus rezultātus studijuursos augstskolā, studentu un doktorantu zinātnisko darbu vadīšanā.

Kompetence:

11. patstāvīgi un atbildīgi plāno, strukturē un vada zinātniskus projektus, tai skaitā starptautiskus;
12. publicē sava pētījuma rezultātus starptautiski atzītos, tai skaitā, starptautiski citējamos izdevumos Latvijā un ārzemēs;
13. publisko zinātniskā pētījumu rezultātus nacionālās un starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros;
14. patstāvīgi, atbildīgi un kritiski veic vēstures zinātnē nozīmīgus zinātniskos pētījumus, sekmē inovāciju ieviešanu pētniecības praksē;
15. patstāvīgi vada zinātnisku kolektīvu darbu vēstures un arheoloģijas nozarē.

Doktora studiju programma “Filozofija”

Mērķis

Sagatavot augsti kompetentus pētniekus filozofijas, ētikas un starpdisciplināru pētījumu jomās, kas spēj fleksibili iekļauties mainīgajā zinātniskajā un profesionālajā vidē, veiksmīgi un patstāvīgi risināt pētnieciskās darbības problēmas un spēj kvalitatīvi piedalīties visai sabiedrībai svarīgu jautājumu formulēšanā un risināšanā.

Uzdevumi

1. Sniegt padziļinātas zināšanas un izpratni par filozofijas un interdisciplināru pētījumu problēmām, sekmēt zinātnes nozares teoriju un metodoloģiju padziļinātu apguvi, nodrošināt augstas doktorantu kompetences sasniegšanu izvēlētajā zinātnes nozarē. Sniegt zināšanas par filozofijas disciplīnām, to savstarpējo saikni, kā arī izpratni par filozofijas un citu zinātņu nozaru mijiedarbību;
2. Attīstīt un pilnveidot zinātniski pētnieciskā darba prasmes, veicināt jaunāko teorētisko pieeju un pētniecības metožu apguvi un to pielietošanu praksē, kas ļauj doktorantiem nonākt pie inovatīviem zinātniskiem rezultātiem izvēlētajā zinātnes nozarē;
3. Veicināt augstskolas pedagoģijas teorijas un prakses apguvi, ka arī attīstīt pedagoģiskās prasmes, kas nepieciešamas veiksmīgam darbam kā mācībspēkam pēc doktorantūras beigšanas;
4. Attīstīt zinātniskās literatūras analīzes un zinātniskās komunikācijas prasmes, sekmēt radošās un kritiskās domāšanas un argumentācijas spēju un prasmju attīstību valsts intelektuālā potenciāla bagātināšanai un virziena izgaismē;
5. Veicināt doktorantu līdzdalību ar referātiem konferencēs, semināros, doktorantūras skolās u. c.
6. Nodrošināt iespējas doktorantiem publicēt pētnieciskā darba rezultātus un teorētiskās atziņas vispārāztītos recenzējamos zinātniskos izdevumos un nozares zinātniskos izdevumos, īpašu vērību veltot publikācijām starptautiskā vidē un starptautiski atzītās datu bāzēs;
7. Nodrošināt iespēju studentiem patstāvīgi sagatavot promocijas darbu un to pirmsaizstāvēt

doktora studiju padomē, tādējādi apliecinot augsta līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci filozofijā.

Rezultāti

Zināšanas:

1. pārzina un izprot filozofijas klasiskās un modernās teorijas un atziņas, un to attīstību;
2. pārzina un metalīmenī izprot filozofisko metožu veidošanu un lietojumu, kā arī pielieto filozofijas metodes pētniecībā;
3. pārzina un izprot mūsdienu aktuālās diskusijas filozofijā, ētikā un starpdisciplināru pētījumu jomās.

Prasmes:

4. patstāvīgi izvērtē un izvēlas pētījumiem atbilstošas metodes;
5. dod ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām un to pielietošanai praksē, īstenojot oriģinālus pētījumus, no kuriem vismaz daļa ir starptautiski citējami publikāciju līmenī;
6. gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par filozofijas un ētikas jomu (savu apakšnozari) ar plašām zinātniskām aprindām un sabiedrību kopumā, kā arī patstāvīgi paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju, īsteno pētnieciskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus un vada pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes.

Kompetence:

7. veicot patstāvīgu un kritisku analīzi, dažādu teorētisku elementu sintēzi un izvērtēšanu, risina nozīmīgus uzdevumus filozofijas, ētikas un starpdisciplināru pētījumu jomās;
8. patstāvīgi formulē un kritiski analizē kompleksas filozofiskas, ētiskas un starpdisciplināri risināmas problēmas;
9. pamato pilsoniski atbildīgus lēmumus publiskās diskusijās par sabiedrībai svarīgiem jautājumiem, kā arī sniedz ieguldījumu mūsdienu pasaules problēmu inovatīvā redzējumā.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Studiju virziena SVID analīze tika veikta vairākos posmos. 2021. gada pavasara semestrī virziena vadītāja vadībā tika sagatavota virziena un programmu SVID analīzes skice, tās pamatā bija iepriekšējo gadu programmu un studiju virziena pašnovērtējumu ziņojumi un tajā ietvertie studentu aptauju apkopojumi, 2020. gada studiju virziena attīstības plāns, 2013. gada akreditācijas ekspertu komentāri un ieteikumi, PricewaterhouseCoopers 2020. gadā veiktais vēstures un filozofijas bakalauru programmu izvērtējums, kā arī LU stratēģijas 2021. -2027. gadam, kas šajā laikā paralēli tika gatavota, materiāli. SVID analīze tika nodota apspriešanai darba grupām, kurās piedalījās

mācībspēki, studējošo, darba devēju un absolventu pārstāvji. Studiju virziena SVID analīze tika precizēta 2021. gada rudenī, kad bija noslēgušās diskusijas nodaļā un virziena padomē par jaunā akreditācijas perioda studiju programmu studiju plāniem un bija publicēta LU stratēģija 2021.-2027. gadam (apstiprināts ar LU Senāta 28.06.2021. lēmumu Nr.90).

Stiprās puses

Studiju attīstība

- Studiju virziens nodrošina akadēmiski augstvērtīgas pilna cikla studijas vēstures un filozofijas nozarē.
- Studiju virziena docētāju vidū ir daudzi zinātnes nozarēs vadošie pētnieki Latvijā, filozofijas programmas ir unikālas Latvijā.
- Studiju programmas satur ziņā ir daudzpusīgas un saturiski bagātīgas. Studējošajiem ir iespēja izvēlēties pētniecisko darbu no ļoti plaša tēmu loka.
- Studējošie ir ieinteresēti studijās, oriģinālu pētniecisko tēmu izstrādē, un tiem ir plašs interešu loks.
- Studijas nodrošina labu humanitāro izglītību ar atbilstošām prasmēm un kompetenci, kas ir izmantojamas dažādās profesijās.
- Budžeta vietu skaits ir optimāls, studentiem ir iespēja studēt par budžeta līdzekļiem.
- Nelielais studējošo daudzums dod iespējas tieši un personiski komunicēt gan studentiem savā starpā, gan studentiem ar pasniedzējiem.
- Aktīva studentu pašpārvalde, arvien vairāk sadarbības meklējumi gan starp dažādu nodaļu studentiem, gan starp studentiem un pasniedzējiem.
- Pieaugoša sadarbība starp virziena un citām zinātņu un tautsaimniecības nozarēm.

Zinātniskās pētniecības attīstība

- Zinātniskās darbības virzieni aptver plašu tēmu un jomu loku, kas citās Latvijas pētnieciskajās institūcijās pārstāvēts ierobežotā apjomā.
- Pastāv pētījumu lauki, kas ir unikāli virzienam, un to nodrošināšana būtībā ir uzskatāma par tā pienākumu Latvijas sabiedrības priekšā - Latvijas arheoloģija un būtiskas Latvijas vēstures tēmas, ideju un filozofijas vēsture Latvijā, zinātniskās terminoloģijas un pasaules intelektuālā mantojuma latviskošana.
- Liels skaits zinātnisku rakstu un izdevumu latviešu valodā.
- Daudzi pasniedzēji ir līdzdarbojušies Latvijas vēstures institūta un Filozofijas un socioloģijas institūta projektos.

Sadarbība, internacionalizācija un ieguldījums sabiedrībā

- Pastāv plašs sadarbības partneru loks gan Latvijā, gan ārvalstīs, ietverot dažāda rakstura institūcijas (universitātes, muzeji, arhīvi, tai skaitā stratēģiskais partneris Latvijas Nacionālais arhīvs, pētnieciskie institūti, valsts pārvaldes institūcijas).
- Studiju virziena akadēmiskais personāls un pētnieki aktīvi iesaistās nozares popularizēšanā Latvijā un darbojas kā viedokļu veidotāji un līderi sociālajā telpā.
- Starp studiju programmu absolventiem ir daudzi, kas aktīvi līdzdarbojas Latvijas valsts pārvaldē, politikā, pilsoniskajā sabiedrībā un medijos, ir viedokļu veidotāji un līderi.
- Notiek regulārs darbs pie virziena popularizēšanas skolēnu vidū un sadarbības ar skolām, tostarp tiek organizētas Jauno vēsturnieku un Jauno filozofu universitātes nodarbības, fakultātes akadēmiskais personāls līdzdarbojas skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konferencēs, Valsts un starptautiskās olimpiādes filozofijās organizēšanā, LU Izcilības skolas nodarbībās.

Akadēmiskā personāla attīstība

- Augsti kvalificēts akadēmiskais un zinātniskais personāls.
- Pasniedzēji ir ieinteresēti savā nozarē, pretimnākoši, savas kompetences ietvaros gatavi vadīt par tēmām, kuras interesē studentus.
- LU piedāvā plašas iespējas akadēmiskā personāla pilnveidei.
- Demokrātiska pārvalde, daudzi pasniedzēji ir iesaistīti fakultātes dzīves organizēšanā.

Studiju resursu un nodrošinājuma attīstība

- Studentiem ir pieejama mūsdienu prasībām atbilstošu informācijas tehnoloģiju infrastruktūra, ko nodrošina LU un kas ļauj arvien plašāk izmantot modernās tehnoloģijas studiju procesā.
- Latvijas kontekstā bagātīga bibliotēka, kura nodrošina humanitārajām zinātnēm svarīgākos datu bāžu resursus.
- Pētniekiem pieejamas mūsdienu arheoloģijas prasībām atbilstošas tehnoloģijas.
- Pieaug valsts budžeta dotācija.

Vājās puses

Studiju attīstība

- Liels studējošo atbirums bakalaura studiju programmās pirmajā studiju gadā.
- Relatīvi neliels studējošo skaits augstākā līmeņa studiju programmās.
- Programmas ne vienmēr atbilst studentu sākotnējiem priekšstatiem par nozarēm.
- Kaut arī studiju programmās arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta praktisko iemaņu attīstībai, studentiem nav pietiekami skaidrs, kā studiju laikā apgūto var izmantot darba dzīvē, ja vien runa nav par akadēmisko karjeru.
- Programmu finansiālās konsolidācijas rezultātā izvēles kursu piedāvājums studiju programmās ir samazinājies.
- Lai gan pēdējos gados sadarbība starp vēstures un filozofijas studiju programmām ir būtiski pieaugusi, sadarbība nav pietiekami attīstīta.
- Absolventu un darba devēju iesaiste mācību procesa nodrošināšanā un pilnveidošanā noteikti ir palielināma.

Zinātniskās pētniecības attīstība

- Lai gan izpratne par starptautisko publikāciju nozīmi pētniecības un studiju kvalitātes veidošanā ir būtiski pieaugusi, starptautisku publikāciju, kas iekļautas Scopus un Web of Science datu bāzēs, kotējas Hirša indeksā (h-index), skaits noteikti ir palielināms.
- Lai gan izpratne par pētniecisko projektu nozīmi profesionālajai izaugsmei un studiju procesa piesaistei zinātnei ir būtiski pieaugusi, finansējumu piesaistījušo projektu skaits ir jāpalielina.
- Pētniecības tematiskā sadrumstalotība fakultātes ietvaros, kas traucē vienoties kopīgos zinātnes projektos. Tāpēc svarīgi ir formulēt pētnieciskās prioritātes nodaļu, fakultātes un LU līmenī, un šis darbs šobrīd ir procesā.
- Studentu iesaiste pētniecībā ir, bet nepietiekami sistēmiska.

Sadarbība, internacionalizācija un ieguldījums sabiedrībā

- Lai gan starptautiskā sadarbība attīstās, pasniedzēju starptautiskā mobilitāte un vieslektoru iesaiste programmu docēšanā noteikti varētu būt plašāka.
- Mazs ārzemju studentu skaits, tai skaitā *Erasmus+* apmaiņas ietvaros studējošo.
- Lai gan *Erasmus+* līgumu skaits ir relatīvs liels, apmaiņas iespējas ne vienmēr sakrīt ar LU studentu ekspektācijām.

- Lai gan šobrīd mūžizglītības joma kursu veidā tiek aktīvi attīstīta, piedāvājums mūžizglītības laukā ir noteikti paplašināms.
- Fakultātes un nozaru publiskais tēls ir pilnveidojams.

Akadēmiskā personāla attīstība

- Iepriekšējā akreditācijas periodā pasniedzēju atjaunotne ir bijusi samērā lēna un sporādiska.
- Lai gan studiju virziena programmu nodrošināto mācībspēku vecuma struktūra pamazām mainās, jauno zinātnieku un doktorantu skaits, kuri ir iesaistīti mācību procesā, noteikti ir jāpalielina.
- Nepietiekami skaidri karjeras veidošanas nosacījumi jaunajiem pasniedzējiem.
- Vieslektoru iesaistei studiju procesā jābūt plašākai.

Studiju resursu un nodrošinājuma attīstība

- Studiju telpas pašreizējā atrašanās vietā Aspazijas bulv. 5 nepieciešams uzlabot, lai tās labāk atbilstu mūsdienu augstskolas prasībām.
- Lai bibliotēkas nodrošinājums akreditācijas periodā ir būtiski palielinājies, it sevišķi pieeja datu bāzēm, finansiālie resursi neļauj nodrošināt grāmatu un periodikas sistēmisku iepirkumu visās pētnieciskajās apakšnozarēs.
- Valsts finansējums tā saucamajām budžeta vietām nesedz visus ar tām saistītos izdevumus.
- Nepietiekams atalgojums docētājiem par studiju programmas darbības nodrošināšanu, it sevišķi tas attiecināms uz jaunajiem pasniedzējiem, rezultātā atalgojuma sistēma nav pietiekami dinamiska un stimulējoša.

Draudi

Studiju attīstība

- Demogrāfiskā situācija valstī, un kopējā studējošo skaita samazināšanās.
- Covid-19 pandēmija ietekmē virziena programmās studējošo motivāciju, atbilstoši samazina iespējas izmainīt studentu atbiruma tendences.
- Vispārējās izglītības reforma un projekts "Skola 2030" būtiski maina vēstures un filozofijas vietu mācību programmās, un šobrīd grūti paredzēt tā ietekmi uz skolēnu izpratni par šīm pētniecības nozarēm, it sevišķi tas sakāms par filozofijas priekšmeta pasniegšanu un vēstures priekšmeta ietveršanu sociālo zinību priekšmetā skolu mācību programmās.
- Pretrunas sabiedrības un darba devēju priekšstatos – no vienas puses tiek prasīta spēja pielāgoties mainīgām situācijām un vispārīgas prasmes un kompetence, no otras puses, acumirkļa gatavība strādāt noteiktā darba vietā. Atbilstoši vēstures un filozofijas izglītība dažkārt tiek uztverta kā nepraktiska.
- Starptautiskās konkurences palielināšanās, kas ietver arī studentu migrāciju uz ārzemēm.

Zinātniskās pētniecības attīstība

- Uzsvars uz STEM zinātnēm pētniecības finansējuma sadalījumā Latvijā samazina iespējas piesaistīt finansējumu humanitārajām zinātnēm.
- Katastrofāli nepietiekams valsts atbalsts fundamentāliem pētījumiem, tai skaitā nacionāli nozīmīgām zinātņu nozarēm, kas nav STEM zinātnes.

Sadarbība, internacionalizācija un ieguldījums sabiedrībā

- Sabiedrībā ne vienmēr ir izpratne par humanitāro zinātņu nozīmi demokrātijas attīstībā un sabiedrības labklājībā, kā arī par šo zinātņu specifiku, tai skaitā akadēmisko zināšanu un

pētniecības kvalitātes nozīmi.

- Mobilitātes samazināšanās Covid-19 pandēmijas rezultātā. Ja pandēmija ietilgst, tas apdraud iespējas kāpināt sadarbību un atpazīstamību starpterniskajā vidē.

Akadēmiskā personāla attīstība

- Nepietiekamais finansējums pasniedzēja darbam var būtiski ietekmēt akadēmiskā personāla atjaunošni.
- Ja atalgojums par pasniedzēju darbu netiek būtiski palielināts, iespējas piesaistīt augsti kvalificētus ārzemju pasniedzējus pastāvīgā darbā ir ļoti nelielas.

Studiju resursu un nodrošinājuma attīstība

- Kopumā būtiskas izmaiņas augstākās izglītības un zinātnes finansējumā humanitārajām zinātnēm Latvijā tuvākajos gados netiek plānotas.
- Uzsvārs uz STEM zinātnēm valsts augstākās izglītības attīstībā var nozīmēt budžeta vietu samazinājumu humanitārajās zinātnes, vēstures un filozofijas virzienu ieskaitot.

Iespējas

Studiju attīstība

- Procesi darba tirgū liek domāt, ka nākotnē arvien lielākā nozīme būs vispārējām prasmēm, tai skaitā analītiskajām prasmēm, kritiskajai domāšanai, tekstu un datu analīzei, argumentācijas un komunikācijas prasmēm, problēmu risināšanas prasmēm u.c. Šīs prasmes tiek trenētas studiju virziena programmās, un atbilstoši studiju virzienam ir, ko darba tirgum un sabiedrībai kopumā piedāvāt arī ārpus pētnieciskās jomas.
- Arvien lielāka nozīme ir mūžizglītībai – gan tādai, kas fokusēta uz konkrētu prasmju apgušanu, gan tādai, kas mērķēta uz plašu interešu loku, kas nav piesaistīts konkrētām profesionālām vajadzībām. Šobrīd fakultāte aktīvi strādā pie tā, lai palielinātu profesionālās pilnveides kursu piedāvājumu skolotājiem, bet šajā jomā noteikti ir vēl plašas iespējas.

Zinātniskās pētniecības attīstība

- Lai gan iespējas piesaistīt finansējumu fundamentāliem pētījumiem, kas pozicionēti skaidri humanitāro zinātņu laukā, ir ļoti ierobežotas, virziena raksturs pieļauj daudzveidīgas starpdisciplināras sadarbības iespējas, un spēj dot būtisku ieguldījumu daudzu mūsdienām svarīgu problēmu izpētē.
- 2023. gadā plānotā Vēstures un filozofijas fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā dos iespējas ciešākai sadarbībai ar citu nozaru speciālistiem un starpdisciplināru projektu realizācijai.
- Iespējas aktīvākai sadarbībai ar citām pētnieciskajām, izglītības, valsts pārvaldes institūcijām un nevalstiskajām organizācijām Latvijā un ārzvalstīs, realizējot studijas un izstrādājot projektus.

Sadarbība, internacionalizācija un ieguldījums sabiedrībā

- Virzienam ir lielas iespējas dot savu ieguldījumu universitātes kā viedokļu līdera pozīcijas nodrošināšanā.
- Vispārīzglītojošās skolas ir universitātes sadarbības partneri. Pastāv iespējas veicināt šo sadarbību, veicināt studiju virziena un ar to saistīto zinātņu nozaru atpazīstamību jauniešu auditorijā.
- Sadarbība ar darba devējiem notiek arvien intensīvāk un daudzveidīgāk, bet pastāv plašas

iespējas šo sadarbību paplašināt un ar darba devēju atbalstu uzlabot studiju procesa kvalitāti.

- Virzienu pārstāvošā fakultāte atrodas Rīgā, kas ir pievilcīgs centrs gan studentiem, gan iespējamiem ārvalstu partneriem.

Akadēmiskā personāla attīstība

- Iespējas iesaistīt studiju procesā nozarē strādājošos, kuru pamatdarbs nav Latvijas Universitātē.
- Aktīvāka pētnieciskā darbība dos iespēju studiju procesā vairāk iesaistīt jaunos pētniekus un doktorantus.

Studiju resursu un nodrošinājuma attīstība

- gadā plānota Vēstures un filozofijas fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā, kas būtiski uzlabos studiju vidi un materiāltehniskā nodrošinājuma iespējas.

SVID analīze ir pamatā studiju virziena “Vēsture un filozofija” formulētajiem uzdevumiem un attīstības plānam nākamajam akreditācijas periodam (skat. pielikumu). Studiju attīstības jomā galvenie uzdevumi ir paaugstināt studiju kvalitāti, studiju procesā nostiprinot plaši izmantojamās prasmes un kompetenci vienlaikus studijas ciešāk sasaistot ar pētniecību, tādējādi veicinot programmu konkurētspēju. Zinātniskās pētniecības attīstībā starp būtiskākajiem mērķiem ir pilnvērtīgāk izmantot iespējas attīstīt augstas kvalitātes, starpdisciplinārus un starptautiskus projektus, neaizmirstot nepieciešamību stiprināt vēstures un filozofijas vietu Latvijas sabiedrībā un intelektuālajā telpā. Virziena darbā iesaistītajiem mācībspēkiem un zinātniskajam personālam šeit ir gan labas iestrādes, gan plašas iespējas. Akadēmiskā personāla attīstībai būs nozīmīgas reformas, kuras šobrīd tiek realizētas visā LU, kas ietver arī uzlabojumus personāla motivācijas sistēmā, nodrošinot gan mācībspēku ataudzi, gan lielāku konkurenci. Visbeidzot, studijām nepieciešamo resursu tālāka attīstība arī jāvērtē kopējā LU infrastruktūras un ilgtspējas attīstības mērķu kontekstā, kas paver jaunas iespējas virziena attīstībai, lai gan nemaina vispārējo humanitāro zinātņu situāciju Latvijā.

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Koleģiālā atbildība studiju virziena pārvaldībā ir LU lēmēj institūcijām – Senātam, LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijai (kuru vada prorektori), fakultāšu domēm un Studiju virzienu padomēm, kuras vērtē studiju kvalitāti un pieņem lēmumus par pasākumiem studiju kvalitātes nodrošināšanai. LU vadība ir atbildīga par studiju kvalitāti, atbildību par studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas funkcionēšanu deleģējot Akadēmiskajam departamentam. Atbildība par studiju virziena un tā ietvaros īstenoto studiju programmu kvalitāti ir studiju virziena vadītājam un dekanam, studiju programmu direktoriem, kā arī apakšprogrammu vadītājiem. Katrs mācībspēks ir atbildīgs par docētā kursa saturu un īstenošanas kvalitāti, pētniecisko darbību un profesionālo pilnveidi. Studējošo atbildība ir noteikta viņu tiesībās un pienākumos sekmēt LU mērķu īstenošanu un izcilību studijās, piedaloties LU koleģiālajās institūcijās un regulāri izsakot savu viedokli studējošo aptaujās. LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēmu skat. 4.att.

programmu direktoriem un LU Reģionālā centra direktoru, gadījumos, kad studiju virzienā iekļautās programmas tiek īstenotas LU filiālēs, nodrošina studiju virziena tajā iekļauto studiju programmu pārskatīšanu, kā arī attīstības plānošanu un īstenošanu. Virziena vadītāji organizē studiju virziena padomju darbu, kā arī regulāri organizē ikgadējā Studiju virziena pārskata izstrādi un virzīšanu izskatīšanai un apstiprināšanai studiju virziena padomē un Fakultātes domē. Virziena vadītāji sadarbībā ar virzienā iekļauto studiju programmu direktoriem un LU Studiju departamentu nodrošina studiju virziena akreditāciju un pārrakreditāciju, un veic citus pienākumus.

Studiju virziena padome (turpmāk – virziena padome) ir koleģiāla studiju virziena vadības institūcija, kas pārrauga studiju virzienam atbilstošās visu līmeņu akadēmiskās, profesionālās (t.sk. rezidentūras) un doktora studiju programmas. Virziena padomē darbojas studiju virziena vadītājs, visi studiju virzienam atbilstošie studiju programmu direktori, atbilstošās programmās studējošo pārstāvji (ne mazāk kā 20% no studiju virziena padomes sastāva, sekmējot visu līmeņu studiju programmu pārstāvniecību, kā arī iespējami lielāku studiju programmu skaita pārstāvniecību, kandidatūras izvirza studējošo pašpārvalde), darba devēju un studiju virziena sadarbības partneru pārstāvji (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji, studiju programmu direktori un apakšprogrammu vadītāji). –Virziena padomes sastāvu var papildināt ar studiju virziena programmu absolventiem, kas nav iesaistīti studiju virziena īstenošanā, kā arī ar nozares profesoriem, asociētajiem profesoriem un citiem kvalificētiem speciālistiem (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji un studiju programmu direktori). Virzienu padome apstiprina nozares studiju programmu attīstības stratēģiju, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā jaunu studiju programmu koncepcijas, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai fakultātes domē ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī izmaiņas studiju programmās.

Fakultāšu domes, kuru sastāvā ir akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji, kurus ievēlē uz trim gadiem, un studējošo pārstāvjiem, kuru skaits ir ne mazāk kā 20 procenti no domniekiem, lemj tos fakultātes akadēmiskā darba, kā arī saimnieciskās, finansiālās un citas darbības jautājumus, kas ir fakultātes kompetencē vai virzāmi tālāk uz Senātu.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** (turpmāk - SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Studiju departamenta direktors un pārstāvji, Studentu servisu departamenta pārstāvis, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, Zinātnes departamenta pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.

Uzsākot LU Stratēģijas 2027 ieviešanu, balstoties uz 2021.gadā veikto Administrācijas struktūrvienību efektivitātes auditu, 2021.gada novembrī LU Administrācija tika būtiski reorganizēta, tādējādi pastiprinot stratēģiskās un kvalitātes vadīšanas funkcijas Administrācijas struktūrvienībās. Viena no būtiskākajām izmaiņām ir LU Studiju departamenta un LU Zinātnes departamenta integrācija, veidojot Akadēmisko departamentu, tādējādi nostiprinot augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU Administrācijā ietilpst šādas struktūrvienības: Akadēmiskais departaments, Studiju servisa departaments, Komunikācijas departaments, Juridiskais departaments, Personālvadības departaments, Informācijas tehnoloģiju departaments, Finanšu un

uzskaites departaments, Dokumentu pārvaldības nodaļa, Infrastruktūras apsaimniekošanas nodaļa, Nekustamo īpašumu ieņēmumu nodaļa, Institucionālo datu analīzes centrs, Projektu atbalsta centrs, Akadēmiskā centra attīstības programma, Studiju attīstības un pārvaldības pilnveides programma. Administrācijas sastāvā darbojas arī LU kanclers, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, darba drošības sistēmas vadītājs, informācijas tehnoloģiju drošības pārvaldnieks. Tāpat studiju procesu atbalsta Administrācijas vadītāja pārraudzībā esošas pamatstruktūrvienības Kultūras centrs, Sporta centrs un Pirmsstudiju mācību centrs. **Akadēmiskajam departamentam** ir būtiskākā loma studiju virziena pārvaldībā. Akadēmiskā departamenta sastāvā ir Akadēmiskās politikas nodaļa, Zinātnes projektu nodaļa, Studiju kvalitātes nodrošināšanas nodaļa un Mūžizglītības nodaļa. Akadēmiskās departamenta kompetencē ir monitorēt Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības un to izmaiņas, nacionāla un Eiropas Savienības mēroga attīstības politikas dokumentus, kā arī standartus un labo praksi akadēmiskās darbības un mūžizglītības jomās, nodrošina tam un LU Stratēģijai atbilstošu LU funkcionālo stratēģiju, politiku un normatīvā regulējuma izstrādi un to īstenošanas uzraudzību šajās jomās, nodrošināt studiju, kā arī zinātnes kvalitātes nodrošināšanas sistēmu (vai procesu) veidošanu, ieviešanu, to īstenošanas pārraudzību un nepārtrauktu pilnveidi, Nodrošina akadēmisko un mūžizglītības procesu un risku izvērtēšanu, metožu un procedūru regulāru pārskatīšanu, nepieciešamo kontroles un preventīvo pasākumu identificēšanu un nodrošināšanu atbilstoši LU īstenotajai praksei, nodrošina analītisku akadēmiskās darbības un mūžizglītības rezultātu un to uzlabošanas iespēju identificēšanu, priekšlikumu izstrādi LU Vadībai. Studiju kvalitātes nodrošināšanas nodaļa uzrauga visu studiju līmeņu un mūžizglītības iekšējā regulējuma ievērošanu, koordinē studiju un mūžizglītības attīstības vidēja termiņa plānu sadarbībā ar fakultātēm, vada tā ieviešanu, pārrauga un sniedz metodisku atbalstu jaunu studiju programmu izstrādē un esošo programmu īstenošanā un pilnveidē, organizē iekšējās kvalitātes nodrošināšanas procesus studijās un mūžizglītībā, organizē un koordinē ārējo kvalitātes novērtēšanu, nodrošina doktorantu uzņemšanas, doktorantūras un promocijas procesa centralizētu administrēšanu, sniedz atbalstu visu līmeņu studiju un mūžizglītības īstenošanas procesā un tā pilnveidē, izvērtē studiju un mūžizglītības programmu rezultātus un konkurētspēju, kā arī iesaistās resursu novērtēšanā. **Studiju servisu departamenta** sastāvā ir Akadēmisko servisu nodaļa, Uzņemšanas nodaļa un Mobilitātes nodaļa, kuru kompetencē ir organizēt un nodrošināt Latvijas un ārvalstu studējošo imatrikulāciju un eksmatrikulāciju, studiju dokumentu apriti un tās uzskaiti, uzturēt absolvēšanas dokumentācijas (kvalifikācijas) reģistru, tajā skaitā diplomu un absolventu reģistru, nodrošināt studējošajiem sociālās, kultūras un citas atbalsta funkcijas, kā arī sniegt konsultācijas un informāciju studējošajiem par sociālo nodrošinājumu, informēt potenciālos studēt gribētājus un reflektantus par studiju procesu un studiju organizāciju, kā arī nodrošināt mobilitātes programmu administrēšanu un īstenošanu. Studiju kvalitātes vadības sistēmas izveidē, uzturēšanā, īstenošanā, novērtēšanā un pilnveidē piedalās arī LU kvalitātes vadītājs un iekšējais auditors. (*LU Administrācijas reglaments, p.50-51., apstiprināts ar LU Senāta 15.11.2021. lēmumu Nr. 1-4/559*). Saskaņā ar jauno LU Administrācijas reglamentu, Personālvadības departamenta ietvaros tiek veidots **LU Akadēmiskās kompetences attīstības centrs**, kura funkcijās ietilps izstrādāt un pilnveidot personāla attīstības, karjeras un pēctecības plānošanas sistēmas, īstenot personāla izaugsmes veicināšanas pasākumus, kā arī nodrošināt LU struktūrvienību metodisko vadību akadēmiskā personāla vadības jautājumos.

Būtiska loma studiju pārvaldībā ir sadarbībai ar **fakultātes studējošo pašpārvaldi**, kura pārstāv studējošo intereses fakultātes darbībā, tostarp akadēmiskās, sociālās un kultūras vides jautājumu risināšanā. Studentu pašpārvaldes biedri tiek pārstāvēti **LU Studentu padomē**, tādējādi piedaloties LU pārvaldībā.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** (turpmāk - SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus

par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Akadēmiskā departamenta direktors un pārstāvji, Studentu servisu departamenta pārstāvis, kvalitātes vadītājs, iekšējais auditors, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.

Studiju virziena “Vēstures un filozofiju” pārvaldību nodrošina studiju virziena vadītājs un studiju virziena padome. Tie lēmumi, kas atrodas arī VFF domes kompetencē, tiek sagatavoti un apstiprināti virziena padomē un virzīti uz domi. Virziena padome un vadītājs darbību koordinē ar fakultātes dekāni un izpilddirektori un iepriekš ar LU Studiju departamentu, tagad LU Akadēmisko departamentu.

Par studiju virziena vadītāju ar 05.03.2020. rektora rīkojumu iecelts doc. A. Svece. 16.04.2020. ar LU prorektora humanitāro un izglītības zinātņu jomā norādījumu ir apstiprināta VFF domes izvirzītais virziena padomes sastāvs. Tajā ir iekļauti virziena vadītājs, studiju programmu direktori, 4 studentu pārstāvji (pa diviem no katras nozares) un 2 darba devēju pārstāvji, kopā 12 cilvēku. Studējošo pārstāvji veido apmēram 30% no virziena padomes sastāva, kas atbilst “Nolikumam par LU studiju virzienu pārvaldību”. Par studiju virziena padomes priekšsēdētāju padome ir ievēlējusi asoc. prof. A. Šnē. Kopš izveidošanas brīža strukturāli padome nav mainījies, lai gan nedaudz mainījies sastāvs – ir nomainījušies studējošo pārstāvji un, mainoties doktora studiju programmas “Filozofija” direktoram, atbilstoši mainījās arī padomes sastāvs. Virziena padome tiekas pēc vajadzības, bet ne retāk kā divas reizes semestrī.

Periodā kopš studiju virziena pārvaldes struktūras izveidošanas nozīmīgākie jautājumi, ko virziena vadītājam un padomei ir nācies risināt, ir darbs pie studiju programmu izvērtēšana un jauno studiju plānu veidošana nākamajam akreditācijas periodam. Studiju programmu satura un organizācijas izvērtējums būtība notiek regulāri un pastāvīgi. 2020. gada pavasarī studiju virziena padomei bija jāveic studiju programmu organizācijas un satura izvērtējums sakarā ar LU rektora 07.06.2020. rīkojumu, kas paredzēja VFF veikt studiju programmu optimizēšanas pasākumus, lai nodrošinātu fakultātes finansiālo stabilitāti. 2020. maijā virziena padome izskatīja un apstiprināja jaunās Kopīgās studiju programmas “Vēsture un arheoloģiju” licencēšanas ziņojumu, 2020. gada rudenī programmu izvērtējums tika veikts, strādājot pie studiju virziena pašnovērtējuma par 2019. / 2020. gadu, kad arī tika izstrādāts sākotnējais studiju virziena attīstības plāns. 2021. gada pavasarī tika uzsākts darbs pie studiju virziena SVID analīzes un studiju plānu izstrādes nākamajam akreditācijas periodam.

Studiju virziena programmu pārvaldības struktūra kopumā uzskatāma par veiksmīgu, jo tā palīdz integrēt ne tikai studiju programmu direktoru darbu un atbilstoši pašu programmu vienotu funkcionēšanu, bet arī veicina sadarbību starp studiju virzienā iesaistīto nozaru, vēstures un arheoloģijas un filozofijas un ētikas, sadarbību. Studiju virziena padomes sēdēs problēmas tiek pārrunātas pēc būtības, arī tajos gadījumos, kad formāls lēmums nav jāpieņem, un tā ir būtiska atšķirība no fakultātes domes, kas fokusējas uz lēmumu pieņemšanu. Atbilstoši, lai arī abās struktūrās ir studentu un darba devēju līdzdalība, virziena padomē šī līdzdalība ļauj brīvāk un neformālāk izvērtēt un apspriest dažādus ar studiju procesu saistītus jautājumus. Vienlaikus jāatzīst, ka studiju virziena padome, kura kopš 2020. gada marta pārņēma studiju programmu padomju funkcijas, ne vienmēr ir piemērota tieši ar konkrētu nozari un ar to saistīto studiju

programmu problēmu izvērtēšanai. Rezultātā studiju virziena pārvaldības struktūrā būtisku lomu ieņem nodaļas un nodaļu sapulces, kā arī citas komisijas. Piemēram, iepriekšējā akreditācijas periodā studentu iesniegumus *Erasmus+* apmaiņas programmai izvērtēja programmu padomes, šobrīd to dara VFF *Erasmus+* studiju un personāla mobilitātes komisija, kurā ietilpst abu bakalaura un maģistra studiju programmu direktori, divi studentu pārstāvji (pa vienam no katras nozares) un izpilddirektore. Studentu kursa, bakalaura un maģistra darbu tēmu un zinātniskā vadītāja apstiprināšana bija viens no būtiskajiem programmu padomes uzdevumiem, šobrīd to Vēstures un arheoloģija nodaļā veic mācībspēku akadēmiskās grupas, kas tiek izveidotas atbilstoši studentu darbu tematikai, bet bakalaura un maģistra darbiem – attiecīgā gada noslēguma pārbaudījumu komisijas, Filozofijas un ētikas nodaļā tēmas un vadītāju apstiprina gala pārbaudījumu komisijas.

Studiju virziena pārvaldības struktūrā būtisku lomu spēlē programmu direktori. Studiju virzienā ir sešas programmas: bakalaura studiju programma “Vēsture un arheoloģija”, bakalaura studiju programma “Filozofija”, maģistra studiju programma “Vēsture un arheoloģija”, maģistra studiju programma “Filozofija”, doktora studiju programma “Vēsture un arheoloģija”, doktora studiju programma “Filozofija”. Programmu direktori tiek apstiprināti pēc fakultātes domes priekšlikuma ar LU Senāta lēmumu. Programmu direktori seko līdzi un izvērtē studiju realizācijas atbilstību studiju plānam un kvalitātes prasībām, monitorē studentu atsauksmes par konkrētiem kursiem un programmu kopumā, atbilstoši rosinot izmaiņas programmas darbā un novēršot nepilnības. Viņi gatavo studiju programmas pašnovērtējuma ziņojumus. Programmu direktori precizē studiju plānus katram konkrētajam akadēmiskajam gadam, piedalās pasniedzēju slodžu plānošanā. Ņemot vērā, ka Vēstures un filozofijas fakultātē ir neliela, praktiski programmu direktoru līdzdalība studiju virziena un fakultātes darba organizēšanā ir ļoti daudzveidīga, tā ietver arī dalību virziena padomē, domē un dažādās komisijās.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, cita starpā norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Studējošo uzņemšanas kārtība un prasības:

- [Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudijās](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studijās](#)

Normatīvais regulējums, kas reglamentē atzīšanas procedūras:

- [Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē](#)
- [Studiju kursu un ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetences un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#)

Uzņemšanas procesu LU un līdz ar to arī studiju virzienā “Vēsture un filozofija” esošām studiju programmām regulē Uzņemšanas noteikumi un tam pakārtotie rīkojumi, kas nosaka procedūras konkrētajam akadēmiskajam gadam:

1. uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudiju programmās;
2. uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studiju programmās;
3. uzņemšanas prasības un kritēriji doktora studiju programmās;
4. uzņemšanas prasības un kritēriji rezidentūras studiju programmās;
5. uzņemšanas kārtība akadēmiskajam gadam;
6. reģistrācijas maksas tāme;
7. studiju maksa programmās;
8. studiju vietu skaits uzņemšanai;
9. iestājpārbaudījumu materiālu sagatavošanas kārtība;
10. uzņemšanas komisijas sastāvs;
11. iestājpārbaudījumu komisiju sastāvs;
12. iestājpārbaudījumu norises laiks un vieta.

Uzņemšanas procedūras atšķiras pa studiju līmeņiem. **Uzņemšana pamatstudijās** notiek centralizēti, izmantojot “Vienoto uzņemšanu pamatstudiju programmās”, kas apvieno uzņemšanu 12 Latvijas augstskolās. Konkurss uz studiju vietām notiek pamatojoties uz Centralizēto eksāmenu rezultātiem vai uz atestāta atzīmēm – personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kuras atbrīvotas no centralizētajiem eksāmeniem vai ieguvušas vidējo izglītību ārzemēs. Studiju programmās, kurām nav atbilstošu centralizēto eksāmenu, pievieno papildus prasības pēc noteiktām atestāta atzīmēm, programmās, kurās nepieciešamas īpašas prasmes vai atbilstība, nosaka papildus iestājpārbaudījumu. Konkursa rezultātā reflektanti tiek ranžēti pēc iegūtajiem punktiem. Programmās var tikt noteiktas priekšrocības valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un citu konkursu uzvarētājiem (plašāk informāciju par uzņemšanas prasībām skatīt katras studiju programmas raksturojumā).

Studiju virziena bakalaure studiju programmās uzņemšana notiek atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem un prasībām (<https://www.lu.lv/gribustudet/normativie-dokumenti/uznemsanas-noteikumi-latvijas-universitate/>). Vispārīgais nosacījums ir vidējā izglītība, konkursa kritēriji ir publiskoti LU mājas lapā (**Uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudijās**). Vēstures un arheoloģijas bakalaure programmā priekšrocības 2022. gada uzņemšanā tika dotas Latvijas valsts vēstures olimpiādes 1. – 3. pakāpes ieguvējiem 2021. un 2022. gadā vai Latvijas valsts skolēnu ZPD konferences vēstures un arheoloģijas zinātņu nozares 1. – 3. pakāpes ieguvējiem 2021. un 2022. gadā, kā arī LU Jauno vēsturnieku skolas absolventiem ar labām un izcilām sekmēm 2021. un 2022. gadā. Bakalaure studiju programmā "Filozofija" priekšrocības 2022. gada uzņemšanā tika dotas Latvijas valsts vai starptautiskās filozofijas olimpiādes 1. – 3. pakāpes ieguvējiem 2021. un 2022. gadā; Latvijas valsts skolēnu ZPD konferences filozofijas, ētikas un reliģijas zinātņu nozares 1. – 3. pakāpes ieguvējiem 2021. un 2022. gadā. Skat. 18. pielikumu.

Uzņemšana maģistra līmeņa studiju programmās notiek decentralizēti, katrā fakultātē, bet vienotos termiņos. Uzņemšana notiek pamatojoties uz vērtējumiem, kuri iegūti pamatstudiju laikā. Programmās kurās pieļaujama dažādu nozaru iepriekšējā izglītība, izmanto iestājpārbaudījumu, lai noteiktu reflektanta priekšzināšanu atbilstību studiju programmas nozarei.

Studiju virziena maģistra studiju programmās uzņemšana notiek atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem un prasībām (<https://www.lu.lv/gribustudet/normativie-dokumenti/uznemsanas-noteikumi-latvijas-universitate/>). Pašreizējā akreditācijas periodā maģistra studiju programmas “Vēsture” uzņemšanas kritērijos bija prasīts bakalaure grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) humanitārajās, sociālajās vai izglītības zinātnēs. Šis ierobežojums neatbilst studiju un pētniecības orientācijai uz starpdisciplināritāti. Jaunajā akreditācijas periodā abās programmās kā nosacījums tiek prasīt bakalaure grāds neatkarīgi no jomas, kurā tas iegūts.

Konkursa kritēriji ir publiskoti LU mājas lapā (<https://www.lu.lv/gribustudet/normativie-dokumenti/uznemsanas-prasibas-un-kriteriji-augstaka-limena-studiju-programmas-20202021-akademiskaja-gada/>). Maģistra programmā "Vēsture un arheoloģija" iestājpārbaudījums notiek pārrunu veidā par 20. gadsimta vēstures jautājumiem. Komisija ņem vērā pretendenta empīriskā faktu materiāla pārzināšanu, spēju kritiski analizēt vēstures procesus, cēloņu un seku sakarību analīzi, kā arī historiogrāfijā pastāvošo izpētes skolu pārzināšanu, zinātniskajā literatūrā pastāvošo viedokļu kritiskas un salīdzinošas analīzes spējas.

Maģistra studiju programmā "Filozofija" iestājpārbaudījums sastāv no divām daļām: 1) rakstiska pieteikuma (4-6 lapas) studijām Filozofijas maģistrantūras programmā, kurā aprakstītas iepriekš apgūtās zināšanas, atsaucoties uz noklausītiem kursiem, izlasītu literatūru, demonstrējot prasmi atbilstoši lietot filozofijas terminoloģiju un iezīmējot savu filozofisko interešu sfēru (starpdisciplināri vai kādā no filozofijas apakšnozarēm), 2) mutiskas pārrunas ar katru no pretendentiem, precizējot pieteikumā formulētos jautājumus attiecībā uz motivāciju un interesēm. Iestājpārbaudījuma vērtēšanas kritēriji ir sekojoši: iepriekš noklausītie filozofijas kursi un apgūtā literatūra (50% no vērtējuma), aizstāvētā bakalaura vai maģistra darba tematika radniecīgajās studiju programmās (20%), spēja apgūt filozofisko literatūru vienā vai vairākās svešvalodās (10%) un izvēlētais filozofijas studiju mērķis, tā atbilstība LU VFF FM studiju programmai un iepriekšējo studiju laikā veiktajām iestrādnēm (20%).

Uzņemšana doktorantūrā norisinās centralizēti. Pretendentam jāiesniedz promocijas darba tēma un jāsaskaņo vadītājs. Pretendenta atbilstību izvērtē nozares doktorantūras padome.

Studiju virziena doktora studiju programmās uzņemšana notiek atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem un prasībām (<https://www.lu.lv/gribustudet/normativie-dokumenti/uznemsanas-noteikumi-latvijas-universitate/>). Pieteikšanās un uzņemšanas kārtība LU doktorantūrā ir publicēta LU mājas lapā (<https://www.lu.lv/gribustudet/uznemsanas-kartiba/doktorantura/>). Doktora studiju programmai "Vēsture un arheoloģija" iestājpārbaudījums ir veidots kā iestājpārrunas, kurās tiek prezentēta eventuālā pētniecības tēma, tās aktualitāte, pētniecības iespējas. Tāpat tiek ņemti vērā maģistratūras rezultāti, iepriekšējā darba pieredze un paveiktais pētniecības jomā (<https://www.lu.lv/studijas/fakultates/fakultates/vestures-un-filozofijas-fakultate/doktorantura/vesture-un-arheologija/>). Doktora studiju programmā "Filozofija" iestājpārbaudījums notiek iestājpārrunu veidā, nepieciešams LU noteiktajos termiņos iesniegt promocijas darba pieteikumu, kurā tiek aplūkota izvēlēta pētījuma aktualitāte pasaulē, Eiropā un Latvijā, iestrādes, iespējamie jauninājumi un iecerētā darba struktūra (<https://www.lu.lv/studijas/fakultates/fakultates/vestures-un-filozofijas-fakultate/doktorantura/filozofija/>). Skat. 18. pielikumu.

LU nodrošina iespēju uzsākt studijas arī vēlākos studiju posmos, saskaņā ar "Studiju uzsākšanas kārtību vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē" (LU 08.06.2009. rīkojums nr. 1/128). Priekšnoteikums studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos ir iepriekš apgūto studiju kursu vai ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšana, ko LU regulē "Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē" (LU Senāta 28.06.2021. lēmums Nr.2-3/86) (turpmāk – nolikums) un "Studiju kursu un ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetences un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi Latvijas Universitātē" (LU 04.11.2021. rīkojums Nr.1-4/543). Uz studējošā iesnieguma pamata tiek izskatīta iespēja atzīt studiju kursus, kas apgūti kādā citā Latvijas augstākās izglītības iestādē, augstskolā ārzemēs vai iepriekšējo studiju periodā LU. Saskaņā ar nolikuma 8. punktu, iepriekš apgūtus studiju

kursus var atzīt tajā pašā vai zemākā studiju līmenī.

Piesakoties studiju uzsākšanai vēlākos posmos, jāaizpilda pieteikums un tam jāpievieno nepieciešamie dokumenti. LU ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju atzīšanas komisija (turpmāk – atzīšanas komisija) vai programmas direktors, ja studējošais atjaunojas tajā pašā LU programmā, izvērtē un atzīst tos iepriekš apgūtos studiju kursus, kuru studiju rezultāti atbilst LU studiju programmas studiju rezultātiem. Studiju kursus atzīst, ja to apjoms kredītpunktos abās salīdzināmajās studiju programmās ir vienāds vai kredītpunktu skaits iepriekš apgūtajā attiecīgajā studiju kursā ir lielāks. Papildus kārtojamo studiju kursu kopapjoms nedrīkst pārsniegt 20 kredītpunktus. Papildu studiju kursu apgūšana vai pārbaudījumu kārtošana ir maksas pakalpojums. Studentiem no citas augstskolas vai koledžas, uzsākot studijas LU vēlākos studiju posmos, budžeta finansējums studijām netiek saglabāts. Netiek atzīti citās augstskolās nokārtotie noslēguma pārbaudījumi.

Pēc pretendenta iesnieguma LU izvērtē un atzīst arī ārpus formālās izglītības apgūtās vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes, kompetences, iepriekšējā izglītībā sasniegtus studiju rezultātus. Iesniedzot pieteikumu, jāpievieno dokumenti, kas apliecina sasniegtos studiju rezultātus – sertifikātus, darba devēja apliecinājumus, rekomendācijas, projektu rezultātus, amata aprakstus u. c. Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus var atzīt tikai tajā attiecīgās studiju programmas daļā, kuru veido prakse, vai par tādas studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kuri apliecina iegūtās praktiskās zināšanas. Atsevišķos gadījumos, lai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences atzītu par atbilstošām studiju programmas kursa rezultātiem, pretendents var noteikt kārtot attiecīgajā studiju kursā vai tā daļā paredzētos pārbaudījumus.

Bakalaura studiju programmā visbiežāk studiju kursu atzīšana notiek šādos gadījumos - studējošajam atgriežoties no apmaiņas programmas (*Erasmus+* vai citas), kā arī personas, kuras imatrikulētas bakalaura studiju programmā, var lūgt atzīt iepriekšējo studiju laikā apgūtos studiju kursus, ja to apjoms un saturs ir atbilstošs studiju programmā ar esošajiem kursiem. Studentiem ir visas iespējas atzīt kursus, ja viņiem nav izdevies pabeigt citā augstskolā iesāktās studijas. Šajos gadījumos atzīšanas komisija veic iepriekš apgūto studiju kursu apjoma un satura salīdzināšanu, un pieņem lēmumu par iespēju atzīt studiju kursus. Atsevišķos gadījumos tiek atzīti iepriekš apgūtie studiju kursi studentiem, kuriem studijas studiju virziena studiju programmās ir otrā, vai tālākā augstākās izglītības programma. Piemēram, ja studējošais jau ir apguvis civilās aizsardzības kursu studējot ķīmijas bakalaura studiju programmā, tad vēstures un arheoloģijas bakalaura studiju programmā otrreiz šis kurss nav jāklaušās. Tāpat, atjaunojoties pēc studiju pārtraukuma, tiek veikta kursu atzīšana sakarā ar notikušām izmaiņām studiju programmas plānā.

Savukārt maģistra programmās visbiežāk studiju kursu atzīšana tiek veikta gadījumos, kad studējošie atgriezušies no mobilitātes programmu studijām, piedalījušies dažādos projektos, kā piemēram, vasaras skolas, vai ir iestājušies šajā programmā no citām Latvijas augstskolām, kurās nav izdevies pabeigt studijas. Šajos gadījumos programmas direktors vai atzīšanas komisija veic iepriekš apgūto studiju kursu apjoma un satura salīdzināšanu, un pieņem lēmumu par iespēju atzīt studiju kursus.

Arī doktora studiju programmā pastāv iespēja atzīt iepriekš apgūtus studiju kursus. Šajā programmā gan šādi iesniegumi tiek saņemti reti un studiju kursu atzīšanas bijušas saistītas ar atgriešanos no *Erasmus+* studijām vai ar notikušām izmaiņām studiju programmas plānā. Turklāt LU doktora studiju programmas prasībām var pielīdzināt arī akadēmisko darbību, kas veikta ārpus doktora studiju programmas. Šis pielīdzināšanas kritēriji un kārtība arī noteikti nolikumā. Retāk tiek izmantota iespēja veikt iepriekšējā izglītībā (t.sk. tālākizglītības programmā) vai profesionālajā

pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzišanu.

LU studējošiem, kuri izmanto iespēju studēt vai iziet praksi dažādu starptautisko apmaiņas programmu ietvaros, mobilitātes laikā apgūto studiju rezultātu atzišana un pielīdzināšana tiek veikta saskaņā ar iepriekš minētajiem atzišanu regulējošajiem normatīviem LU, kā arī "Par Erasmus+ programmas mobilitātes organizēšanas kārtību LU" (LU 18.12.2014. rīkojums Nr.1/363). Saskaņā ar šiem normatīviem, mobilitātē apgūto studiju rezultātu atzišanā tiek ņemta vērā: 1) mobilitātes laikā apgūto un iegūto studiju rezultātu atbilstība starptautisko apmaiņas programmu nosacījumiem un 2) mobilitātes laikā apgūto un iegūto studiju rezultātu atbilstība LU studiju programmas prasībām. Mobilitātes laikā apgūto un iegūto studiju rezultātu pielīdzināšanu veic attiecīgās studiju programmas direktors vai atzišanas komisija, pamatojoties uz sekmju izrakstiem no partneraugstskolas vai apliecinājuma no prakses vietas. Pēc izvērtēšanas atzītie studiju rezultāti tiek iekļauti studenta izpildītajās akadēmiskajās saistībās.

Visi studenti, kas piedalās apmaiņas programmās pirms došanās mobilitātē saskaņo ar programmas direktoru provizorisko mobilitātes studiju kursu vai prakses plānu. Ja apmaiņas laikā tiek veiktas izmaiņas šajā plānā, tas tiek saskaņots ar studiju programmas direktoru. Provizorisks studiju vai prakses plāns tiek atrunāts arī pielīdzināšanas process, studiju programmas direktors apstiprina studenta izvēlētos studiju kursus ārvalstu augstskolā un atzīmē kuram studiju kursam no studenta studiju plāna LU tas tiks aizstāts vai pielīdzināts. Ja students piedalās prakses mobilitātē, pirms došanās mobilitātē students saskaņo ar attiecīgo studiju programmas direktoru to, kā tiks atzīta veiktā prakse. Ja LU studiju plānā ir paredzēta prakse, tad prakses mobilitāte tiek pielīdzināta praksei no LU programmas.

Visas kārtības ir publiskas un pieejamas LU Normatīvo aktu sistēmā, kura ir pieejama ikvienam LU darbiniekiem un studentam, reģistrējoties ar piešķirto lietotājvārdu un paroli.

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Atbilstīgi Latvijas Republikas "Augstskolu likumam" izstrādāts LU iekšējais normatīvs "Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība", kas nosaka, ka informācija par katra studiju kursa apguves uzsākšanas nosacījumiem, mērķi, uzdevumiem, prasībām kredītpunktu iegūšanai, studiju kursa saturu, studiju procesa organizāciju kontaktnodarbībās, studējošo patstāvīgo darbu organizāciju un uzdevumiem, plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanas, prasmes, kompetence) un to pārbaudes metodēm un vērtēšanas kritērijiem, ir iekļaujama visos studiju kursu aprakstos, kas studentiem pieejami LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) un LU e-studiju vidē. Studējošo rezultātu vērtējumu reģistrēšana un uzskaitē notiek atbilstīgā studiju kursa e-vidē. LU katrai studiju programmai un katram studiju kursam ir formulēti studiju rezultāti kā zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Studiju programmu kursi ir izstrādāti, ievērojot pakāpenības un pēctecības principus. Lai to nodrošinātu, studiju programmās ir veikta studiju programmas līmenī un studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana

Studiju virziena "Vēsture un filozofija" studiju programmu kursu kartēšanas rezultāti atrodami pielikumā. Jāpiebilst, ka vēstures un filozofijas nozarēs lielākoties zināšanas un praktiskās un pētnieciskās iemaņas tiek apgūtas vienlaicīgi. Visu līmeņu programmās ir kursi, kuru mērķis ir izkopt noteiktas pētnieciskās iemaņas, tomēr tas nenozīmē, ka, piemēram, kursi, kas veltīti kādam noteiktam vēstures periodam vai filozofijas tēmai ir mērķēti tikai uz zināšanu nodošanu, piemēram,

studējošie, apgūstot filozofijas vēsturi, vienlaikus apgūst to, kā definēt jēdzienu, interpretēt tekstus, uzstādīt pētnieciskus jautājumus, izvērtēt argumentāciju utt. Savukārt vēstures un arheoloģijas bakalaurs studiju programmā, piemēram, apgūstot vispārējās vēstures kursus, studenti tiek iepazīstināti ar nozīmīgākajiem vēsturiskajiem procesiem un vēsturisko laikmetu raksturelementiem, kā arī saskaras ar dažādām vēsturisko norišu interpretācijām ideoloģisko, politisko u.c. faktoru ietekmē, tādējādi vienlaikus apgūstot zināšanas un veidojot izpratni par interpretāciju veidosānos un prasmes analizēt avotus un interpretācijas. Studiju programmās ir pakāpenība, proti, studenti demonstrē prasmes apgūto zināšanu ietvaros un izkopj prasmes tās pielietojot, apgūstot daudzveidīgu saturu, bet tas nenozīmē, ka studējošie var vispirms iegūt zināšanas un pēc tam apgūt prasmes vai otrādi.

Sākot studijas, studējošie tiek informēti par studiju organizāciju un īstenošanu atbilstīgajā studiju programmā, bet, sākot katra atsevišķa studiju kursa apguvi, docētāji informē par kursa organizāciju, saturu, apguves prasībām, plānotajiem studiju rezultātiem, pārbaudījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī izskaidro studiju kursa būtību kopējo programmas studiju rezultātu sasniegšanā. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem un nosacījumiem un saistošajām procedūrām studiju kursu aprakstos un e-studiju vidē, kā arī katra studiju kursa apguves sākumā pirmajā nodarbībā, kad katrs docētājs iepazīstina studējošos ar kursa apguves organizāciju, prasībām īsumā raksturo starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu prasības, vērtēšanas kritērijus un pārbaudījumu norises kārtību, nemainot šīs prasības un vērtēšanas kritērijus semestra laikā.

Studiju virziena “Vēsture un filozofija” studiju kursu pārbaudījumos tiek izmantotas daudzveidīgas metodes – gan rakstiskas, gan mutiskas. Rakstisks darbs ir visizplatītākā pārbaudījumu metode, bet tā ietver ļoti dažādas formas, ieskaitot pētniecisku referātu, argumentētu eseju, mājas sagatavotu atbildi uz pasniedzēja dotu eksāmena jautājumu, teksta interpretāciju vai komentārus par izlasīto literatūru, metožu pielietojuma demonstrējumu, analizējot kādu studenta izvēlētu vai pasniedzēja piedāvātu piemēru u. c. Arī mutiskās pārbaudes formas ir dažādas, tai skaitā prezentācijas un grupu darba prezentācijas. Studijuursos tiek izmantoti arī testi, tai skaitā pašpārbaudes testi e-studijās, un uzdevumi, piemēram, loģikasursos.

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšana un studējošo sasniegumu vērtēšana notiek atbilstīgi saskaņā ar „Augstskolu likumu” un LU Satversmi izstrādātajai “Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtībai Latvijas Universitātē” (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr. 211), kas piemērojama visu līmeņu LU studiju programmās reģistrēto pilna un nepilna laika studējošo studiju rezultātu vērtēšanai.

Katrā studiju kursā ir divi pārbaudījumi veidi: starppārbaudījumi (starppārbaudījumu kopējais vērtējums ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma) un studiju kursa noslēguma pārbaudījums (vērtējums ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma). Pārbaudījumi var tikt īstenoti rakstveidā vai mutvārdos, vai kombinētā formā (rakstveidā un mutvārdos). Studējošo sasniegumu novērtēšanai tiek izvēlēta pārbaudījumu forma un metodes, kas atbilst mācību metodēm, kādas izmantotas studiju procesā kontaktnodarbībās un studējošo patstāvīgā darba organizēšanā.

Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Starppārbaudījuma vērtēšanas kārtību un kritērijus atbilstoši studiju kursa specifikai nosaka atbildīgā struktūrvienība. Studiju kursa apguves vērtējumu aprēķina LU centralizētajā sekmju reģistrēšanas sistēmā pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus, un reģistrē pārbaudījuma protokolā.

Starppārbaudījumu veidi ir: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, laboratorijas darbs, ziņojums, referāts un citi darba veidi atbilstoši studiju kursa specifikai. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Lai studējošais iegūtu vērtējumu par kursa apguvi,

eksāmenā iegūtajam vērtējumam jābūt sekmīgam. Kursa apguvi var vērtēt kā sekmīgu arī tad, ja eksāmens ir nokārtots nesekmīgi un šāda iespēja noteikta studiju kursa aprakstā. Kursa apguves kopējo vērtējumu aprēķina LU e-studiju vidē pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumus un eksāmenā iegūtos vērtējumus.

Atbilstoši studiju kursa specifikai var noteikt arī prasības nodarbību apmeklējumam.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums: eksāmens vai aizstāvēšana (kursa darbam, noslēguma darba projektam, semestra darbam, lauku kursam, praksei). Kursa darba, noslēguma darba projekta, semestra darba, lauku kursa un prakses aizstāvēšanas un vērtēšanas kārtība noteikta LU normatīvajos aktos.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Ja to atļauj ārējie normatīvie akti, tad, saņemot LU prorektora atļauju, studiju rezultātus var vērtēt ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”. Kursu uzskata par sekmīgi apgūtu, t.i., vērtējums ir sekmīgs, ja vērtējums 10 ballu skalā nav zemāks par „4” (gandrīz viduvēji) vai ir „ieskaitīts”. Šajā gadījumā studējošais iegūst kredītpunktus par konkrētā kursa apguvi.

Studentu zināšanu, prasmju un kompetences vērtēšanai katrā studiju kursā 10 ballu sistēmā izmanto iepriekš aprakstītus studiju rezultātu kritērijus. Kritēriju formulēšanā par pamatu tiek izmantoti katrā studiju kursā formulētie studiju rezultāti un vērtējumu skaidrojums (skat. 5. tabula), kas publicēti “Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība”.

5. tabula

Vērtējumu 10 ballu sistēmā skaidrojums

Apguves līmenis	Atzīme (atšifrējums)	Skaidrojums (atbilstīgi Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512 Nr.240 un LU Senāta 29.06.2015. lēmumam Nr. 211)
ļoti augsts apguves līmenis	10 (izcili)	zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus pētījumus un dziļu problēmu izpratni
	9 (teicami)	zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi izmantot iegūtās zināšanas
augsts apguves līmenis	8 (ļoti labi)	pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas un prasmes patstāvīgi izmantotu sarežģītāku problēmu risināšanā
	7 (labi)	kopumā izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas un prasmes izmantot patstāvīgi

vidējs apguves līmenis	6 (gandrīz labi)	izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr vienlaikus konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	5 (viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	4 (gandrīz viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā
zems apguves līmenis	3 (vāji)	zināšanas ir virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās
	2 (ļoti vāji)	ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā daļa programmas, studiju moduļa vai studiju kursa nav apgūta
	1 (ļoti, ļoti vāji)	nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju kursā, studiju modulī vai programmā

Novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām tiek analizēta un pilnveidota, ņemot vērā docētāju pieredzi, analizējot studējošo sasniegtos studiju rezultātus un aptauju rezultātus salīdzinot vairākos akadēmiskajos gados. Studējošie aptaujās atzīst, ka studēšanai ļoti būtiski ir skaidri formulēti plānotie studiju rezultāti un definēti vērtēšanas kritēriji, kā arī regulāras atgriezeniskās saites par studējošo sasniegumiem saņemšana studiju procesā. Lai to nodrošinātu, docētāji sistemātiski analizē savu pieredzi, sadarbojas ar kolēģiem, analizē studējošos sasniegumus un pilnveido kursu aprakstus un e-studiju vidi izstrādājot plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, tādējādi nodrošinot vērtējuma pamatojumu.

Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr.141 (20.03.2001.) „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Nr.512 (26.08.2014.) „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Nr.240 (13.05.2014.) „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” formulētie vērtēšanas pamatprincipi:

- **vērtēšanas atklātības princips** — atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem universitāte ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** — universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** — nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** — pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam.

Noslēguma darbu vērtēšanas pamatkritērijus nosaka “Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē” (LU 03.02.2012. rīkojums Nr.1/38). Noslēguma darbu vērtēšanai var noteikt

papildkritērijus, kurus pēc atbilstošās programmu padomes priekšlikuma apstiprina fakultātes dome.

Studiju virziena "Vēsture un filozofija" bakalaura un maģistra studiju programmu noslējuma darbu prasības ir publicētas VFF mājas lapā sadaļā "Metodiskie norādījumi" (<https://www.vff.lu.lv/studijas-vff/studiju-darbi/metodiskie-noradijumi/>). Te atrodami noslējuma darbu vērtēšanas kritēriji – atsevišķi bakalaura un maģistra studiju noslējuma darbiem, kā arī vispārīgas pētniecisku darbu izstrādes, strukturēšanas un noformēšanas prasības.

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

LU savā darbībā ievēro godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas, kuras ir aprakstītas "Latvijas Universitātes Akadēmiskās ētikas kodeksā" (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/46) un "Noteikumos par akadēmisko godīgumu Latvijas Universitātē" (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/48), šie noteikumi ir publiski pieejami ikvienam LU darbiniekam un studējošajam.

VFF mājas lapā ir izveidota atsevišķa sadaļa, kurā izcelti Vēstures un filozofijas fakultātes akadēmiskā godīguma principi studentiem un mācībspēkiem un norādītas saites uz galvenajiem LU dokumentiem, kas saistīti ar akadēmisko godīgumu un studējošo priekšlikumu un sūdzību izskatīšanas kārtību (<https://www.vff.lu.lv/akademiska-etika-un-akademiskais-godigums/>)

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU izveidoja Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmu (turpmāk – Sistēma) (LU 22.04.2014. rīkojums Nr.1/125). Ar sistēmas palīdzību tiek veikta studējošo noslējuma un promocijas darbu pārbaude. Ir izstrādāta arī procedūra, kurā aprakstītas turpmākās veicamās darbības (LU 22.04.2014. rīkojuma Nr.1/125 pielikums), gadījumos, ja tiek konstatētas plaģiāta pazīmes.

LU kā šīs sistēmas izstrādātājs un uzturētājs regulāri pilnveido to, un piedāvā iespēju arī citām Latvijas augstskolām uz sadarbības līguma pamata izmantot šo sistēmu. Šobrīd balstoties uz sadarbības līguma pamata, šo sistēmu izmanto septiņas Latvijas augstskolas, Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, kā arī Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola.

Sistēma automātiski salīdzina šajās augstskolu sistēmās augšupielādētos noslējumu darbus, t.sk. internetā pieejamus materiālus, un gadījumā, ja darbu fragmentu sakritība sasniedz noteiktu procentu, studiju programmu direktoriem tiek atsūtīts pārskats par šiem pārbaudes rezultātiem, kur vienlaikus paralēli aplūkojami vienādie tekstu fragmenti dažādu autoru darbos. Programmas direktori šo informāciju nodod sākotnējai izvērtēšanai attiecīgā noslējuma darba vadītājam un recenzentam, un, gadījumā, ja pastāv aizdomas par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, šos analīzes rezultātus tālāk nodod izskatīšanai un gala lēmuma pieņemšanai noslējuma pārbaudījuma komisijai.

Automātiskie plaģiāta konstatēšanas rīki šobrīd tiek izmantoti tikai noslējuma darbu pārbaudei. 2019. gadā automātiskā sistēma bija atpazinusi filozofijas bakalaura studiju programmas 3. kursa studenta noslējuma darbā izmantotus liela apjoma fragmentus no cita filozofijas bakalaura 2012.

gada darbu. Students tika eksmatrikulēti. Būtiski, ka lēmums par plaģiāta klātesamību darbā tiek pieņemts pēc programmas direktora un darba vadītāja izvērtējuma, jo ir bijuši gadījumi, kad automatiskā sistēma ir brīdinājusi par plaģiāta risku, bet programmas direktors ir atzinis, ka darbā izmantotie citāti nav uzskatāmi par plaģiātu un to biežais lietojums ir attaisnojams vai ka students ir daļēji izmantojis kādu agrāku savu darbu.

Vairāku augstskolu sadarbība sistēmas izmantošanas jomā veicina efektīvāku studiju darbu kontroli katrā augstskolā un Latvijā kopumā. un šī sistēma praksē darbojas veiksmīgi, ceļot noslēgumu darbu nozīmīgumu un kvalitāti.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Studiju virziena “Vēsture un filozofija” kvalitātes politika ir veidota atbilstoši LU kopējai kvalitātes politikai, kas savukārt balstās Latvijas Republikas Augstskolu likumā (<https://likumi.lv/ta/id/37967-augstskolu-likums>) un Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) (<https://aic.lv/lv/par-aic/projekti/esf-projekts/aktualitates/esg-2015>). Uz LU Kvalitātes politikas pamata (https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2._POLITIKAS/L_U_Kvalitates_politika_1_.pdf) ir izstrādāta LU Kvalitātes vadības rokasgrāmata, kura palīdz veidot sistēmisku studiju virziena kvalitātes vadību un regulāru darbu pie programmu pilnveides, attīstības un darbības efektivitātes.

LU studiju virziena un studiju programmas mērķiem atbilstoša, sekmīgi funkcionējoša, ilgtspējīga studiju programmas darbība tiek nodrošināta sistēmiski nosakot un īstenojot kvalitātes nodrošināšanas procedūras, tostarp nodrošinot nepārtrauktu studiju programmas īstenošanas monitoringu un analīzi, mērījumu izmantošanu operatīvai preventīvu un pilnveides pasākumu īstenošanai. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanā iesaistīto pārvaldības līmeņu nodrošinājums ļauj īstenot programmas iepriekš noteiktā formā pēc iepriekš noteiktām procedūrām, operatīvi reaģējot uz iespējamām situācijas izmaiņām, ar kvalitāti saistītos lēmumus pieņemot koleģiāli vai atbilstoši kompetenču sadalījumam. Būtisks metodisks līdzeklis kvalitātes nodrošināšanā ir LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmata, kurā tostarp detalizēti identificēta LU prakse ESG izpildē.

Īstenojot kvalitātes pilnveides pasākumus studiju virzienā “Vēsture un filozofija” iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ietvaros, kā būtiskākās minamas šādas aktivitātes (aktivitātes ir sakārtotas atbilstoši ESG 2015 un LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatā aprakstītajiem darbības virzieniem):

1. Kvalitātes nodrošināšanas politika

- virziena “Vēsture un filozofija” kvalitātes nodrošināšanas politika balstās LU kvalitātes

nodrošināšanas sistēmā, kas ietver gan virziena vadības struktūru, gan procedūras. Iepriekšējā akreditācijas periodā virzienā iekļauto studiju programmu mērķi un uzdevumi tika formulēti atbilstoši LU stratēģijai 2010. – 2020. gadam. Katru gadu notika mērķu izpildes monitorings, kas tika atspoguļots studiju programmu gada pašnovērtējuma ziņojumos, kuri tika apspriesti vēstures un filozofijas studiju programmu padomēs, kurās bija iekļauti gan programmu docētāji, gan studenti, gan arī sociālo partneru pārstāvji, un pēc apspriešanas un apstiprināšanas studiju programmu padomēs Vēstures un filozofijas fakultātes domē. Līdzās šim kvalitātes novērtēšanas procesam fakultātē katru gadu, pavasarī, studiju programmu padomēs un domē tiek apspriestas nepieciešamās izmaiņas un izvērtēts, vai studiju programmās sekmīgi ieviestas iepriekšējā akreditācijā un ikgadējo pašnovērtējuma ziņojuma vērtējumos ekspertu izteiktās norādes par nepieciešamajiem uzlabojumiem, atbilstoši apspriestas nepieciešamās izmaiņas studiju procesā, precizēts studiju plāns nākamajam gadam un apstiprināti jauni izvēles daļas kursi. Tāpat par regulāru kvalitātes novērtēšanas procesu var uzskatīt dekāna un nodaļu vadītāju vēlēšanas, kā arī kopš 2020. gada notiekošo ikgadējo vispārējā personāla darba izpildes novērtējumu. Dekāna vēlēšanas akreditācijas periodā ir notikušas divreiz 2015. un 2019. gadā, nodaļu vadītāju vēlēšanas 2016. un 2020. gadā – tās ietver iepriekšējā perioda dekāna un nodaļu vadītāju darba izvērtējumu un dekāna amata kandidātu programmu apspriešanu.

- 2020. gadā LU notika studiju programmu pārvaldības reorganizācija, kas ietvēra virzienu izveidošanu, šajā gadījumā tika izveidots studiju virziens “Vēsture un filozofija” ar virziena vadītāju un padomi, kura pārņēma svarīgākās programmu padomju funkcijas. Atbilstoši 2020. gadā tika sagatavots pirmais virziena pašnovērtējuma ziņojums par 2019./ 2020. akad. gadu, kurš ietvēra arī virziena attīstības plānu, kurš kalpoja par pamatu 2021. gada beigās un 2022. gada sākumā izstrādātajam virziena attīstības plānam 2022. un 2027. gadam, kas Vēstures un filozofijas fakultātes domē tika apstiprināts 09.03.2022., ir pievienots virziena akreditācijas pašnovērtējuma ziņojumam un ietver detalizētu uzdevumu, sasniedzamos rezultātu un atbildīgo personu aprakstu, kā arī saskaņots ar patreiz topošo fakultātes attīstības stratēģiju 2022.-2027. gadam. Par studiju virziena plāna izpildi ir atbildīgs virziena vadītājs, kura uzdevums ir vismaz reizi gadā, akadēmiskā gada sākumā gatavojot virziena pašnovērtējuma ziņojumu, rosināt sasaukt virziena padomes sēdi un tajā izskatīt iepriekšējā akadēmiskā gada rezultātu atbilstību virziena attīstības plānam un precizēt nākamā akadēmiskā gada sasniedzamos rezultātu.
- Virziena padomes un virziena vadītāja amata izveidošana ir veicinājusi studiju virzienā iesaistīto programmu lielāku saskaņotību un integrāciju starp filozofijas un ētikas un vēstures un arheoloģijas nozarēm un atbilstošajām nodaļām. Vienlaikus tie jautājumi, kas vairāk saistīti ar vertikālo sasaisti starp dažādu līmeņu studiju programmām vienas zinātņu nozares ietvaros, ne vienmēr visefektīvāk risināmi virziena padomē, tāpēc pēc programmu padomju darbības pārtraukšanas nozīme ir pieaugusi nodaļu sanāksmēm, kurām īpaši svarīga loma bija virziena un programmu SVID apspriešanās un studiju plānu nākamajam akreditācijas periodam apspriešanās un sagatavošana.

2. Programmu izstrāde un apstiprināšana

- skat. akreditācijas ziņojuma II daļas 2. nodaļas 2.2 punktu.

3. Studentcentrēta mācīšana, mācīšanās un novērtēšana

- Studiju kursiem ir formulēti mērķi, saturs, patstāvīgā darba apjoms un kursa prasības, kas ir aprakstīti kursa aprakstā un par kuriem studenti tiek skaidri informēti studiju kursa pirmajā

nodarbībā. Mācību procesā un studiju rezultātu novērtēšanā tiek izmantotas daudzveidīgas metodes atbilstoši studiju kursa mērķiem. Pasniedzēji izmanto daudzveidīgas semināru formas, kas ietver gan kopīgu tekstu analīzi, gan darbu grupās, gan prezentācijas, gan diskusijas u. c. Kā studiju forma tiek izmantotas arī mācību ekskursijas atbilstoši kursu saturam. Šobrīd tiek izstrādātas vadlīnijas mācībspēkiem, lai rakstiski fiksētu labās studiju procesa vadīšanas prakses, ieteikumus un prasības.

- Bakalaura un maģistra gala pārbaudījuma darba sagatavošanas metodiskie norādījumi ir publiskoti fakultātes mājas lapā, turpat arī atrodami arī noslēguma darba vērtēšanas kritēriji (<https://www.vff.lu.lv/studijas-vff/studiju-darbi/metodiskie-noradijumi/>). Bakalaura un maģistra noslēguma darbu tēmas tiek iesniegtas un apstiprinātas gala pārbaudījumu komisijās 5. studiju semestrī bakalauriem un 3. studiju semestrī maģistriem. Noslēdzošā semestra sākumā studenti tiek informēti par studiju saistību nokārtošanas, noslēguma darba iesniegšanas un aizstāvēšanas datumiem un kārtību.
- Akreditācijas periodā būtiski uzlabota e-studiju vide un pieaudzis kopējais digitālo tehnoloģiju pielietojums studiju procesā. E-studiju *MOODLE* platformā studentiem ir pieejami kursa apraksti un plāni, lekciju un semināru materiāli, pārbaudes darbi un paštesti. Vērtējumi tiek izlikti e-studiju vērtējumu grāmatā, kas ļauj studentiem sekot līdzi izpildītajiem darbiem un vērtējumiem. Materiāli e-studiju vidē ir praktiski visiem kursiem, tomēr skaidrs, ka darbs pie e-studiju vides ir nepieciešams regulārs un tas ir jāuzlabo, tai skaitā pie nākamā akreditācijas perioda jaunā studiju kursu materiālu ievietošanas šajā vidē. Vienlaikus jāatzīst, ka it sevišķi Covid-19 pandēmijas laikā e-studiju vide ir kļuvusi par normālu mācību procesa sastāvdaļu un zināms lūzuma moments it sevišķi pasniedzēju attieksmē pret šo vidi ir noticis. Līdzīgi procesi bija vērojami arī *MS Teams* platforma izmantojumā Covid-19 krīzes laikā. Ja pirmajos mēnešos 2020. gada pavasarī pasniedzēji lielāku uzsvaru lika uz studentu patstāvīgo darbu, tad semestra laikā attālinātās studiju formas bija jau apgūtas un zināma pārorientācija bija nepieciešama periodos, kad studijas atgriezās klātienēs formā.
- Izstrādājot LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu, viena no LU studējošo prasībām bija samazināt eksāmenu daudzumu studiju semestra laikā līdz 6. Arī *PricewaterhouseCoopers* 2020. gadā veiktajā vēstures un filozofijas bakalaura programmu izvērtējumā norādīts, ka programma ir pārāk sadrumstalota un vēlams to veidot, balstoties uz vismaz 4 KP apjoma kursiem. Jaunajā akreditācijas periodam iesniegtajā studiju plānā šīs prasības ir izpildītas, lai gan dažādu studiju procesa plānošanas un satura veidošanas iemeslu dēļ atsevišķi 2 KP kursi ir saglabāti. *PricewaterhouseCoopers*, piemēram, norādīja uz vairākiem neliela apjoma kursiem estētikā, bet jaunajā studiju plānā studējošajiem tiek piedāvāts viens 4 KP kurss bakalaura studiju programmā un viens 4 KP maģistra studiju programmā, kuri kopā dod pietiekamu pamatu estētikas un mākslas filozofijas tematikas un problēmu apgūšanai.
- 2017. izstrādātais LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums paredz, ka bakalaura studiju programmās students var apgūt līdz pat 20 KP radniecīgās studiju programmās, kas dod iespēju studentiem veidot individuālos studiju plānus. Tāpat bakalaura un maģistra studiju programmu studentiem tiek dota iespēja apgūt otras nozares kursus virziena ietvaros – filozofiem vēstures un vēsturniekiem filozofijas programmas kursus. *Erasmus+* apmaiņā visi ar programmas direktoru saskaņotie kursi, kas ir apgūti citās universitātēs, tiek atzīti un pielīdzināti LU VFF.
- Studentu profesionālā orientācija ir viens no būtiskajiem arī nākotnē risināmajiem jautājumiem. It īpaši tas attiecas uz filozofijas un ētikas bakalaura studiju programmas studentiem, kuri regulāri aptaujās atzīst, ka iegūtā izglītība diez vai būs noderīga darba dzīvē, to pašu apgalvo daļa absolventu. Savā ziņā problēmu saasina tas, ka būtībā gan vēstures programmas, gan un it īpaši filozofijas programmas gatavo cilvēkus, kuriem ir laba līmeņa humanitārā izglītība, kas nav piesaistīta noteiktam amatam. Piemēram,

PricewaterhouseCoopers filozofijas bakalaura studiju programmas izvērtējumā konstatē, ka filozofs kā profesija šobrīd netiek darba tirgū pieprasīts. Vienlaikus jānorāda, ka prasmes un kompetence, kas studiju virziena programmās tiek trenēta, ir noderīga daudzās profesijās, kas atspoguļojas arī daudzveidīgajos darbos, kurus strādā VFF absolventi. Izglītības un zinātnes ministrijas 2020. gadā veiktajā pētījumā “Studijas humanitāro zinātņu grupā” redzams, ka, lai gan nodarbinātība un alga humanitārajās zinātnēs ir salīdzinoši zemāka par citām augstākās izglītības tematiskajām grupām, vēstures un filozofijas jomas absolventu atalgojums un nodarbinātība ir starp augstākajiem šajā tematiskajā grupā ([chrome-extension://efaidnbnmnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fwww.izm.gov.lv%2F1v%2Fmedia%2F11025%2Fdownload&clen=1394556&chunk=true&pdfilename=hum_ai_15.12.2020-1.pdf](https://efaidnbnmnibpcajpcglclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fwww.izm.gov.lv%2F1v%2Fmedia%2F11025%2Fdownload&clen=1394556&chunk=true&pdfilename=hum_ai_15.12.2020-1.pdf)). Tas norāda, ka nepieciešams sistemātiskāk strādāt pie studentu profesionālās orientācijas, un virziena studiju plānā ir paredzēts 2022. gadā izstrādāt un ieviest studējošo profesionālās orientācijas atbalsta plānu. Tāpat jaunajā akreditācijas periodā visa līmeņa studiju programmās lielāks uzsvars ir likts uz prasmju apgūšanu un kompetences attīstību.

- Studenti ir iesaistīti fakultātes un studiju virziena pārvaldē dažādos līmeņos, lēmumu pieņemšanas process viņiem ir pārskatāms, un viņi tajā ņem dalību. Studentu pārstāvji ir klātesoši fakultātes domē, virziena padomē, viņi tiek regulāri aicināti uz nodaļu sapulcēm, viņu pārstāvi ir VFF *Erasmus* apmaiņas programmas komisijā, kura lemj par studentu izvēli apmaiņas programmai. Studiju virziena ikgadējie pašnovērtējuma ziņojumi tiek doti izvērtēšanai studentu pārstāvjiem un viņi savu viedokli par to pauž LU SP KNK komisijā. Viņi aktīvi iesaistījās studiju virziena SVID izvērtējumā un izmaiņu studiju plānā izstrādē jaunajam akreditācijas periodam, kā arī ņēma dalību VFF stratēģijas izstrādes darba grupā.

4. Studentu imatrikulācija, studiju gaitu un kvalifikāciju atzišana un sertifikācija

- Studiju programmu saturs, ilgums, iegūstamais grāds, uzņemšanas prasības, budžeta vietu skaits un cita informācija ir pieejam LU mājas lapā (<https://www.lu.lv/studijas/fakultates/vestures-un-filozofijas-fakultate/>) un fakultātes mājas lapā (<https://www.vff.lu.lv/>).
- Lai veicinātu studējošo izpratni par mācību procesu LU VFF, tā prasībām un studiju gaitu, 2015. gadā pēc VFF studentu pašpārvaldes iniciatīvas filozofijas bakalaura pirmā kursa studentiem tika organizēta ievadnedēļa studiju gada sākumā, šo iniciatīvu pārņēma arī vēstures studenti, un šobrīd tas ir regulārs pasākums visas fakultātes pirmā kursa bakalaura studentiem. Vecāko kursu studenti viņus iepazīstina ar studiju procesu, nodarbību un pārbaudījumu veidiem, bibliotēkas darbību, notiek tikšanās ar pasniedzējiem, administrāciju un absolventiem, kā arī citas neformālas aktivitātes. Arī maģistra programmu studentiem, kuri iepriekšējo izglītību ieguvuši citas nozares studiju programmās, studiju sākumā tiek piedāvātas adaptācijas nodarbības – īpašs lekciju kopums ārpus regulārā nodarbību saraksta vēstures maģistra studentiem un iespēja izvēlēties integrācijas seminārus filozofijas maģistra studentiem.
- Viens no iemesliem, kāpēc tika ieviesta bakalauru pirmā kursa ievadnedēļa, bija liels studentu atbirums it īpaši pirmajā studiju gadā. Lai mazinātu atbirumu, studējošajiem ir pieejama kuratoru un vecāko kursu mentoru palīdzība (skat. II daļas 3. nodaļa, 3.8 sadaļa). Tomēr studentu lielo atbirumu pagaidām nav izdevies novērst. *PricewaterhouseCoopers* 2020. gadā veiktajā vēstures un filozofijas bakalauru programmu izvērtējumā arī ir norādīts uz šo problēmu, bet netiek identificēts noteikts cēlonis. Pētījumā tiek norādīts, ka studijas programmās ir “intensīvas un izaicinošas”, un ne visiem studentiem, kuri iestājas programmās, ir skaidrs priekšstats par studiju raksturu un prasībām, un, salīdzinot ar

vidusskolas pieredzi, studijas ir daudz sarežģītākas, kam ne visi studenti ir gatavi. Ieteikums ir aktīvi atbalstīt studentus, nodrošināt "intensīvu supervīziju" lekcijās, apmācībās, praktiskajos darbos un individuālajās studijās, kas iespēju robežās programmā arī tiek darīts. Būtiski uzsvērt, ka studijas notiek salīdzinoši nelielās grupās, kas dod iespēju pasniedzējiem strādāt ar studentiem arī individuāli un studentiem iespēju regulāri ar pasniedzējiem konsultēties. Visiem pasniedzējiem ir iepīlānotas regulāras konsultācijas reizi nedēļā 2 h garumā, kas Covid-19 pandēmijas laikā tika nomainītas ar konsultācijām pēc pieprasījuma attālinātā formātā. Spriežot pēc studentu komentāriem individuālās sarunās, it sevišķi bakalaura programmu studentiem Covid-19 attālinātā studiju forma bija pārbaudījums un veicināja studentu atbirumu 2020. – 2022. gadā.

- 2021. gada novembrī LU tika apstiprināti jauni Studiju kursu un ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetences un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišanas noteikumi. Šie noteikumi precizē procedūru, pēc kuras tiek pielīdzināta iepriekšējā izglītība. Saskaņā ar to lielākā loma ir piešķirta Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu novērtēšanas un atzišanas komisijai. VFF gadījumā tā ir komisija humanitārajās zinātnēs - vēsturē un filozofijā.

5. Mācībspēki

- Mācībspēku pieņemšana darbā notiek atklātā konkursā uz akadēmiskā amata vietu, kas tiek izsludināta atbilstoši studiju programmu vajadzībām. Akadēmiskā amata uzdevumi tiek apstiprināti nodaļu sapulcēs un fakultātes domē. Pretendentu atbilstība amatam tiek izvērtēta nodaļu sapulcēs un domē. Par nodaļu personāla politiku lemj fakultātes dome, dekāns un nodaļu valdes, kurā ietilpst arī nodaļas vadītājs. Personāla politika ir daļa no Vēstures un fakultātes attīstības stratēģijas, ko 2022. gada pavasarī izstrādājusi stratēģijas izstrādes darba grupa dekānes vadībā. Tā ir saskaņota ar studiju virziena attīstības plāna uzdevumiem un rezultātiem.
- Mācībspēku zinātniskā un radošās darbības monitoringu veic nodaļu vadītāji un dekāns. Viņi arī seko līdzi un rosina mācībspēku piedalīšanos pētniecības projektu konkursos. Nodaļu vadītāji rosina un monitorē mācībspēku starptautisko sadarbību, kas ietver arī sadarbību *Erasmus+* ietvaros, ko koordinē LU Studentu servisa departamenta Mobilitātes nodaļa un Vēstures un filozofijas fakultātes starptautiskās sadarbības koordinators.
- Mācībspēku pasniedzēja darba procesu un kvalitāti monitorē programmu direktori un studiju virziena vadītājs. Studējošie savu viedokli par studiju kursu kvalitāti izsaka divreiz gadā, sesijas noslēgumā, kursu vērtējuma anketa šobrīd ir obligāta, kas palīdz objektīvāk novērtēt pasniegtos kursus un novērst problēmas. Ja aptaujās tiek konstatēts relatīvi zems vērtējums par kursa kvalitāti un vērtējumos un komentāros ir saskatāmas skaidra nolasāmas tendences, tad programmu direktori veic pārrunas ar pasniedzējiem. Lielākoties tas ir pietiekami efektīvs līdzeklis trūkumu novēršanai. Ja problēma ir drīzāk strukturāla, piemēram, 2020. / 2021. akad. gadā studējošie bija neapmierināti ar izvēles daļas kursu samazinājumu un Vēstures un arheoloģijas nodaļā studējošie rosināja diskusiju par dažādu vēstures apakšprogrammu samēru programmā, šādos gadījumos jautājumi tiek apspriesti nodaļu sapulcēs, virziena padomē un fakultātes domē, un šajās diskusijās lielāka loma ir nodaļu vadītājiem. Nodaļu vadītāji arī organizē pasniedzēju savstarpējās hospitācijas nodarbībās – lai gan šī kvalitātes novērtēšanas forma iepriekšējos gados nebija pietiekami regulāra, šobrīd tā ir atsākusies kā pastāvīgā koleģiālās mācīšanās un sadarbības forma.
- Mācībspēku darba kvalitātes izvērtējumam noteikti būtu lielāka nozīme, ja būtu vienkārša un skaidra atalgojuma un motivācijas sistēma, kas ietekmētu darbinieka atalgojumu ne tikai tad,

kad darbinieks var pretendēt uz ievēlēšanu kādā amatā, bet arī ievēlēšanas perioda laikā. Tomēr šāda motivācijas sistēma ir iespējama tikai tad, ja fakultātei ir līdzekļi, kas šādi sistēmai tiek novirzīti. Iepriekšējā akreditācijas periodā fakultātēs rīcībā šādi līdzekļi lielākoties nav bijuši, izņemot zinātnes bāzes un snieguma finansējumu, kura atalgojumu daļa tiek sadalīta atbilstoši mācībspēka individuālajam ieguldījumam pētniecībā un zinātnes komunikācijā, tomēr 2020. gadā veiktajā fakultātes budžeta konsolidācijas rezultātā ir paredzams, ka jau tuvākajos gados varētu veidoties ienākumu pārpalikums, kuru ir iespējams izlietot šādas motivācijas sistēmas vajadzībām. Atbilstoši virziena attīstības plāns paredz, ka 2022. šāda sistēma tiek ieviesta.

6. Mācību resursi un atbalsts studentiem

- Vēstures un filozofija fakultātes izpilddirektore regulāri, vismaz reizi gadā, ziņo fakultātes domē par fakultātes budžetu. Svarīgākie lēmumi par fakultātes budžetu tiek pieņemti, iesaistot ne tikai dekānu, bet arī nodaļu vadītājus, programmu direktorus un fakultātes domi. Pie šādiem lēmumiem jāpieskaita vesela virkne lēmumu 2020. gada pavasarī, kuru mērķis bija novērst iztrūkumu fakultātes budžetā, rezultātā šobrīd virziena darbības ieņēmumi pārsniedz izdevumus.
- Studiju procesa materiālo nodrošinājumu, tai skaitā mācību un darba telpu tehnisko nodrošinājumu monitorē fakultātes izpilddirektore.
- Bibliotēkas resursi, tai skaitā digitālie, tiek regulāri papildināti. Grāmatu pasūtīšanu organizē dekāns ar programmu direktoru starpniecību, uzrunājot visus mācībspēkus. Programmu direktoru iesaiste lēmumu pieņemšanā notika, lai novērstu nejaušības grāmatu iepirkumā un nodrošinātu, lai tiktu iepirktas tikai studiju procesam paši nepieciešamākie izdevumi, tai skaitā digitālā formātā.
- Pastāvīgo atbalstu studentiem veic programmas izpilddirektore un studiju metodiķe, un šo darbu studenti aptaujās regulāri vērtē ļoti augstu (6,8-7 punkti no 7). Bakalauru pirmā kursa studentiem papildus atbalstu nodrošina kuratori – viens vēstures studentiem un viens filozofijas studentiem – kuri regulāri ar studentiem tiekas, palīdz viņiem aklimatizēties, orientēties studiju procesā un risināt problēmas. Vismaz pirmajā studiju gadā kurators ar studentiem tiekas regulāri, turklāt nereti jautājumus ar studentiem risinot individuāli.

7. Informācijas vadība

- Informācija par studiju virziena dažādiem aspektiem tiek ievākta regulāri, šo procesu vada fakultātes izpilddirektore. Informācija tiek apkopota, izvērtēta un publiskota studiju virziena ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumos.
- Studenti tiek aptaujāti, uzsākot studijas un noslēdzot tās, kā arī katra semestra noslēgumā, kad viņi novērtē atsevišķu kursu kvalitāti. Aptauju rezultātiem līdzīgo programmu direktori un virziena vadītājs, pēc nepieciešamības pārrunājot vērtējumus ar mācībspēkiem vai rosinot izmaiņas programmā.
- Būtiska ir arī informācijas apmaiņa mazāk formālā veidā, konsultējoties ar studentiem un fakultātes studentu pašpārvaldi, tai skaitā reaģējot uz studentu pašpārvaldes rosinājumiem. Piemēram, Vēstures un arheoloģijas nodaļas vadītājs 2020./ 2021. akad. gadā organizēja vairākas neformālas diskusijas ar studējošo un mācībspēku pārstāvjiem par studiju programmu uzlabošanas iespējām.

8. Sabiedrības informēšana

- Nodaļu sapulces, virziena padomes un fakultātes domes sēdes ir atklātas un tiek izsludinātas visiem fakultātes darbiniekiem un studentu pašpārvaldei. Domes lēmumi ir pieejami LU normatīvo aktu sistēmā. Fakultātes pašnovērtējuma ziņojumi ir publiski pieejami (<https://www.lu.lv/par-mums/dokumenti/pasnovertejuma-zinojumi/>).
- Informācija par Vēstures un filozofijas fakultātes programmām ir pieejama LU mājas lapā (<https://www.lu.lv/gribustudet/studiju-programmas/bakalaura-limena-studijas/>) un fakultātes mājas lapā (<https://www.vff.lu.lv/>). Nozīmīgākās ziņas tiek publicētas fakultātes Facebook profilā (<https://www.facebook.com/VFF.LU/>). Informāciju šajās vietnēs organizē fakultātes izpilddirektore.

9. Studiju programmu apsekošana un regulārā pārbaude

- Studiju process regulāri tika apspriests studiju programmu padomju sēdēs, un šobrīd šo funkciju ir pārņēmušas nodaļu sapulces un virziena padome. Programmas satura regulāra izvērtēšana notiek vismaz divreiz gadā – akadēmiskā gada beigās, kad tiek precizēts nākamā akadēmiskā gada studiju plāns un apstiprinātas izmaiņas tajā, un rudenī, kad tiek gatavots, apspriests un apstiprināts studiju programmu un studiju virziena ikgadējais pašnovērtējuma ziņojums, kas tiek arī vērtēts LU SP KNK komisijā.
- Gatavošanās jaunajam akreditācijas periodam nepārprotami ir kalpojusi par stimulu rūpīgām esošo programmu un virziena attīstības izvērtējumam.

10. Cikliska ārējā kvalitātes nodrošināšana

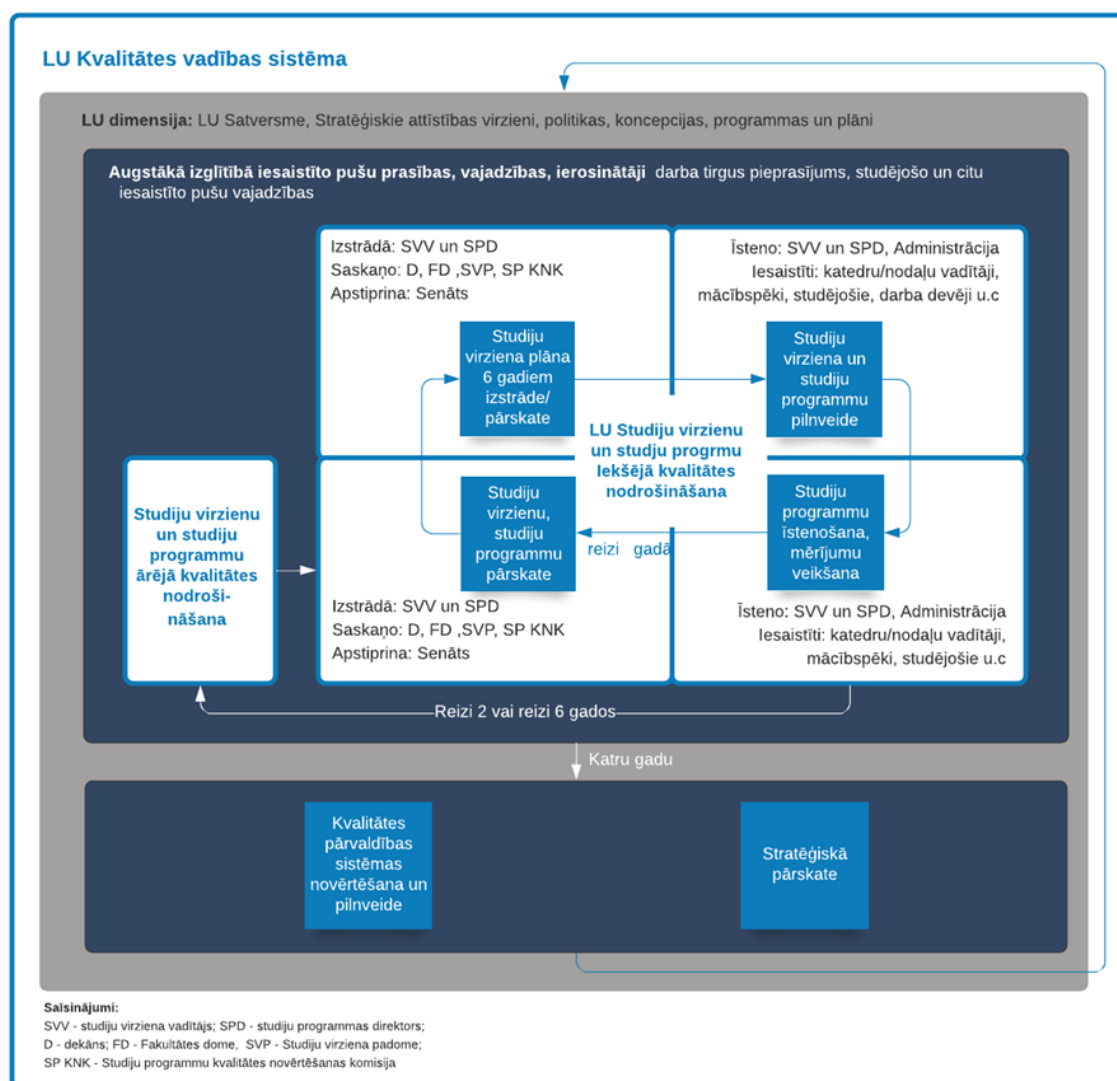
- Studiju virziena ikgadējie pašnovērtējuma ziņojumi tiek regulāri izvērtēti LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (KNK).
- 2020. gadā bakalaura studiju programmas “Vēsture” un “Filozofija” tika izvērtētas *PricewaterhouseCoopers* veiktajā LU studiju programmu pētījumā, pētījuma rezultāti tika izmantoti studiju virziena SVID analīzes veidošanā.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Studiju virziena un tajā ietvertu studiju programmu kvalitāte tiek vadīta, izmantojot plāno, dari, pārbaudi, darbojies (*Plan-do-check-act*) jeb Deminga ciklu, studiju virziena attīstību un pilnveidi plānojot sešu gadu periodam, tās mērķus un uzdevumus kaskadējot līdz katras studiju programmas līmenim un efektīvas plānošanas vajadzībām regulāri monitorējot iesaistīto pušu prasības, vajadzības un ierosinātājus, saskaņā ar LU Attīstības stratēģiju, ņemot vērā nozaru nacionālās un starptautiskās nostādnes un tendences, kā arī globālās vides tendenču ietekmi uz LU darbību līdz pat studiju programmu līmenim.

LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas (skat. 5. att.) ietvaros studiju virziena attīstība, un tajā ietvertu studiju programmu savstarpējā sasaiste, jaunu studiju programmu izveide, kā arī

katras esošās studiju programmas īstenošanas rezultāti tiek plānoti, kontrolēti, izvērtēti un pārskatīti, nodrošinot visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo, kā arī galveno iesaistīto pušu pārstāvju iesaisti studiju kvalitātes nodrošināšanā. Studiju programmu pārskatīšana reglamentēta “LU Studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībā” (LU 14.07.2020. rīkojums Nr.1/290).

5.attēls. LU īstenoto studiju virzienu un tajā iekļauto studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Jaunu studiju programmu izstrāde reglamentēta [LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā](#) (apstiprināts ar LU Senāta 24.04.2017. lēmumu Nr.102), tā tiek īstenota vairākos posmos, tostarp saskaņošanu un izvērtēšanu visos studiju kvalitātes nodrošināšanā iesaistītajos pārvaldes līmeņos veicot divas reizes – saskaņojot un apstiprinot studiju programmas koncepciju, kā arī saskaņojot un apstiprinot studiju programmas raksturojumu procesa noslēgumā. Detalizētu programmas izstrādes un koncepcijas satura aprakstu skat. *Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā* 3.1.nodaļas II sadaļā.

Pašnovērtēšanas un jaunu studiju programmu izstrādes izvērtēšanas procesā atbildības sadalītas starp studiju programmu direktoriem, studiju virziena vadītāju, studiju virziena padomi, fakultātes domi, Akadēmisko departamentu un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisiju, kā arī Senātu.

LU studiju virzienu vadītāji, sadarbībā ar studiju programmu direktoriem katru akadēmisko gadu gatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumus (turpmāk – Pašnovērtējums). Pašnovērtējumi tiek

apstiprināti fakultāšu domēs un iesniegti Studiju departamentā. Studiju departaments veic pašnovērtējumu atbilstības izvērtējumu un sniedz pašnovērtējumus izvērtēšanai SP KNK, kura sastāvā ietilpst visi LU jomu prorektori, LU Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs, LU studējošos pārstāvis, LU Absolventu kluba pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, Kvalitātes vadītājs, Iekšējais auditors, kā arī Akadēmiskā departamenta un Studiju servisu departamenta pārstāvji. Pašnovērtējuma ziņojumos tiek atspoguļota programmu īstenošana, aktualitātes, programmu izmaiņas un pilnveides process, ieinteresēto pušu vērtējums – gan studējošo aptauju rezultāti, gan darba devēju vērtējums. Studiju programmu pašnovērtēšanas, kā arī jaunas studiju programmas izstrādes procesā Akadēmiskais departaments nodrošina arī neatkarīgu ekspertīzi, kuras pamatoto SP KNK sēdē izskatīto priekšlikumu iestrāde tiek plānveidīgi nodrošināta. Akreditācijas pašnovērtējuma ziņojumi tiek sagatavoti, izmantojot ikgadējos pašnovērtēšanas rezultātus. Akreditācijas un licencēšanas novērtēšanas ekspertu grupas un studiju kvalitātes komisijas rekomendācijas tiek izvērtētas studiju virziena padomē, sagatavojot ekspertu rekomendāciju ieviešanas plānu, kas tiek saskaņots SP KNK. Plašāka informācija par studiju programmu pašnovērtējuma saturu un ārējās akreditācijas nodrošināšanas procesu *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmātā* 3.1.nodaļas IX un X sadaļā.

Pēdējais pirmsakreditācijas pašnovērtējuma ziņojums tika sagatavots 2020. gadā par 2019. / 2020. akad. gadu, tas tika apstiprināts virziena padomē un fakultātes domē. Ziņojuma izvērtējuma gaitā LU SP KNK tika saņemti komentāri no LU Studiju departamenta, eksperta un studentiem. Arī pašā ziņojumā tika iestrādāti studentu ieteikumi un komentāri par studiju procesu VFF. Gan KNK sēdē, gan Studiju departamenta komentāros tika norādīts uz nepieciešamību izstrādāt precīzāku un detalizētu studiju virziena attīstības plānu, kas ir izdarīts, izvērtējot studiju virzienu un tā programmas, gatavojoties akreditācijai. KNK pieaicinātā eksperta norādījumi bija saistīti ar vairākiem pašnovērtējuma ziņojuma aspektiem. Tika prasīts precīzāk formulēt studiju virziena un programmu mērķus un uzdevumus, sasaistot tos gan savstarpēji, gan ar LU stratēģiju, kas tobrīd vēl nebija izstrādāta 2021.-2027. gadam, gan ar Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu prasībām. Strādājot pie virziena SVID analīzes un jauna studiju plāna izstrādes, virziena un programmu mērķi un uzdevumi tika precizēti un saskaņoti gan savstarpēji, gan ar LU stratēģiju, gan prasībām atbilstošajiem studiju līmeņiem, kā tie ir formulēti Ministru kabineta noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju". Gan eksperta, gan studentu komentāros parādās daudzi jautājumi, kas ir risināmi ilgtermiņā, un kas tika iestrādāti gan virziena SVID analīzē, gan attīstības plānā, tai skaitā programmu digitalizācijas, internacionalizācijas, mobilitātes pieaugums, nozares ekspertu lielāka iesaiste kursu pasniegšanā. Nepieciešamība kvalitatīvi paātrināt šos procesus ir virziena vadītāju un mācītbspēku vidū apzināta, bet daļu no iecerēm neizdevās realizēt Covid-19 pandēmijas dēļ, lai gan teiktais neattiecas, piemēram, uz digitalizāciju, kas kopš 2019. / 2020. akad. gada ir acīmredzami pieaugusi. Studenti pievērta uzmanību dažādu apakšnozaru samēram studiju programmās, it sevišķi vēstures programmās. Šis jautājums tika plaši diskutēts jauno studiju plānu izstrādes laikā, un, lai gan viedokļi bija atšķirīgi, dažkārt pretrunīgi, jaunie studiju programmu plāni dos studentiem iespēju apgūt dažādas apakšnozares. Cita starpā vēstures un arheoloģijas bakalaura programmā vairāk tiek piedāvāti kursi, kurā sadarbojas speciālisti, kuri pēta dažādus vēstures hronoloģiskos periodus un pievēršas dažādām apakšnozarēm, un visās programmās lielāks uzsvars ir likts uz prasmju un kompetences attīstīšanu. Tāpat studentu komentāri bija par atsevišķiem 2020. gada finanšu konsolidācijas rezultātā ieviestām izmaiņām izvēles kursu piedāvājumā un kursiem, kuri tiek docēti vēstures un filozofijas bakalaura studiju programmu studentiem kopā. Nākamā akreditācijas studiju plānā ir paredzēts saglabāt virzienā iekļauto zinātņu nozaru tuvināšanu, bet izvēles kursu piedāvājumu atbilstoši pieejamajiem resursiem palielināt. Izstrādājot jaunu studiju plānu, daudz tika domāts par to, lai novērstu atkārtosanos bakalaura un maģistra līmeņa programmās, uz ko norāda studenti, un domājams, ka šī problēma ir novērsta. Studenti aicināja uzlabot studiju prakšu un praktisko kursu kvalitāti. Šeit arī

zināma loma bija Covid-19 krīzei, bet šobrīd ir pieņemts jauns prakses nolikums gan bakalaura programmas "Vēsture un arheoloģija", gan bakalaura programmas "Filozofija" prakses kursiem, un tajā ir precizētas prasības un atbildība dažādām iesaistītajām pusēm, kas cerams uzlabos prakses kvalitāti tuvākajā nākotnē. Eksperta ieteikums bija atrast stratēģisko partnerus, un kopš šī laika ir slēgti stratēģiskā partnera līgumi ar Latvijas Nacionālo arhīvu un Latvijas Nacionālo bibliotēku.

Pārskata periodā tika izstrādāta jauna kopīga ar Daugavpils Universitāti (DU) doktora studiju programma. Programmas izstrāde tika uzsākta 2019. gada maijā darbības programmas Izaugsme un nodarbinātība 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu ietvaros. Tās izveidošanas rezultātā tika novērsta vēstures doktora studiju programmu fragmentācija, palielināta vēstures doktora studiju kvalitāte, tika sekmēta sadarbība starp augstskolām. Kopīgās doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" izstrādi veica darba grupa, kas tika izveidota 2019. gada maijā. Tajā ietilpa LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļas un DU Humanitārās fakultātes Vēstures katedras pārstāvji, kas piedalās atbilstošo LU un DU Vēstures doktora studiju programmu īstenošanā. Darba grupas dalībnieki regulāri tikās un apsprieda programmas izstrādes jautājumus, piemēram, programmas plānojumu, jaunu, inovatīvu kursu izstrādi, uzņemšanas prasības, plānotās sadarbības mehānismu un kvalitātes nodrošināšanu. Loģistisku atbalstu programmas izstrādē sniedza LU Studiju departamenta pārstāvji. Sagatavojot kopīgas programmas koncepciju tika lūgts vairāku darba devēju un sadarbības partneru pārstāvju viedoklis. Viedokli izteica Ārlietu ministrija, Latvijas Nacionālais arhīvs, LU Filozofijas un socioloģijas institūts (LU FSI). Tāpat, izstrādājot programmas koncepciju, tika ņemtas vērā regulārās Vēstures doktora studiju programmu doktorantu aptaujas. Notika vairākas LU Vēstures doktora studiju programmas studējošo apspriedes prof. Ērika Jēkabsona un asoc. prof. Andra Levāna vadībā, kurās doktoranti izteica uzskatu, ka doktora studiju programmas darbībai kopumā jābūt vērstai uz atbalstu promocijas darba izstrādē. Doktoranti uzskata, ka jānostiprina zināšanas, prasmes un pieredzes akadēmisku rakstu, referātu un populārzinātnisku publikāciju veidošanā. Viņi norādīja, ka studiju laikā būtu nepieciešams apgūt tādas prasmes kā akadēmiska valoda, zinātnisku un populārzinātnisku publikāciju sagatavošana, pētniecības paņēmieni un metodoloģija, zinātniskās diskusijas principi, recenzēšanas prasmes. Pēc studējošo uzskatiem, kas tika ņemti vērā strādājot pie programmas, programmas struktūrai un saturam, promocijas eksāmeniem un docētajiem teorētiskajiem kursiem būtu jāveicina promocijas darba izstrādi. Šo apspriežu rezultātā radās ideja par doktorantūras semināru kursu izstrādi un iekļaušanu programmā. Programmas koncepcija tika izskatīta un apstiprināta LU Vēstures studiju programmu padomes sēdē un LU SP KNK sēdē 2020. gada janvārī un februārī. Programmas licencēšanas ziņojums tika akceptēts LU VFF Domē 2020. gada maijā un, pēc labojumu un papildinājumu izdarīšanas, LU SP KNK sēdē 2020. gada 9. oktobrī un LU Senāta sēdē 2020. gada 26. oktobrī. 2021. gada 7. aprīlī jaunā kopīgā studiju programma tika licencēta, un studenti tajā tiek uzņemti, sākot ar 2021. / 2022. akadēmisko gadu.

Savukārt darbs pie studiju virziena "Vēsture un filozofija" akreditācijas ziņojuma aizsākās 2021. gada pavasarī, kad tika izveidota akreditācijas ziņojuma izstrādes darba grupa, kurā piedalījās virziena vadītājs, dekāne, nodaļu vadītāji, programmu direktori un izpilddirektore. Darba grupa regulāri sanāca 2021. gada pavasara un rudens semestrī. Tika sagatavots studiju virziena izvērtējuma, ziņojuma sagatavošanas un ar to saistīto procesu norises plāns. Virziena vadītāja vadībā tika sagatavota virziena un programmu SVID analīzes skice, tās pamatā bija iepriekšējo gadu programmu un studiju virziena pašnovērtējumu ziņojumi un tajā ietvertie studentu aptauju apkopojumi, 2020. gada studiju virziena attīstības plāns, 2013. gada akreditācijas ekspertu komentāri un ieteikumi, *PricewaterhouseCoopers* 2020. gadā veiktais vēstures un filozofijas bakalauru programmu izvērtējums, kā arī LU stratēģijas 2021. -2027. gadam, kas šajā laikā paralēli tika gatavota, materiāli. Studiju virziena SVID analīze tika precizēta 2021. gada rudenī, kad bija noslēgušās diskusijas nodaļā un virziena padomē par jaunā akreditācijas perioda studiju programmu studiju plāniem un bija publicēta LU stratēģija 2021. -2027. gadam (apstiprināts ar LU

Senāta 28.06.2021. lēmumu Nr.90). 2021. gada pavasarī un rudenī notika vairākas Vēstures un arheoloģijas un Filozofijas un ētikas nodaļas sēdes, tās organizēja nodaļu vadītāji, piesaistot absolventu, darba devēju un studentu pārstāvjus. Katrai nodaļai sapulču grafiks un organizācijas kārtība tika veidota nedaudz atšķirīgi – Filozofijas un ētikas nodaļai bija trīs sapulces, kurās vienkopus bija nodaļas mācībspēki, studenti, absolventu un darbadevēju pārstāvji. Vēstures un arheoloģijas nodaļā bija gan kopīgas sanāksmes, gan atsevišķas sanāksmes ar noteiktām sadarbības partneru grupām, piemēram, atsevišķa tikšanās bija ar vēstures skolotājiem. Kad studiju plāni tika apstiprināti studiju virziena padomē 2021. gada novembrī, decembrī tika sagatavoti atbilstoši kursa apraksti. Paralēli tika izstrādāts studiju virziena attīstības plāns, kurš tika apstiprināts Studiju virziena padomē un LU SP KNK sēdē 2022. gada martā.

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

LU, ievērojot demokrātijas un līdztiesības principus, kā arī atbilstoši LU kvalitātes vadības politikai, visos studiju procesa posmos, sākot no uzņemšanas, beidzot ar noslēguma darbu, tiek nodrošināta reflektantu un studentu līdzdalība LU studiju procesa novērtēšanā. Jautājumos par uzņemšanas procedūru, LU reflektantiem ir tiesības iesniegt sūdzības uzņemšanas komisijas priekšsēdētājam.

LU reflektantu tiesības iesniegt sūdzības par pārkāpumiem uzņemšanas procedūrā paredz [Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#) (LU Senāta 31.05.2021. lēmums Nr.2-3/68), nosakot sūdzības iesniegšanas, izskatīšanas un lēmuma apelācijas kārtību.

Savukārt, studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā studentiem ir tiesības iesniegt priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu norisi, t.sk. par pārbaudījumu un noslēguma darbu vērtēšanu. Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanas nolūkā LU ir izstrādāta un ieviesta *Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība* (LU 18.02.2002. rīkojums Nr.1/21). Kārtība nosaka, kādā formā studējošie individuāli vai grupās var rakstveidā iesniegt priekšlikumus un sūdzības, kā arī to reģistrācijas un izvērtēšanas kārtību. Priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu var iesniegt fakultāšu dekāniem (par nodarbību sarakstu, studiju organizāciju fakultātē, fakultātes īstenoto studiju kvalitāti un tās pilnveidošanu, fakultātes darbinieku pienākumu nepildīšanu u.c.). Atbildes uz priekšlikumiem uz sūdzībām jāsniedz 15 dienu laikā vai 30 dienu laikā, ja ir nepieciešama papildus informācija. Būtiski, ka minētās kārtības 17.punkts tieši noteic, ka: "Fakultātes dekānam katra akadēmiskā gada beigās jāiesniedz LU vadībai pārskats par pagājušajā akadēmiskajā gadā saņemtajām sūdzībām un pieņemtajiem lēmumiem to sakarā." Tas liecina par iekšējas kontroles mehānismu un sūdzību iesniegšanas, lēmumu pieņemšanas, studējošo tiesību un interešu ievērošanas ciklisku monitoringu, kas ir nozīmīgs šīs sistēmas pienācīgas funkcionēšanas nodrošināšanā un arī iespējamajā pilnveidē.

Pilnīgai LU studiju procesu novērtēšanai ir izstrādāta un ieviesta *Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē* (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr.211), kurā ir noteiktas studējošo tiesības iesniegt sūdzības par studiju kursu starppārbaudījumu un pārbaudījumu procesuālo vai vērtēšanas kārtību un noteikta šo sūdzību izskatīšanas kārtība. Studējošajam ir tiesības iesniegt iesniegumu mācībspēkam, kurš ir vērtējis pārbaudījumu piecu

darbdienu laikā no vērtējuma paziņošanas LUIS (pie nosacījuma, ka pirms sūdzības iesniegšanas studējošais ir pieprasījis no mācībspēka vērtējuma pamatojumu). Docētājam iesniegumu jāizskata 5 darba dienu laikā. Ja mācībspēks uzskata, ka studējošā iesniegums nav pamatots, tad viņš iesniegumu nodod izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai katedras vadītājam.

Attiecībā uz noslēguma darbiem ir pieņemts *Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē (LU Senāta 27.12.2011. lēmums Nr.183)*, kurš noteic, ka studējošie ir tiesīgi iesniegt apelāciju, ja dekāns viņam nav devis atļauju kārtot noslēguma pārbaudījumus vai par noslēguma pabaudījuma norisi.

LU darbojas arī Akadēmiskā šķīrējtiesa, kuras nolikums paredz iespēju vērsties arī šajā koleģiālajā institūcijā par jebkuru ar studijām saistītu jautājumu, t.sk., arī vērtēšanas principu ievērošanas kontroli.

Studējošajiem ir tiesības apstrīdēt rīkojumu par eksmatrikulāciju, kas pieņemts *Latvijas Universitātes valsts budžeta dotēto studiju vietu konkursa (rotācijas) kārtības (LU Senāta 24.05.2010. lēmums Nr. 381)*. Savukārt *Studiju maksas atvieglojumu piemērošanas kārtība (LU 14.04.2009. rīkojums Nr.1/89)* paredz studējošajiem iespēju lēmumus par studiju maksas atvieglojumu piešķiršanu vai nepiešķiršanu apstrīdēt mēneša laikā no lēmuma paziņošanas studējošajam, iesniedzot LU rektoram adresētu rakstveida iesniegumu, kuru rektoram jāizskata mēneša laikā.

Savukārt *Studiju pārtraukšanas kārtība Latvijas Universitātē (LU Senāta 01.12.2008. lēmums Nr.178)* paredz tiesības apstrīdēt dekāna lēmumu par atteikumu piešķirt studējošajam studiju pārtraukumu. Arī *Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē (LU 08.06.2009. rīkojums Nr. 1/128)* paredz tiesības noteiktā termiņā apstrīdēt dekāna pieņemtos lēmumus.

Ievērojot studējošo tiesības arī ārpus studiju procesa, tiem studējošiem, kuri izmanto LU dienesta viesnīcas, *Latvijas Universitātes dienesta viesnīcu iekšējās kārtības noteikumi (LU 30.06.2009. rīkojums Nr. 1/171)* nosaka studējošo tiesības un pienākumus, t.sk. tiesības iesniegt sūdzības par problēmām dienesta viesnīcās. Šādus jautājumus risina dienesta viesnīcas vecākais.

Ikviena studējošais ir tiesīgs ne tikai izmantot *Latvijas Universitātes Akadēmiskā ētikas kodeksa (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/46)* paredzētās tiesības vērsties LU Akadēmiskajā ētikas komisijā par iespējamiem ētikas pārkāpumiem, bet iesniegt kodeksa un tā īstenojuma pilnveides priekšlikumus LU Akadēmiskajai ētikas komisijai.

Visu procesu priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kurā tās tiek iesniegtas, kā arī izdarītas atzīmes par sūdzības izskatīšanas rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem.

LU normatīvā līmenī *Noteikumi par LU viesstudentu no Latvijas augstskolām (LU 25.01.2006. rīkojums Nr. 1/17)* ir definējusi principu, ka arī viesstudentiem studiju procesā LU ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā LU studentiem, kas nozīmē, ka sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēma vienlīdz lielā mērā attiecināma arī uz šiem studentiem.

No iepriekš minētā secināms, ka LU sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēmas centralizētais segments aptver visas ikviena studējošā studiju dzīves sastāvdaļas, jo attiecināms kā uz uzņemšanu LU, tā arī studijām visa cikla garumā, kā arī uz noslēguma pārbaudījumiem.

Vēstures un filozofijas fakultātē, ņemot vērā studentu grupu nelielo skaitu, komunikācija starp studējošajiem, mācībspēkiem un administrāciju notiek nepārtraukti, arī konflikti, kādi parādās, piemēram, par gala vērtējumu studiju kursā parasti tiek risināti vispirms starp mācībspēku un studentu un, ja nepieciešams, ar programmas direktoru vai dekānes starpniecību. Aptaujās

semestra noslēgumā studējošie ir atsevišķos gadījumos norādījuši, ka pasniedzējs nav pietiekami skaidri kursa sākumā norādījis prasības, ir bijušas kļūdas studiju procesa organizēšanā, prasības ir neatbilstošas kursa apjomam – šādos gadījumos programmas direktors ar pasniedzējiem veic pārrunas. Ne vienmēr tās ir acīmredzami efektīvas, tomēr studentu vērtējumi tiek ņemti vērā un ietekmē izmaiņas studiju programmu plānojumā.

2017. gadā maģistra programmas studente iesniedza dekanai, maģistra studiju programmas direktoram un nodaļas vadītājam prasību izvērtēt pamatojumu sava noslēguma darba vērtējumam, kas autorei šķita nepietiekams. Atsaucoties uz studentes prasību, maģistra darbu aizstāvēšanas komisija sniedza izvērtētu minētā noslēguma darba vērtējuma pamatojumu, balstītu uz divu recenzentu atzinumu par aizstāvēšanai iesniegtā darba kvalitāti un komisijas vērtējumu par studentes darba aizstāvēšanā demonstrētajām prasmēm.

2018. gadā bakalaura programmas studente iesniedza apelācijas pieteikumu par bakalaura darba vērtējumu. Fakultātes Noslēguma pārbaudījumu apelācijas komisija LU normatīvajos aktos paredzētajā laikā izskatīja iesniegumu un, uzklusējusi apelācijas iesniedzēju, noslēguma pārbaudījumu komisiju, darba vadītāju un recenzentu, lēma par iepriekš iegūtā vērtējuma atstāšanu spēkā, ko ar atbilstošu argumentāciju darīja zināmu iesniedzējam.

2019. gadā bakalaura programmas students iesniedza apstrīdēja studiju kursa norises atbilstību studiju kursa aprakstam. Dekāne uzdeva nodaļas vadītājam, studiju programmu padomei, studiju programmas direktoram un attiecīgā kursa docētājam noskaidrot apstākļus un sniegt par tiem rakstisku komentāru. Tika secināts, ka nav pamata apgalvot, ka studiju kursa aprakstā minētie kursa mērķi un studiju rezultāti netiktu sasniegti, ar šo secinājumu un tā izvērsumu tika iepazīstināts iesniedzējs.

2020. gadā vēstures bakalaura un maģistra programmu studenti iesniedza fakultātes, nodaļas un studiju programmu vadības uzmanību virknei nepilnību attiecīgo studiju programmu saturā un norises formās, piemēram, pārlietu lielai slodzei un nevienmērīgam studiju darbu apjomam dažādosursos, pārāk ierobežotam un tematiski nelīdzsvarotam izvēles kursu piedāvājumam, nepietiekamām prakses iespējām. Problēmu analīzei un to novēršanas rīcības plāna izstrādei tika sasauktas vairākas nodaļas sēdes ar studējošo piedalīšanos. Tika pieņemti lēmumi par atsevišķu tūlītēju uzlabojumu ieviešanu, atzīstot, ka pārsvarā tomēr studentu minēto trūkumu novēršana iespējama, vienīgi ieviešot būtiskas izmaiņas un pat pārstrukturējot studiju programmas, īpaši vēstures bakalaura studiju programmu. Minētā studējošo iniciatīva bija viens no būtiskākajiem iemesliem jaunas bakalaura studiju programmas izstrādei uz nākošo akreditācijas periodu. Jaunā programma tika plaši apspriesta mācībspēku, studējošo un darba devēju un nozares sadarbības partneru vidū, kur guva vispārēju atzinību.

2021. gadā studējošie vērsa fakultātes un nodaļas vadības uzmanību uz viena mācībspēka nekorekto komunikāciju ar studentiem. Apstākļi tika analizēti nodaļas valdes sēdē, uz kuru bija uzaicināti arī studējošo pārstāvji un nekorektajā rīcībā vainotais mācībspēks. Mācībspēkam tika izteikts aizrādījums un aicinājums turpmāk mainīt savu stilu komunikācijā ar studentiem.

2022. gadā studējošie iesniedza 3 sūdzības par mācībspēku rīcību docētajos studijuursos. Vienā gadījumā tika pārmesta netaisnīgu vērtējumu par studiju darbiem un novēlota gala vērtējuma izlikšana. Dekāne sazinājās ar studentu un kursa pasniedzēju noskaidroja apstākļus un konstatēja, ka studentam nav taisnība par studiju darbu vērtējumiem, bet ir taisnība par gala vērtējuma novēlotu izlikšanu, par ko tika aizrādīts mācībspēkam un kas tika atspoguļots atbildē sūdzības iesniedzējam. Otrā gadījumā bakalaura studenti pārmeta mācībspēkam nekorektus izteikumus un ar studiju kursu nesaistītu personīgo uzskatu paušanu. Pēc dekanes pieprasījuma viedokli individuālā sarunā izteica sūdzības iesniedzēji un mācībspēks, savukārt rakstiski formulēja fakultātes Studējošo pašpārvalde un nodaļa. Nodaļas valdes sanāsmē ar mācībspēka piedalīšanos tika izanalizēti notikušā apstākļi

un izdarīti secinājumi par to, ka lielā mērā līdz konflikta situācijai ir noveduši pārratumi un ar akadēmisko ētiku un akadēmisko godīgumu saistītu normatīvu pietiekama nepārziņāšana no studējošo un mācībspēku puses, tāpēc turpmāk tiem pievēršama pastiprināta uzmanība studijuursos un fakultātes mājaslapā. Par lēmumiem tika informēti sūdzības iesniedzēji. Trešajā gadījumā studējošie atkārtoti sūdzējās par mācībspēka nekorekto komunikācijas ar studējošiem stilu un akadēmisko ētiku pārkāpjošiem izteikumiem. Pēc dekānes pieprasījuma viedokli sniedza fakultātes Studējošo pašpārvalde un jautājuma izskatīšanu uzsāka nodaļa, organizējot nodaļas valdes sanāksmi ar pārkāpumos vainotā mācībspēka līdzdalību. Risinājuma meklējumos tika iesaistīti konsultanti no LU Juridiskā departamenta un jomas prorektore. Jautājuma izskatīšana turpinās.

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Lai kontrolētu, analizētu, prognozētu studējošo skaita dinamiku, LU divas reizes gadā apkopo datus par:

- reflektantu un imatrikulēto skaitu un to profilu raksturojošus datus, tādus kā vidējās izglītības ieguves iestāde, iestādes absolvēšanas gads, vidējās izglītības pārbaudījumos iegūtais vērtējums, vecums, dzimums, iepriekš iegūtā augstākā izglītība un tās pārbaudījumos iegūtais vērtējums;
- studējošo skaits, sadalījumā pa fakultātēm, studiju programmām, studiju līmeņiem, studiju gadiem, studiju formām un veidiem, studiju finansējuma avots, studiju statuss - eksmatrikulēts kā akadēmiskās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā finansiālās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā grādu ieguvis (absolvents), studiju pārtraukumā.

Lai kontrolētu studējošo studiju gaitu un programmas izpildi, LU apkopo datus par:

- studējošo studiju kursu apguves starpvērtējumu un gala vērtējumu, sadalījumā pa pārbaudījumu veidiem, noslēguma pārbaudījumu gala rezultātus, vidējo svērto atzīmi; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studiju programmas izpildi, atbilstoši programmas apguves nosacījumiem, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām (obligātā daļa, ierobežotās izvēles daļa, brīvās izvēles daļa un citas, atbilstoši programmas uzbūvei); dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo akadēmiskos parādus kredītpunktos, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām, studiju kursiem; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo līgumā paredzētā studiju apmaksas grafika izpildi, sadalījumā pa studiju programmām, semestriem.

Lai iegūtu informāciju studiju resursu plānošanai un efektīvai izmantošanai, saistībā ar studiju programmām tiek apkopota šāda statistiska informācija:

- studiju vietu finansējums, sadalījumā pa valsts budžeta finansētām, LU finansētām un studējošo apmaksātām studiju vietām;
- studējošo stipendiju saņēmēju skaits un studiju kredītu, un studējošo kredītu saņēmēju skaitu;

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU studējošo noslēguma un promocijas

darbos, LU nodrošina visu aizstāvēšanai iesniegto studējošo noslēguma un promocijas darbu automatisku pārbaudi ar Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmas palīdzību, veicot darbu savstarpēju salīdzināšanu ar LU un citu augstskolu Sistēmā uzkrātajiem noslēguma darbiem.

Noslēguma darbos plaģiāta gadījumi ir reti, jo šādus mēģinājumus darba vadītāji var konstatēt manuskripta izstrādes gaitā. Akreditācijas periodā ir bijis viens lēmums par plaģiātu filozofijas studiju programmas bakalaura darbā un students saskaņā ar LU Administrācijas vadītāja Anša Grantiņa 18.06.2019. rīkojumu tika eksmatrikulēts.

Lai novērtētu studējošo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar studiju kvalitāti un tās rezultātiem, kā arī lai veiktu nepieciešamos pilnveides pasākumus, LU organizē un apkopo datus par šādām aptaujām:

- aptauja, uzsākot studijas, kas tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir iegūt informāciju studentu piesaistīšanas pasākumu pilnveidei. Aptaujas uzdevumi ir: (1) noskaidrot studējošo motivāciju augstskolas un studiju programmas izvēlē, (2) noskaidrot informācijas iegūšanas avotus par studijām LU, (3) iegūt pieteikšanās un reģistrēšanās procesa novērtējumu un (4) noskaidrot studijas uzsākušo respondentu sociāli demogrāfisko portretu. Datus par katru studiju programmu apkopo LUIS, bet par LU kopumā datus apkopo un analizē Studiju departaments. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta LU vadība, departamenti un fakultātes vadība, bet nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina LU vadība, fakultātes vadība un programmu direktori sadarbībā ar Akadēmisko departamentu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju pieredzi, kas arī tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir iegūt informāciju studiju vides pilnveidei un studentu adaptācijas veicināšanai. Aptaujas uzdevumi ir: (1) noskaidrot studējošo viedokli par dažādiem studiju aspektiem un (2) noskaidrot studējošo viedokli par to, kāds atbalsts ir nepieciešams, uzsākot studijas. Datus par katru studiju programmu apkopo LUIS, bet par LU kopumā datus apkopo un analizē Studiju departaments. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta LU vadība, departamenti un fakultātes vadība, bet nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina LU vadība, fakultātes vadība un programmu direktori sadarbībā ar Akadēmisko departamentu;
- lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju kursu saturu un iegūtu mācībspēku darba novērtējumu, katru semestri elektroniskā formā tiek veikta aptauja par studiju kursiem, tai skaitā, par studiju praksi, par kursa darbiem un par noslēguma darbiem. Datus par katru studiju programmu apkopo LUIS un tie ir pieejami mācībspēkam, programmu direktoriem un fakultātes dekānam, Akadēmiskajam departamentam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus;
- ar mērķi iegūt studentu vērtējumu par studiju programmu tās tālākai attīstībai, studiju procesa pilnveidei, kvalitātes un studiju vides uzlabošanai, tiek veikta pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu kopumā. Aptauja tiek veikta elektroniskā formā vienu reizi par katru studiju programmu. Datu apkopojumu par katru studiju programmu veic LUIS, un tas ir pieejams programmu direktoriem un fakultātes dekānam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus virziena akreditācijai un pārakreditācijai, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus.
- lai apzinātu galvenos studiju pārtraukšanas iemeslus un sekmētu studējošo atbiruma samazināšanu, tiek veikta aptauja studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas vai jau pārtraukuši studijas. Aptauja tiek veikta visa akadēmiskā gada laikā elektroniski (atsevišķos gadījumos papīra formā). Datus apkopo un analizē Akadēmiskais departaments

reizi semestrī. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta LU vadība un fakultātes vadība;

- absolventu aptaujas mērķis ir iegūt absolventu apmierinātības novērtējumu par apgūtās programmas kvalitāti, par LU iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, par absolvētās studiju programmas ieguldījumu viņu nodarbinātībā, kā arī par studiju turpināšanas plāniem. Aptauju pēc saviem ieskatiem, izmantojot Akadēmiskā departamenta sagatavoto aptaujas anketu, veic programmu direktori;
- darba devēju aptaujas mērķis ir noskaidrot, kā darba devēji vērtē LU absolventu iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām. Aptauju pēc saviem ieskatiem, izmantojot Akadēmiskā departamenta sagatavoto aptaujas anketu, veic programmu direktori.

Ik gadu studiju virziena vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem gatavo pārskatu par studiju virziena un tajā iekļauto programmu darbību akadēmiskā gada laikā. Pārskata gatavošanā tiek veikta statistikas datu apkopošana un analīze, un iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena darbības novērtēšanai un pilnveidei. Pārskats ietver šādus statistikas datus, kas tiek apkopoti un analizēti ik gadu:

- studējošo skaits programmās, norādot kopskaitu, 1. studiju gadā imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu, atbirumu, atsevišķi izdalot dažādas studiju formas, veidus, valodas;
- studējošo izejošā un ienākošā mobilitāte, to dalība apmaiņas programmās;
- mācībspēku sastāvs, norādot amatu, akadēmiskā personāla skaits ar doktora grādu, mācībspēku mobilitāte;
- studējošo un mācībspēku skaita attiecība;
- nozarē strādājošo darba devēju skaits, kas iesaistīti programmas īstenošanā;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par studiju kursiem un programmu kopumā.

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

LU tīmekļvietnes <https://www.lu.lv> (turpmāk tekstā vietne) mērķauditorija ir LU topošie un esošie studējošie, darbinieki, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā.

Vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par LU darbību digitālā veidā interneta vidē.

Vietni veido šādas sadaļas:

- ROTĒJOŠĀS ZIŅAS – nozīmīga LU informācija izmantojot LU vizuālā tēla identitāti, kam ir noteikti parametri un, kas stiprina universitātes tēlu un veicina tās atpazīstamību digitālajā vidē.
- ZIŅAS UN NOTIKUMI – LU aktualitātes un plānotie notikumi. Informāciju sagatavo LU struktūrvienības un komunikācijas un inovāciju departaments.
- ATKLĀJ LU – informācija par studijām, ārpus studiju dzīvi, zinātni.
- STUDIJAS – ar apakšsadaļām:
- Koledžas līmeņa studijas,

- Bakalaura līmeņa studijas,
- Maģistra līmeņa studijas,
- Doktorantūra,
- Rezidentūra.

Informāciju sagatavo un vietnē ievieto Komunikāciju departaments sadarbībā ar Akadēmisko departamentu un Studiju servisu departamentu.

STUDIJU sadaļā latviešu valodā ir iegūstama informācija par programmu mērķiem, uzdevumiem, studiju rezultātiem, programmu apjomu un ilgumu, programmu studiju valodu, informācija par darba iespējām pēc programmu absolvēšanas, kā arī programmu studiju plāni. Jautājumu gadījumā norādīta kontaktinformācija, kur vērsties, lai iegūtu papildu informāciju. Vēl šajā sadaļā tiek publicēta studijām noderīga informācija zem apakšsadaļas STUDIJU CEĻVEDIS - akadēmiskais kalendārs, lekciju saraksti, konsultāciju laiki, svarīgākie dokumenti un veidlapu paraugi, informācija par mobilitātes iespējām ārvalstu augstskolās, par pieredzes/izglītības atzīšanu, mūžizglītības iespējām, kā arī norādes uz LU e-studiju vietni un LU informācijas sistēmu LUIS.

Sadaļā ir izvietota informācija par LU Bibliotēku piedāvājumu, Karjeras centra informācija. Studentu padomes aktivitātēm.

Divas apakšsadaļas STUDENTU SADZĪVE un ĀRPUSSTUDIJAS informē gan esošo studentu, gan potenciālo par dienesta viesnīcām, ēdināšanu, auto un velo novietošanu, mentoru atbalstu, kā arī informācija, kas nepieciešama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Plašs ir informācijas klāsts par iespējām bagātināt savu ārpusstudiju dzīvi ar sportu, kultūru.

GRIBU STUDĒT sadaļā ievietota informācija gan skolēniem, gan studēt gribētājiem, gan esošajiem studentiem. Skolēni šajā sadaļā var iepazīties ar fakultātes organizētiem pasākumiem un radošajiem konkursiem, kuros piedaloties un sekmīgi startējot iespējams iegūt papildus punktus uzņemšanā. Studēt gribētājiem vietnē tiek publicēta informācija par visu līmeņu programmām, to uzņemšanas nosacījumiem, informācija par kredītu un stipendiju saņemšanu, kā arī studiju atsākšanas iespējam. Studētgrībētājiem ir iespējams iepazīties ar visvairāk uzdotajiem jautājumiem un atbildēm, iegūt informāciju par Karjeras centra aktivitātēm, sagatavošanas kursiem un nodarbībām skolēniem.

Citas sadaļas - ZINĀTNE, SADARBĪBA, PAR MUMS. Tajās iegūstama plašāka informācija par LU darbību pētniecībā, par projektiem, konferencēm, par sadarbības partneriem, normatīvajiem aktiem, stratēģiju.

Tīmekļa vietnē www.lu.lv/par-mums/dokumenti/pasnovertejuma-zinojumi/ atrodami ikgadējie studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumi un pārskati.

Struktūrvienību (fakultāšu) tīmekļvietnēs tiek sagatavota informācija par konkrētās fakultātes piedāvātajām programmām, par fakultātes zinātnisko darbību. Satura bloki ir tieši tādi kā LU oficiālajā vietnē tikai specifiskāka informācija tiek gatavota tieši par fakultātes aktivitātēm.

No LU vietnes caur fakultātes vizītkarti var nonākt fakultātes tīmekļvietnē.

LU struktūrvienību vadītāji atbild par savu vadīto struktūrvienību kompetencē esošās informācijas sagatavošanu vietnē, tās pareizību un aktualizēšanu. Struktūrvienību tīmekļvietņu satura administratori atbild par mājaslapas uzturēšanu, sagatavotās informācijas ievietošanu un regulāru atjaunošanu. Konkrētajai fakultātei atbildīgais par satura ievietošanu ir mārketinga vai sabiedrisko attiecību speciālists vai koordinators, kura pārraudzībā ir esošā tīmekļvietne, vai darbinieks, kas izgājis īso TYPO 3 apmācības kursu satura ievietošanā ITD vadībā.

Vēstures un filozofijas fakultātes mājas lapa (<https://www.vff.lu.lv/>) pēdējos gados ir būtiski

attīstījusies, un tajā ir atrodamī daudzi materiāli gan studējošajiem, gan studētgrībētājiem, gan mācībspēkiem. Mājas lapas pamatiedalījums atbilst LU mājas lapas kopējai sistēmai: ZINĀS, GRIBU STUDĒT, STUDIJAS VFF, ZINĀTNE, PAR MUMS. Informācija mājaslapā pamatā ir piedāvāta angļu valodā. Sadaļā GRIBU STUDĒT ir atrodama informācija konkrēti par studiju virziena programmām un par skolēniem domātajām aktivitātēm, ieskaitot Jauno vēsturnieku skolas un Jauno filozofu universitātes nodarbībām. Sadaļā STUDIJAS ir veidota analoģiski saturam, kāds ir LU kopējā lapā, bet studentiem ir atlasīti lekciju saraksti, sesijas grafiks, konsultāciju grafiks konkrēti studijām VFF. Tāpat šeit ir saite uz metodiskajiem norādījumiem noslēguma darbu izstrādei vēstures un arheoloģijas, filozofijas un ētikas nozarēs. Vēl šajā sadaļā ir informācija par stipendiju iespējām un saraksts ar VFF studējošajiem, kuri ir saņēmuši stipendijas pašreizējā vai iepriekšējos gados. Sadaļā ZINĀTNE ir atrodama informācija par fakultātes nodaļu pētniecības virzieniem un pētnieciskajiem projektiem, VFF organizētajām konferencēm un publiskajām lekcijām, mācībspēku nozīmīgākajām publikācijām, fakultātē nolasītajām vieslekcijām un viespētniekiem, kas šeit ir strādājuši. Sadaļā PAR MUMS ir apakšsadaļas par abām fakultātes nodaļām, par katru nodaļu ir ievietota daudzveidīga informācija, piemēram, informācija par nodaļas docētājiem un viņu jaunākajām publikācijām, atsevišķa sadaļa ir veltīta nodaļas doktorantiem un viņu pētnieciskajām tēmām. Sava apakšsadaļa ir VFF studentu pašpārvaldei. Tāpat šajā sadaļā ir informācija par VFF sadarbības partneriem un ziņu atlase par nozīmīgākajiem notikumiem VFF.

2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

LU sistēma studiju virziena un atbilstošo studiju programmu finansēšanai veidota, balstoties uz "Augstskolu likumu", MK 12.12. 2006. noteikumiem Nr.994 "Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem", MK 05.07.2016. noteikumiem Nr. 445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" un citiem ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem.

Studiju virziena sekmīgai īstenošanai LU jānodrošina pietiekami finanšu līdzekļi visam studiju procesam, tai skaitā mācībspēku atalgojumam, bibliotēkai un citu ar studiju īstenošanu saistītu resursu nodrošināšanai, kā arī studiju programmas attīstībai. Galvenās ar studiju procesa īstenošanu saistītās izmaksas ir mācībspēku atalgojums un ar studiju procesa organizāciju saistītās izmaksas.

Mācībspēku atalgojums ietver:

- Kontaktstundu (piemēram, lekciju, semināru, praktisko un laboratorijas darbu) izmaksas;
- Patstāvīgo darbu vadīšanas, konsultāciju un eksāmenu izmaksas;
- Metodiskā darba (gatavošanās nodarbībām, jaunu kursu gatavošana, utml.) izmaksas;
- Studentu darbu vadīšanas un novērtēšanas, tai skaitā, maģistra darbu recenzēšanas izmaksas;
- Prakšu vadīšanas un organizēšanas izmaksas;
- Mācībspēku zinātniskā darba izmaksas, lai nodrošinātu jaunu studiju materiālu izstrādi;

Mācībspēku atalgojuma veidošanās normatīvus (Akadēmiskā personāla darba apjoma plānošanas un uzskaites normatīvi) LU nosaka ar rektora rīkojumu visai universitātei. Ņemot vērā studiju specifiku un pieejamos resursus, fakultāšu vadība var noteikt atšķirīgus normatīvus, saskaņojot ar atbilstošās jomas prorektoru.

Ar studiju procesa organizāciju saistītās izmaksas:

- Vispārējā personāla izmaksas ietver studiju īstenošanas atbalsta personāla atalgojuma, fakultātes darbības organizēšanas un nodrošināšanas izmaksas;
- Citas izmaksas ir pārējās ar konkrēto studiju programmu saistītās tiešās izmaksas, piemēram, ārējo pakalpojumu, telpu, papildaprīkojuma noma, transporta noma, ;
- Infrastruktūras izmaksas - telpu izmaksas, ieskaitot komunālos maksājumus, remontus un uzturēšanu;
- Mantas un pakalpojumu izmaksas ietver studiju programmas materiāltehnisko un metodisko nodrošinājumu, tai skaitā, tehnisko aprīkojumu, uzskates materiālus, profesionālo pilnveidi (piederzies apmaiņas braucieni, mācības), utml.;
- Netiešās izmaksas ietver Universitātes kopējās darbības nodrošinājuma (IT, finanses, personāls, mārketings, utt.) izmaksas un ieguldījumu attīstībā.

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU katrai studiju programmai aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā visas iepriekš aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par konkrētas studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Studiju finansēšana LU - finansējuma avoti

Studiju norisei nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto (1) valsts budžeta dotāciju (ņemot vērā IZM noteikto bāzes finansējumu, programmas līmeni un studiju jomu) no Izglītības un Zinātnes ministrijas un (2) studiju maksas.

Studiju maksu LU nosaka, ņemot vērā:

- studiju vietas pašizmaksu, ieverot tajā visas studiju procesa izmaksas;
- studiju maksas līdzīgām programmām citās augstskolās;
- potenciālo maksas studentu interesi par studiju programmu;
- valsts budžeta paredzamo finansējumu studiju vietai;
- LU studējošo pašpārvaldes viedokli;

Studiju maksas tiek noteiktas katra gada nogalē nākošajam akadēmiskajam gadam, lai nodrošinātu savlaicīgu informācijas pieejamību. Maksa studentam studiju laikā nemainās, izņemot, ja programmās maksas atšķiras pa gadiem, bet arī tādā gadījumā tās visas tiek noteiktas, jau uzsākot studijas.

Studiju programmu attīstībai (jaunu kursu izstrādei, esošo uzlabošanai, metodoloģiskā nodrošinājuma pilnveidei un citu programmas aspektu attīstībai) var izmantot arī ieņēmumus no mūžizglītības vai citiem pakalpojumiem, kā arī uzkrātos struktūrvienības finanšu līdzekļus. Nepieciešamības gadījumā finansiālu atbalstu var saņemt no LU studiju kvalitātes pilnveides fonda, kur ik gadu LU budžetā tiek rezervēta summa fakultāšu dažādu jautājumu risināšanai, tajā skaitā, jaunu studiju programmu veidošanai un esošo studiju programmu attīstībai.

Netieši studiju programmu attīstībai tiek novirzīti arī akadēmiskajam personālam paredzētie pētniecības finansēšanas avoti, piemēram, zinātniskās darbības veikšana, dalība starptautiskos projektos, zinātnisko rakstu publicēšana, starptautisko projektu pieteikumu sagatavošanai, zinātnisko pasākumu organizēšanai LU, zinātniskās darbības attīstības projektu īstenošanai un

ilgtermiņa saistību izpilde utml. Piedaloties minētajos pasākumos akadēmiskais personāls ceļ savu profesionālo un pētniecisko kompetenci, nereti iesaistot arī studējošos, kas pozitīvi ietekmē studiju procesa kvalitāti.

Studiju finansēšana LU - saņemtā finansējuma pārdale

Visus saņemtos ienākumus no valsts budžeta un studiju maksām, kā arī no citiem studiju procesa finansēšanai izmantojamajiem avotiem, iepriekš veicot netiešo izdevumu atskaitījumus centralizētiem izdevumiem atbilstoši spēkā esošajai pārdales kārtībai, LU novirza izmantošanai fakultātēm.

Kārtējā gada budžeta ietvaros fakultātes patstāvīgi rīkojas ar saņemto finansējumu. Par finanšu resursu racionālu izmantošanu ir atbildīgi fakultātes dekāns un izpilddirektors, kuri veic operatīvo finanšu pārvaldību.

Faktiskā ienesīguma uzskaitē fakultātes līmenī notiek, neizdalot atsevišķi katras programmas vai konkrēta studiju virziena rezultātus. Tajā pat laikā, fakultātes vadība seko līdzi studiju procesa rezultātam, studentu skaita dinamikai un to ietekmējošiem faktoriem, konkrētās programmas pašizmaksas sabalansētībai ar valsts budžeta dotāciju un studiju maksu un, nepieciešamības gadījumā, veic pieļaujamās korekcijas studiju procesa organizācijā, lai nodrošinātu fakultātes studiju virziena ilgtermiņa dzīvotspēju un attīstību.

Studiju virziena “Vēsture un filozofija” finansējums

LU īstenotā studiju virziena “Vēsture un filozofija” pieejamos naudas līdzekļus nosaka konkrētajam studiju virzienam paredzētais valsts budžeta finansējums (dotācija) un ienākumi no studiju maksām.

Valsts budžeta finansējuma apmēru konkrētajam studiju gadam nosaka saskaņā ar vienošanos starp Izglītības un zinātnes ministriju (IZM) un LU. Finansējuma apmēru ietekmē:

- no valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits studiju programmā;
- studiju vietas bāzes izmaksas konkrētajā gadā;
- studiju programmas līmenis;
- izmaksu koeficients izglītības tematiskajai jomai.

Studiju maksas LU katrai programmai ik gadu tiek noteiktas, vadoties no studiju vietas plānotās pašizmaksas (kas ietver visas prognozējamās izmaksas – atlīdzību mācībspēkiem, materiāli tehnisko nodrošinājumu, infrastruktūras uzturēšanu un administrācijas izmaksas), prognozējamā studentu skaita un situācijas tirgū - citu augstskolu piedāvātajām studiju maksām. Studiju maksa konkrētam studentam katram studiju gadam tiek noteikta uz visu studiju laiku.

Gan valsts budžeta finansējums, gan studiju maksas tiek apkopotas kopējā LU budžetā konkrētajam finanšu gadam. LU budžets tiek veidots saskaņā ar budžeta veidošanas vispārējiem principiem un katram gadam noteikto budžeta kārtību. Studiju virzienu studiju programmu īstenojošā pamatstruktūrvienība plāno studiju maksas ieņēmumus konkrētajam kalendārajam gadam, iesniedzot tos Akadēmiskajā departamentā, kas tos apkopo un iesniedz Finanšu un uzskaites departamentā kopējā LU budžetā veidošanai.

Saskaņā ar LU budžeta veidošanas principiem, studiju virziena paredzētie ieņēmumi tiek sadalīti šādi: studiju virziena tiešo un tieši attiecināmo izmaksu (atlīdzība mācībspēkiem, materiālo vērtību un pakalpojumu izmaksas, kā arī telpu un citas virzienu realizējošās pamatstruktūrvienības izmaksas) segšanai tiek novirzīti 74%, netiešo izmaksu (visu atbalstošo procesu – informācijas resursi, mārketinga, IT, finanšu uzskaitē, pārvaldība, sporta, kultūras un sociālo aktivitāšu nodrošinājums, attīstības programmas) segšanai - 26%.

Attiecīgās pamatstruktūrvienības - fakultātes sadarbībā ar Finanšu un uzskaites departamentu plāno savas tiešās izmaksas konkrētajam finanšu gadam.

Finanšu un uzskaites departaments sagatavo kopējo LU budžeta projektu un LU kanclers to virza uz Senāta Finanšu un budžeta komisiju, no kurienes to savukārt virza uz apstiprināšanu LU Senātā.

Pēc kārtējā gada budžeta apstiprināšanas konkrētās pamatstruktūrvienības plānotie ieņēmumi un izdevumi tiek importēti LU IT sistēmā, kura ir sasaistīta ar grāmatvedības uzskaites sistēmu un nodrošina iespēju izsekot attiecīgās pamatstruktūrvienības faktiskajai finanšu situācijai visa gada garumā.

Par attiecīgās fakultātes finanšu resursu racionālu izmantošanu budžeta ietvaros ir atbildīgs fakultātes dekāns un izpilddirektors, kurš veic operatīvu pamatstruktūrvienības finanšu vadību.

Par budžeta izpildes pārraudzību un atbilstošu pārskatu sagatavošanu LU vadībai un kontrolējošajām organizācijām ir atbildīgs Finanšu un uzskaites departaments.

LU sistēma studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finansējuma noteikšanai veidota balstoties uz Augstskolu likumu, MK 05.07.2016. Pedagogu darba samaksas noteikumiem Nr. 445, LU iekšējiem normatīvajiem aktiem u.c. Katru gadu LU Senāts apstiprina LU budžetu, kurā ietverts katras struktūrvienības gada ieņēmumu un izdevumu plāns, kas ir sadalīts pa pozīcijām: valsts budžeta finansējums studijām, studiju maksa un citi pašu ieņēmumi, zinātnes bāzes finansējums, snieguma finansējums, projektu līdzekļi.

Finanšu resursus Vēstures un filozofijas fakultātes studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nodrošina galvenokārt valsts budžeta finansējums studijām un fakultātes pašu ieņēmumi un studiju maksa. Pamatojoties uz LU Senāta lēmumu par Latvijas Universitātes budžetu 2022. gadam LU Padome 20.04.2022. ar lēmumu Nr. 1-48/4 ir apstiprinājusi LU budžetu, kas paredz LU studiju darbībai 41 746 297 EUR, savukārt kopējais LU VFF budžets ir apstiprināts 522 201 EUR apmērā, no kuriem 321 445 EUR, jeb 62 % sastāda valsts budžeta finansējums studijām, fakultātes pašu ieņēmumi un studiju maksa.

Lai nodrošinātu vienotu pieeju LU studiju programmu novērtējumam, balstoties uz studiju programmas prognozējamām izdevumiem, finanšu rezultātiem un studiju vietas pašizmaksu, attiecīgā fakultāte veic regulāru studiju programmu finansiālo izvērtējumu, balstoties uz LU apstiprinātu studiju vietas pašizmaksas aprēķina metodiku un studiju vietas pašizmaksas aprēķina kalkulatoru, kas tiek regulāri aktualizēts.

Fakultātes rīcībā esošie finanšu resursi katru gadu tiek plānoti atbilstoši LU budžetam un tiek izlietoti atbilstoši LU vadības apstiprinātājām tāmēm, kas nodrošina finanšu resursu izlietojuma kontroli. Finanšu resursu racionālu izmantošanu atbilstoši normatīvajiem aktiem un finanšu vadību fakultātē nodrošina dekāns un izpilddirektors. Atbalstu finanšu līdzekļu ilgtspējas nodrošināšanai un kontrolei sniedz LU Finanšu un uzskaites departaments un LU Akadēmiskais departaments. Finanšu situāciju regulāri uzrauga, pārskatot studiju programmu izmaksas, mācībspēku plānoto slodžu atbilstību reālajam studentu un darba apjomam.

Doktora studiju programmās studējošo pētniecības darbam nepieciešamos finanšu resursus un piedalīšanos zinātniskajās konferencēs, tiek plānots un apmaksāts no doktorantūras attīstībai paredzētiem līdzekļiem, savukārt maģistra studiju programmās studējošo pētniecības darbs vairumā gadījumu tiek plānots un apmaksāts tikai tiem, kas piedalās pētniecisko projektu realizācijā.

Katru gadu plānojot fakultātes finanšu resursus, tiek paredzēti līdzekļi mācību, darba un dienesta komandējumiem. No šiem līdzekļiem daļēji apmaksā studējošo un darbinieku komandējumus ar dalību starptautiskajās konferencēs vai sedz dalības maksu tiešsaistes konferencēs.

LU VFF studējošie, īpaši doktora studiju programmu studenti, aktīvi iesaistās pētniecības projektos, kuros tiek nodarbināti kā zinātniskais personāls vai strādā uz brīvprātīgo līgumu pamata.

Būtisks ir arī studējošo pašpārvaldes finansējums, kas atbilst Augstskolu likuma 53. pantam, un tas nav mazāks par vienu divsimto daļu no augstskolas gada budžeta. Studējošo pašpārvalde tiek finansēta no LU centralizētajiem līdzekļiem atbilstoši Augstskolu likumam, savukārt fakultāte nodrošina pašpārvaldi ar nepieciešamām telpām (infrastruktūru). VFF studējošo pašpārvaldes finansējums un materiāli tehniskais atbalsts tiek izmantots fakultātes studentu zinātniski pētnieciskās darbības stimulēšanai, arheoloģisko prakšu atbalstam, kultūrvēsturisko izbraukuma semināru organizēšanai un citām aktivitātēm.

Finanšu resursu atbilstība studiju procesa un akadēmiskā personāla pētniecības nodrošināšanai, finanšu kontroles mehānisms un finanšu ilgtspēja LU VFF ir izvērtēta un novērtēta kā atbilstoša situācijai. Studiju virziena akadēmiskā personāla pētniecības nodrošināšanai tiek izmantots zinātniskās darbības bāzes finansējums (valsts nodrošinātais bāzes finansējums), kas tiek sadalīts starp fakultātēm atbilstoši uz rezultātiem balstītajiem iznākuma rādītājiem, t.i., ņemot vērā publikāciju skaitu (pēc ietekmes faktora un citēšanas indeksa), piesaistīto naudu caur pētniecības projektiem un nozares līgumiem un aizstāvētos promocijas darbus. Papildus studiju virziena attīstību var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no mūžizglītības u.c. pakalpojumiem, tai skaitā VFF organizētajiem pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursiem (2021. gadā VFF sociālo zinību un vēstures, filozofijas, kultūras un mākslas skolotājiem veiksmīgi piedāvāja divus šādus kursus par vēstures tematiku, 2022. gada rudenī tiek plānoti kursi gan par vēstures, gan filozofijas un sociālo zinību tematiku), kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem. Finansiālu atbalstu programmu attīstībai fakultāte saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda. Būtisku pienesumu studiju virziena akadēmiskā personāla zinātniskās darbības jomā sniedz realizēto vietējā un starptautiskā mēroga pētniecisko projektu finansējums.

Lai gan valsts finansējums augstākajai izglītībai un tai skaitā Vēstures un filozofijas studiju virzienam ir akreditācijas periodā pieaudzis, mācībspēku valsts noteikto minimālās samaksas likmju pieaugums ne vienmēr atbilst reālajam studiju programmu ienākumu pieaugumam un valsts finansējuma pieaugumam par vienu valsts apmaksāto budžeta vietu. Rezultātā 2018. gadā fakultātes budžetā sāka veidoties iztrūkums. Lai iztrūkumu novērstu, 2020. gada pavasarī tika pārskatīti fakultātes izdevumi, tai skaitā tie, kas attiecas uz studiju programmu izmaksām. Rezultātā notika budžeta konsolidācija, kas ietver gan to, ka pašlaik virziena ieņēmumi pārsniedz izdevumus, gan arī to, ka 2022. gadā paredzams, ka būs arī novērsts iepriekšējos gados radītais iztrūkums un atbilstoši VFF un studiju virziena rīcībā būs līdzekļi, kurus izmantot motivācijas sistēmas uzlabošanai un studiju kursu piedāvājuma uzlabošanai. Kā negatīvais konsolidācijas aspekts ir minams samazinātais izvēles kursu piedāvājums programmās, un saskaņā ar attīstības plānu šis piedāvājums ir jāpaplašina, ko prasa arī studenti. Vienlaikus konsolidācija bija labs iemesls, lai analizētu programmas struktūru un saturisko piedāvājumu un tā veicināja lielāku VFF abu nodaļu sadarbību, ko paredzēts turpināt arī nākamajā akreditācijas periodā. Nepārprotami dažādu zinātņu nozaru studiju programmu studentiem šobrīd veidojas arvien lielāka izpratne par otras nozares iespējām un specifiku. Vienlaikus jāatzīst, ka metodoloģiski vēsture un arheoloģija būtiski atšķiras no filozofijas un ētikas, tāpēc mehāniska abu nozaru savienošana nav iespējama.

Datus par pieejamo finansējumu konkrētai studiju programmai, skatīt programmu ziņojuma 3. nodaļas 3.3 sadaļas.

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu

īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

LU Vēstures un filozofijas fakultātes rīcībā esošās telpas ir atbilstošas fakultātes studentu skaitam. Fakultāte izmanto LU telpas Rīgā, Aspazijas bulvārī 5, tā izvietota ēkas 2 stāvos, kopumā izmantojot telpas 587,10 m² platībā. Telpu novietojums ir izdevīgs transporta ziņā - atrodas Rīgas pilsētas centrā, fakultāte ērti sasniedzama, izmantojot dažādus publiskā transporta veidus. Teritorijā atrodas autostāvvietas mācībspēku vajadzībām, kā arī aprīkota velonovietne studentiem.

Fakultātes ēkas 5. stāvā atrodas 5 auditorijas ar kopējo platību 312,30 m². Auditorijās nodrošinātas vietas 260 studentiem, tās ir noslogotas gandrīz pilnu dienu – par 67% darbadienās (pavasara semestrī par 95%), par 74% sestdienās. Visas auditorijas ir aprīkotas ar multimediju projektoriem un datoriem, visās ēkas telpās ir interneta (bezvadu) pieslēgums.

Fakultāte 2022. gadā aprīkoja vienu auditoriju ar visu nepieciešamo videolekciju nodrošināšanai, kas ietvēra gan platleņķa kameras, projekta u. c. tehnisko līdzekļu iegādi. Aprīkojums ir nepieciešams, lai kvalitatīvi nodrošinātu kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” darbu, jo tās dalībnieki atrodas divās universitātēs, kā arī paplašinātu vieslekciju, mūžizglītības programmu un zinātnes forumu tiešraides un ieraksta iespējas.

LU piedāvā studentiem un darbiniekiem (akadēmiskajam un administratīvajam personālam) iespēju uz studiju laiku (vai darba līguma periodu) iegūt lietošanā Microsoft Office 365 ProPlus programmatūru bez maksas uz privātā datora.

Ēkā Aspazijas bulvārī 5 darbojas bibliotēka ar lasītavu, sniedzot iespēju studentiem izstrādāt un noformēt studiju darbus. Studentu vajadzībām bibliotēkā paredzēti brīvpieejas printeri/kopētāji.

Ēkas 2. stāvā atrodas fakultātes pasniedzēju darba telpas, fakultātes dekāna un izpilddirektora kabinets, zinātnes telpa (kas tiek attīstīta kā arheoloģijas laboratorija), kā arī koplietošanas telpas, tajā skaitā dekanāta telpa, personāla atpūtas telpa un palīgtelpas. Visi pasniedzēji ir nodrošināti ar darba vietām. Pasniedzēju darba kabinetos ir aprīkotas darba vietas, kas labiekārtotas ar darba galdu, stacionāro datoru un printeri. Fakultāte katru gadu atjauno datortehniku un pakāpeniski pāriet uz portatīvo datoru lietošanu, nodrošinot gan klātienē un attālināto darbu.

Zinātnes telpā, kas pakāpeniski tiek attīstīta par arheoloģijas laboratoriju, izvietots 2015. gadā iegādāts trīsdimensionāls 3D skeneris, kas nodrošina detalizētu virsmas skenēšanu. Ar skenera palīdzību iespējams skenēt neliela un vidēja izmēra priekšmetus, piemēram, dažādas senlietas, gleznas, sadzīves priekšmetus ar augstu izšķirtspēju, un to iespējams izmantot pētījumos, kas saistīti ar neliela izmēra priekšmetu virsmas izpēti un dokumentēšanu, radīt nelielu priekšmetu virsmu 3D digitālās kopijas, kuras pēc tam, izmantojot datorprogrammu, var pētīt padziļināti tādā līmenī, kas fiziski ne vienmēr ir iespējams. 3D skenera izmantošanai iegādāta licence, kas ļauj to izmantot studiju un pētnieciskajā darbā ne tikai VFF studentiem un mācībspēkiem, bet arī citu LU struktūrvienību un citu nozares pētnieku zinātniskajiem mērķiem.

Ar 2023. gada rudeni fakultāte plāno pārcelties uz jauno Rakstu māju LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā, kas nozīmēs arī auditoriju un darba telpu modernizāciju un pilnveidošanu.

2.3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par

bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

LU Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

LU Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000) un valsts nozīmes bibliotēkas statusā akreditēta līdz 2022. gadam.

Piekluve LU Bibliotēkas informācijas resursiem un pakalpojumiem, darba laiks

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam.

Pakalpojumi tiek sniegti LU Bibliotēkas 8 nozaru bibliotēkās saskaņā ar *LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem (07.01.2021. LU rektora rīkojums Nr. 1-4/9)*. Pakalpojumus, atbilstoši lietošanas noteikumiem, var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots lietotāju ērtībām. Bibliotēkas klientiem darba dienās darba laiks ir nodrošināts no 11.00 līdz 19.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās – no 10.00 līdz 18.00 un sestdienās no 9.00 līdz 17.00. Nozaru bibliotēku darba laiks tiek pielāgots katras fakultātes darba režīmam atbilstoši pandēmijas laikā noteiktajiem ierobežojumiem. Trīs nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

Dabaszinātņu bibliotēka un Zinātņu mājas bibliotēka LU personālam – studējošajiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārējam personālam ir pieejamas atvērtā režīmā – visu laiku, kamēr ēkas ir atvērtas, arī ārpus bibliotēkara darba laika. Dabaszinātņu bibliotēkā LU personālam ir iespēja izmantot: brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtu grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, datorus, mobilo telefonu uzlādi. Iegādājoties Dabaszinātņu bibliotēkā kopēšanas kartes, lietotāji kopēšanas iekārtu var izmantot jebkurā laikā. Savukārt Zinātņu mājas bibliotēkā LU personālam pieejams: brīvpieejas krājums, divas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, kā arī portatīvo datoru izmantošanas pašapkalpošanās sienu. LU Bibliotēka ir pirmā Baltijas valstīs, kur ir nodrošināta šāda iekārta un pakalpojums.

Bibliotēkas Aspazijas bulvārī telpas, kurā izvietots filozofijas, vēstures, arheoloģijas un palīgnozaru krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 40 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. Bibliotēka Aspazijas bulvārī izvietota 5 telpās, kuru kopējā platība ir 362 m².

Bibliotēkā Aspazijas bulvārī lietotājiem ir pieejamas 50 darba vietas (15 ar stacionārajiem un 35 darba vietas bez datoriem).

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu

pagarināšana rīkā Primo vai Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem tiešsaistē no jebkuras ierīces, kurā pieejams internets.

- Informācijas resursu piegāde

LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku. Pārējiem lietotājiem šī iespēja ir pieejama, pasūtot informācijas resursus tikai no Krātuves.

- Pašapkalpošanās

Visās nozaru bibliotēkās lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums. 5 nozaru bibliotēkās ir pieejamas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai/ nodošanai/ izmantošanas termiņu pagarināšanai. Zinātņu mājas bibliotēkā lietotājiem pieejama pašapkalpošanās datoru siena ar 36 portatīvajiem datoriem.

- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana

Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās. Bibliotēkā Aspazijas bulvārī lietotājiem ir pieejamas 50 darba vietas (15 ar stacionārajiem un 35 darba vietas bez datoriem).

- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšēja rezervēšana

Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām. Ja informācijas resurss netiek nodots laikā, par tā termiņa nokavēšanu tiek piemērots līgumsods saskaņā ar LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādi.

- Informācijas resursu piegāde vasarā

Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

- Uzziņas un konsultācijas

Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants un nozaru bibliotēku personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam.

LU Bibliotēkas galvenais uzzīņu konsultants (Bibliotēkā Aspazijas bulvārī) nodrošina LU Bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājus konsultē elektroniski: info-bibl@lu.lv, telefoniski: 28623551, WhatsApp 28623551, izmantojot Skype – adrese: LU Bibliotēkas konsultants. Konsultācijas sniedz arī ikviens nozares bibliotēkas darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, izmantojot e-pastu, Skype.

Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī LU portāla Bibliotēkas sadaļā pieejamās saziņas

formas: "Jautā bibliotēkām", "Izsaki savu viedokli".

- Lietotāju apmācības

Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem.

Bibliotēka organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, kā arī attālināti. Rīko praktiskas mācību ekskursijas Bibliotēkā, lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

Īpaša uzmanība tiek veltīta ārzemju studentiem. Bibliotēka ir sagatavojusi un vada prezentācijas angļu valodā "Step by step, the library of UL – for you!", nodarbībās datorklasēs tiek apgūtas e-resursu lietošanas prasmes.

Bakalaura studiju programmu studējošiem paredzētas šādas nodarbības: prezentācija "Soli pa solim: Bibliotēka Jums", nodarbības "Elektroniskais kopkatalogs un Primo Tavām veiksmīgām studijām" (90 min.), "Iepazīsti e-resursus" (90 min.), "E-resursi nozarē" (90 min.), e-kurss "Ievads informācijpratībā" (C daļas kurss).

Maģistrantūras studiju programmās studējošajiem un rezidentūras studentiem tiek vadīta nodarbība "E-resursi nozarē" (90 min.), sniedzot padziļinātas prasmes darbam ar attiecīgās nozares elektroniskajiem resursiem.

Doktora studiju programmās studējošajiem ir nodrošinātas šādas nodarbības: "Ievads zinātniskās publicēšanās procesā" (90 min.), "Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki" (90 min.), "Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā" (90 min.).

Akadēmiskajam un zinātniskajam personālam paredzētas šādas nodarbības: "Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki" (90 min.), "Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā" (90 min.), "Publikāciju ievade un publikāciju saraksta rediģēšana LUIS" (90 min.), "Pētniecības rezultātu deponēšana LU e-resursu repozitorijā" (90 min.).

LU Bibliotēkas darbinieki vada nodarbības arī LU filiālēs studējošajiem: Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

Maksas pakalpojumi

LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un cenrādis apstiprināts ar LU rektora 10.08.2021. rīkojumu Nr. 1-4/387 par LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu izcenojumiem.

- Informācijas resursu saraksta sastādīšana

LU Bibliotēkas speciālisti sagatavo informācijas resursu sarakstu par lietotājam interesējošo tēmu, piemēram, studiju vai cita veida darba izstrādes procesā. Lietotājs sarakstu var pasūtīt, elektroniski aizpildot elektronisko pieteikuma formu.

- Starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SBA) un Starptautiskā starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SSBA) pakalpojumi

Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām Latvijā, izmantojot SBA, un visā pasaulē, izmantojot SSBA

pakalpojumu. Iespējams saņemt arī zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukās veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums, krājuma papildināšanas procedūra

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Krājuma veidošanā prioritāte ir e-resursu iegāde.

Jauno informācijas resursu iegāde krājumā (grāmatu iegāde, datubāzu un periodisko izdevumu abonēšana) tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu. Piešķirtais finansējums tiek izmantots nepieciešamo grāmatu iegādei, nozarē abonēto datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai.

Bibliotēka nodrošina informācijas resursu iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors.

2022. gadā Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami vairāk kā 1,8 milj. informācijas resursu vienību. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

Bibliotēkā pieejamā literatūra studiju virziena īstenošanai

Pēc Elektroniskajā katalogā atspoguļotajiem datiem uz 2022. gada 25. janvāri LU Bibliotēkas krājumā pieejamā literatūra studiju virzienam “Vēsture un filozofija” kopumā aptver **34 057** nosaukumu drukātos informācijas resursus **72 136** eksemplāros (skat. tabulu).

Drukātie informācijas resursi LU studiju virzienam “Vēsture un filozofija” kopumā

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)					
Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Franču	Citas valodas
32302 / 56259	927 / 14811	828 / 1066	6143 / 22279	6619 / 11672	10171 / 18819	7950 / 13884	727 / 1390	2447 / 4092

Kopā: nosaukumi **34 057** = **72 136** eksemplāri

No šī kopskaita izdevumi vēstures un tās palīgozaru jomā aptver **21 559** nosaukumus **46 032** eksemplāros, bet filozofijas jomā – **12 498** nosaukumus **26 104** eksemplāros (skat. tabulas, tai skaitā sīkāku dalījumu pa atsevišķām apakšnozarēm).

LU studiju virzienam “Vēsture un filozofija” vēstures un tās palīgozaru jomā kopumā

Drukātie izdevumi (nos./eks.)

Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)

Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Franču	Citas valodas
20271 / 34555	649 / 10650	639 / 827	4161 / 14356	3518 / 6681	6791 / 11937	4718 / 9095	502 / 973	1869 / 2990

Kopā: nosaukumi **21 559** = **46 032** eksemplāri, no tiem:

Vēsture bez palīgozārēm: **16 351** nosaukums / **33 734** eksemplāri

15456 / 26882	327 / 6154	568 / 698	2949 / 10258	2584 / 4107	5256 / 9044	3689 / 7238	388 / 755	1 485 / 2332

Arheoloģija: **643** nosaukumi / **1 768** eksemplāri

562 / 942	69 / 804	12 / 22	108 / 644	135 / 298	269 / 536	76 / 184	7 / 13	48 / 93

Historiogrāfija: **1 576** nosaukumi / **3 734** eksemplāri

1509 / 2844	54 / 861	13 / 29	225 / 1316	331 / 725	540 / 986	371 / 528	27 / 54	82 / 125

Aizvēsture, vēsturiskās antikvitātes, novadpētniecība: **2 989** nosaukumi / **6 796** eksemplāri

2744 / 3887	199 / 2831	46 / 78	879 / 2138	468 / 1551	726 / 1371	582 / 1145	80 / 151	254 / 440

LU studiju virzienam "Vēsture un filozofija" filozofijas jomā kopumā

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)					
Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Franču	Citas valodas
32302 / 56259	927 / 14811	828 / 1066	6143 / 22279	6619 / 11672	10171 / 18819	7950 / 13884	727 / 1390	2447 / 4092

Kopā: nosaukumi **12 498** = **26 104** eksemplāri

Tai skaitā ētikas un morāles jomā: nosaukumi **1 575** / **3 053** eksemplāri

1530 / 2809	22 / 217	23 / 27	356 / 1416	559 / 756	282 / 378	325 / 418	10 / 12	43 / 73

Laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 25. janvārim LU Bibliotēkas krājumā ar informācijas resursu atbilstību LU studiju virzienam "Vēsture un filozofija" iekļauti **12 501** nosaukuma izdevumi **20 580** eksemplāros. No tiem vēstures un tās palīgozaru jomā papildinājums aptver **8 916** nosaukumus **14 283** eksemplāros, bet filozofijas jomā – **3 585** nosaukumus **6 297** eksemplāros (skat. tabulas).

**Krājuma pieaugums LU studiju virzienam “Vēsture un filozofija”
no 01.01.2013. līdz 25.01.2022.**

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)					
Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Franču	Citas valodas
11574 / 16014	336/3882	591/684	3016/6930	1656 / 2333	4018 / 5183	2252/ 3761	217 / 462	1342 / 1911

Kopā vēsturē un filozofijā: nosaukumi **12 501 = 20 580** eksemplāri

**LU studiju virzienam “Vēsture un filozofija” vēstures un tās palīgozaru jomā
(01.01.2013. līdz 25.01.2022.)**

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)					
Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Franču	Citas valodas
8174 / 10887	260/2845	482/551	2120 / 4305	1208 / 1739	2998 / 3855	1453 / 2702	168 / 275	969 / 1407

Kopā: nosaukumi **8 916 = 14 283** eksemplāri, no tiem:

Vēsture bez palīgozarēm: **6 926** nosaukums / **10 809** eksemplāri

6333 / 8569	148/1733	445/507	1518 / 3077	953 / 1291	2342 / 2948	1172 / 2090	130/204	811 / 1199

Arheoloģija: **349** nosaukumi / **671** eksemplāri

322 / 433	23/233	4/5	68/244	45/57	181/242	34/96	3/4	18/28

Historiogrāfija: **575** nosaukumi / **969** eksemplāri

540/758	25/199	10/12	122/278	85/131	207/298	88/152	13/36	60/74

Aizvēsture, vēsturiskās antikvitātes, novadpētniecība: **1 066** nosaukumi / **1 834** eksemplāri

979/1127	64/680	23/27	412/706	125/260	268/367	159/364	22/31	80/106

**LU studiju virzienam “Vēsture un filozofija” filozofijas jomā
(01.01.2013. līdz 25.01.2022.)**

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)					
Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Franču	Citas valodas
3400 / 5127	76/1037	109/133	896 / 2625	448 / 594	1020 / 1328	799 / 1059	49/187	373/504
Kopā: nosaukumi 3 585 = 6 297 eksemplāri								
Tai skaitā ētikas un morāles jomā: nosaukumi 454 / 763 eksemplāri								
438/745	2/2	14/16	176/453	81/90	82/91	89/102	- / -	26/27

Secinājumi un komentāri: Vērojama tendence samazināties eksemplaritātei, bet palielināties izdevumu daudzveidībai. Nosaukumu skaita pieaugums 2013.-2022. g. veido 37% no kopējā vēstures un filozofijas literatūras daudzuma bibliotēkā, eksemplāru skaita pieaugums – ap 29%.

Ir mainījies skaitliskais īpatsvars kategorijā “Citi izdevumu veidi” (t.sk., manuskripti, arhīvu materiālu kopijas u.tml.) – papildinājums sastāda ap 0,71% nosaukumu un 0,64% eksemplāru, kas izskaidrojams ar LU Bibliotēkai atdāvinātajām vēsturnieku un filozofu privātkolekcijām.

Palielinājies iegādātās drukātās literatūras īpatsvars latviešu valodā, savukārt svešvalodās aizvien lielāks akcents tiek likts uz e-resursu iegādi un pasaules brīvpieejas elektronisko resursu izmantošanu.

Daļai no agrākajos gados izdotajām grāmatām bibliogrāfiskajos aprakstos Elektroniskajā katalogā tiek pievienotas e-saites uz tiešsaistē brīvi pieejamām digitalizētajām versijām, ja tādas ir. Tas ievērojami paplašina izmantošanas iespējas, īpaši saistībā ar vēstures materiāliem. LU Bibliotēkā kopumā ir uzkrāts plašs, vēsturiski nozīmīgs izdevumu klāsts, kas ir papildus izmantojams kā studiju objekts.

Informācija par e-resursiem studiju virziena „Filozofija un vēsture” nodrošinājumam

Krājuma digitalizācijas līmenis

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina brīvu tiešsaistes piekļuvi LU e-resursu repozitorijam <http://dspace.lu.lv>. Lietotāju ērtībām tiek piedāvāta arī repozitorija mobilā versija. LU e-resursu repozitorijā LU Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi.

Digitalizētos izdevumus, uz kuriem attiecas autortiesību aizliegums, LU Bibliotēka piedāvā izmantot uz vietas nozaru bibliotēku lasītavās.

Šobrīd e-resursu repozitorijā kopumā atrodamas vairāk nekā 3018 publikācijas atbilstoši studiju virzienam „Vēsture un filozofija”.

Elektroniskie resursi

Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam LU Bibliotēka palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas.

Modernizējot elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēkā ir ieviests jaunākais tehnoloģiju tīmekļa serviss *Primo Discovery* un *SFX*.

Kopumā 2022. gadā LU ir pieejamas 42 e-resursu platformas (gan e-grāmatu platformas – *VLeBooks*, *ProQuest Ebook Central*, gan e-žurnālu datubāzes – *Cambridge Journals Online* (pieejams arhīvs līdz 31.12.2018.), *EBSCO Central & Eastern European Academic Source*, *Emerald eJournals Premier* (pieejams arhīvs līdz 28.02.2020.), *JSTOR I-XII, XIV, XV and Life Sciences Collections*, *HeinOnline*, *Oxford Journals Online*, *Sage Journals*, *ScienceDirect*, *SpringerLink Contemporary Journals*, *Taylor & Francis Social Science & Humanities Library*, *Physical Review Journals*, *Westlaw*, *Wiley Online Library E-Journals Full Collection* un atsevišķi iegādātie e-žurnāli (piemēram, *Nature*), gan *Lursoft Laikrakstu bibliotēka NEWS.LV*, gan uzziņu resursi – *LETA online ziņas*, *LETA Arhīvs* un *Nozare.lv*, *Letonika*, gan rīki – *SAGE Research Methods*, *Passport*, *Orbis*, *Overleaf Commons*, *MarketLine*, gan jaukta formāta datubāzes – *ClinicalKey*, *Culturethèque*, *European Pharmacopoeia*, *LVS Latvijas standartu tiešsaistes lasītava*, *OECD iLibrary*, *ProQuest Dissertations & Theses Global*, *ScienceDirect*, *Scopus*, *UpToDate*, *Web of Science Core Collection*). Tajās kopumā pieejami 17 357 pilntekstu e-žurnāli (tostarp atsevišķi abonētie), aptuveni 211 296 e-grāmatas, vairāk nekā pieci miljoni pasaules disertāciju un maģistra darbu pilntekstu un anotāciju. LU pieejamas pārbaudītas 174 atvērtās piekļuves datubāzes ar multi-formāta materiāliem.

Katru gadu LU Bibliotēka piedāvā vidēji 110 jaunus elektroniskos resursus. Kopumā uz 28.01.2022. LU Bibliotēkā iegādātas 1555 e-grāmatas, abonētajā *ProQuest Ebook Academic Complete* kolekcijā pieejamas ~ 211 296 e-grāmatas.

LU Bibliotēka divas reizes gadā izvērtē un analizē abonēto datubāzu izmantojamību. LU abonēto e-resursu statistikas dati par 2021. gadu liecina, ka kopumā izmantojamība, salīdzinot ar 2020. gadu, ir augusi vidēji par 9,72 %. Izteikts individuālais izmantojamības pieaugums vērojams ārzemju daudznazaru datubāzēm *ProQuest E-book Central Academic Complete Collection*, *SAGE Journals*, *Sage Research Methods*, *EBSCO Central & Eastern European Academic Source*, neliels kritums - latviešu datubāzei *LETA* (soc. virziens), ārzemju datubāzēm *Oxford Journals Online*, *ProQuest Dissertations & Theses Global*, *Taylor & Francis Social Science & Humanities Library*, kā arī citējamības datubāzēm *Scopus* un *Web of Science*. Laika periodā no 2013. līdz 2022. gadam studiju virziena "Filozofija un vēsture" informacionālā nodrošinājuma kontekstā ir pieaugusi LU abonēto e-resursu daudzveidība (par aptuveni + 35,71%) un paplašinātas attālinātās piekļuves iespējas.

LU Bibliotēka regulāri nodrošina izmēģinājuma piekļuvi dažādām datubāzēm, izmēģinājuma resursiem gadā vidēji tiek organizētas aptuveni 10-15 piekļuves. Informācija par to pieejama gan latviešu, gan angļu valodā LU Bibliotēkas mājaslapā sadaļā [Ziņas](#), [Izmēģinājuma resursi](#), [E-resursi no A līdz Z](#) un [LUIS Mans portāls](#) sadaļās *Datubāzes*, *Bibliotēkas* un *Studentiem un darbiniekiem*.

Apkopotā informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē [E-resursi no A līdz Z](#) un [E-resursi nozarēs](#), kā arī [Mans portāls](#) sadaļā *Datubāzes*.

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties ar LUIS lietotājmācību un parole, atsevišķos gadījumos – ar personīgā profila piekļuves datiem, kas izveidots, atrodoties LU IP adresē lokā.

Uz 28.01.2022. LU Bibliotēkas krājumā nav pieejami individuāli abonēti e-izdevumi, kas satur materiālus atbilstoši studiju virzienam „Vēsture un filozofija”.

Abonētie daudznozaru e-resursi, kas ietver materiālus studiju virziena „Vēsture un filozofija” nodrošinājumam

Cambridge Journals Online – izdevniecības *Cambridge University Press* daudznozaru e-žurnālu pilnu tekstu datubāze, kas piedāvā iespēju meklēt informāciju vairāk nekā 300 zinātniskajos žurnālos, kā arī saistītajos interneta resursos. Datubāzē pieejami pilnie teksti tādās nozarēs kā vēsture, kultūra, māksla, filoloģija, filozofija, matemātika, datorzinātne, ekonomika, finanses, politika, tiesības, psiholoģija, fizika, ķīmija, bioloģija, ekoloģija, ģeoloģija, medicīna u.c. *LU pieejams e-resursa arhīvs līdz 31.12.2018.*

Culturetheque – Francijas Ārlietu ministrijas izstrādāta digitālā bibliotēka ar plašu resursu kopumu franču valodā, ietver materiālus vēsturē, kultūrvēsturē.

EBSCO Central & Eastern European Academic Source – piedāvā vairāk nekā 400 daudznozaru žurnālu pilntekstus tādās jomās kā vēsture, filozofija, kultūra, datorzinātne, izglītība, ekonomika, politika, medicīna, tiesību zinātne, informācijas un bibliotēku zinātne, literatūrzinātne, valodniecība, socioloģija u.c., kas attiecas uz Centrāl- un Austrumeiropas valstu reģionu.

Emerald eJournals Premier – daudznozaru e-žurnālu pilntekstu datubāze, kurā ietverta informācija tādās nozarēs kā vēsture un arheoloģija, valodniecība, kultūras un literatūras studijas, izglītība, uzņēmējdarbība, bibliotēkzinātne un informācijas zinātne u. c. *LU pieejams e-resursa arhīvs līdz 28.02.2020.*

JSTOR – žurnālu, grāmatu un pirmavotu arhīvmateriālu datubāze, kurā pieejami izdevumi no vadošajām izdevniecībām: *Sage Publications, Springer, Taylor & Francis, Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Oxford University Press, John Wiley & Sons* u.c. Izdevumu hronoloģiskais aptvērums sniedzas līdz pat to izdošanas pirmsākumiem. LU abonementa ietvaros pieejamas vairākas plašas materiālu kolekcijas.

LETA – Ziņas, Arhīvs un Nozare.lv – piedāvā iespēju meklēt operatīvi publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.

Letonika.lv – uzzīņu un tulkošanas datubāze, kurā pieejamas enciklopēdijas, vārdnīcas, attēlu, audio un video kolekcijas, latviešu literatūras pilntekstu bibliotēka.

Lursoft Laikrakstu bibliotēka NEWS.LV – Latvijas laikrakstu elektronisko versiju bibliotēka nodrošina piekļuvi **vairāk nekā 100** laikrakstu aktuālajiem un arhīva rakstiem.

Oxford Journals Online – kolekcija sniedz pieeju vairāk nekā 350 autoritatīviem un vadošiem *Oxford University Press* žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaulē nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs – humanitārajās un sociālajās zinātnēs, dabas un dzīvības zinātnēs.

ProQuest Dissertations & Theses Global – plašākā disertāciju un maģistru darbu datubāze pasaulē satur vairāk nekā piecus miljonus darbu dažādās nozarēs: humanitārajās un sociālajās zinātnēs, dabas un dzīvības zinātnēs.

ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection – kompānijas *ProQuest* elektronisko grāmatu kolekcija, kas pieejama platformā *ProQuest Ebook Central*. Tajā ir pieejamas aptuveni 211 355 visu nozaru vadošo izdevniecību, tostarp daudzu universitāšu izdevniecību e-grāmatas.

SAGE Journals – izdevniecības *SAGE* pilntekstu žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 1100 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas zinātnes, tostarp vēsture, filozofija, politika, komunikācijas zinātne, literatūrzinātne u.c.

Sage Research Methods – pētniecības metožu bibliotēka, kurā ir vairāk nekā 1000 grāmatu,

uzziņu izdevumu, žurnālu rakstu un citu resursu no pasaules vadošajiem zinātniekiem humanitārajās un sociālajās zinātnēs. *SAGE Research Methods* ir nozīmīgs tiešsaistes rīks pētniekiem. LU ir pieejamas divas no tām – *SAGE Research Methods – Books and Reference* un *SAGE Research Methods Cases*.

ScienceDirect – izdevniecības *Elsevier* datubāze dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvības zinātnēs un medicīnā, kā arī humanitārajās un sociālajās zinātnēs. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdotajiem žurnāliem un grāmatām. LU pieejami ap 2650 žurnālu pilnie teksti, pārsvarā no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatas.

Scopus – izdevniecības *Elsevier* daudznazaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze, kas satur ierakstus par vairāk nekā 21 000 žurnālu, 86 000 e-grāmatu un 6,8 miljoniem konferences materiālu, kā arī 27 miljoniem patentu.

SpringerLink Contemporary Journals – kompānijas *Springer Nature* žurnālu pilntekstu datubāze, kas piedāvā piekļuvi vairāk nekā 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3 400 žurnāliem, aptverot eksakto un sociālo zinātņu jomas.

Web of Science – datubāzē ietverta nozīmīgākā zinātniskā informācija par vairāk nekā 12 000 žurnālu, piedāvājot rakstu bibliogrāfisko un citēšanas informāciju, kopsavilkumus un citu informāciju. Iekļautas tādas nozares kā vēsture, filozofija, kultūra, valodniecība, literatūrzinātne, kā arī sociālās, dabas un dzīvības zinātnēs.

Wiley Online Library E-Journals Full Collection – pieejami vairāk nekā 8 miljoni pilntekstu rakstu vairāk nekā 1600 recenzētos daudznazaru žurnālos, tostarp filozofijā, vēsturē, antropoloģijā, valodniecībā, literatūrzinātnē, sociālās, dabas un dzīvības zinātnēs.

LU Bibliotēkā pieejamās e-grāmatas, kas ietver informācijas resursus studiju virziena „Vēsture un filozofija” nodrošinājumam

VLeBOOKS – e-grāmatu platforma, kurā kopumā pieejama **121** LU Bibliotēkas iegādātā e-grāmata no pasaulē vadošajām izdevniecībām, kas ietver materiālus studiju virziena „Vēstures un filozofija” nodrošinājumam (piemēram, *Routledge, Facts on File, Oxford University Press, Greenwood Press, Palgrave Macmillan* u.c.), no tām **35** izdotas laika posmā no 2013. līdz 2016. gadam.

ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection – e-grāmatu platformā *ProQuest eBook Central* abonēta kolekcija, kurā kopumā pieejams **56 181** abonēts izdevums atbilstoši studiju virziena „Filozofija un vēsture” nodrošinājumam, no tiem **15 155** izdoti laika periodā no 2013. līdz 2021. gadam. Te pieejamas arī atsevišķi iegādātas **37** e-grāmatas atbilstoši studiju virziena „Filozofija un vēsture” nodrošinājumam no pasaules vadošajām izdevniecībām (piemēram, *Princeton University Press, Bloomsbury Publishing, John Wiley & Sons, Taylor&Francis Group, Brepols, BRILL* u.c.), no tām **33** izdotas laika posmā no 2013. līdz 2021. gadam.

Brīvpieejas resursi, kas ietver informāciju studiju virziena „Vēsture un filozofija” nodrošinājumam

Ad*Access, Ancient Encyclopedia of History, Bookyards, Cambridge Dictionaries Online, Cogent OA, De Gruyter Open, Directory of Open Access Books (DOAB), Directory of Open Access Journals (DOAJ), eBook Open Access (OA) Collection (EBSCOhost), Europeana, Google Scholar, Harvard Digital Collections, Internet Library of Early Journals, Internet Archaeology, Journals for Free, STOR Open and Free Content, Language Science Press, OAPEN, Open Dissertations, Open Humanities Press, Periodika.lv, Project Gutenberg, Raduraksti, Rare Book Room, Runivers, Stanford Encyclopedia of Philosophy, The Internet Encyclopedia of Philosophy, The Reasoner, Virtual Library

Pēc bakalaurs studiju programmas direktora iniciatīvas LU Bibliotēka no 2021. gada martam līdz jūnijam LU darbiniekiem, tai skaitā studiju virziena “Vēsture un filozofija” mācībspēkiem un studentiem piedāvāja *ProQuest Philosophy* datu bāzi, kas ietver arī *Philosopher's Index* indeksēšanas datubāzi.

LU abonēto datubāzu izmantošanas statistika

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst LU studiju virziena “Vēsture un filozofija” studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem drukātajiem un elektroniskajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vēlmēm un vajadzībām. Laika periodā no 2013. līdz 2022. gadam studiju virziena informacionālā nodrošinājuma kontekstā ir pieaugusi LU abonēto e-resursu daudzveidība (par aptuveni + 35,71%), paplašinātas attālinātās piekļuves iespējas un vienlīdzīgas tiesības, neatkarīgi no piederības konkrētai fakultātei.

6. tabula Datu bāzu novērtējums un izmantošanas tendences

Datubāzes nosaukums	Abonēšanas periods	Izmantošanas novērtējums un tendences
LU centralizētie līdzekļi (LU rīkojums) - daudzozaru datubāzes		
EBSCO Central & Eastern European Academic Source Complete	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: datubāzē ir pieejams liels LU mācībspēku publikāciju skaits. Izmaksas - ļoti zemas. Izmantošanas dinamika - augoša (vidēji + 64.53 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
JSTOR	01.09.2020.-31.08.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: kvalitatīvs zinātnisks saturs, unikāla arhīva rakstu datubāze. Izmaksas - zemas. Izmantošanas dinamika - augoša (vidēji + 6.12 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
LETA Arhīvs un Nozare.lv	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta pēc LU nepieciešamības KISC konsorcijs ietvaros. Izmaksas - zemas. Izmantošanas dinamika - dilstoša (vidēji - 22.11 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
LETA online ziņas	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta pēc LU nepieciešamības, svarīgs Latvijas ziņu avots. Izmaksas - ļoti zemas. Izmantošanas dinamika - dilstoša (vidēji - 22.14 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Letonika	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: svarīgs uzziņu avots latviešu valodā interneta vidē, tiek abonēts KISC konsorcijs ietvaros. Izmaksas - ļoti zemas. Izmantošanas dinamika - augoša (vidēji + 20.42 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Lursoft Laikrakstu bibliotēka NEWS.LV	01.05.2021.-31.01.2022.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: piekļuve Latvijas laikrakstu aktuālajiem un arhīva rakstiem. Izmaksas - vidējas. <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Oxford Journals Online	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: autoritatīva pasaules augstas zinātniskās klases universitātes izdevēja datubāze. Izmaksas - vidējas. Izmantošanas dinamika - dilstoša (- 16.22 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>

ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: e-grāmatu datubāze sniedz iespēju piekļūt aptuveni 211 297 visu nozaru vadošo izdevniecību, tostarp daudzu universitāšu izdevniecību izdevumiem. Izmaksas – ļoti zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 56.26 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
SAGE Journals	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta KISC konsorcijs ietvaros; tiek nodrošināta piekļuve zinātniski recenzētu žurnālu rakstiem, kurus publicē viena no vadošajām pasaules izdevniecībām. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (+ 20.96 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
SAGE Research Methods	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: unikāls pētniecības metožu rīks sociālās zinātnēs. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 12.77 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
SpringerLink Contemporary Journals	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: LU studentu un akadēmiskā personāla pieprasījums; viena no vadošajām recenzētu publikāciju datubāzēm pasaulē dažādās zinātņu nozarēs. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (+ 7.79 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Taylor&Francis Social Science&Humanities Library	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: vērtīga pasaules augstas zinātniskās klases izdevēja datubāze sociālo un humanitāro zinātņu jomā. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 8.96 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
VLeBOOKS	01.01.2021.-31.12.2021.	E-grāmatu iegādes un piekļuves platforma. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 84.70 %)
Wiley Online Library E-Journals Full Collection	01.06.2021.-31.12.2022.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta pēc LU pārstāvju pieprasījuma atbilstoši LU rīkojumam Nr. 1-4/182. Izmaksas – zemas. <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
LU Studiju departaments		
ProQuest Dissertations& Theses Global Full Text	01.11.2020.-31.10.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: vienīgā pieejamā šāda veida datubāze. Izmaksas – vidējas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 18.17 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
LR Izglītības un zinātnes ministrijas finansējums (nacionālās licences ietvaros)		
ScienceDirect	01.01.2021-31.12.2021.	Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 13.40 %)
SCOPUS	01.01.2021-31.12.2021.	Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 15.84 %)
Web of Science Core Collection	01.01.2021-31.12.2021.	Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 36.32 %)

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

Mūsdienu IKT sniedz lielas iespējas izglītības procesa attīstībai, kas ļauj īstenot jaunus projektus ieviest jaunas sistēmas, lai studiju process būtu pēc iespējas veiksmīgāks. IKT izmantošana izglītības procesā ir viens no veidiem, kā paaugstināt mācību motivāciju.

Latvijas Universitātes IT Departaments LU studentus un darbiniekus nodrošina ar lietojumprogrammu paketi MS Office 365, kas ir mākoņtehnoloģisks risinājums. Office 365 studentus un darbiniekus nodrošina ar labākajiem rīkiem mūsdienu studiju darbam, piemēram, Outlook, Forms, OneNote, Sway kā arī Office programmu paketi, kurā ietilpst Word, Excel un Powerpoint programmas. Papildus MS Office 365 LU studenti un darbinieki tiek nodrošināti ar tādu programmatūru kā SPSS, Question Pro, Autodesk, MathWorks MatLAB, Esri ArcGIS u.c.

Attālināta studiju procesa un tālmācības programmu nodrošināšanai tiek izmantota viena no Office 365 tiešsaistes lietojumprogrammām Microsoft Teams, kas nodrošina gan lekciju vadīšanu tiešsaistē, gan lekciju ierakstu veikšanu, gan arī komunikāciju ar studentiem tiešsaistē. *MS Teams* platforma ietver kalendāru, kurā studentiem ir pārskatāmas gaidāmās attālinātas nodarbības un atbilstoši tām pievienoties, arī *MS Teams* iespējams pievienot konkrētai grupai domātus materiālus, nodarbības ir iespējams ierakstīt un video pievienot *MOODLE* videi. Studentiem ir pieejamas izstrādātas apmācības, kuras palīdz labāk orientēties gan e-studijās, gan *MS Teams*: <https://estudijas.lu.lv/mod/page/view.php?id=403092>.

Papildus *MS Teams* programmai attālinātam studiju procesam LU piedāvā saviem studentiem un darbiniekiem LU informācijas sistēmu BigBlueButton (turpmāk – BBB sistēma), kas ir atvērta koda tīmekļa tiešsaistes videokonferenču sistēma. BBB nodrošina LU tiešsaistes pasākumu organizēšanas LU personālam, tajā skaitā studējošajiem un LU pasākumu apmeklētājiem, un to var lietot kā integrētu risinājumu gan e-studiju sistēmā (tikai kursā reģistrētie lietotāji), gan ārpus e-studiju sistēmas, kur ir jāpieslēdzas LU tīmekļa konferenču serverim tīmekļa pārlūkprogrammā <https://bbb.lu.lv>

LU ir pieejamas divas e-izglītības vides – estudijas.lu.lv un edu.lu.lv. E-studiju vide estudijas.lu.lv ir paredzēta studiju procesa nodrošināšanai un pārvaldībai un e-izglītības platforma edu.lu.lv ir izstrādāta e-izglītības projektiem, pasākumiem un kursiem, kā arī tālmācības programmām. Abām e-izglītības vidēm tiek izmantota atvērta koda e-studiju vide *MOODLE*, kas ir modulāra objektorientēta dinamiska mācību vide, un šobrīd ir ne tikai metodiski un pedagoģiski efektīvākais, bet gan arī ekonomiski izdevīgākais e-studiju risinājums. *MOODLE* e-studiju vidē ir izveidoti kursi, kuros studentiem ir pieejami nepieciešamie studiju materiāli un aktivitātes. Kursu sadaļās ir pieejami kursu apraksti, nodarbību plāni. Mācībspēkiem ir iespējams veikt gan studentu vērtēšanu, gan arī reģistrēt studiju apmeklējumu. *MOODLE* vidē studenti ļauj sazināties ar konkrētā kursa pasniedzēju, un pasniedzēji var sazināties tieši ar visiem kursa dalībniekiem. Tāpat šī platforma piedāvā dažādas sadarbības un mācību formas. Izpildītos praktiskos darbus un kontroldarbus ir iespējams iesniegt e-studiju vidē. Visiem materiāliem ir iespējams piekļūt klāt izmantojot Internet tīklu, LUIS lietotāja vārdu un paroli. Visu studijām nepieciešamo materiālu pieejamība tīmeklī nodrošina efektīvu studiju procesu. E-studiju vidē izvietotie materiāli, zinātnisko rakstu bāzes ir pieejamas gan no datoriem auditorijās, bezvadu tīkliem visā ēkā Aspazijas bulv. 5, gan no studentu dzīves vietām, izmantojot LU nodrošināto virtuālo privāto tīklu. Daļa materiālu pieejami arī viesiem.

Datu glabāšanai studiju procesā gan studentiem, gan arī darbiniekiem LU nodrošina Office 365 mākoņa pakalpojumu OneDrive 1TB apjomā. OneDrive ir Microsoft mākoņa pakalpojums, kas izveido savienojumu ar visiem lietotāja failiem. Tas ļauj saglabāt un aizsargāt failus, tos kopīgot ar citiem lietotājiem un tiem piekļūt no jebkuras atrašanās vietas visās savās ierīcēs.

Fakultātei ir arī Zoom platformas licence, ko LU iegādājas centralizēti. Šī platforma tiek izmantota,

kad tiek organizēti pasākumi, kuros piedalās dalībnieki no un ārpus LU, piemēram, Zoom platforma tiek izmantota *Jauno vēsturnieku skolas* un *Jauno filozofu universitātes* nodarbībām, kur tām pieslēdzas skolēni un skolotāji no visas Latvijas. Tāpat Zoom platforma tiek izmantota konferenču laikā, piemēram, LU Starptautiskās zinātnes konferences sekciju vajadzībām. Šī platforma tika izmantota arī nodaļu sapulcēs, kas tika organizētas, strādājot pie studiju virziena izvērtējuma un jauno studiju plānu veidošanas, un kurām pieslēdzās cilvēki, kuri nestrādā universitātē, piemēram, absolventi.

Datu pārsūtīšanai LU piedāvā saviem studentiem un darbiniekiem lielapjoma failu pārsūtīšanas sistēmu store.lu.lv. Šī sistēma ļauj sūtīt failus, ko citkārt lieluma dēļ nevar nosūtīt pa e-pastu, taču nav paredzēta ilglaicīgai failu uzglabāšanai.

Fakultātē iekšējā saziņa starp pasniedzējiem, studentiem un administrāciju notiek, izmantojot universitātes lu.lv epastu. Administrācijas, programmu direktoru un pasniedzēju epasta adreses ir atrodamas LU un fakultātes mājas lapās. Informācija par fakultāti un notikumiem fakultātē tiek publicēti LU un fakultātes mājas lapās, kā arī VFF Facebook profilā (<https://www.facebook.com/VFF.LU/>).

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

LU nosacīti pastāv trīs mācībspēku grupas:

- mācībspēki, kas strādā vēlētos akadēmiskajos amatos;
- mācībspēki, kas strādā kā vēlēto akadēmisko amatu pienākumu izpildītāji (p. i. un viesdocētāji);
- stundu pasniedzēji.

Attiecībā uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem, kā arī to pienākumu izpildītājiem, atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši "Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē" ([Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē](#)). Saskaņā ar nolikumu, LU pastāv šādi akadēmiskie amati: profesors, asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, lektors, pētnieks, asistents, zinātniskais asistents.

Lēmumi par noteiktu amata vietu izveidošanas nepieciešamību tiek pieņemti fakultātēs. Konkursi uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem tiek izsludināti atklāti. Informācija par konkursu, t.sk., amata darba uzdevumi, tiek publicēti LU mājas lapā, kā arī oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Konkursā var pieteikties jebkura persona, kura atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām.

Akadēmisko amatu pretendentiem ir jānovada atklātā lekcija, kuru vērtē divi recenzenti un sniedz atzinumu par to. Vēlēšanu procedūru īsteno atbilstošās struktūrvienības lēmēj institūcija (asistentu, zinātnisko asistentu, pētnieku, vadošo pētnieku, lektoru un docentu gadījumā – fakultātes dome), bet asociēto profesoru un profesoru gadījumā – atbilstošās jomas profesoru padome. Vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas. Par personālijām – docenti, lektori, asistenti, vadošie pētnieki, pētnieki un zinātniskie asistenti - tiek balsots aizklāti ar vēlēšanu zīmēm. Par profesoriem un asociētajiem profesoriem tiek balsots atklāti ar vēlēšanu zīmēm (LU rīkojums Nr. 565 30.12.2020. "Par balsošanas kārtību profesoru padomēs" Pamatojoties

uz 05.11.2020. pieņemtajiem Augstskolu likuma 33. panta otrās daļas grozījumiem (stājušies spēkā no 01.01.2021.)). Par ievēlētu atzīstams pretendents, kas ir saņēmis vairāk par pusi klātesošo balsstiesīgo locekļu balsu. Saskaņā ar Augstskolu likumu, docētāji tiek ievēlēti amatā uz 6 gadu termiņu. Beidzoties ievēlēšanas termiņam, fakultāte lemj par nepieciešamību izsludināt jaunu amata konkursu. Ierobežojumi amata termiņa ieņemšanai nepastāv.

Saskaņā ar LU nolikumu ir noteikts visiem akadēmisko amatu pretendentiem izvirzīto prasību minimums, t.i., valsts valodas zināšanas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, svešvalodu zināšanas tādā līmenī, kāds nepieciešams akadēmiskā amata pienākumu pildīšanai un nepārtraukta savas akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas pilnveidošana. Pārējās prasības jau atšķiras atkarībā no konkrētā akadēmiskā amata, piemēram, lai pretendētu uz docenta amatu, kā prasība izvirzīta doktora zinātniskais grāds, savukārt asociētajiem profesoriem šīs prasības ir vēl augstākas, t.i., jābūt ievērojamai akadēmiskajai un pedagoģiskajai pieredzei, plašam publikāciju skaitam un pieredzei dalībā zinātniskajos projektos.

Ja pēc struktūrvienības priekšlikuma Senāts nolemj konkursu uz amata vietu neizsludināt, var tikt pieņemts darbā viesdocētājs, savukārt, ja fakultātes attīstības plāniem un vajadzībām atbilstošāks ir stundu pasniedzējs, tad ar šo pasniedzēju tiek noslēgts līgums uz noteiktu periodu (parasti uz kursa docēšanas laiku). Lēmumus, kas saistīti ar kandidātu atlasi, uzrunāšanu un pieņemšanu darbā, šajos gadījumos pieņem struktūrvienības, t.i., fakultātes. Centralizēta šajos gadījumos ir tikai kontrole, kas nodrošina, lai struktūrvienības noteiktais atalgojums atbilstu iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.

Ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu LU rektors slēdz darba līgumu uz visu ievēlēšanas laiku.

Vēstures un filozofijas fakultātē mācībspēku atlasi nosaka studiju programmu saturiskās vajadzības un pētnieciskās aktualitātes. Lēmumus par jaunu vietu izsludināšanu un konkursa rezultātu apstiprināšanu fakultātes līmenī pieņem nodaļu valdes, nodaļas kopsapulce un fakultātes dome.

Šobrīd no visa fakultātes akadēmiskā personāla tiek sagaidīta iesaiste gan mācību, gan pētnieciskajā darbā, arī fakultātē ievēlētie vadošie pētnieki, pētnieki un zinātniskie asistenti piedalās kursu docēšanā. Darbinieku slodzes ir cieši saistītas ar studiju programmu realizāciju, bet to ietekmē arī citi faktori, piemēram, pieredze darbā ar studentiem, semestri ilgie radošie atvaļinājumi, kas katram pasniedzējam pienākas ievēlēšanas periodā, bērna kopšanas atvaļinājumi u. c.

Akreditācijas perioda laikā ir strādāts pie akadēmiskā personāla atjaunotnes. 2013./2014. akad. gadā studiju virzienā docējošo pasniedzēju vidējais vecums ir bijis 52,45 gadi, bet 2021./2022. akad. gadā 49,2 gadi. Izmaiņas ietekmējušas gan jauno pasniedzēju iesaistīšana virziena studiju programmu docēšanā, gan pasniedzēju aiziešana pensijā. Tāpat virziens ir pietuvojies Ministru kabineta 12.12.2006. noteikumos Nr.994 "Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem" rekomendētajai attiecībai starp amatiem. Ja 2013./2014. akad. gadā studiju virzienā docēja 39% profesoru, 32% asociēto profesoru, 21% docentu, 7% lektoru un lektora p. i., tad 2021./2022. akad. gadā attiecība ir 31% profesoru, 27% asociēto profesoru, 27% docentu, 15% lektoru un lektora p. i. Turklāt jāņem vērā, ka daļa pasniedzēju ir sasnieguši pensijas vecumu vai tuvākajos gados to sasniegs un pēc ievēlēšanas perioda beigām pārtrauks darba attiecības ar LU, tā ka paredzams, ka minētās tendences tuvākajos gados pastiprināsies, kas savukārt liks vairāk fokusēties uz jauno pasniedzēju iesaisti un karjeras veidošanu. Studiju procesā arvien vairāk tiek iesaistīti doktoranti. Kopumā studiju virziena nodrošināšanā iesaistīto mācībspēku skaits ir optimāls, šobrīd virzienā kopumā attiecība starp studentu skaitu un pasniedzēju daudzumu ir 12,1 students uz vienu pasniedzēju. Jāņem arī vērā, ka Vēstures un filozofijas fakultāte ne tikai nodrošina konkrēto programmu pasniegšanu, bet būtībā ir vēstures, arheoloģijas un filozofijas zinātnes centrs Latvijā, tāpēc līdzās izglītības funkcijai, tās uzdevums ir nodrošināt šo zinātņu pastāvēšanu Latvijā un

latviešu valodā.

VFF uzdevums nodrošināt vēstures un filozofijas pastāvēšanu latviešu valodā nenožīmē, ka studijām jābūt tikai lokālām. Studiju un pētniecības lielāka internacionalizācija ir būtisks studiju virziena attīstības plāna uzdevums. Akreditācijas periodā notikušas 52 vieslekcijas. Ja 2015. gadā VFF notika 3 vieslekcijas, tad 2019. gadā jau 12. Iesāktu darbu pie vieslektoru apmaiņas attīstīšanas būtiski ietekmēja Covid-19 pandēmija, bet virziena attīstības plāns paredz šo sadarbības formu palielināt, it sevišķi sasaistot vieslekcijas ar pētniecisko un studiju projektu aktivitātēm. 2020. gada pavasara semestrī, izmantojot SAM 8.2.2. projektā "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē", Filozofijas un ētikas nodaļai tika piesaistīts viesprofesors no Melburnas universitātes profesors J. T. Ozoliņš, kurš docēja kursu "Sabiedrības analīzes filozofiskās problēmas" 4 KP apjomā (latv. un angļu val.). Šī paša projekta ietvaros 2021. gada pavasara semestrī Vēstures un arheoloģijas nodaļai kā viesprofesors tika piesaistīts Kalifornijas Berklija universitātes viesprofesors un Oksfordas Universitātes vecākais pētnieks J. Slezkins, kurš nolasīja divus kursus angļu valodā "Austrumeiropas moderno nāciju veidošanās perspektīva" 2 KP apjomā un "Padomju Savienības vēsture filmās un daiļliteratūrā" 2 KP apjomā. 2022. gada pavasara semestrī fakultātei uz Humbolta fonda stipendijas finansētā projekta laiku kā konsultante fakultātei piesaistītā Getingenes Georga Augusta Universitātes līdzstrādniece Dr. Katja Wezel fakultātes studentus iesaistīja starptautiski tiešsaistē docēta kursa "Modernitāte, mobilitāte, plaša patēriņa produkcijas ražošana: Eiropas ostu pilsētas, 1850-1960" 2 KP apgūvē.

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

LU Attīstības stratēģijā 2021. – 2027. uzsvērts, ka uz attīstību un izcilību orientētas personāla politikas mērķis ir nodrošināt akadēmiskā un vispārējā personāla attīstību, izaugsmi un atjaunotni, izveidot uz sniegumu balstītu personāla vadības sistēmu, kas ietvers arī konkurētspējīgu un motivējošu personāla atalgojumu, pilnveidot akadēmiskā personāla karjeras attīstības iespējas, izveidot vietējā un ārvalstu akadēmiskā personāla, kā arī jauno talantu piesaistes sistēmu un veicināt starptautisko mobilitāti.

LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumiem Nr. 569 "Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību", kuros 16.punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”, kā arī Ministru kabineta 25.02.2021. noteikumiem Nr. 129 "Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta un amatā esoša profesora vai asociētā profesora zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas vai mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu novērtēšanas kārtība”.

LU akadēmiskā personāla kvalifikācijas prasības un uzdevumi iekļauti [nolikumā par akadēmiskajiem](#)

un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē, savukārt LU akadēmiskā personāla darba kvalitāte/sniegums tiek vērtēta/-s sasaistē ar "Latvijas Universitātes akadēmiskā darba samaksas nolikumu" (LU Senāta 30.05.2016. lēmums Nr.14) ([Latvijas Universitātes akadēmiskā darba samaksas nolikums](#)) un "Latvijas Universitātes zinātniskā personāla atalgojuma noteikšanas nolikumu" (LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 71) ([Latvijas Universitātes zinātniskā personāla atalgojuma noteikšanas nolikums](#)).

LU Akadēmiskais departaments, LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs (PPIC) ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. LU PPMF PPIC piedāvā akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu „Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas „Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, „Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide” u.c.

Pēc tālākizglītības programmas „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu. Šo kursu apguvusi VFF dekāne, asoc. prof. V. Kļava.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā „Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”. Šo kursu apguvuši prof. J. Tumans, asoc. prof. A. Šnē, doc. J. Ķeruss un lekt. A. Sauka.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programma „Akadēmiskā personāla koleģiālās mācīšanās pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība. Šo kursu apguvusi VFF dekāne, asoc. prof. V. Kļava.

Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīta docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma „Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”. Šo kursu apguvusi lekt. E. Guščika un zinātniskais asistents, doktoranti K. Lācis un T. Stepiņš, kā arī maģistrantūras studentes G. Plakane (tagad jau doktorante) un K. Poriķe. Tālākizglītības kursu “Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide” apguvuši doc. I. Gubenko un lekt. E. Guščika. Laika posmā no 2017./2018. akad. gada līdz 2021./2022. akad. gadam E. Guščika un G. Plakane periodiski strādājušas kā studentu kuratores ar vēstures BSP studentiem, savukārt, K. Lācis un K. Poriķe – ar filozofijas BSP studentiem.

Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes, savstarpēji dalīties pieredzē.

Ar Eiropas Savienības finansējumu laika posmā no 2018. līdz 2022. gadam tiek realizētās vairākas mācību programmas docētājiem:

1. Tiešsaistes mācību izstrāde un mācību satura digitalizācija (mērķa grupa – akadēmiskais personāls);
2. Inovācijas mācību procesa kvalitātes uzlabošanai (mērķa grupa – akadēmiskais personāls);
3. Akadēmiskais godīgums (mērķa grupa – studiju virzienu un studiju programmu direktori).

Šajā programmā no VFF ir iesaistījušies un kursus pabeiguši:

- “Pedagoģiskās pieejas un to īstenošana digitālā vidē” - dekāne, asoc. prof. V. Kļava,
- “Attālināta mācīšanās” – asoc. prof. V. Kļava, doc. J. Ķeruss,

- “Mācību E-vidē MOODLE” – asoc. prof. V. Kļava, virziena vadītājs, filozofijas bakalaura studiju programmas direktors, doc. A. Svece,
- “Sadarbība un dokumentu glabāšana, izmantojot Office 365” – doc. A. Svece un izpilddirektore I. Briede,
- “Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana” – doc. M. Mintaurs, lekt. I. G. Bikše,
- “Projektu vadīšanas metodes” – virziena vadītājs, doc. A. Svece,
- “Biznesa projektu un komandas vadīšana” – lekt. I. G. Bikše,
- “Akadēmiskais godīgums” – dekāne, asoc. prof. V. Kļava, virziena vadītājs, filozofijas bakalaura studiju programmas direktors, doc. A. Svece, vēstures un arheoloģijas bakalaura studiju programmas direktors, asoc. prof. A. Šnē, filozofijas maģistra studiju programmas direktora, docente A. Priedīte-Kleinhofa.

VFF personāls akreditācijas periodā ir apguvuši tālākizglītības kursus par datu analīzi un pārskatu sagatavošanu MS Excel, publiskās runas un prezentēšanas pamatiem, akadēmiskā personāla kompetenču attīstību līderības jomā, Eiropas finanšu līdzekļu piesaisti pētījumiem u. c.

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Studiju departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām.

Pēc katras programmas īstenošanas, tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai ar rekomendāciju no fakultātes vadības. Raksturīgs, ka arī fakultātes savam akadēmiskajam personālam organizē tematiskos seminārus par docētāju pilnveidei aktuālām tēmām.

LU akadēmiskā personāla profesionālās darbības pilnveides aktivitātes bija iekļautas [Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānā 2018. - 2020. gadam](#) un ir iekļautas Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānā 2021. - 2023. gadam.

Lai noskaidrotu LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides vajadzības pedagoģiskās darbības jomā, LU Studiju departaments 2017. g. nogalē un LU Studiju attīstības un pārvaldības pilnveides programma 2020. gada 1. ceturksnī, kā arī 2021. gada pavasarī veica akadēmiskā personāla, t.sk. studiju virzienu vadītāju un studiju programmu direktoru aptauju, kuras rezultāti ņemti vērā, izstrādājot mācību plānu akadēmiskā personāla kompetenču pilnveidei, tai skaitā projekta darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.2. 1.kārtas "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē", 2.kārtas - "Latvijas Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" motivēts, mūsdienīgs un konkurētspējīgs akadēmiskais personāls" un 3.kārtas "LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā" ietvaros, lai efektīvi tiktu plānota un nodrošināta akadēmiskā personāla kompetenču paaugstināšana. Plānotie sasniegtie rezultāti līdz 2023. gada decembrim:

- pilnveidota LU akadēmiskā personāla piesaistes un atlases sistēma;
- samazināts mācībspēku vidējais vecums un vecuma struktūra tuvojas ES vidējam līmenim[1], sasniegto rādītāju, ka vismaz 1/3 daļa akadēmiskā personāla ir vecuma grupā no 35 līdz 49 gadiem;
- uzlaboti zinātniskās darbības rādītāji;
- izstrādāts un ieviests akadēmiskā un zinātniskā personāla atjaunotnes un pēctecības sistēmas modelis;
- izstrādāta un ieviesta LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēma.

Plānojot akadēmiskā personāla ataudzi un attīstību, LU vērš vienlīdz lielu uzmanību spējīgāko studentu identificēšanai LU studiju programmās un viņu motivācijai jau studiju laikā iesaistīties akadēmiskajā darbā (saistītā gan ar docēšanu, gan pētniecību). Šajā kontekstā LU ir izstrādājusi prasības un atlases nosacījumus jauno doktorantu piesaistei projekta darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.2. 1.kārtas "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē", 2. kārtas "Latvijas Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" motivēts, mūsdienīgs un konkurētspējīgs akadēmiskais personāls" un 3. kārtas "LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā" (specifiskā atbalsta mērķis "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās") ietvaros:

1. Akreditētas doktorantūras studiju programmas pēdējā kursā studējošs doktorants, kā arī Latvijas valstspiederīgs doktorants, kas studē ārpus Latvijas akreditētā doktorantūras studiju programmā, un zinātniskā grāda pretendents;
2. Sekmīgi apgūts pirmajos divos/trijos studiju gados nepieciešamais kredītpunktu skaits/ zinātniskā grāda pretendents – sekmīgi pabeigta doktorantūra;
3. Dalība starptautiskā zinātniskā konferencē ar prezentāciju/ziņojumu;
4. Vismaz viena zinātniskā raksta publicēšana starptautiskā izdevumā;
5. Angļu valodas prasmes vismaz C1 līmenī;
6. Sekmīga promocijas eksāmena angļu valodā nokārtošana;
7. Promocijas darba vadītāja pozitīva atsauksme par doktorantu kā potenciālu docētāju;
8. Līdera iezīmes un interese par LU pētniecību un kursu docēšanu.

Domājot par ārvalstu akadēmiskā personāla ataudzi un attīstību, LU ir izstrādājusi prasības un atlases nosacījumus ārvalstu akadēmiskā personāla piesaistei:

1. Personas, kas iepriekšējo piecu gadu laikā bija nodarbinātas akadēmiskā amatā kādā no akreditētām ārvalsts augstskolām;
2. Attiecīgās zinātnes nozares doktora grāds vai tai pielīdzināms doktora zinātniskais grāds;
3. Amatam atbilstoša zinātniskā un akadēmiskā darba pieredze;
4. Prasme darboties e-studiju interneta vidē;
5. Dalība vismaz trijās starptautiskās konferencēs ar prezentāciju/referātu;
6. Publicētas monogrāfijas un zinātniskie raksti, tai skaitā starptautiskos izdevumos ar aprēķinātu citējamību (vismaz trīs);
7. Līdzdalība vai dalība pētniecības projektos;
8. Teicamas svešvalodu, īpaši angļu valodas, zināšanas, prasme lietot tās studiju un metodiskajā darbā.

Sekmīgai un vienotai studiju programmu īstenošanai LU, tika izstrādāta īpaša mācību programma studiju virzienu un programmu direktoriem, tās īstenošana notika 12.10.2021.-28.10.2021, apmācības vadīja starptautiskais akreditācijas eksperts no Polijas un Latvijas Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras pārstāvis. Šo kursu apguvis virziena vadītājs, doc. A. Svece.

Izstrādājot studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, tika apkopota informācija par iesaistīto docētāju izmantotajām izaugsmes veicināšanas un kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām pārskata periodā, kuru rezultāti apkopoti 6. tabulā.

7.tabula *Mācībspēku izaugsmes veicināšana (didaktisko prasmju uzlabošana un kvalifikācijas paaugstināšana)*

Nr.	Kritēriji/ gads	2017					2021
		2016	2017	2018	2019	2020	
1.	Valodas prasmju pilnveide (dalība apmācībās)[2]					2	2
2.	Augstskolu didaktika (dalība apmācībās)[3]	2		3			3
3.	Digitālo prasmju pilnveide (dalība apmācībās)				3	2	2
4.	Vadības prasmju pilnveide (dalība apmācībās)	1			1	4	2
5.	Dažādu vasaras skolu apmeklējums			1	1		3
6.	Lekciju un studiju kursu docēšana Erasmus un Erasmus + programmu ietvaros	2	3	3	1		
7.	Mācībspēku dalība Erasmus personāla mobilitātes programmā		1		1		
8.	Dalība tālākizglītības organizēšanās un tās nodrošināšanā						6
9.	Dalība dažādās starptautiska mēroga organizācijas komitejās	19	19	20	23	23	26
10.	Dalība dažādās nacionāla mēroga organizācijas komitejās	12	12	13	12	13	14
11.	Dalība konferenču organizēšanā	3	12	14	8	9	7

Detalizētāka informācija atspoguļota mācībspēku CV

[1] Eurydice ziņojums "Augstākās izglītības modernizācija Eiropā: akadēmiskais personāls 2017" (Modernisation of Higher Education in Europe: Academic Staff - 2017)

[2] Piem., svešvalodu apguveursos, apmācībās.

[3] Profesionālās pilnveides kursi, apmācības, lekcijas pedagoģijā, augstskolu didaktikā, darbā ar studentiem u.c.

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Studiju virzienā "Vēstures un filozofija" iesaistītā LU akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai. Studiju virziena programmu īstenošanā piedalās kopumā 36 docētāji (skat. 22. pielikumu). No tiem 26 ir VFF akadēmiskā personāla pārstāvji: 5 profesori, 6 asociētie profesori, 8 docenti, 4 lektori, 3 zinātniskie asistenti. 21 jeb 80% no virziena īstenošanā iesaistītajiem VFF mācībspēkiem ir doktora grāds vēstures un arheoloģijas vai filozofijas un ētikas nozarēs, lielākā daļa akadēmiskā personāla ar maģistra grādu ir jaunie pasniedzēji un zinātniskie asistenti. Visi akadēmiskajos amatos ievēlētie VFF darbinieki ir ievēlēti Augstskolu likumā noteiktajā kārtībā ir ievēlēti uz maksimālo 6 gadu termiņu. No citām fakultātēm, universitātēm un institūtiem piesaistīto 10 docētāju vidū ir 1 asociētais profesors, 3 docenti, 1 lektors, 3 vadošie pētnieki un 1 zinātniskais asistents, 70% no viņiem ir doktora grāds nozarē, kurā viņi docē kursus.

Visu studiju virziena docēšanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst Ministru Kabineta 07.07.2009. noteikumiem Nr. 733 "Noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai" un MK 08.03.2022. noteikumiem Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību", kas stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī. Visu docētāju, kuri ir iesaistīti angļu un citās Eiropas Savienības oficiālajās valodās docēto kursu pasniegšanā, svešvalodas zināšanas atbilst vismaz B2 līmenim.

Lielākā daļa mācībspēku ir vēlēti akadēmiskajos amatos uz 0,5 slodzi. Mācībspēku iesaiste kursu docēšanā ir atkarīga mācībspēka pētnieciskās specializācijas un studiju programmu prasībām. Slodzes daļa, kas ir paredzēta kursu docēšanai, mācībspēkiem ir diezgan stabila, lai gan katru gadu programmu direktori, precizējot nākamā akadēmiskā gada studiju plānu, atbilstoši situācijai lemj arī par slodzēm. Slodzes tiek plānotas, sadarbojoties programmu direktoriem, nodaļu vadītājiem un izpilddirektorei un konsultējoties ar pašiem docētājiem. Papildus docētajā slodzei ir arī tā slodzes daļa, kas atvēlēta pētnieciskajam un administratīvajam darbam. Lai gan pētnieciskais darbs ir jebkura pasniedzēja darba daļa, šo slodzes daļu ļoti ietekmē iesaiste konkrētos pētnieciskos projektos un gadu no gada var būtiski mainīties. Mācībspēku darba apjoms tiek plānots atbilstoši studiju programmu direktoru, nodaļu vadītāju un dekāna apspriedēs lemtajam un uzskaitīts atbilstoši "Normatīviem akadēmiskā darba plānošanai un uzskaitēi"(apstiprināti ar LU 07.12.2016. rīkojumu Nr. 1/469)

Programmu docēšanā iesaistītie mācībspēki ir iesaistīti pētnieciskos projektos un aktīvi publicējas. Vēstures un arheoloģijas nozares mācībspēki ir bijuši iesaistīti triju valsts organizētu vēstures pētniecības komisiju darbībā. Tās bija Latvijas Vēsturnieku komisija (1998 – 2019, komisijas loceklis prof. E. Jēkabsons, pētnieks asoc. prof. J. Taurēns,), Latvijas un Krievijas starpvalstu vēsturnieku komisija (J. Taurēns) , Latvijas PSR Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisija (J. Taurēns, J.Ķeruss, R.Cerūzis komisijas locekļi, kā arī vairāki fakultātes maģistra un doktora studiju programmas studenti). No visiem daudzskaitlīgajiem projektiem, kuros piedalījušies virziena docētāji, īpaši jāizceļ starptautiski projekti. Prof. Ē. Jēkabsons piedalījies Oksfordas universitātes projektā "Bads nosaka karti: blokāde un pārtikas trūkums Eiropā 1914-1922/ Hunger Draws the Map: Blockade and Food Shortages in Europe, 1914-1922", realizēts 2016 -2018. Virkne mācībspēku un doktorantu realizēja apjomīgu Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta projektu "Tehnoloģiju pārnese minerālo resursu izmantošanā senākos laikos" (2015 - 2017). VFF tikuši realizēti un tiek realizēti Valsts Pētījumu programmas un Latvijas Zinātnes padomes projekti. Prof. Ē. Jēkabsons vadījis LZP projektu "Karš un sabiedrība Latvijā 1914.-1921. gadā", realizēts 2018-2020, iesaistot tā īstenošanā vairākus doktorantus un postdoktorantus. Vadošais pētnieks M. Mintaurs piedalās LZP projektā "Jauna latviešu literatūras

vēsture: ilga 19. gadsimts”, ko īsteno LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts. Ē Jēkabsons un J. Taurēns kā vadošie pētnieki piedalījušies LU FSI projektā Latvijas vēsture: Kultūrvēsturiskā vide un sociālpolitiskās norises Baltijas jūras reģiona kontekstā (2013-2017). Kā būtiska jāatzīmē filozofijas un ētikas nozares mācībspēku iesaiste vairākos LU realizētos Latvijas Zinātnes padomes projektos. Īpaši jāizceļ A. Svecas vadītais LZP projekts “Konkurējošie dabas diskursi Latvijā un ekoloģiskā solidaritāte kā konsensa veidošanas stratēģija” (2021-2023), kurā iesaistīti ne tikai Vēstures un filozofijas fakultātes pētnieki R. Bičevskis un I. Gubenko, bet arī Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes pārstāvji – vadošā pētniece A. Zariņa, vadošais pētnieks I. Vinogradovs, kā arī projektā iesaistīti vairāki doktoranti un maģistranti. 2021. gadā fakultātē realizēts cits LZP projekts – “Institutum Herderianum Rigense: Herdera institūts Rīgā kā zinātnes tīkls Eiropas zinātnes tīklojumā”, apvienojot filozofijas un vēstures nozares mācībspēkus un studentus. Pārskata periodā fakultātes mācībspēki bijuši iesaistīti arī vairākos citu LU struktūrvienību realizētos Latvijas Zinātnes padomes un Valsts Pētījumu programmas projektos, tai skaitā Filozofijas un socioloģijas institūtā, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtā un LU Latviešu valodas institūtā. Vēstures un filozofijas fakultātes lektore A. Sauka realizē ERAF Pēcdoktorantūras pētniecības projektu “Ontogēnealoģijas: ķermenis un vides ētika Latvijā” (2021-2023).

Filozofijas un vēstures mācībspēku saiknes piemērs ir LZP projekts “Institutum Herderianum Rigense” (vad. prof. R. Bičevskis), kura rezultāti tiek aplicēti *Erasmus+* 8 universitāšu kopīgā projekta “Kultūras mantojuma nākotne modernā Eiropā” (Latvijas grupas vad. prof. R. Bičevskis) aktivitātēs. Filozofijas un vēstures mācībspēku sadarbība izpaužas *Erasmus+* projektā “Apgaismības mediju prakses” (Latvijas grupas vad. asoc. prof. A. Levāns) vai, piemēram, Heidelbergas Zinātņu akadēmijas finansētajā projektā “Vācijas-Baltijas kultūras sakari 16.-19. gadsimtā” (vad. grupā prof. R. Bičevskis, asoc. prof. A. Levāns).

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

LU studējošajiem ir pieejams akadēmiskais atbalsts, karjeras attīstības atbalsts un psiholoģiskais atbalsts.

Akadēmiskā atbalsta mērķis ir nodrošināt studējošajiem informāciju un konsultācijas par studiju jautājumiem visā studiju periodā. Akadēmiskais atbalsts ietver pirmā studiju gada atbalsta programmas īstenošanu, konsultācijas par studiju procesu (studiju programmas saturu, studiju kursu izvēli, LU studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem), informēšanu par kursu docētāju konsultācijām, konsultācijas un seminārus par studiju prasmju apgūšanu (pierakstu veikšanu, zinātniskās literatūras lasīšanu, aktīvo klausīšanos, eksāmenu trauksmēm, laika plānošanu un bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu).

Akadēmisko atbalstu studējošiem akadēmiskos jautājumos centralizēti nodrošina LU Studentu servisa departaments un atbildīgās personas fakultātēs: studiju programmas direktors, kurators, mentors, lietvedis, studiju kursu docētāji, kā arī Studentu padome un fakultāšu studentu pašpārvalde. Konsultācijas par bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu nodrošina LU Bibliotēka. 7. tabulā var redzēt studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veikamo uzdevumu piemērus.

8.tabula. Studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemēri

Struktūrvienības/personāls	Galvenie uzdevumi
Fakultāšu studentu pašpārvalde	Pārstāv studējošo intereses Latvijas Universitātes pārvaldes struktūrās, aktīvi rūpēties par fakultātes akadēmiskās, sociālās un kultūras vides iekopšanu atbilstoši studējošo interesēm
Kurators	Informē studējošos par aktualitātēm studiju procesā, sniedz individuālu atbalstu tiem studējošajiem, kuriem ir grūtības iekļauties LU akadēmiskajā vidē un iniciē adaptācijas un saliedēšanas pasākumus.
Lietvedis, studiju padomnieks	Sniedz studiju konsultācijas, palīdz ikdienas jautājumos, kas saistīti ar mācību procesu, kārtu studiju lietvedību, konsultē par Latvijas Universitātes informācijas sistēmu (LUIS).
Mentors	Vecāko kursu students, kurš pirmā kursa studentiem palīdz adaptēties studiju vidē un dalās ar savu pieredzi.
Studentu padome (SP)	SP darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses. SP pārstāv studējošo intereses akadēmiskajos jautājumos, ievēlot studējošo pārstāvjus LU lēmēj institūcijās, izskatot jautājumus, kas saistīti ar studiju procesu un tā pilnveidošanu.
Studiju programmas direktors	Organizē un vada studiju programmas izstrādi atbilstoši konkrētās zinātnes vai tautsaimniecības nozares prasībām, sadarbojas ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, izvērtē un apstiprina studējošo izvēlētos individuālos studiju modulus un individuālos studiju plānus u.c.
Studiju servisa departaments	Organizē uzņemšanas procesu, konsultē fakultātes un studējošos par mobilitātes programmām, studiju, sociālajiem un kultūras jautājumiem, konsultē un organizē mācības par karjeras jautājumiem. Organizē studējošo adaptācijas pasākumus, nodrošina kuratoru, mentoru apmācību, organizē sadarbību ar darba devējiem u.c.

Karjeras attīstības atbalsta mērķis ir ar dažādu pakalpojumu atbalstu nodrošināt indivīdam iespēju jebkurā dzīves posmā visa mūža garumā identificēt savas intereses, spējas, prasmes, pieredzi, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par izglītības un/vai profesijas izvēli un lai organizētu un vadītu savu individuālo dzīves ceļu mācību, darba un citās jomās. Karjeras attīstības atbalstu nodrošina LU Studiju servisa departamenta Karjeras centrs sadarbībā ar fakultātēm.

Karjeras centrs studējošiem nodrošina šādus pakalpojumus:

- Individuālās konsultācijas turpmāko studiju un profesijas izvēlei, individuālā karjeras plāna izstrāde, atbalsta nodrošināšana pārejai starp dažādiem izglītības līmeņiem un no izglītības uz darba tirgu;
- Semināri karjeras plānošanas prasmju attīstībai („Karjeras plānošanas un attīstības prasmju

pilnveidošana", „Mana pirmā darba intervija", „Stresa menedžments" u.c.);

- Interneta resurss – Karjeras centra mājas lapa (informācija pieejama gan latviešu, gan angļu valodā) <https://www.karjera.lu.lv/> un <https://www.karjera.lu.lv/eng/> nodrošina aktuālo informāciju par karjeras plānošanas jautājumiem, informāciju par profesijām un darba tirgu;
- Elektroniskais resurss „E-karjera" <https://ekarjera.lu.lv/lv/login> un <https://ekarjera.lu.lv/login>, kas nodrošina iespēju īsā laikā studējošiem atrast sev prakses un darba vietu, ievietojot savu personīgo CV datu bāzē un darba devējiem atrast darbiniekus, ievietojot datu bāzē informāciju par vakancēm uzņēmumā.

Psiholoģisko atbalstu nodrošina Studiju servisa departaments. Psihologs-konsultants sniedz psiholoģisko atbalstu studējošajiem jebkādu studiju gaitā radušos personisko un mācību problēmu risināšanā (attiecību problēmas, konfliktu risināšana, emocionālās grūtības). Psihologs nodrošina individuālās konsultācijas un konsultācijas pa telefonu.

Studējošajiem no ārvalstīm sadarbībā ar ESN (*Erasmus student network*) tiek rīkoti speciāli pasākumi, lai iepazītos ar vietējiem studentiem, Latvijas kultūru un tradīcijām.

Savukārt sadarbībā ar apvienību „Apeirons” ir veikts infrastruktūras invertējums par pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Iegūtie rezultāti tiek ņemti vērā gan jaunās infrastruktūras izbūvēšanā, gan studiju programmu nodrošinājuma veidošanā.

VFF administrācijā visnozīmīgāko atbalstu studējošajiem sniedz studiju metodiķes. VFF ir studiju metodiķe vēstures un arheoloģijas studiju programmām un metodiķe filozofijas un ētikas studiju programmām. Pie studiju metodiķa pienākumiem pieder:

- Studentu reģistrācijas kontrole, tai skaitā C daļas studentu reģistrācija;
- Studiju kursu novērtējumu un noslēguma darbu reģistrācijas un izpildes kontrole;
- Studentu konsultēšana par studiju procesu, tai skaitā prasībām, saistībām un citiem studiju procesa aspektiem, kas ietekmē studējošo sekmīgu dalību tajā;
- Eksāmenu sesijas organizēšana un studentu informēšana par to;
- Nodarbību plāna sastādīšana un studentu informēšana par to;
- Saziņa ar studējošajiem;
- Darbs ar studentu dokumentāciju;

VFF studējoši augstu vērtē studiju metodiķu darbu, kas atspoguļojas, piemēram, tajā, ka studenti aptaujās regulāri novērtē šo darbu 6,8-7 punktiem no 7.

Atbalsta nodrošināšanai studējošajiem liela nozīmē ir VFF studējošo pašpārvaldei. Tajā iesaistīti dažādu programmu, studiju līmeņu un nozaru studenti. VFF pašpārvaldes vēlēšanas notiek katru gadu, kad tiek ievēlēts ar studējošo pašpārvaldes vadītājs. VFF studējošo pašpārvalde nominē savus pārstāvjus dalībai VFF domē, Vēstures un filozofijas studiju virziena padomē, VFF *Erasmus+* studiju un personāla mobilitātes komisijā. Studentu pārstāvji aktīvi iesaistījās studiju virziena studiju programmu izvērtējumā un plānošanā, kā arī fakultātes stratēģijas izstrādē, pašpārvaldes pārstāvji piedalās valsts ikmēneša un vienreizējo stipendiju piešķiršanas sēdēs. Studējošo pašpārvalde organizē ievadnedēļu abu bakalaura studiju programmu 1. kursa studentiem. Pašpārvalde organizē ziemas, pavasara un izlaiduma balles (kad tas ir iespējams epidemioloģiskās situācijas dēļ), galda spēļu vakarus, līdzdalību Latvijas Universitātes kultūras un sporta iniciatīvās, studentu akadēmiskajos lasījumos un diskusijās, kā arī arheoloģijas un kultūrvēstures izbraukuma seminārus. Studenti ir vairākkārt organizējuši Starptautiskās filozofijas dienas pasākumus LU un ārpus tās.

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Studiju virzienā iesaistītie mācībspēki lielākoties veic pētījumus divās nozarēs – vēstures un arheoloģijas zinātņu nozarē un filozofijas un ētikas zinātņu nozarē. VFF zinātniskās pētniecības virzieni pilnībā atbilst LU un studiju virziena mērķiem un VFF piedāvātajām studiju programmām.

LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļā pastāv vairāki nozīmīgi pētnieciskie virzieni: 1) Latvijas 20. gadsimta vēsture, kas ietver politisko procesu, militāro norišu, etnisko attiecību un kultūras attīstības pētniecību, fokusējot uzmanību uz parlamentārisma tradīciju un demokrātijas, autoritārisma un totalitārisma saskari Latvijā; 2) Latvijas viduslaiku un jauno laiku sociālo un kultūras procesu pētniecība Baltijas jūras reģiona vēstures kontekstā; 3) dažādu Latvijas vēstures periodu arheoloģisko vietu, it īpaši vikingu laikmeta un pēcvīduslaiku posma liecību izpēte; 4) vēsturiskās domas attīstības no viduslaikiem līdz mūsdienām Baltijas telpā un Latvijas vēstures historiogrāfijas aspektu pētniecība. Jāpiebilst, ka 20. gadsimta vēsture (Latvijas Republikas vēsture starpkaru periodā, Otrais pasaules karš Latvijā, padomju okupācijas režīma vēsture) ir valsts vēstures un atmiņas politikas prioritāte un nemainīgi atrodas sabiedrības interešu fokusā, par ko liecina, piemēram, savulaik valsts pārvaldes veidotās vēsturnieku komisijas (Latvijas Vēsturnieku komisijas un Valsts drošības komitejas izpētes komisija). Minētie virzieni atbilst arī programmas mācībspēku zinātniskajām interesēm un studiju kursu piedāvājumam. Vienlaikus VFF ir vienīgā vieta Latvijā, kur tiek īstenota pētniecība atsevišķās vispārējās vēstures tēmās, kā arī vēstures palīgozarēs, it īpaši heraldikā un numismātikā.

LU VFF Filozofijas un ētikas nodaļa ir noteikusi savas prioritārās pētnieciskās intereses un virzienus, kas saskaņoti ar prioritātēm pasaules, Eiropas un Latvijas valsts līmeņos: 1) Eksistences ētika un estētika (teo-rētiskā un pielietojamā ētika, dzīves māksla, identitāte un difference sociālajā un politikas filozofijā, liberālo un konservatīvo ideju tradīcijas un perspektīvas, varas teorijas, kultūras psihoanalīze, laikmetīgās mākslas filozofija), 2) Integratīvā biofilozofija (filozofiskā antropoloģija, biopolitika, bioētika, tehnikas filozofija, vides humanitārās zinātnes, dabas diskursi, dzīvības jēdziena transformācijas), 3) Rietumu filozofijas vēsture un Baltijas reģiona intelektuālā vēsture (antīkā filozofija, apgaismības idejas, vācu ideālisma laikmets, fenomenoloģija, 20. gadsimta kultūras un vēstures filozofija, kultūras atmiņas teorijas, kultūras mantojuma filozofija). Minētās prioritātes atspoguļojas gan mācībspēku pētnieciskajā darbā, gan studiju kursu piedāvājumā.

Studiju virziena “Vēsture un filozofija” attīstības plānā 2022. – 2027. gadam viens no attīstības virzieniem ir zinātnes izcilības nodrošināšana. Tas paredz divus uzdevumus - sekmēt tādas pētniecības vides pilnveidošanu, kas orientēta uz izcilību, radošumu, atvērtību, iekšējo un starptautisko sadarbību, un veicināt studiju procesa un pētniecības internacionalizāciju.

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Pētniecības un studiju sasaiste ir viens no mūsdienu izglītības uzdevumiem un studiju virziena "Vēstures un filozofija" mērķiem, kas atbilst LU stratēģijas 2021. – 2027. otrajam stratēģiskajam mērķim "Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja" ar atbilstošu sasniedzamo rezultātu "Zinātnē un praksē balstītas studijas".

Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu pamatā notiek sešos veidos:

- Studiju virziena mācībspēki veido zinātniskajā darbībā bāzētus studiju kursus. Šādu kursu piedāvājums ir īpaši nozīmīgs maģistra un doktora studiju programmās. Studiju plāni nākamajam akreditācijas periodam paredz visos studiju līmeņos kursus, kurus docē vairāki mācībspēki kopā. Tas rada iespēju arī daļu kursu orientēt uz LU, fakultātes un nodaļu prioritāriem pētniecības virzieniem.
- Mācībspēku pētnieciskās darbības rezultāts – publikācijas – ir noderīgs līdzeklis studentiem mācību procesā.
- Doktorantūras studenti tiek iesaistīti kursu docēšanā atbilstoši viņu pētnieciskajai specializācijai.
- Studējošie var izvēlēties gatavot kursa, bakalaura, maģistra un doktora darbus pētniecības nozarēs, kurās VFF ir speciālisti un tādējādi līdzdarboties pie noteiktu pētniecisko tēmu izstrādes VFF.
- Studentiem ir iespēja piedalīties studiju virziena docētāju vadītajos un citos pētniecības projektos. Pirmām kārtām tas attiecas uz doktorantūras studentiem, tomēr atsevišķi maģistrantūras un bakalaura līmeņa studenti arī tiek iesaistīti zinātnisko projektu izstrādē.
- Studējošie un mācībspēki piedalās zinātniskajās konferencēs, kurās var iepazīties ar pētnieciskajām aktualitātēm un prezentēt savu, jau studiju laikā izstrādāto pētījumu rezultātus. It sevišķi tas sakāms par LU un VFF organizētajām konferencēm un semināriem, kuru organizatoriskie principi nereti paredz mācībspēku un studentu, it sevišķi doktorantu, līdzdarbību, nevis stingru nošķirumu.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Visintensīvākā un regulārākā starptautiskā sadarbība VFF notiek ar Tartu universitāti, Viļņas universitāti, Tallinas universitāti, Kauņas universitāti, Rostokas universitāti, Greifsveldes universitāti, Toruņas universitāti, Stokholmas universitāti, Oslo universitāti, Maincas universitāti, Prāgas Kārļa universitāti, Vīnes Freida universitāti, Tībingenes universitāti, Heidelbergas universitāti, Herdera institūtu Marburgā. Kā īpaši vērtīgs starptautiskās zinātniskās sadarbības rezultāts, kas arī studējošajiem uzskatāmi demonstrē augstus zinātnisko publikāciju standartus, īpaši jāatzīmē kopīgi ar Tartu universitāti izdots periodiskais zinātnisko rakstu krājums "Forschungen zur baltischen Geschichte". Akadēmiskā personāla savstarpējas sadarbības ietvaros notikusi akadēmiskā personāla apmaiņa ar Ankaras Universitāti (Turcija), Prāgas Kārļa Universitāti (Čehija), Varšavas Austrumu studiju institūtu (Polija) un Ļvovas universitāti (Ukraina) – viesdocētāji no Latvijas Universitātes minētajās augstskolās. Pie šī jau var minēt arī Veliko Tarnovas Univeritāti Bulgārijā un Linneja Universitāti Zviedrijā. Fakultātes un citu Baltijas valstu universitāšu (Tartu,

Viļņas un Helsinku) arheologi sadarbojas regulāru konferenču un periodiskā izdevuma *Interarchaeologia* sagatavošanā. Līguma ar Latvijas Republikas vēstniecību Turcijas republikā par abu minēto valstu attiecību vēstures izpēti un pētījuma publicēšanu izpildes gaitā ar vēstniecības atbalstu uzsākta sadarbība ar Ankaras Universitātes zinātniekiem.

VFF ir piedalījusies divos *Erasmus+* projektos, kas ietvēra plašu sadarbības tīklu un daudzveidīgas pētnieciskas un studiju aktivitātes. Minētie projekti ir: 4 universitāšu (Potsdama, Rīga, Tartu un Bordo) stratēģiskās augstskolu partnerības ietvara projekts "Apgaismības mediju prakses" (2016.-2019. gads, Latvijas grupas vad. asoc. prof. A. Levāns) un 8 universitāšu (Potsdama, Krakova, Atēnas, Boloņa, Rīga, Kopenhāgena, Luksemburga) kopīgais projekts "Kultūras mantojuma nākotne modernā Eiropā" (2020.-2021. gads, Latvijas grupas vad. prof. R. Bičevskis).

Doktorantūras ietvaros notiek regulāra stažēšanās un sadarbība ar citu valstu universitātēm un institūtiem. Filozofijas doktora studiju programmā studējošie tradicionāli piedalās sadarbībā ar Rietumeiropas augstskolām organizētos zinātniskos semināros: sekojot iepriekšējā akadēmiskā gada sadarbības paraugam šajā jomā ar Parīzes Est Creteil universitāti, filozofijas doktoranti pārskata periodā piedalījās sadarbībā ar Vīnes Freida universitāti organizētā zinātniskā seminārā "Vīne-Rīga, filosofijas aktualitātes 2016". Šādos semināros visi dalībnieki piedalās ar referātiem, diskutē par zinātnes tēmām ar uzņemošās universitātes studējošajiem, kontaktējas ar ārvalstu augstskolu mācībspēkiem.

Vēstures bakalaure un maģistra studiju ietvaros sadarbībā ar sadraudzības augstskolām regulāri notiek izbraukuma semināri (kuru īstenošanu pārtrauca pandēmijas situācija, tomēr to plānots turpināt): 2016./2017. akad. gadā, turpinot izbraukuma semināru pieredzi uz Lietuvu, Igauniju, Poliju, Vāciju, Krieviju, Ukrainu, notika kultūras mantojuma specializācijas bakalaure un maģistra programmu studentu izbraukuma seminārs uz Balkāniem (23.08.- 30.08.2016.) un uz Lietuvu (01.05.06.2017.), kā arī sadarbībā ar Ventspils muzeju arheoloģijas izbraukuma seminārs uz Ziemeļkurzemi (04.2017.). Pandēmijas laikā šī prakse apsīka, tomēr to ir plānots atjaunot, uzlabojoties vispārējai epidemoloģiskajai situācijai.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

Studiju virziena vēstures nozares mācībspēki pēta Latvijas baznīcas un izglītības vēsturi jaunajos laikos (prof. Gvido Straube), Latvijas reģionu vēsturi, Latvijas militāri politisko vēsturi un Latvijas minoritāšu vēsturi (prof. Ēriks Jēkabsons), Baltijas jūras reģiona politisko un kultūras vēsturi agrajos jaunajos laikos, agro jauno laiku historiogrāfiju (asoc. prof. Valda Kļava), etnisko minoritāšu politisko un kultūras vēsturi Latvijā jaunākajos laikos (asoc. prof. Raimonds Cerūzis), Latvijas mūsdienu ārpolitikas vēsturi un historiogrāfiju, mūsdienu starptautisko attiecību historiogrāfiju, Latvijas 20. gadsimta vēsturi (asoc. prof. Jānis Taurēns), Latvijas starpkaru perioda politisko, saimniecības un kultūras vēsturi (prof. Aivars Stranga), Latvijas padomju okupācijas perioda vēsturi un padomju okupācijas perioda vēstures historiogrāfiju (doc. Jānis Ķeruss), materiālās kultūras mantojuma saglabāšanas vēsturi, vēstures metodoloģijas attīstības vēsturi un historiogrāfijas vēsturi (doc. Mārtiņš Minaturs). Vēl pie pētnieciskajiem virzieniem jāmin antīkās pasaules vēsture, senās Romas un Grieķijas kultūras vēsture, antīkās vēstures historiogrāfija (prof. Harijs Tumans), viduslaiku

politiskā un baznīcas vēsture, tekstu kultūras, priekšstatu un kultūratmiņas vēsture (asoc. prof. Andris Levāns), jauno laiku vēsture, ASV politiskās kultūras un etniskās vēstures historiogrāfija, Eiropas un ASV pilsētu vēstures historiogrāfija (asoc. prof. Lilita Zemīte).

Vairāki mācībspēki specializējas teorētiskajā arheoloģijā, sociālajā arheoloģijā, kā arī pēta arheoloģiskos avotus un mantojumu, organizējot un vadot arheoloģiskos izpētes darbus dažādos atšķirīgu laikmetu arheoloģiskajās vietās (asoc. prof. Armands Vijups; asoc. prof. Andris Šnē; lektore Elīna Guščika).

Studiju virziena filozofijas un ētikas nozares mācībspēki pārskata periodā pētīja filozofijas vēsturi (prof. Raivis Bičevskis, lekt. Elvīra Šimfa, lekt. Edgars Narkēvičs, zina. asist. Krišjānis Lācis), teorētisko un praktisko ētiku, dzīvesmākslas filozofiju, psihoanalītisko antropoloģiju (prof. Igors Šuvajevs), estētiku un semiotiku (vadošā pētniece Māra Rubene, doc. Igors Gubenko, zina. asist. Toms Stepīņš), loģiku, zinātnes filozofiju, epistemoloģiju, valodas filozofiju (doc. Vsevolods Kačans, doc. Līva Rotkale, zina. asist. Reinis Vilciņš), ideju vēsturi Latvijā un kultūras filozofiju (doc. Aija Priedīte-Kleinhofa), fenomenoloģiju, hermeneitiku, cilvēktiesību filozofiju, identitāšu pētījumus, teorētisko un praktisko ētiku, feminisma filozofiju (prof. Maija Kūle), biofilozofiju, sociālo filozofiju un ētiku (doc. Artis Svece, lekt. Anne Sauka).

Visi minētie regulāri piedalās zinātniskās konferencēs Latvijā un ārzemēs, piedalās to organizēšanā, publicē zinātniskus rakstus starptautiski recenzējamās izdevumos.

9. tabula Studiju virzienam atbilstošās zinātniskās un lietišķās pētniecības aktivitātes, 2015.-2021.

Nr.	Kritēriji/ gads	2017					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Starptautiskas zinātniskas publikācijas, kas indeksētas starptautiska līmeņa zinātniskajās datu bāzēs Scopus, Web of Science	3	3	5	8	13	11
2	Starptautiskas zinātniskas publikācijas, kas indeksētas starptautiska līmeņa zinātniskajās datu bāzēs Erih+ un Ebsco	13	17	11	3	8	0
3.	Zinātniskas publikācijas, kas nav indeksētas starptautiska līmeņa zinātniskajās datu bāzēs	92	55	107	145	130	96
4.	Dalībā starptautiskās zinātniskās konferencēs ar referātu	46	60	67	75	35	46
5.	Dalībā nacionālā līmeņa zinātniskās konferencēs ar referātu	14	18	13	5	5	2

6.	Dalība starptautiskos zinātniskos projektos (projektu skaits)	2	2	1	1	1	1
7.	Dalība nacionāla mēroga zinātniskos projektos (projektu skaits)	4	3	3	4	5	7

Detalizētāka informācija atspoguļota mācībspēku CV

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvatajām un izmantotajām iespējām.

Studējošo iesaiste pētniecībā notiek netieši un tieši.

Pirmkārt, studenti netiešā veidā iepazīstas ar studiju virziena mācībspēku pētniecisko darbu, kas atspoguļojas viņu piedāvātājās studiju kursu tēmās un saturā. Arvien vairāk programmā tiek iestrādāti izvēles kursi, kuri saistīti ar pētnieciskajiem projektiem un VFF pētniecisko darbību kopumā. Šī tendence tuvākajā laikā tikai palielināsies, jo nodaļu, fakultātes un LU līmenī tiek precizētas prioritārās pētnieciskās tēmas. Jāsaka, ka visu līmeņu studentus interesē pasniedzēju pētnieciskais darbs, ne tikai zināšanu apgūšana, un viņi tajā novērtē aktualitātes un zināšanu praktiskā pielietojuma aspektu.

Studējošo mācību process paredz studentu pētniecisko darbību, izstrādājot bakalaura, maģistra un doktora darbu. Studiju darbus studējošie izstrādā par oriģinālām, bieži iepriekš nepētītām tēmām, īpaši saistībā ar jaunu arhīva materiālu vai arheoloģisko pētījumu rezultātu apzināšanu vai iepriekš Latvijas filozofijas vidē mazāk aktualizētām problēmām un autoriem. Doktora disertācijas aizstāvēšanas nepieciešams nosacījums ir ieguldījums pētniecībā un oriģināli secinājumi un pētījuma rezultāti. Arī bakalaura un maģistra līmenī studenti tiek aicināti aktīvi iesaistīties pētniecībā, tai skaitā piedalīties studentu un ne tikai studentu konferencēs. 2019. gadā notika pirmā visas LU studentu zinātniskā konference "Homo et", kuras organizēšanā un norisē aktīvu dalību ņēma arī VFF studenti. LU starptautiskajā zinātniskajā konferencē fakultātes doktoranti organizē īpašas sekcijas. Valmierā notikušās vairākas Jauno vēsturnieku zinātniskās konferences, kā arī to publikācijas (LU studenti un absolventi šajās konferencēs veido lielāko dalībnieku skaitu).

Studenti tiek arī iesaistīti pētniecības projektos. Šeit gan visplašākā iesaiste ir doktorantūras studentiem. Var minēt, piemēram, Erasmus+ projektu "Apgaismības mediju prakses" vai LZP finansēto projektu "Konkurējošie dabas diskursi Latvijā un ekoloģiskā solidaritāte kā konsensa veidošanas stratēģija", kuros ir iesaistīti VFF doktoranti. Šobrīd LU FSI institūta projektos ir iesaistīta arī viena filozofijas maģistra studiju programmas studente un viens filozofijas bakalaura studiju programmas students. Savukārt arheoloģijas tematikā ieinteresētie visu līmeņa studiju programmu studenti piedalās arheoloģiskajos lauka darbos, turklāt doktoranti arī nereti paši jau ir ieguvuši tiesības vadīt arheoloģiskos izpētes darbus.

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Akreditācijas periodā nozīmīgākās inovācijas studiju virziena darbībā ir bijušas saistītas ar studiju procesu. Šajā periodā studiju process ir acīmredzami pāvērsies studentcentrētās pieejas virzienā, kas ietver gan lielāku uzsvāri uz praktiskajām iemaņām, gan lielāka studentu lomu studiju programmu saturā veidošanā, gan daudzveidīgākas studiju formas, gan arī digitālās vides attīstību.

Saglabājot humanitārās izglītības pamatu studijās un tam raksturīgās studiju formas – lekcija un seminārs, mācībspēki izmanto šo vispārīgo formu daudzveidīgās iespējas. Lekcijas regulāri ietver interaktivitātes aspektu, ko padara iespējamu studējošo nelielās grupas VFF, un liela daļa no tām ir problēmorientētas, atbilstoši to mērķis nav tikai informācijas un zināšanu nodošana, bet studentu aktīva iesaistīšana studiju procesā. Atsevišķu lekciju docēšanā tiek iesaistīti cilvēki no citām pētnieciskām institūcijām. Ļoti daudzveidīga studiju forma ir seminārs, kas ietver gan tekstu kopīgu apspriešanu, grupu darbu, prezentācijas, tai skaitā patstāvīgi pirms nodarbībām individuāli un grupās sagatavotas prezentācijas, debates un uzstāšanās ar runu. Abās nozarēs kā forma tiek izmantota mācību ekskursija, kas vairāk gan raksturīga vēstures un arheoloģijas studijām. Akreditācijas periodā būtiski pieauga arī studiju programmu tuvināšanās, ieviešot kursus, kurus abu programmu studenti klausās kopā (piemēram, “Kultūras teorijas un prakses” filozofijas un vēstures maģistru studiju programmās) vai kas no vienas nozares kursiem tiek piedāvāti otras nozares studējošajiem (piemēram, “Kultūras mantojums: vēsture un aktuālās problēmas” filozofijas bakalaura studiju programmā), arī prakses kursi, kas sākotnēji tika piedāvāti tikai vēstures bakalaura programmas studentiem (“Praktiskais darbs arhīvā”, “Praktiskais darbs muzejā”), akreditācijas periodā tika iekļauti filozofijas bakalaura studiju programmā un izpelnījās pietiekami lielu studentu interesi, turklāt palīdzēja sagatavoties obligātās prakses iekļaušanai nākamajā akreditācijas periodā. Mazāk veiksmīgs bija mēģinājums apvienot ievadkursu bakalaura studijās vēstures un filozofijas studentiem (“Zinātniskā darba pamati: vēsture un filozofija”), jo, lai gan tas deva labāku priekšstatu par radniecīgo zinātņu specifiku, tomēr metodoloģiskās pieejas, kas ir šī kursa galvenais mērķis, abās nozarēs ir būtiski atšķirīgas, un jaunajam akreditācijas periodam ir paredzēti atsevišķi kursi katras nozares studentiem.

Lai gan e-studijas ir pastāvējušas arī pirms tam, tās loma studiju procesā ir nesalīdzināmi lielāka par to, kāda tā bija iepriekšējās akreditācijas laikā. Šo procesu nepārprotami sekmēja Covid-19 pandēmija, bet nozīmīgs faktors bija LU kopējā politika ar virzienu uz e-studiju attīstību un arī tam, ka laika gaitā pasniedzēji ir apguvuši prasmes strādāt ar *MOODLE* vidi un viņiem ir iestrādes digitālajā vidē, kas praktiski nozīmē to, ka e-kursi nav jāgatavo no nulles, bet jāuzlabo. Atbilstoši visiem kursiem e-studiju vidē ir pieejami materiāli, ieskaitot lekciju prezentācijas, semināru uzdevumus un tekstus, vērtējumu grāmatas. Pēc vajadzības pasniedzēji un studējošie spēj pārslēgties uz attālināto formu, izmantojot *MS Teams* platformu.

Studiju virziena saturiskajā piedāvājumā inovācijas vislabāk atspoguļojas studiju plānos nākamajam akreditācijas periodam. Vislielākās izmaiņas ir notikušas bakalaura studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” plānos, programma ir atteikusies no iepriekšējās studiju plānu struktūras, kurā uzsvārs bija likts uz hronoloģisku vēstures apguvi no aizvēstures 1. studiju gada 1. semestrī līdz mūsdienu vēsturei pēdējā studiju gadā. Studiju procesā hronoloģiskais aspekts nebūt nav pazudis, bet tas ir iestrādāts jaunajos izvēles daļasursos, kas ir veltīti daudzveidīgai problēmorientētai tematikai un metodoloģiskām pieejām. Tāpat pirmajā studiju gadā līdztekus zinātniski pētnieciskā darba

pamatiem studenti secīgi vairāku kursu garumā (Vispārējā vēsture I – V) iepazīstas ar aktuālākajiem un nozīmīgākajiem raksturliemēnetiem un procesiem dažādos vēsturiskajos laikmetos. Šāda studiju kursu plānojuma nepieciešamību nosaka arī vispārējās izglītības satura reformas (Skola2030) rezultātā notikušās izmaiņas skolēnu zināšanu un prasmju apguvē, līdz ar ko jaunajiem studentiem, sākot studijas, būs nepieciešams iegūt secīgu, vienotu, akadēmiski dziļu un tematiski vispārēju pārskatu par pasaules un Latvijas vēstures attīstību. Vēstures un arheoloģijas studiju programmās lielāks akcents ir likts uz arheoloģiju, kas atbilst zinātņu un studiju nozaru klasifikācijai un arī studiju programmu nosaukumu maiņai. Visos studiju līmeņos un studiju programmās lielāks uzsvars ir likts uz praktisko iemaņu apguvi. Doktora studiju programmās izmaiņas ir veiktas, domājot par studiju kursu lielāku piedāvājumu un uzsvaru uz profesionālo prasmju attīstību.

Ir uzsākts darbs pie studiju virziena lielākas iesaistes mūžizglītības nodrošināšanā, 2021. un 2022. gadā organizējot vēsturē un filozofijā pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursus.

Inovācijas darba organizācijā lielākoties ir saistītas ar izmaiņām LU kopējā organizācijā. Nozaru programmu padomju vietā ir nākusi studiju virziena padome. Sakārtoti daudzi aspekti, kas saistās ar studiju kursu saturu un studiju rezultātu nodrošināšanu studiju procesā, kvalitātes nodrošināšanas sistēmas uzlabošanu un ieviešanu praksē.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

Studiju virziena “Vēsture un filozofija” sadarbība ar Latvijas institūcijām notiek dažādās formās, kas ietver gan līgumu veidā formalizētu sadarbību, gan sadarbību dažādu aktivitāšu ietvaros. Sadarbības partneru izvēli nosaka vairāki kritēriji: 1) kopīga interese par vēstures un arheoloģijas un filozofijas un ētikas uzplaukumu un nozīmi Latvijas sabiedrībā, 2) kopīgas pētnieciskas intereses, 3) studiju programmu absolventu nodarbinātības nodrošināšanas un karjeras veidošanas iespējas. Nepārprotami ilgstošas sadarbības pamatā ir arī pozitīva šīs sadarbības pieredze.

Sadarbība ar Latvijas institūcijām notiek galvenokārt trijās stratēģiskajās jomās: studiju procesa nodrošināšana, pētniecības procesa nodrošināšana un ieguldījums sabiedrībā. Sadarbība studiju procesā tiek veidota tā, lai veicinātu studiju virziena 3. uzdevumu (“sekmēt pētniecībā balstītas studijas, kas orientētas uz akadēmisko izcilību, studiju metožu daudzveidību un starpdisciplināritāti”, atbilstoši citu institūciju iesaiste studiju procesā ļauj piesaistīt augsta līmeņa speciālistus, kuri nav LU mācībspēki, ļauj dažādod studiju procesu, tai skaitā ļauj pārliecināties par zināšanu un prasmju praktisku izmantojumu, kā arī veicina izpratni par nozaru lomu ārpus LU un to novietojumu citu nozaru un sociālu nozīmīgu praksē vidū) un 4. uzdevumu (“studiju procesā nostiprināt plaši izmantojamas prasmes un kompetenci, paplašināt absolventu un nozares pārstāvju iesaisti programmu attīstīšanā”, atbilstoši sadarbība ar ārējiem partneriem gan studiju praksē, gan studiju procesa ļauj studentos nostiprināt izpratni par akadēmisko zināšanu pielietojumu ārpus

studijām LU, kā arī nodrošina studiju procesa saistību ar darba tirgus vajadzībām). Sadarbība pētniecības procesa nodrošināšana ir fokusēta uz studiju virziena 1. uzdevuma realizāciju (“sekmēt tādas pētniecības vides pilnveidošanu, kas orientēta uz izcilību, radošumu, atvērtību, iekšējo un starptautisko sadarbību”, it īpaši šeit ir nozīme pētnieciskajai sadarbībai ar stratēģiskajiem partneriem). Sadarbība saistībā ar studiju virziena ieguldījumu sabiedrībā ir nepieciešama, lai realizētu studiju virziena 7. uzdevumu (“veicināt akadēmisko zināšanu pārnesei sabiedrībā, akadēmiskā personāla un studējošo aktīvu iesaistīšanos sabiedriski nozīmīgu problēmu risināšanā un virziena pētniecisko rezultātu popularizēšanā”).

Studiju procesa nodrošināšana

Sadarbība ar Latvijas institūcijām notiek gan plānojot studiju procesu, gan pašā studiju procesa laikā. Izvērtējot virziena SVID un veidojot studiju plānu nākamajam akreditācijas periodam, tika organizētas vairākas akadēmiskā personāla un darba devēju pārstāvju tikšanās, kā arī aptaujāti darba devēji.

Studiju procesa plānošanā īpaši jāizceļ sadarbība ar Daugavpils Universitātes Humanitāro fakultāti, ar kuru kopā ir izveidota doktora studiju programmā “Vēsture un arheoloģija”, kas tiek realizēta, sākot ar 2021./2022. akad. gadu. Izveidojot kopīgu studiju programmu, tika apvienotas LU un DU līdzšinējo vēstures doktora studiju programmu stiprās puses, paplašināta iespēja nodrošināt augsta līmeņa studijas vēstures un arheoloģijas nozarē un tās apakšnozarēs, vienlaikus konsolidējot vēstures studiju akadēmiskos un pedagoģiskos resursus Latvijā. Jaunā programma atbilst zinātnes klasifikācijā noteiktajam nozares iedalījumam “Vēsture un arheoloģija”, nostiprinot iespēju arī specializēties arheoloģijā (sīkāk skat. atbilstošās doktora studiju programmas akreditācijas ziņojumu, it īpaši sadaļas 3.1 un 3.2).

Studiju procesa nodrošināšanai visizplatītākā sadarbības forma ir saistīta ar prakses iespēju nodrošināšanu. Prakses kā obligātā studiju daļa pastāv bakalaura studiju programmā “Vēsture” (nākamajā akreditācijas periodā “Vēsture un arheoloģija”) un, sākot ar nākamo akreditācijas periodu, arī bakalaura studiju programmā “Filozofija”. Prakses vietu nodrošināšana un prakses organizācija atrodas prakses vadītāju un darba vadītāju pārraudzībā (sīkāk skat. atbilstošo bakalaura programmu ziņojumu sadaļas 3.2.4).

Bakalaura studiju programmā “Vēsture” prakse ir bijusi daļa no programmas visu akreditācijas periodu. Atbilstoši sadarbība ir bijusi ar tām institūcijām, kuras šādu prakses iespēju ieinteresētas piedāvāt. Prakse studentiem tiek piedāvāta arheoloģiskajos izrakumos, arhīvos un muzejos. Atbilstoši VFF ir noslēgusi sadarbības līgumus ar vairākiem Latvijas nozīmīgākajiem muzejiem (Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs, Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, Rundāles pils muzejs, Kuldīgas novada muzejs, Ventspils muzejs u.c.) un Latvijas Nacionālo arhīvu. Ņemot vērā arheoloģisko lauka darba specifiku, prakses nolūkiem arheoloģiskos izrakumus organizē fakultātes mācībspēki, pēdējos gados izveidojot ciešu sadarbību pētniecībā ar Grobiņas novadu, ar kuru kopā tika arī izstrādāta Grobiņas arheoloģiskā kompleksa nominācija UNESCO Pasaules mantojuma sarakstam.

Savukārt bakalaura studiju programmā “Filozofija” prakse kā obligāta prasība parādīsies tikai nākamajā akreditācijas periodā, un prakses nolikums paredz plašas sadarbības iespējas ar dažādām institūcijām. Bet jau šajā akreditācijas periodā, kopš 2016. / 2017. akad. gada programma tika iekļauti vairāki jauni praktiskie kursi “Kultūras mediji un filozofiskās kompetences” un “Pētījums arhīvā un filozofija”, atbilstoši izveidojās sadarbība ar literatūras un filozofijas portālu “Satori” un tās izdevēju biedrību “Ascendum”, kā arī Latvijas Nacionālo arhīvu. Kopš 2019. / 2020. akad. gada filozofijas bakalaura programmā ir iekļauts praktiskais kurss “Tekstu rediģēšana un filozofiskās kompetences”, kur studējošajiem ir bijusi iespēja praktizēties grāmatu apgādā “Jānis Roze”. Jāsaka, ka problēmas sagādā tas, ka liela daļa kultūras mediju un izdevniecību Latvijā ir ļoti nelielas un to

darba formas visai neformālas, kas dažkārt nozīmē, ka nav pat pastāvīgas redakcijas, tāpēc viņu iespējas uzņemt praktikantus ir samērā nelielas, lai gan interese ir. Tāpēc plašāka prakses izpratne nekā tas ir praktiskajosursos, zināmā mērā atvieglos jautājumu, kā nodrošināt praksi filozofijas studentiem.

Pētniecības procesa nodrošināšana

Pie sadarbības pētniecības procesa nodrošināšanā noteikti ir jāpieskaita sadarbība ar LU Latvijas vēstures institūtu un LU Filozofijas un socioloģijas institūtu. Vairāki studiju virziena mācībspēki ar nepilnu slodzi strādā arī institūtos (2022. gadā VFF ievēlēto mācībspēku vidū tādi ir 3 LU LVI un 3 LU FSI), institūtu darbinieki docē kursus LU VFF (šis skaits ir mainīgs, studiju plāns nākamajam akreditācijas posmam paredz abu institūtu darbinieku, kuri nav VFF darbinieki, iesaisti studiju virzienu kursu pasniegšanā – no LU LVI viens, no LU FSI – četri). Virziena docētāji un studenti piedalās institūtu vadītājos projektos. Institūtu pētnieki vadījuši bakalaura, maģistra un doktora darbus atbilstoši savai zinātniskajai specializācijai.

Akreditācijas periodā ir paplašināta sadarbība ar diviem sadarbības partneriem – Latvijas Nacionālo arhīvu un Latvijas Nacionālo bibliotēku. Šīs abas institūcijas ir kļuvušas par VFF stratēģiskajiem sadarbības partneriem, kas ietver daudzveidīgu sadarbību, ne tikai studiju prakses vietu piedāvājumu. Šī sadarbība reāli pastāvējusi jau daudzus gadus (piemēram, sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku projektā “Kultūras mantojuma nākotne modernā Eiropā” (2020-2021), bet šobrīd ir formalizēta.

Sadarbība ar Latvijas institūcijām pētniecības jomā ir plaša, lai gan ne vienmēr tā paredz līgumus starp VFF un konkrēto institūciju. Piemēram, vadošais pētnieks M. Mintaurs piedalās LVP projektā “Jauna latviešu literatūras vēsture: ilgais 19. gadsimts”, ko īsteno LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts. Asoc. prof. J. Taurēns un doc. J. Ķeruss piedalās “LPSR Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisijas” darbā. Ē Jēkabsons un J. Taurēns kā vadošie pētnieki piedalījušies LU Filozofijas un socioloģijas institūta projektā “Latvijas vēsture: Kultūrvēsturiskā vide un sociālpolitiskās norises Baltijas jūras reģiona kontekstā” (2013-2017).

Ieguldījums sabiedrībā

Studiju virziena “Vēsture un filozofija” aktīvi piedalās sabiedriskās diskusijās un viņu viedoklis bieži tiek atspoguļots sabiedriskajos medijos. Populārzinātniskās darbības pārskats par akreditācijas periodu uzrāda 300 vienības, kas ietver populārzinātniskos rakstus žurnālos, elektroniskajos medijos, intervijas televīzijā un radio, populārzinātniskas lekcijas. Un šeit pilnīgi noteikti nav uzskaitītas visas šāda veida aktivitātes. Daudzi mācībspēki sabiedriskajos medijos tiek novērtēti kā eksperti, un viņu viedoklis tiek uzklausīts regulāri. Sabiedrības izglītošanā arvien lielāku lomu spēlē augstvērtīgie šķirklī Latvijas Nacionālajā enciklopēdijā, kas pieejama bez maksas tīmeklī un kurā daudzus vēstures un filozofijas tēmām veltītas šķirklis izstrādājuši un rediģējuši VFF mācībspēki un doktoranti.

Studiju virziena mācībspēki aktīvi iesaistās akadēmiskajās organizācijās, dažāda veida sabiedriski nozīmīgās komisijās (piemēram, asoc. prof. A. Levāns un asoc. prof. A. Vijups “Valsts Heraldikas komisijā” vai doc. I. Gubenko “Purvīša balvas komisijā”), arī nevalstiskajās organizācijās (piemēram, doc. A. Svece atrodas fonda par atvērtu sabiedrību “Dots” valdē, A.Šnē un M. Mintaurs – biedrībā ICOMOS Latvija).

Sadarbības partneru izvēle notiek saskaņoti, sadarbojoties studiju kursu, tai skaitā prakšu, docētājiem, pētniecisko projektu vadītājiem, programmu direktoriem un studiju virziena un fakultātes vadībai. Līgumus slēdz VFF dekāns atbilstoši LU iekšējai kārtībai.

2.5.2. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

Starptautiskā sadarbībā tiek realizēta atbilstoši studiju virziena 1. un 2. uzdevumam nākamajam akreditācijas periodam. 1. uzdevums paredz “tādas pētniecības vides pilnveidošanu, kas orientēta uz izcilību, radošumu, atvērtību, iekšējo un starptautisko sadarbību”, 2. uzdevums prasa “veicināt studiju procesa un pētniecības internacionalizāciju”.

Viena no būtiskākajām formām, ka notiek sadarbība ar ārvalstu institūcijām, ir Eiropas Savienības mobilitātes programma *Erasmus+*. Virzienam kopumā 2020. / 2021. akad. gadā bija noslēgti 43 sadarbības līgumi ar ES un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstu universitātēm. 2022. gadā notiek līgumu atjaunošana *Erasmus+* ciklam, kas nozīmē, ka daži līgumi netiks atjaunoti, aktīvas sadarbības trūkuma dēļ, tāpēc paredzams šo līguma skaita samazinājums līdz apmēram 30, tomēr 2024./2025. gadā paredzams, ka līgumu skaits būs atgūts, jo jaunas sadarbības veidojas regulāri.

Erasmus+ līgumi lielākoties paredz gan studentu, gan pasniedzēju apmaiņu. Tas, kādā veidā tiek noteiktas universitātes, ar kurām tiek noslēgti līgumi, veidojas dažādi. Daļai līgumu pamatā ir mācībspēku sadarbība un kontakti, daļa līgumu veidojas sadarbības projektu ietvaros vai kā to sekas, dažkārt līgumi tiek slēgti pēc studentu iniciatīvas. Pie tādiem piemēriem var nosaukt līgumu ar Rijekas Universitāti Horvātijā vai Helsinku Universitāti Somijā, ar kuru līgums tika atjaunots pēc vairāku gadu pārtraukuma tieši pēc studenta iniciatīvas. Dažkārt studenti izsaka vēlmi doties apmaiņā uz noteiktām universitātēm, piemēram, Francijā vai Grieķijā, bet uzrunātās universitātes nav izrādījušas interesi. Jāsaka, ka studentu vidū ir liels pieprasījums pēc universitātēm, kurās var studēt angļu valodā bakalaura līmenī, bet šādu universitāšu starp tām, ar kurām izdevies noslēgt līgumu, nav ļoti daudz. Tā, piemēram, studiju virzienam ir daudz līgumu ar izcilām Vācijas universitātēm, bet tajās, lai varētu pilnvērtīgi mācīties bakalaura līmenī, jāzina vācu valoda, kura studentiem ne vienmēr ir pietiekami augstā līmenī. Savukārt Skandināvijas universitātēs *Erasmus+* stipendija būtībā ir nepietiekami, lai studenti varētu ar to apmaiņas semestra laikā izdzīvot, tas viss kopumā izskaidro to, kāpēc liela daļa studentu dod priekšroku pasaulē atpazīstamajām Austrumeiropas universitātēm, it īpaši Polijas un Čehijas.

Akreditācijas periodā VFF pasniedzēji un studenti ir piedalījušies *Erasmus+* projektos. Te minams *Erasmus+* programmas 4 universitāšu (Potsdama, Rīga, Tartu un Bordo) stratēģiskās augstskolu partnerības ietvara projekts “Apgaismības mediju prakses” (2016.-2019. gads, Latvijas grupas vad. asoc. prof. A. Levāns) un *Erasmus+* 8 universitāšu (Potsdama, Krakova, Atēnas, Boloņa, Rīga, Kopenhāgena, Luksemburga) kopīgais projekts “Kultūras mantojuma nākotne modernā Eiropā” (2020.-2021. gads, Latvijas grupas vad. prof. R. Bičevskis). Projekti ietvēra pasniedzēju apmaiņu un vasaras skolas studentiem, citas zinātniskas aktivitātes. Šajā pēdējā projektā sadarbības partneris ir arī Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Ar Rostokas Universitāti Vēstures un arheoloģijas nodaļai ir bijusi veiksmīga sadarbība pētniecības un pedagoģijas jomā universitāšu savstarpējās sadarbības līguma ietvaros, īpaši jāizceļ

savastarpējā apmaiņa ar vieslektoriem. Tāpat jāmin LU dalība 7 Eiropas universitāšu aliansē, kas ir pamatā *Horizon 2020* projektam *FORTHEM* (Eiropas reģionu sadarbības, transnacionālās augstākās izglītības un mobilitātes veicināšana), 2019. – 2025. Šajā projektā īpaši jāizceļ sadarbība ar Maincas Universitāti, ar kuru veiksmīga sadarbība gan vēsturniekiem, gan filozofiem ir bijusi vēl pirms *FORTHEM* projekta sākuma. Lai gan *FORTHEM* projekta mērķi ir daudz plašāki par studentu apmaiņu, vismaz viena VFF studente ir izmantojusi iespēju doties apmaiņā uz vienu no sadarbības universitātēm (Jiveskiles Universitāti). Ilgstoši LU ir iesaistīta arī starptautiskā Ziemeļvalstu arheoloģijas doktorantiem paredzēta tīkla "*Dialogues with the Past*" darbībā (tas tiek nodrošināts ar Nordplus atbalstu), kas virknei doktorantu ir ļāvis piedalīties intensīvos apmācības kursus par dažādām mūsdienu arheoloģijā aktuālajām pētnieciskajām tēmām, kā arī akadēmisko rakstīšanu un projektu veidošanu.

SAM 8.2.2. projekta "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē" ietvaros VFF 2020. un 2021. gadā uz semestri tika piesaistīti viesprofesors no Melburnas universitātes profesors J. T. Ozoliņš un Kalifornijas Berklija universitātes viesprofesors un Oksfordas Universitātes vecākais pētnieks J. Slezkins.

Tāpat jāpiemin, ka periodā no 2008. līdz 2018. gadam aktīvi darbojās 8 Baltijas un Ziemeļvalstu universitāšu (Helsinki, Tartu, Tallina, Reikjavika, Rīga, Kauņa (Vītauta Dižā Universitāte), Viļņas (Viļņas Pedagoģiskā universitāte, Eiropas Humanitārā universitāte) tīkls (*Balphin*), kurš organizēja *Nordplus* finansētas vasaras skolas un seminārus. Sākotnēji to vadīja Helsinku Universitāte, pēc tam Tartu Universitāte. Kursi tika LU atzīti un par tiem saņemtie KP ieskaitīti. Projekta ietvaros bija arī mēģinājums izveidot programmu, kurā visu dalībvalstu studenti saņemtu vienu un to pašu sertifikātu, bet diemžēl, universitāšu atšķirīgo prasību dēļ, šī iecere neizdevās. Jebkurā gadījumā projekta realizēšanas periodā katru gadu vismaz diviem filozofijas maģistra studiju programmas studentiem bija iespēja gan noklausīties augsta līmeņa lekcijas par tēmām, kas saistījās ar semināru virstēmu "Praktiskā filozofija – labas sabiedrības teorijas", gan tikties un strādāt kopā ar citiem reģiona filozofijas maģistrantiem.

Sadarbības partneru izvēle notiek saskaņoti, sadarbojoties studiju kursu, tai skaitā prakšu, docētājiem, pētniecisko projektu vadītājiem, fakultātes starptautiskās sadarbības koordinatorei, programmu direktoriem un studiju virziena un fakultātes vadībai. Līgumus slēdz VFF dekāns atbilstoši LU iekšējai kārtībai.

2.5.3. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Ārvalstu studentu piesaiste studiju virziena programmām lielākoties notiek *Erasmus+* programmas ietvaros. Jāsaka, ka apmaiņa ir izteikti par labu izbraucošajiem studentiem.

Par izbraucošajiem studentiem jāsaka, ka VFF studentu interese par studiju iespējām apmaiņas programmās ir samērā mainīga, nevar runāt par skaidrām tendencēm, kuras vēl nepārskatāmākas padarīja Covid-19 pandēmija. Bakalaura līmeņa studiju programmās studējošie lielākoties dodas studiju mobilitātē. Prakses mobilitāte lielākoties tiek piedāvāta maģistrantūras un doktorantūras studentiem, kuri to izmanto, lai strādātu bibliotēkā un arhīvos, iepazītos ar arheoloģijas metodēm vai piedalītos arheoloģiskajos izrakumos. Jāsaka, ka nepietiekami izmantotais potenciāls ir maģistru un doktora studiju programmās studējošie, jo viņiem studiju un prakses mobilitāte var precīzāk

palīdzēt pētniecisko interešu attīstīšanā. Iespējams, ka viņu līdzdalību mobilitātes programmās ietekmē tas, ka liela daļa no viņiem paralēli mācībām strādā algotu darbu, kas ierobežo iespējas semestri vai vairāk pavadīt citā universitātē.

Iebraucošo studentu interese par studijām vēstures un filozofijas virzienā palielinās, it sevišķi tas sakāms par vēstures un arheoloģijas bakalaura un maģistra programmām. Tomēr šeit ir būtiski ierobežojumi, kas neļauj šo internacionalizācijas jomu pilnvērtīgi attīstīt. Pirmkārt, VFF nevar nodrošināt angļu valodā docētos kursus 20 KP jeb 30 ECTS apjomā, kas ir apmaiņas studentam vajadzīgi pēc *Erasmus+* mobilitātes programmas prasībām. Nākamajā akreditācijas periodā ir paredzēts palielināt angļiski un citās Eiropas Savienības valodās docēto kursu apjomu, nodrošinot, ka bakalaura studijās studentiem ik gadu ir pieejami kursi vismaz 2 KP apjomā un maģistrantūrā 4 KP apjomā, bet veiksmīgai citvalstu studentu piesaistīšanai tas nav pietiekami. *PricewaterhouseCoopers* 2020. gadā veiktajā vēstures un filozofijas bakalauru programmu izvērtējumā norādīts, ka abās bakalaura programmās saturiski ir potenciāls veidot programmas, kas varētu būt interesantas citu ES valstu studentiem, tomēr "ierobežoto resursu dēļ nav iespējams studiju kursus dublēt angļu valodā, līdz ar to ārvalstu studentu piesaistīšanas iespējas ir ārkārtīgi zemas". Būtībā tas attiecas arī uz *Erasmus+* studentiem piedāvātajiem kursiem. Šobrīd apmaiņas studentiem tiek piedāvāts strādāt individuāli ar konkrēto kursu pasniedzējiem, tādā veidā viņiem ir iespējams konsultāciju veidā apgūt un nokārtot kursus arī 20 KP apjomā, bet ne visiem studentiem tas šķiet pietiekami vilinoši. Daļa no viņiem izvēlas arī kursus citās fakultātēs, piemēram, apgūst latviešu un krievu valodu. No minētā situācijas apraksta gan neizriet, ka palielināt starptautisko studentu skaitu nebūtu iespējams, vienīgi diez vai šobrīd ir praktiski iespējams to izdarīt mehāniski palielinot angļiski pasniegto kursu skaitu, drīzāk šādu kursu iekļaušanai programmā jābūt saistītai ar pētniecības attīstību, tai skaitā pētniecības starptautisko sadarbības aspektu attīstīšanu nodaļā, kā tas ir arī paredzēts studiju virziena attīstības plānā, un tad šāds angļiski pasniegto kursu daudzums un citu valstu studentu interese varētu pieaugt organiski. Tāpat nākotnē vērts apsvērt digitāli izveidotu un pārsvarā attālinātu docētu kursu angļu valodā iekļaušanai studiju programmās, kas varētu būt pievilcīgi arī plašākai ārvalstu studentu un publikas auditorijai.

Atbilstoši jāvērtē arī mācībspēku mobilitāte. Vieslektoru skaits nepārprotami ir audzis. Akreditācijas periodā notikušas 52 vieslekcijas. Ja 2015. gadā VFF notika 3 vieslekcijas, tad 2019. gadā jau 12, lai gan tikai 2 no tām *Erasmus+* pasniedzēju mobilitātes programmas ietvaros. Iesākto darbu pie vieslektoru apmaiņas attīstīšanas būtiski ietekmēja Covid-19 pandēmija, bet virziena attīstības plāns paredz šo sadarbības formu palielināt, it sevišķi sasaistot vieslekcijas ar pētniecisko un studiju projektu aktivitātēm. Pasniedzēju mobilitātē noteikti nepietiekami ir izmantotas Erasmus+ programmas iespējas, daļēji arī tāpēc, ka vismaz daļa pasniedzēju tās prasības uzskata par pārāk ierobežojošām. Arī šajā gadījumā jāsaprot, ka vieslektoru un VFF pasniedzēju vieslekciju mehāniskais palielinājums diez vai ir vēlamais risinājums, drīzāk jārunā par starptautiskās zinātniskās aktivitātes attīstību kopumā. Tomēr arī šāds neliels mācībspēku mobilitātes apjoms ir pietiekami nozīmīgs, ļaujot uzturēt un veidot jaunus kontaktus, apmainīties idejām par pētnieciskām iestrādēm un aktualitātēm, kā arī apgūt akadēmiskā darba un studiju procesa organizēšanas pieredzi citās universitātēs, no tām pārņemot vai adaptējot dažādus jauninājumus.

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas

plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Iepriekšējā studiju virziena novērtēšanas laikā sniegtās rekomendācijas ir ieviestas. Tās ir sekmējušies virziena mērķu, rezultātu un kvalitātes kontroles nopietnu izvērtējumu. Būtiski ir pieaugusi akadēmiskā personāla izpratne par nozīmi, kāda pētnieciskā un mācību darba izaugsme, kā arī personiskajā profesionālajā karjerā ir starptautiskajai sadarbībai, publikācijām starptautiskos recenzējamajos žurnālos un ar tām saistīto aktivitāti pētniecības projektos. Vienlaikus jāatzīst, ka daudzas no rekomendācijām ir ilgtermiņa rekomendācijas, un tās ir iestrādās arī studiju virziena nākamā perioda attīstības plānā, un noteikti te vēl daudz kas ir sasniedzams. Kā īpaša problēma ir jāuzskata lielais studentu atbirums, kuram ir noteikti arī objektīvi cēloņi, tai skaitā Covid-19 krīze, vienlaikus jauno studiju plānu izstrādes laikā ir daudz diskutēts visu iesaistītu pušu starpā, kā veidot programmas, lai studenti tajās iesaistītos un turpinātu tās, un programmas tālākā attīstība parādīs, cik šīs izmaiņas ir bijušas efektīvas un arī, kādas vēl izmaiņas ir nepieciešamas, lai minēto problēmu risinātu.

Izvērsti ekspertu rekomendāciju raksturojums un izpilde studiju virzienam un atsevišķām studiju programmām ir atrodams pielikumā: [Izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām iepriekšējā akreditācijā_VFvirziens.pdf](#).

10. *tabula. Iepriekšējā akreditācijas ziņojumā iekļauto ekspertu rekomendāciju studiju virzienam izpilde*

Nr.p.k.	Ekspertu rekomendācija	Izpilde
1.	LU kā vienīgā institūcija Latvijā, kas piedāvā filozofijas grādus, tiek mudināta paplašināt tēmu loku, iekļaujot programmās zinātnes filozofiskos aspektus, sabiedriski politiskos un ētiskos jautājumus un debates u.c. (ekspertu rekomendācija virzienam Latvijā). Filozofijas studiju programma ir pārāk šaura (IZM vērtējums).	Akreditācijas perioda laikā programmas saturs, pirmām kārtām B daļasursos, ir būtiski paplašinājies. Nostiprinājusies sabiedriski politiskajiem jautājumiem un ētikai veltīta programmas daļa, piemēram, bakalauru programmā tika iekļauts tāds kurss kā Filz1074 "Sociālā filozofija praksē: sociālpolitisko problēmu filozofiska analīze", kas tiek pasniegts debašu formā. Nostiprināta estētikai veltīti kursi gan bakalaura, gan maģistra līmenī, un kas bija studentu pieprasījums, bakalaura programmā šobrīd ir trīs 3 ECTS apjoma estētikai veltīti kursi, maģistra studiju programmā viens 6 ECTS apjoma kurss. Maģistra programmā 2014/2015 akad. gadā tika ieviesta virkne jaunu kursu, kas bija veltīta kultūras pētniecībai un kultūrfilozofijai, tai skaitā Filz5054 "Kultūras teorijas un prakses", kurā sadarbojas filozofijas un vēstures programmu pasniedzēji. Kopumā tematiski programma pārklāj ļoti plašu apakšnozaru un tēmu spektru. Arī nākamajam akreditācijas periodam veidotie programmu studiju plāni paredz plašu un sabalansētu tēmu klāstu, kas aptver lielu daļu filozofijas zinātnes apakšnozaru.

2.	Lai gan visās trijās institūcijās akadēmiskais personāls diezgan aktīvi publicē publikācijas latviešu valodā, izteikti trūkst publikāciju starptautiskos recenzējamos žurnālos, publikāciju daudzums ir jāpalielina (ekspertu rekomendācija virzienam Latvijā). Trūkst starptautisko akadēmisko publikāciju (IZM vērtējums).	Kopš 2014. gada ar LU atbalstu VFF pārstāvis izdevuma “<i>Forschungen zur baltischen Geschichte</i>” redakcijas kolēģijā (izdevuma ikgadējā laidiena sagatavošana, VFF vēsturnieku un filozofu publikācijas). 2015 VFF pārņēmusi zinātniskā žurnāla “Latvijas Vēsture. Jaunie un jaunākie laiki” izdošanu ar nosaukumu “Latvijas Universitātes Žurnāls. Vēsture” un to modernizējot. 2016 Žurnāls iekļauts Ebsco datu bāzē. Kopš 2020. gada uzsākta žurnāla kvalitātes paaugstināšana, lai sasniegtu Scopus standartus. Publikāciju skaits augstas citējamības datu bāzēs iekļautos starptautiski recenzējamos izdevumos ik gadu pieaug par aptuveni 50%. Tiek veicināta iesaiste pētnieciskajos projektos, kuri sekmē publikāciju skaita pieaugumu. Pie šādiem projektiem var pieskaitīt, piemēram, “Tehnoloģiju pārnese minerālo resursu izmantošanā senākos laikos” (2015-2017), pēcdoktorantūras individuālais projekts “Ontogēnealogijas: ķermenis un vides ētika Latvijā” (2021-2023) projekts (gadi), “Konkurējošie dabas diskursi Latvijā un ekoloģiskā solidaritāte kā konsensa veidošanas stratēģija” (2021-2023), mācībspēku individuāla iesaiste starptautiskos projektos, mācībspēku starptautiskā zinātniskā sadarbība. Tiek veicinātas regulāras publikācijas vācu un angļu valodās augstas reputācijas izdevniecību izdotos rakstu krājumos (Böhlau, Aschendorff, Winter Verl., Vandenhoeck&Ruprecht, Brill Schoeningh u.c.).
3.	Jāuzlabo studentu valodu zināšanas, īpaši Daugavpils Universitātē un Rēzeknes AU, piedāvājot kursus angļu valodā un turpinot veicināt studentu starptautisko mobilitāti (ekspertu rekomendācija virzienam Latvijā).	Filozofijas un ētikas bakalaura programmā katru semestri tiek piedāvāts vismaz viens kurss angļu valodā. Jaunā akreditācijas perioda plāni paredz kursu svešvalodās ieviešanu visās programmās.

Jāattīsta un jāatbalsta vēstures studijas un izglītība abos reģionos (Rīgā un Latgalē) (ekspertu rekomendācija virzienam Latvijā).	Ir attīstīta ciešāka sadarbība starp LU un Daugavpils Universitātes vēstures zinātņu nozarē strādājošajiem mācībspēkiem un pētniekiem, tādējādi veicinot resursu kopīgu pieejamību: - abu augstskolu mācībspēki darbojas kopīgā Promocijas padomē; - otras augstskolas mācībspēki tiek iesaistīti Profesoru padomē; - otras augstskolas mācībspēki iesaistās zinātnisku konferenču organizēšanā (piem., Daugavpils Universitātes ikgadējie lasījumi) - 2021. gadā licencēta kopīgā doktora studiju programma "Vēsture un arheoloģija".
Trūkst finansiālā atbalsta mācībspēkiem (IZM vērtējums).	Katru gadu tiek gatavoti valsts līmeņa un starptautisku projektu pieteikumi, kas gan reti gūst apstiprinājumu. Regulāri tikuši izmantotas LU Attīstības projektu piedāvātās iespējas. 2020. gadā uzsākta studiju plānu optimizācija, kas ļāvusi sakārtot fakultātes budžetu. Nodaļu sanāsmēs un fakultātes domē lejamie akadēmisko amatu ieņemšanas jautājumi tiek skatīti kontekstā ar akadēmiskā personāla ilgtermiņa attīstības perspektīvu un personāla ataudzes problēmām. 2021-2022.gadā gūst atspoguļojumu VFF attīstības stratēģijā 2022. -2027.gadam.
Nepietiekami bibliotēkas resursi (IZM vērtējums).	LU bibliotēkas krājums un abonētie e-resursi VFF pārstāvētajās zinātnes nozarēs ik gadu būtiski pieaug: - akreditācijas periodā VFF studentiem un pasniedzējiem kļuvis pieejams būtiskas datubāzes, it sevišķi jāizceļ JSTOR; - iepirkumos arvien lielāks uzsvars tiek likts uz grāmatu elektroniskajām versijām, kas ir pieejamas lielākam lietotāju lokam; - uzlabota komunikācija fakultātes iekšienē par centralizēti iepērkamo grāmatu un abonējamo datu bāzu atlasī, iepirkums tiek veidots, palielinot programmu direktoru lomu iepērkamo izdevumu atlasē; - akadēmiskais personāls regulāri ziedo iekļaušanai LUB krājumā izdevumus, kuru tapšanā piedalīties, kā arī sadarbības partneru dāvinājumus; - pateicoties kopīgajai ar DU doktora programmai "Vēsture un arheoloģija", LU studentiem kļuvis pieejams arī DU bibliotēkas krājums.

Studentu skaita samazināšanās (IZM vērtējums).	Visa akreditācijas perioda laikā ir noticis aktīvs darbs pie studentu piesaistes nozarēm un studiju virziena programmām: - VFF pasniedzēji un studenti aktīvi piedalās vēstures un filozofijas nozaru popularizēšanā, piedaloties televīzijas (piem., televīzijas raidījums "Tas notika šeit", kas veltīts reģionu vēsturei, "100 g kultūras") un radio raidījumos (piem., "Krustpunktā", "Zināmais nezināmajā"), publicējoties populārzinātniskajos un publicistiskajos žurnālos ("Ilustrētā Pasaules vēsture", "Rīgas laiks", "Domuzīme"), interneta portālos ("Delfi", "Satori", "Telos"). - Regulāri pasākumi studentu piesaistei, kas ietver gan aktīvu līdzdalību LU centralizēti organizētajos pasākumos (piem. "Studenta korpēs", "Atvērto durvju diena"), gan Jauno vēsturnieku skolas un Jauno filozofu universitātes regulāras nodarbības, gan arī regulāru sadarbību ar skolām olimpiāžu organizēšanā; - Veikti pasākumi pirmā kursa studentu piesaistei, ieskaitot pirmā kursa kuratoru posteņa izveidošanu, pirmā kursa adaptācijai veltītās ievadnedēļas organizēšanu, ko uzņemas VFF studentu pašpārvalde, liela uzmanība tiek pievērsta individuālajai komunikācijai, kas, piemēram, atspoguļojas tajā, ka studenti regulāri ļoti augstu vērtē fakultātes lietvežu un metodiķu darbu (6,8-7 punkti no 7). Tomēr neskatoties uz sekmēm minētajos darbības virzienos, studentu skaits nemitīgi sarūk demogrāfiskās situācijas, valstī valdošā humanitāro zinātņu zemā prestiža un VFF pārstāvētajās nozarēs novērojamā salīdzinoši viduvējā atalgojuma dēļ. Reizē regulāri tiek gūti apliecinājumi, ka darbības studentu skaita palielināšanas virzienā ir efektīvas, kaut dažādu ārēju faktoru dēļ nedod vēlamo rezultātu absolūtos skaitļos.
Vēlama ārvalstu viesprofesoru skaita palielināšana, kā arī vieslekcijas svešvalodās (IZM vērtējums).	Akreditācijas periodā notikušas 52 vieslekcijas. Ja 2015. gadā VFF notika 3 vieslekcijas, tad 2019 jau 12. Iesākto darbu pie vieslektoru apmaiņas attīstīšanas būtiski ietekmēja Covid-19 pandēmija, bet virziena attīstības plāns paredz šo sadarbības formu palielināt, it sevišķi sasaistot vieslekcijas ar pētniecisko un studiju projektu aktivitātēm.

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde.

Pārskata periodā ir licencēta kopīga ar Daugavpils Universitāti doktora studiju programma “Vēsture un arheoloģija”. Kopš studiju programmas licencēšanas 07.04.2021. izmaiņas programmā nav veiktas, ir redakcionāli precizēti programmas mērķa, uzdevumu un rezultātu formulējumi.

Licencēšanas ziņojuma ekspertu novērtējumā tika norādītas vairākas ilgtermiņa rekomendācijas (<https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=2044>):

11. tabula. Licences ziņojumā iekļauto ekspertu rekomendāciju izpilde

Nr.p.k.	Ekspertu rekomendācija	Izpilde
1.	Programmas attīstībai apzināt iespēju finanšu līdzekļu piesaistišanai no citiem avotiem.	Resursu piesaista doktora studiju programmai ir daļa no kopējā plāna attīstīt mācībspēku un studējošo iesaisti pētnieciskajos projektos. Kopš licences ziņojuma trīs cilvēki ieguvuši grantu doktora darba pabeigšanai nesen Latvijas Universitātē Eiropas Sociālā fonda atbalstītā projekta “LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā” (nr.8.2.2.0/20/I/006), kas tiek īstenots darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa “Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās”. Viena zinātniskā grāda pretendente saņēmusi “Baltijas Studiju veicināšanas asociācijas (The Association for the Advancement of Baltic Studies)” stipendiju doktora disertācijas pabeigšanai.
2.	Vēlams pārdomāt iespēju izveidot vienotu uzņemšanas komisiju.	Vienotu uzņemšanas komisiju plānots ieviest divu gadu laikā, bet kopš 2021. gada oktobra Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes universitāšu pārstāvji piedalās Kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” padomē.
3.	Apzināt un iestrādāt studiju programmas saturā iespēju specializēties un izstrādāt promocijas darbus plašāka spektra vēstures zinātnes palīgozarēs.	Programmas dažādošana un akadēmiskās izcilības palielināšana, tai skaitā nodrošināt iespēju specializēties dažādās zinātnes apakšnozarēs, nepārprotami pieskaitāmi pie programmas uzdevumiem, kura izpilde gan ir pakāpenisks process. Jau šobrīd programma saturā ir iestrādāti kursi ar fokusējumu uz noteiktām apakšnozarēm (“Vēstures teorija un historiogrāfija Latvijā un Rietumvalstīs: saiknes, mijiedarbības un ietekmes”, “Vēsturiskā diplomātika un arheogrāfija”).

Pielikumi

I - Informācija par augstskolu/ koledžu		
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja attiecināms)		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	LU galveno iekšējo normatīvo aktu un regulējumu saraksts.docx	List of the main internal normative acts and regulations of the University of Latvia.docx
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	LU pārvaldības struktūra.jpeg	Organizational structure of UL.jpg
II - Studiju virziena raksturojums - 2.1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns	Vēstures un filozofijas studiju virziena attīstības plāns.pdf	Development plan of the History and Philosophy study field.pdf
Studiju virziena pārvaldības struktūra	Vēstures un filozofijas studiju virziena pārvaldības struktūra.jpeg	Organizational structure of History and Philosophy Study Field.jpeg
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.	Vienošāšanās par iespēju turpināt izglītību citās programmās.7z	Agreement on the possibility to continue education in other programs.7z
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Apliecinājums par zaudējumu kompensāciju.7z	Refund and Compensation Policy HPfield.7z
Studiju līguma tipveida paraugs	studiju_ligumi_paraugformas.zip	standart_samples_study_contract.zip
II - Studiju virziena raksturojums - 2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte		
Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze	Studiju virziena Vēsture un filozofija aptaujas red.pdf	Surveys for the study field History and philosophy ed.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	VVirziena_docētāju saraksts.xlsx	The academic staff_HPfield.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	VVirziena docētāju CV.docx	Teaching staff CV_HPfield.docx
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstītu apliecinājumu, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	Atbilstība_Valsts valodas zināšanām_VF virziena programmās.7z	Compliance with knowledge of the national language in the study programmes of the HPfield.7z
Augstskolas/ koledžas apliecinājumu par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī abprieķē Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	Apliecinājums par angļu valodas zināšanām programmās_VVirziens.7z	Compliance with knowledge of English in the study programmes_HPfield.7z
II - Studiju virziena raksturojums - 2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Kvantitatīvo datu apkopojums par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietišķās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā	Kvantitatīvo datu apkopojums par zinātni_VVirziens.pdf	Quantitative data on scientific and/or applied research_HPfield.pdf
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	Macibspeku zinatnisko publikaciju saraksts_VVirziens.pdf	Scientific publications of teaching staff_HPfield.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām, t.sk. par prakses nodrošināšanas līgumiem	Sadarbības līgumu saraksts_VVirziens.pdf	List of cooperation agreements_HPfield.pdf
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	Ārvalstu studējošie un mācībspēki_VVirziens.pdf	International students and teaching staff_HPfield.pdf
Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	Studējošo izejošo un ienākošo mobilitāte_VVirziens .pdf	Outgoing and incoming student mobility_HPfield .pdf
Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti	Mācībspēku ienākošā un izejošā mobilitāte_VVirziens.pdf	Incoming and outgoing mobility of teaching staff_HPfield.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām gan iepriekšējā akreditācijā, gan licencēšanas un / vai izmaiņu novērtēšanas procedūrās un/ vai procedūrās par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā	Izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām iepriekšējā akreditācijā_VVirziens.pdf	Performance report on recommendations received during previous accreditation_HPfield.pdf
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	Iesniegums AIC studiju virziena "Vēsture un filozofija" novērtēšanai (A.Svece).edoc	Application for the Assessment of the Study Direction History and Philosophy.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs		
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
VFF studejoso piesaistes un atbiruma samazināšanas plans.pdf	VFF studejoso piesaistes un atbiruma samazināšanas plans.pdf
Student attraction and dropout reduction plan of FHP.pdf	Student attraction and dropout reduction plan of FHP.pdf
Saīsinājumu saraksts.pdf	Saīsinājumu saraksts.pdf
List of abbreviations.pdf	List of abbreviations.pdf
Rezultatīvie rādītāji_VFvirziens.xlsx	Rezultatīvie rādītāji_VFvirziens.xlsx
Quality Management Handbook	Quality Management Handbook_14_10_2022.zip
Kvalitātes vadības rokasgrāmata	Kvalitātes_vadības_rokasgrāmata_14_10_2022.zip
LU Studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība	LU_Studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība.doc
Procedure for the development and actualization of study courses at the UL	Procedure for the development and actualization of study courses at the UL.doc
Attīstības plāna realizācijas gaita.pdf	Attīstības plāna realizācijas gaita.pdf
Development plan implementation progress.pdf	Development plan implementation progress.pdf
VF sudiju virziena pārejas perioda studiju plāni.7z	VF sudiju virziena pārejas perioda studiju plāni.7z
HP study field transition period study plans.7z	HP study field transition period study plans.7z

Filozofija (51229)

Studiju virziens	<i>Vēsture un filozofija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Filozofija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	51229
Studiju programmas veids	<i>Doktora studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Raivis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Bičevskis</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>raivis.bicevskis@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr. phil.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	+371 26526011
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot augsti kompetentus pētniekus filozofijas, ētikas un starpdisciplināru pētījumu jomās, kas spēj fleksibli iekļauties mainīgajā zinātniskajā un profesionālajā vidē, veiksmīgi un patstāvīgi risināt pētnieciskās darbības problēmas un spēj kvalitatīvi piedalīties visai sabiedrībai svarīgu jautājumu formulēšanā un risināšanā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Sniegt padziļinātas zināšanas un izpratni par filozofijas un interdisciplināru pētījumu problēmām, sekmēt zinātnes nozares teoriju un metodoloģiju padziļinātu apguvi, no-drošināt augstas doktorantu kompetences sasniegšanu izvēlētajā zinātnes nozarē. Sniegt zināšanas par filozofijas disciplinām, to savstarpējo saikni, kā arī izpratni par filozofijas un citu zinātņu nozaru mijiedarbību;</i> <i>2. Attīstīt un pilnveidot zinātniski pētnieciskā darba prasmes, veicināt jaunāko teorētisko pieeju un pētniecības metožu apguvi un to pielietošanu praksē, kas ļauj doktorantiem nonākt pie inovatīviem zinātniskiem rezultātiem izvēlētajā zinātnes nozarē;</i> <i>3. Veicināt augstskolas pedagoģijas teorijas un prakses apguvi, kā arī attīstīt pedagoģiskās prasmes, kas nepieciešamas veiksmīgam darbam kā mācībspēkam pēc doktorantūras beigšanas;</i> <i>4. Attīstīt zinātniskās literatūras analīzes un zinātniskās komunikācijas prasmes, sekmēt radošās un kritiskās domāšanas un argumentācijas spēju un prasmju attīstību valsts intelektuālā potenciāla bagātināšanai un virziena izaugsmei;</i> <i>5. Veicināt doktorantu līdzdalību ar referātiem konferencēs, semināros, doktorantūras skolās u. c.</i> <i>6. Nodrošināt iespējas doktorantiem publicēt pētnieciskā darba rezultātus un teorētiskās atziņas vispāratzītos recenzējamajos zinātniskos izdevumos un nozares zinātniskos izdevumos, īpašu vērību veltot publikācijām starptautiskā vidē un starptautiski atzītās datu bāzēs;</i> <i>7. Nodrošināt iespēju studentiem patstāvīgi sagatavot promocijas darbu un to pirmsaizstāvēt doktora studiju padomē, tādējādi apliecinot augsta līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci filozofijā.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas: 1. pārzina un izprot filozofijas klasiskās un modernās teorijas un atziņas, un to attīstību; 2. pārzina un metalīmenī izprot filozofisko metožu veidošanu un lietojumu, kā arī pielieto filozofijas metodes pētniecībā; 3. pārzina un izprot mūsdienu aktuālās diskusijas filozofijā, ētikā un starpdisciplināru pētījumu jomās. Prasmes: 4. patstāvīgi izvērtē un izvēlas pētījumiem atbilstošas metodes; 5. dod ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām un to pielietošanai praksē, īstenojot oriģinālus pētījumus, no kuriem vismaz daļa ir starptautiski citējama publikāciju līmenī; 6. gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par filozofijas un ētikas jomu (savu apakšnozari) ar plašām zinātniskām aprindām un sabiedrību kopumā, kā arī patstāvīgi paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju, īsteno pētnieciskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, un vada pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes. Kompetence: 7. veicot patstāvīgu un kritisku analīzi, dažādu teorētisku elementu sintēzi un izvērtēšanu, risina nozīmīgus uzdevumus filozofijas, ētikas un starpdisciplināru pētījumu jomās; 8. patstāvīgi formulē un kritiski analizē kompleksas filozofiskas, ētiskas un starpdisciplināri risināmas problēmas; 9. pamato pilsoniski atbildīgus lēmumus publiskās diskusijās par sabiedrībai svarīgiem jautājumiem, kā arī sniedz ieguldījumu mūsdienu pasaules problēmu inovatīvā redzējumā.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas eksāmeni, promocijas darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Maģistra grāds humanitārajās, sociālajās, izglītības zinātnēs, dabaszinātnēs vai tam pielīdzināta augstākā izglītība, iestājpārbaudījums.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) humanitārajās un mākslas zinātnēs
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Ir precizēts programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti atbilstoši 2017. gadā apstiprinātajiem Ministru Kabineta noteikumiem Nr.322 (13.06.2017.) "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", virziena un programmu SVID izvērtējumam, izvīzītajiem vēstures un filozofijas virziena mērķiem un mūsdienu izglītības prasībām, vienlaikus saglabājot pēctecību ar attiecīgajiem parametriem iepriekšējā akreditācijā.

Atbilstoši studiju programmas parametros būtiskākās izmaiņas notikušas trīs aspektos:

Pirmkārt, ņemot vērā uzsvāru uz pētniecību LU kā zinātnes universitātes ietvaros un pētniecības virzienu pārdefinēšanu Filozofijas un ētikas nodaļā, filozofijas doktora studiju programmas uzdevumos un rezultātos lielāks uzsvārs likts uz pētniecību, pētniecisko sadarbību starptautiskā kontekstā un uz mūsdienu filozofijas aktualitātēm.

Otrkārt, ņemot vērā studentu ierosinājumus, kas apkopoti gadu gaitā ikgadējo pašnovērtējuma ziņojumu ietvaros, filozofijas doktora studiju programmā ieviesti vairāki papildus izvēles (B daļas) kursi.

Treškārt, sadarbības starp zinātnes nozarēm studiju virziena ietvaros (filozofija un vēsture), filozofijas doktora studiju programmā ieviesti pētnieciski nozīmīgi akcenti uz filozofijas un kultūras mantojuma jomas saskares punktiem un Latvijas vēsturi, kuru padziļināti un specializēti pēta un savās studiju programmās pasniedz vēstures nozarē.

Ceturtkārt, ir mainīts grāda nosaukums. Saskaņā ar grozījumiem Zinātniskās darbības likumā, kas stājušies spēkā 29.07.2022., tiek piešķirts zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) humanitārajās un mākslas zinātnēs, atbilstoši 27.09.2022 Ministru kabineta noteikumiem Nr. 595 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm". Šis grāds tiek piešķirts par promocijas darbu aizstāvēšanu filozofijas, ētikas un reliģijas zinātnes nozarē un sekojošās apakšnozarēs: izziņas un apziņas teorija (epistemoloģija, gnozeoloģija), loģika, ideju vēsture, ētika, estētika un mākslas filozofija, filozofiskā antropoloģija, politikas filozofija, kultūras filozofija, reliģijas filozofija, zinātnes filozofija, vēstures filozofija, sociālā filozofija, kultūras un zinātnes vēsture, filozofijas vēsture, citas filozofijas un ētikas apakšnozares.

Šī ziņojuma sagatavošanas brīdī grozījumi vēl nebija stājušies spēkā, tāpēc tekstā norādīts iepriekšējais grāds zinātnes doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D) filozofijā, ētikā un reliģijā.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā

skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā doktora studiju programma "Filozofija" iekļaujas studiju virzienā "Vēsture un filozofija", kurā līdztekus Latvijas Universitātei vēstures studiju programmas nodrošina Daugavpils Universitāte. Doktora studiju programma ir akadēmiska studiju programma, kam saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" piešķirtais kods 51224. Piešķiramā grāda nosaukums "Zinātniskais doktora grāds, zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) filozofijā, ētikā un reliģijā" atbilst virziena nosaukumam un programmas kodam. Studiju programmas uzņemšanas prasības savienotas ar citiem studiju programmas parametriem: parametru uzsvars uz pētniecību, pētniecisko sadarbību starptautiskā kontekstā un uz mūsdienu filozofijas aktualitātēm izpaužas arī uzņemšanas komisijas vērā ņemtajā pretendenta ieinteresētībā pētniecībā un starptautiskā sadarbībā.

Doktora studiju programmas mērķis ir "sagatavot augsti kompetentus pētniekus filozofijas, ētikas un starpdisciplināru pētījumu jomās, kas spēj fleksibli iekļauties mainīgajā zinātniskajā un profesionālajā vidē, veiksmīgi un patstāvīgi risināt pētnieciskās darbības problēmas un spēj kvalitatīvi piedalīties visai sabiedrībai svarīgu jautājumu formulēšanā un risināšanā". LU VFF ir vairāku desmitu gadu pieredze doktora studiju filozofijā organizēšanā un vadīšanā. Kopš valsts neatkarības atjaunošanas LU īsteno doktora studiju programmu Filozofija visās filozofijas zinātnes apakšnozarēs (filozofijas vēsture, filozofiskā antropoloģija, epistemoloģija, ētika, sociālā un politikas filozofija, ontoloģija, metafizika, zinātnes filozofija, reliģijas filozofija, estētika, apziņas filozofija, loģika, kultūras filozofija u. c.). Programmas ietvaros aizstāvēti desmitiem promocijas darbu (kopš 2013. gada – 15); šobrīd (2021./2022. gadu mijā) aizstāvēšanai tiek gatavoti 3 promocijas darbi par filozofijas vēstures, epistemoloģijas, politikas filozofijas un estētikas tēmām, bet 2022./2023. gada studiju programmā uzņemtie grāda pretendenti sāk izstrādāt darbus par izmainītajiem tehnikas un politisko konfliktu nosacījumiem, politisko filozofiju un antīkās filozofijas aktualitāti. Latvijā jau kopš 90. gadu sākuma neviena cita augstākās izglītības iestāde nenodrošina šāda līmeņa studiju programmas īstenošanu filozofijas nozarē. LU VFF doktora studiju programma filozofijā turpinās nodrošināt kvalitatīvu un daudzpusīgu izglītību filozofijā doktora programmas līmenī. Patiecoties filozofijas nozares īpašajai atvērtībai interdisciplināriem pētījumiem, kuru aizvien vairāk jāapzinās un jāveicina 21. gadsimta ētisko, tehnoloģisko un zinātnisko izaicinājumu priekšā, un pateicoties sadarbībai studiju virziena ietvaros ar vēstures zinātnes nozari, jaunajā akreditācijas periodā nostiprināsies filozofijas doktora studiju interdisciplinārā, intradisciplinārā un starptautiskā sadarbība, kas iestrādāta programmas studijuursos un studiju saiknē ar pētniecību.

Programmas kopējais apjoms trijos gados veido 144 kredītpunktus. Programmas apjoms un struktūra atbilst MK 27.12.2005. noteikumiem Nr. 1001 "Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji" un LU Senāta 24.04.2017. lēmumam Nr. 102 "Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums". Studiju ilgums un apjoms ir pienācīgs doktora grāda iegūšanas nosacījumiem, ņemot vērā valsts un LU noteiktos studiju pārtraukumu un pagarinājumu iespējas un studējošo iesaisti pētnieciskos projektos.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Doktora studiju programma filozofijā ir īpaši svarīga mūsdienu laikā, kad modernās sabiedrības saduras ar ekonomiskiem, sociāliem, zinātniskiem un ētiskiem izaicinājumiem. Doktora studiju programma filozofijā nav masu izglītības, bet gan elitāras sabiedrības intelektuālo spēku konsolidācijas elements un interdisciplināru pētījumu joma. Pateicoties klasiskās izglītības aspektiem, kas doktora līmeņa studijās savienoti ar mūsdienu filozofijas un citu zinātņu nozaru atziņām un aktuālajām diskusijām, sniedz vienreizēju un īpašu iespēju radīt sabiedrības procesu apraksta, analīzes un interpretācijas platformu. Tajā studējošie rod pamatu inovatīviem skatījumiem uz sabiedrības attīstību, kā arī konceptuālus un metodoloģiskus instrumentus, ar kuru palīdzību aktīvi iesaistīties Eiropas un Latvijas sabiedrībai būtiskās sarunās par sociāliem un ekonomiskiem jautājumiem.

Iepriekšējā akreditācijas posma absolventu nodarbinātība pētnieciskos institūtos (FSI, LNB pētnieciskajā sektorā), augstskolās un universitātēs (LU, RSU, LLU, Kultūras akadēmija, Ekonomikas un kultūras koledža, Laterāna Pontifikālās universitātes filiāles Rīgas Teoloģijas institūtā, ārzemju izglītības institūcijās), politikā un radošo profesiju jomās (literatūra, teātris, kino, TV, māksla), valsts mēroga nozīmīgu preses izdevumu un elektronisko masu saziņas līdzekļu (portālu) jomā ("Rīgas Laiks", Satori.lv, Telos.lv., Punctum.lv u.c.) liecina, ka studiju programma kvalitatīvi sagatavo savas jomas speciālistus, kuru intelektuālās kapacitātes būtiski veicina valsts ekonomisko izaugsmi un sociālo fleksibilitāti un stabilitāti. Absolventi īpaši izceļas ar inovatīvu iespēju izmantošanu un radīšanu (LNB digitālo humanitāro zinātņu joma, starpdisciplināro LZP Fundamentālie un lietišķie projekti). Studēt Latvijā filozofiju doktora līmeņa studiju programmā pagaidām ir iespējams tikai LU VFF Filozofijas un ētikas nodaļā.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Statistikas dati par studiju programmu kopš 2013. gada liecina par studentu skaita saglabāšanos. 2013.-2014. gadu periodā ir lielāks uzņemto skaits (20), taču kopš 2015. gada saglabājas konstants studējošo skaits (11-16). Liela loma studentu skaita kontekstā ir bijusi valsts un LU sniegtā doktorantūras finansējuma jautājumiem. 2015. gadā noslēdzās Eiropas Sociālā fonda projekts „Atbalsts doktora studijām Latvijas Universitātē”, kura ietvaros studentiem bija iespēja saņemt relatīvi lielas stipendijas. Finansējuma jautājumi ir pirmie studentu aptaujās un sarunās ar studentiem uzrādītie iemesli studiju pārtraukšanai vai ietilgšanai. Studiju programmas iepriekšējā akreditācijas posma noslēguma fāzē (2020.-2021. gadi) ir izdevies šos jautājumus sākt risināt ar studentu iesaistes pētnieciskos projektos palīdzību. 2021./2022. akad. gadā studējošo skaits atkal ir palielinājies 2016./2017. gadu perioda līmenī. Absolventu skaits ir samazinājies. Tieši šajā studiju segmentā jaunajā akreditācijas periodā tiek likts īpašs uzsvars, panākot studiju programmu sekmīgi pabeigušo (un promocijas darbus aizstāvējušo) skaita ievērojamu palielināšanos. Pēdējo gadu iestājpārbaudījumos var vērot to, ka aizvien vairāk interesi par studijām izrāda ārvalstu potenciālie doktorandi (2021.-2022. gada iestājpārbaudījumu sagatavošanas fāzē – studenti no Šveices, Grieķijas, Ķīnas, Čehijas). Nākamā studiju programmas akreditācijas posma primārais uzdevums ir ne tikai palielināt absolventu skaitu, bet arī fleksibli iesaistīt studijās ārvalstu studentus. Kopš 4 universitāšu kopīgā izglītības un pētniecības projekta “Apgaismības mediju prakses” un 8 universitāšu projekta “Kultūras mantojuma nākotne modernā Eiropā” ar ārvalstu partneriem tiek apspriesta ideja par vairāku Eiropas universitāšu kopīgām maģistra un doktora līmeņa studiju programmām interdisciplinārā pavērsienā (kultūras mantojums, vēsture, ideju vēsture, filozofija,

intelektuālā vēsture), kuras paraugs ir pagaidām divu ārvalstu partneru pilotprojekts – kopīga maģistra studiju programma Bordo Monteņa un Potsdamas universitātēs.

Iebraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Ārvalstu studentu skaits	No kuras valsts ierodas
2013./2014. ak. g.	1	Itālija (grāda iegūšanai)
2014./2015. ak. g.	1	Itālija (grāda iegūšanai)
2015./2016. ak. g.	1	Itālija (grāda iegūšanai)
2016./2017. ak. g.	1	Itālija (grāda iegūšanai)
2017./2018. ak. g.	1	Itālija (grāda iegūšanai)
2018./2019. ak. g.	0	-
2019./2020. ak. g.	0	-
2020./2021. ak. g.	0	-
Kopā pārskata periodā	5	

Izbraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Izbraucošo studentu skaits	Uz kuru valsti dodas
2013./2014. ak. g.	3	Beļģija 1 (<i>Erasmus+</i> studijas); Beļģija 1 (<i>Erasmus+</i> praksē); Igaunija 1 (<i>Erasmus+</i> praksē)
2014./2015. ak. g.	1	Beļģija 1 (<i>Erasmus+</i> praksē)
2015./2016. ak. g.	0	
2016./2017. ak. g.	2	Francija 2 (<i>Erasmus+</i> praksē)
2017./2018. ak. g.	0	
2018./2019. ak. g.	0	
2019./2020. ak. g.	0	

2020./2021. ak. g.	1	Vācija 1 (<i>Erasmus+</i> studijas)
Kopā pārskata periodā	7	

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Nav attiecināms.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Doktora studiju programmas filozofijā saturs veidots atbilstoši MK noteikumiem nr. 1001 no 2005. gada 27. decembra Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji un LU Studiju programmu nolikumam un citiem normatīviem dokumentiem. Programmas kopējais apjoms trijos gados veido 144 kredītpunktus. Programma iedalās obligātajā (jeb A) daļā un ierobežotas izvēles (jeb B) daļā. A daļu ir 132 kredītpunktu liela, lielu daļu no tās veido kursi promocijas darba izstrādē kopā ar promocijas eksāmeniem (80 kredītpunkti), vispārizglītojošie kursi (30 kredītpunkti) un nozares teorētiskie kursi (22 kredītpunkti). Triju promocijas eksāmenu (Promocijas eksāmens zinātnes apakšnozarē, Promocijas eksāmens specialitātē, Promocijas eksāmens svešvalodā) iekļaušanu programmā nosaka MK Noteikumi 1001 par zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtību un kritērijiem un augstskolu normatīvi.

Svarīgu daļu no A daļas kursiem veido filozofijas nozares aktualitāšu apskats un doktorandu iesaistīšana diskusijā par mūsdienu filozofijas tematisko un institucionālo novietojumu kursos "Filozofijas jaunie virzieni 21.gs. un starptautiskās filozofijas organizācijas" (I - II), kā arī kursi, kuru struktūrā ietilpst starptautisks zinātnisks seminārs filozofijā, kas veidots sadarbībā ar ārvalstu universitāšu kolēģiem – starptautiskas doktorandu programmu sadarbības ietvaros studenti apmeklē ārvalstu universitātes un piedalās kopīgos semināros un citos pasākumos kopā ar ārvalstu universitāšu doktorandiem un profesoriem.

Promocijas darbam veltītie kursi vienlaikus akcentē un stiprina studentu spēju saskatīt sava promocijas darba, (kurš tiek rakstīts noteiktā filozofijas nozares apakšnozarē), inovatīvos aspektus

uz citu apakšnozaru un filozofijas disciplīnu fona.

Savukārt ierobežotās izvēles (jeb B) daļa jeb nozares specializācijas kursi ir 8 kredītpunktu apjomā. Studiju virziena kooperācija ar vēstures zinātnes speciālistiem un interdisciplināras pētniecības veicināšanas nostādne šajā programmas segmentā vedusi pie tā, ka te iekļauti ne tikai filozofijas apakšnozaru kursi (vēstures filozofija, kultūras filozofija ar ētisko normu struktūrvēstures akcentiem), bet arī Latvijas vēsturi skaroši kursi un interdisciplināru pētījumu kurss par ideju vēstures avotiem, kura tēmu loka aplūkojumā satiekas plašs sociālo un humanitāro zinātņu nozaru spektrs.

Programmā ietilpst arī brīvās izvēles daļa (4 kredītpunkti) un papildus kursi, kuri veltīti Vides un Aizsardzības jautājumiem (1+1 kredītpunkti, kuri neietilpst 144 kredītpunktu ietvaros).

2020. gada jūnijā tika pieņemts Izglītības un zinātnes ministrijas Konceptuālais ziņojums Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā. Filozofijas doktora studiju programmas struktūra un saturs atbilst šī dokumenta nostādnēm. Ziņojumā rekomendēts 70 % kredītpunktu paredzēt pētniecībai. Ziņojums nosaka orientēt doktora studiju programmas uz izcilību, doktorantūras administratīvo kvalitāti, akadēmiskā personāla pētniecībā balstītu promocijas darbu izstrādi, kā arī attīstīt plaši izmantojamas prasmes. Viss minētais ir iekļauts un pārstāvēts filozofijas doktora studiju programmā, akcentējot virzību uz pētniecību un Eiropas zinātnes telpas vienotību.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

LU VFF Filozofijas un ētikas nodaļa ir noteikusi savas prioritārās pētnieciskās intereses un virzienus, kas saskaņoti ar prioritātēm pasaules, Eiropas un Latvijas valsts līmeņos: 1) Eksistences ētika un estētika (teorētiskā un pielietojamā ētika, dzīves māksla, identitāte un difference sociālajā un politikas filozofijā, liberālo un konservatīvo ideju tradīcijas un perspektīvas, varas teorijas, kultūras psihoanalīze, laikmetīgās mākslas filozofija), 2) Integratīvā biofilozofija (filozofiskā antropoloģija, biopolitika, bioētika, tehnikas filozofija, vides humanitārās zinātnes, dabas diskursi, dzīvības jēdziena transformācijas), 3) Rietumu filozofijas vēsture un Baltijas reģiona intelektuālā vēsture (antīkā filozofija, apgaismības idejas, vācu ideālisma laikmets, fenomenoloģija, 20. gadsimta kultūras un vēstures filozofija, kultūras atmiņas teorijas, kultūras mantojuma filozofija).

Saskaņā ar šīm pētnieciskajām nostādnēm izveidota arī filozofijas doktora studiju kurss un satura struktūra: programma orientēta uz filozofijas vēstures aktuālajām studijām, ideju un intelektuālo vēsturi ar akcentu uz Latvijas un reģiona ideju vēsturi, sociālo un politikas filozofiju ar uzsvaru uz ētisko principu sistēmām un praktiskās ētikas risinājumiem, kas izriet no ētikas fundamentālajiem principiem, uz 20. gadsimta kontinentālās filozofijas, analītiskās filozofijas un jauno apziņas un ķermeņa attiecību pētniecības saskares punktiem, kā arī uz plašu integratīvu biofilozofijas tēmu iesaisti, kurā iekļaujas aktuālie pētījumi filozofiskajā antropoloģijā, tehnikas filozofijā, bioētikā, biopolitikā un tiesību filozofijas elementos, kas izriet no fundamentālu nostādņu izmaiņām diskusijās par cilvēka dabu un novietojumu pasaulē.

Visos minētajos virzienos doktora studiju programmā iesaistītie mācībspēki ir pierādījuši sevi ar

publikācijām, dalību konferencēs, iekļaušanos starptautiska līmeņa nozares organizācijās un starptautisku konferenču un semināru rīkošanu Heidelbergā, Rīgā u.c. Jaunajā akreditācijas periodā šī virzība tikai pastiprināsies un tiks nostiprināti jauni pētnieciskie sakari, kuri iezīmējušies jau pēdējos gados (Potsdamas, Bordo, Boloņas, Atēnu, Luksemburgas, Kopenhāgenas, Bāzeles, Sēderternas, Tartu universitātes un to pētnieciskie institūti).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas, kā arī pētniecisko iemaņu veidošanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētas lekcijas, semināri kopā ar ārzemju universitāšu docētājiem un doktorantiem. Filozofijas nozarē viena no visplašāk izmantotajām studiju formām ir semināri un diskusijas. Studijās izmantotās studiju formas ir daudzveidīgas, tās ietver gan tekstu kopīgu apspriešanu, darbu grupās (orientētu uz kopīgu pētniecisku projektu izstrādi un īstenošanu), tai skaitā *MS Teams* platformas piedāvātās grupu darba iespējas attālinātā formā, prezentācijas, tai skaitā patstāvīgi pirms nodarbībām individuāli un grupās sagatavotas prezentācijas, debates un uzstāšanās. Studiju īstenošanas metožu būtisks elements ir studiju internacionalizācija un ārzemju docētāju vieslekciju un konsultāciju iesaiste studiju procesā. Arī lekciju laikā studenti tiek iesaistīti problēmu apspriešanā, visā programmā tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskutēšanas un argumentācijas prasmes, kas pirmām kārtām vērstas uz doktorantu sagatavošanu pētnieciskam darbam.

Studiju kursu apguves laikā un starppārbaudījumos un gala pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Visosursos ir vismaz viens starppārbaudījums, kuru studenti kārtos semestra laikā. Liela nozīme studiju procesā ir publicēšanai paredzētu tekstu rakstīšanā un promocijas darba izstrādē. Studējošo darbība un sasniegumi tiek vērtēti visa studiju procesa garumā, it īpaši semināru laikā. Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Programmu direktors iepazīstas ar kursu vērtējumiem aptaujās un, ja ir nepieciešams, veic pārrunas ar pasniedzējiem. Kursa noslēguma eksāmens veido ne vairāk kā 50% no kursa kopējā vērtējuma.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu sistēmā, kas tiek realizēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 'Noteikumi par valsts akadēmiskās valsts izglītības standartu' (13.09.2014), ievērojot vērtēšanas pamatprincipus, kā arī Latvijas Universitātes (turpmāk – LU) Senāta lēmumu Nr. 211 (29.06.2015), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai lietderīga ir e-studiju vide, kas ieguva ļoti svarīgu lomu pandēmijas apstākļos. Mācībspēki arī aktīvi komunicē ar studējošajiem ar e-pasta un e-studiju vides starpniecību. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (*MOODLE*).

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi veicinot docētāju un studentu dialogu par studiju saturu,

organizācijas formām un metodēm. Filozofijas doktora studiju programmas saturs jaunajam akreditācijas periodam tapis sadarbībā un diskusijās ar studējošajiem un nozares pārstāvjiem, kā arī ārzemju kolēģiem. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai un studentu apelāciju izskatīšanai.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte, organizējot seminārus ārvalstu universitātēs un pieaicinot viesprofesorus, kuru lekcijas sniedz ieskatu Eiropas un pasaules akadēmiskās vides praksē un tādējādi veicina augstākās izglītības telpas izlīdzināšanos un LU doktorantu iesaistīšanu starptautiskas pētniecības apritē.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Nav attiecināms.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

Filozofijas doktora studiju programma attīstās, sekojot valsts un LU izstrādātajiem likumiem par doktorantūru, doktorantūras skolu un starpdisciplināru pētījumu politikai, kā arī tiecoties inovatīvi apvienot LR un ārvalstu universitāšu doktorantūru pieredzi. Filozofijas doktorantūras darbu un lēmumus studiju programmas sakarībā pārrauga Filozofijas doktorantūras padome, kuras sastāvā ir LU VFF, LU FSI, RSU docētāji un pētnieki.

Saskaņā ar doktora studiju normatīviem studiju noslēgumam (sekmīgi pabeigtai doktora studiju programmai) seko promocija. Filozofijas un ētikas nodaļā ir izveidota promocijas padome Filozofijā, ētikā un reliģijā, kurā ietilpst dažādu Latvijas augstskolu mācībspēki (EKA, DU, LU, RSU) un pētniecisko institūciju pētnieki (FSI). Promocijas padomē ir LZP eksperti ar atzītām starptautiskām publikācijām, kas indeksētas SCOPUS / WoS datu bāzēs un ar ilgu darba pieredzi kvalifikācijas darbu izvērtēšanā.

LU Akadēmiskais departaments nodrošina Filozofijas, ētikas un reliģijas promocijas padomi ar nepieciešamo dokumentāciju un seko promocijas procesa norisei. Filozofijas un ētikas nodaļas vadība un LU Akadēmiskais departaments seko arī tam, lai promocijas padome būtu rīcībspējīga (LZP ekspertu tiesību atjaunošana) un operatīvi izvērtētu darbus, kas tai tiek iesniegti. Filozofijas doktora studiju programmas noslēgumā Filozofijas doktora studiju programmas padomei iesniegtie promocijas darbu manuskripti visā iepriekšējā akreditācijas periodā kopš 2013. gada, kas pēc tam tikuši iesniegti kā izstrādāti promocijas darbi Filozofijas, ētikas un reliģijas promocijas padomē, tikuši aizstāvēti un to autoriem piešķirts doktora grāds filozofijā, ētikā un reliģijā.

Promocijas procedūrā ietilpst dokumentācijas sagatavošana, promocijas darba autora ziņojums par savu darbu atklātā Promocijas padomes sēdē, trīs LZP ekspertu-recenzentu (viens no tiem ir Promocijas padomes loceklis, divi – nav Padomes locekļi) atsauksmes un promocijas darba autora atbildes uz tām, jautājumi par darbu no Promocijas padomes un klātesošo puses, aizklāts Promocijas padomes locekļu balsojums par grāda piešķiršanu, balsu skaitīšanas komisijas ievēlēšana un komisijas priekšsēdētāja ziņojums par balsu skaitīšanas rezultātiem, kuros balstīts Promocijas padomes lēmums par doktora grāda filozofijā, ētikā un reliģijā piešķiršanu grāda pretendentam.

Ņemot vērā valsts augstākās izglītības politiku un LU intereses viens no galvenajiem uzdevumiem jaunajā akreditācijas periodā ir stabilizēt aizstāvēto promocijas darbu un piešķirto doktora grādu pozitīvu dinamiku. Pēdējo gadu pieredze rāda, ka tas ir panākams, rūpīgi sekojot topošo doktoru akadēmiskajai iz-augsmei un iesaistei pētnieciskos projektos, kas sniedz institucionālas piederības un vidēja termiņa stabilitāti pārejā no doktora studijām pie darba pētniecībā. Filozofijas doktorantūru beigušo un grādu ieguvušo centieni piedalīties postdoktorantūras projektos ir vainagojušies panākumiem (projekti par bioētiku un terorisma hermeneitiskajiem aspektiem). Arī pēdējo gadu doktorantu iesaiste LZP projektos rāda, ka tā sekmē stabilitāti un dod motivāciju pabeigt promocijas darbus un tos sekmīgi aizstāvēt.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Filozofijas doktora studiju programmā studējošo noslēguma darbu tēmas ir atbilstīgas analoģu programmu tēmām Eiropas un pasaules universitātēs: 2013.-2021. gada periodā aizstāvēti promocijas darbi par fundamentālu nozares jautājumu izpēti – epistemoloģiskām, ontoloģiskām, valodas filozofijas tēmām, kā arī praktiskās filozofijas (ētikas un sociālās filozofijas) tēmām. Janā studiju programmas akreditācijas perioda uzdevums ir koncentrēt promocijas darbu tēmu izvēli ap Filozofijas un ētikas nodaļas pētniecības virzieniem un panākt tēmu iekļaušanu pētnieciskos projektos. 2022. gadā aizstāvēt paredzētie doktora darbi (L. Vitgenšteina zinātnes filozofija, S. Kirkegora epistemoloģija un sociālā filozofija, mūsdienu estētikas kritiskie jautājumi) liecina par Eiropas modernās klasikas klātbūtni doktorandu izvēlētajās tēmās, kuras starptautiskā mērogā aktualizē līdz šim mazāk pētītus modernās filozofijas aspektus. 2021. gada iestājpārbaudījumus izturēja un studiju programmā tika uzņemti studenti, kas izstrādās sociālās (izglītības) filozofijas un literatūrfilozofijas tēmas. Joprojām saglabājas tendence izvēlēties tēmas, kas risinātas t. s. kontinentālās filozofijas ietvarā, tomēr īpaši pēdējos gados šī tendence vairs nav tik izteikta un skaidri parādās studentu atvērtība analītiskajai filozofijai, filozofijai ārpus Eiropas un interdisciplināri vērsei filozofijai. It īpaši pēdējo gadu griezumā parādās interdisciplināri vērsti promocijas darbu pieteikumi un studiju programmas uzdevums ir šo tendenci pastiprināt, īpaši pievēršot uzmanību tādu tēmu izstrādei, kuras satuvina reģiona universitātes (Latvija, Igaunija, Zviedrija, Somija). Iestrādes šajā virzienā jau ir, jau kopš 2013./2014. gada nodaļas docētājiem un studentiem piedaloties Heidelbergas Zinātņu akadēmijas rīkotās jauno akadēmiķu konferencēs, kopš 2015./2016. gada piedaloties Tartu universitātes rīkotās konferencēs, kopš 2018./2019. gada piedaloties Potsdamas, Tartu, Bordo universitāšu un LU kopīgajās vasaras skolās maģistra un doktora līmeņa studentiem un kopš 2020./2021. gada piedaloties astoņu universitāšu (LU, Bordo, Potsdama, Kopenhāgena, Krakova, Atēnas, Boloņa, Berlīne) vasaras skolās, kā arī kopš 2013./2014. gada perioda – doktorandu starptautiskos semināros Dublinā, Romā, Tībingenē, Barselonā u.c.). Visos šajos pasākumos studentiem ir iespēja iepazīties ar kolēģu promocijas darbu tēmām un

metodēm, struktūru un pētnieciskiem virzieniem. Šādus pasākumus ir plānots turpināt un intensificēt FORTHEM universitāšu tīkla ietvaros. Tādējādi promocijas darbu tēmu izvēle notiek ņemot vērā gan LU FĒN tradīcijas, gan jaunākās tendences Eiropas un pasaules akadēmiskajā telpā, gan paša studenta iepriekšējo studiju intereses, konsultējoties ar potenciālajiem darba vadītājiem un kolēģiem Latvijas un ārvalstu universitāšu vidē. Tēmas izvēle jaunajā akreditācijas periodā tiks aizvien mērķtiecīgāk saskaņota ar izvirzītajiem un nostiprinātajiem pētniecības virzieniem Filozofijas un ētikas nodaļā.

Noslēguma darbi (promocijas darbi) tiek vērtēti saskaņā ar valsts un LU noteikumiem par doktora grāda piešķiršanu: promocijas darbi tiek iesniegti nozares Promocijas padomei, kuras sastāvu veido LZP eksperti nozarē no dažādām augstskolām. Promocijas padome nozīmē 3 darba recenzentus, kuri kopā ar Promocijas padomi piedalās padomes atklātajā sēdē, ziņo par darbu un piedalās aizklātā balsošanā par grāda piešķiršanu.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Doktora studiju programmas "Filozofija" īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā un kas papildināts ar dažādu augstāko izglītību un pētniecību atbalstošu institūciju resursiem. Detalizēts resursu izklāsts ir atspoguļots studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos. Studiju programmas studentiem pieejamie resursi pilnībā vai savu iespēju kvalitatīvos segmentos ir orientēti uz augstāko izglītību un pētniecību, tādējādi tie atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai. Labas prakses piemērs ir LU Akadēmiskās bibliotēkas Starpnozaru pētniecības centrs, kas dibināts ar mērķi attīstīt starpnozaru pētījumus un metodoloģiju, veikt inovatīvus kultūrvēsturiskus pētījumus, bibliotēkas krājuma pētniecību integrēt aktuālos starpdisciplināros projektos un veidot sinerģiju starp atšķirīgām zinātņu nozarēm. Bibliotēkas pētnieciskais darbs rezultējas vietēja un starptautiska mēroga zinātniskās publikācijās, semināros konferencēs, diskusijās, referātos, izstādēs, projektos u.c. akadēmiskās un zinātniskās norisēs, kurās piedalās studiju programmas studenti un akadēmiskais personāls. Tāpat labas prakses piemērs ir studiju programmas studentu sadarbība ar ārvalstu universitātēm, kas kļuvusi iespējama pateicoties LU iesaistei FORTHEM universitāšu tīklā.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Filozofijas doktora studiju programmu īsteno VFF Filozofijas un ētikas nodaļa sadarbībā ar VFF

Vēstures un arheoloģijas nodaļu studiju virziena “Vēsture un filozofija” ietvaros. Doktora studiju programmā iesaistīti profesori, asociētais profesors, docents, pētnieks, kā arī saskaņā ar studiju kursu saturu – tie ārvalstu universitāšu profesori un citi mācībspēki, kopā ar kuriem doktora studiju trīs gados paredzēts rīkot seminārus un citus pasākumus. Tāpat jaunajā akreditācijas periodā paredzēts izmantot SAM, DAAD u. c. projektu iespējas, kurās iekļauta ārvalstu mācībspēku piesaiste. Tāpat jaunajā akreditācijas periodā paredzēts intensificēt 8 universitāšu sadarbību (kopīgi projekti un kopīgas studiju programmas izstrāde), kuras rezultātā ievērojami palielināsies ārvalstu mācībspēku iesaiste doktora studiju programmā. Turklāt paredzēts izmantot arī tās iespējas, kuras sniedz LU iesaiste FORTHUM universitāšu tīklā, kura viens aktivitāšu segments ir tīkla universitāšu mācībspēku apmaiņa studiju darbā.

Doktora studiju īstenošanā ir iesaistīti Filozofijas un ētikas nodaļas un Vēstures un arheoloģijas nodaļu profesori, kuru publikācijas ir publicētas Latvijas un ārvalstu recenzējamās izdevumos un kuru monogrāfijas ieņem būtiski vietu Latvijas humanitāro zinātņu publikāciju klāstā. Studiju programmas profesori ir dažādu starptautisku un Latvijas mēroga zinātnisku biedrību biedri, LZA locekļi, pētniecisku projektu vadītāji vai galvenie izpildītāji.

Programmas administrēšanu nodrošina LU, tās Studiju departaments un LU VFF fakultātes metodiķi, lai nodrošinātu studentiem nepieciešamos pakalpojumus (studentu reģistrācija studijām un studiju kursiem, palīdzība studentiem formalitāšu kārtīšanā ar citām struktūrvienībām). Esošais un plānotais jaunuzņemto studentu skaits ļauj nodrošināt studentu apkalpošanu, nepiesaistot papildu sekretārus/metodiķus. Palīdzību darbā profesoriem var nodrošināt VFF zinātniskie asistenti. Īstenojot starpdisciplināritātes principus studiju procesā studenti piedalās semināros, kas tiek rīkoti kopā ārvalstu universitāšu kolēģiem.

Detalizēts izklāsts par studiju un zinātnes procesa materiālo un informatīvo nodrošinājumu atrodams studiju virziena “Vēsture un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļā.

Informācija par zinātnes bāzes finansējumu LU pieejama

<https://www.izm.gov.lv/lv/2021-gada-zinatnes-bazes-finansejums>.

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Doktora studiju programmas “Filozofija” īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena “Vēsture un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3. punktos.

Programmas ieņēmumi

Doktora studiju programma “Filozofija” tiek nodrošināta ar ieņēmumiem no studējošo studiju maksām un valsts budžeta finansējuma studijām (dotācija). LU VFF studiju finansiālā bāze ir pietiekama un tiek regulāri uzraudzīta, tai skaitā regulāri tiek pārskatītas studiju programmu izmaksas un studiju maksas. Detalizētu kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un

arheoloģija” studējošo statistiku sadalījumā pa finansējuma avotiem sk. pielikumā.

Doktora studiju programmas “Filozofija” īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2022./2023. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām. Piemērojot izglītības līmeņa koeficientu 3, valsts budžeta dotācija programmai ir 4890 EUR uz vienu studējošo gadā;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā “Finanšu nodrošinājums” minētos faktoros, kas /2023. akadēmiskajam gadam noteikta:
- Pilna laika klātienes studijām 2134 EUR gadā;
- Ārvalstu studējošajiem pilna laika klātienes studijām studiju maksa 4268 EUR;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms tūkstoši 45 522 EUR, gadā, atšifrējums redzams tabulā.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	8	4890	39 120
PLK (maksa)	3	2134	6 402
NLK			
Ārvalstu studenti			
Kopā			45 522

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā “Finanšu nodrošinājums SV” aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas **pilna laika klātienei**

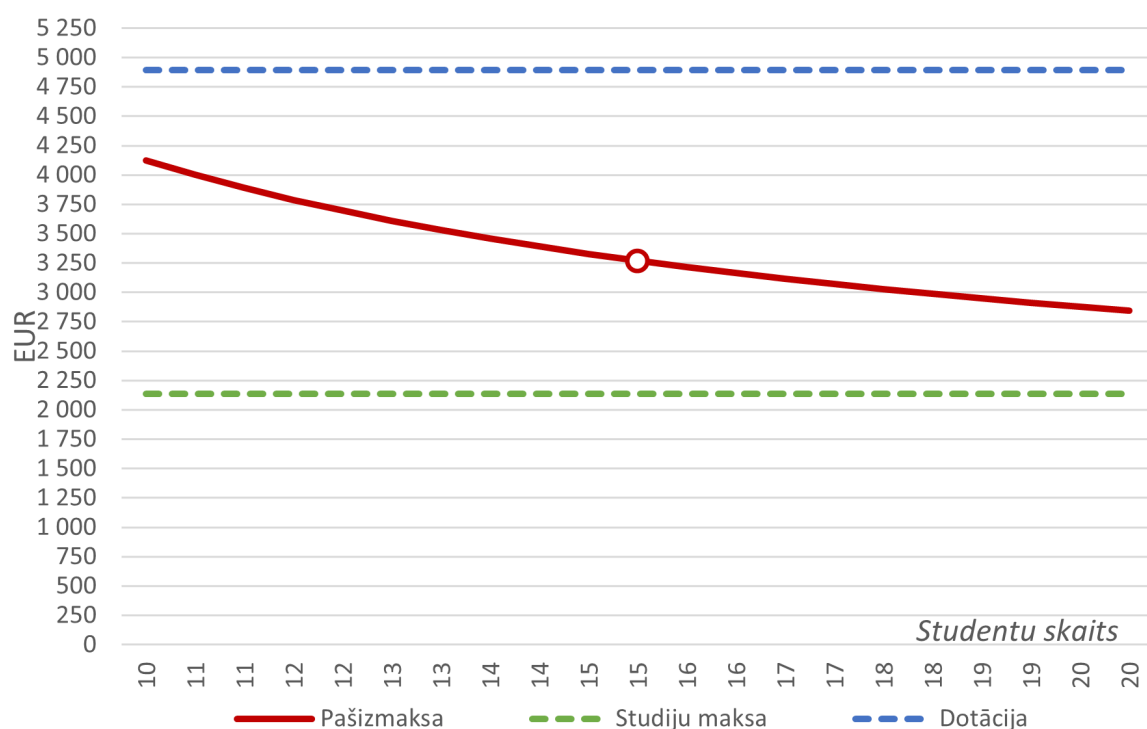
Aprēķiniem doktora studiju programmas “Filozofija” īstenošanai izmanto pēc akreditācijas plānoto studentu skaitu – 8 budžeta grupā studējošos un 3 studējošos par personīgo finansējumu, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienes aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 3888 EUR gadā, un programmas kopējās izmaksas 42768 EUR gadā. Detalizētāks procentuālais izmaksu sadalījums attēlots tabulā.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	45 %

Vispārējais personāls	9 %
Citas izmaksas	13%
Infrastruktūras izdevumi	6%
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

Attēlā redzama studiju programmas pašizmaksa atkarībā no studentu skaita un salīdzinājums ar piedāvāto studiju maksu un valsts budžeta dotāciju.

6f. attēls. Doktora studiju programmas “Filozofija” pašizmaksa no studentu skaita

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vairāk kā 20 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad programmas ieņēmumi ļauj pilnībā nodrošināt kvalitatīva studiju procesa norisi un programmas attīstību.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studentu skaita, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	8	4890	39 120	31 104
PLK (maksa)	3	2134	6 402	11 664
NLK				
Ārvalstu studenti				
Kopā			45 522	42 768

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību.

Papildus programmas attīstību var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no mūžizglītības, piemēram, no fakultātes rīkotajiem pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursiem u.c. pakalpojumiem, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem. Finansiālu atbalstu doktora studiju programmas "Filozofija" attīstībai fakultāte saņem arī no doktorantūras attīstības projektiem. Rēķinoties ar ciešu sadarbību starp LU Filozofijas un ētikas nodaļu un LU Filozofijas un socioloģijas institūtu, iespējams koordinēt doktora studiju programmas vajadzības ar FSI zinātnisko bāzi un FSI pētniecības resursiem, iesaistot kopīgos pētījumos doktora studiju programmas studentus, kā arī veidojot LZP projektu pieteikumus, kuros svarīga loma ir tieši jauno pētnieku – doktorantūras studentu darbam.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Šobrīd, 2022./2023. akadēmiskajā gadā, filozofijas doktora studiju programmas realizācijā ir iesaistīti četri profesori (divi no filozofijas nozares, divi – no vēstures zinātnes nozares), 1 asociētais profesors, 1 docents, 1 pētnieks. Tādējādi studiju programmas realizācijā piedalās 5 profesori (4 prof. + 1 asoc. prof.). Visiem studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir doktora grāds, kas apliecina, ka atbilstoši valsts likumdošanai un LU prasībām, kā arī akadēmiskās doktora programmas specifikai ir izraudzīti mācībspēki ar atbilstošu kvalifikāciju. . Atbilstoši prasībām pret augstākās izglītības studiju programmām 3 mācībspēkiem ir LZP ekspertu tiesības.

Mācībspēku pēdējo sešu gadu publikācijas ietver zinātniskas monogrāfijas, filozofijas klasisku un

fundamentālu tekstu izdevumus, zinātniskus rakstus recenzētos izdevumos. Mācībspēki piedalās starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos. Mācībspēku skaits un to kvalifikācija apliecina, ka studiju programmas realizācijai ir normatīvajos aktos noteiktais mācībspēku skaits ar atbilstošu kvalifikāciju doktora programmas realizācijai. 3 prof. ir LZA locekļi, 1 prof. – LZP Konsultatīvās padomes loc. Mācībspēki ir vairāku starptautisku zinātnisku biedrību biedri, viens no tiem – starpt. zinātniskas biedrības (Martin-Heidegger-Gesellschaft Messkirch) zinātniskās valdes loceklis un starptautiskās zinātniskas biedrības goda biedrs. Mācībspēki ir bijuši gan *Erasmus+* programmu viesprofesori ārvalstu universitātēs, gan uzaicināti par viesprofesoriem arī ārpus *Erasmus+* ietvariem, kā arī ieguvuši LZA, LU un ārzemju zinātnisku un valstisku institūciju apbalvojumus. Studiju programmā iesaistīto profesoru pētnieciskās intereses, publikācijas un starpt. atzīti panākumi saistīti ar filozofijas vēsturi, filozofisko antropoloģiju (Prof. Bičevskis), Eiropas un Latvijas vēsturi (Prof. Jēkabsons), ideju vēsturi (Prof. Straube), ētiku, psihoanalīzes un kultūras filozofijas aktuālajiem pētījumiem (Prof. Šuvajevs). Studiju programmas profesori ir publicējuši vairākus simtus zinātnisku, populārzinātnisku publikāciju. Šie mācībspēku kvalifikācijas rādītāji un viņu pārstāvēto pētniecisko virzienu tīklojums garantē studiju programmas īstenošanu atbilstoši visām tās prasībām.

.

ES projekta SAM 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa projekta Akadēmiskā personālā atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē ietvaros mācībspēkiem ir iespēja paaugstināt savu kvalifikāciju apmeklējot kursus Akadēmiskā personālā kompetenču attīstība līderības jomā, Digitālā medijpratība, Akadēmiskā personāla profesionālās angļu valodas prasmju pilnveide darbam studiju vidē, Zinātniskās darbības un publicēšanas prasmes, Akadēmiskā personālā digitālo prasmju attīstība, Komercializācijas mācības, Publiskā runa, runas māksla un prezentēšanas pamati sadarbībai ar industriju un auditoriju. LU Biznesa vadības un ekonomikas fakultātes mācību centrs piedāvā kvalifikācijas paaugstināšanu kursus Pilnveidošanas programma jaunā laikmeta vadītājiem”, “Darbinieku datorprasmju attīstīšana produktivitātes celšanai un Projektu vadīšanas metodes.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Kopš 2013./2014. gada perioda, kad studiju programmas realizācijā bija iesaistīti 4 filozofijas profesori, situācija mainījies gan VFF struktūras, gan pētniecisko nostādņu izmaiņu, gan stratēģisko sadarbības modeļu transformāciju ietekmē: 2022./2023. gada periodā programmā strādā 4 profesori (2+2), 1 asociētais profesors, 1 docents (iesaistīts prof. vadītā kursā), 1 pētnieks (iesaistīts prof. vadītā kursā). Filozofijas nozares kursus virziena “Vēsture un filozofija” ietvaros papildinās interdisciplināri vērsti vēsturnieku kursi, kuru medijā saskaras filozofijas jautājumi un kultūras mantojuma problēmas, filozofijas un ideju vēstures temati, kultūras un ētikas teoriju jautājumi, kā arī vēstures kā zinātnes teorētiskie jautājumi un zinātnes filozofijas tēmas.

Doktora studiju programmā “Filozofija” iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas laika periodā no 2013./2014. akad. gada līdz 2022./2023. akad. gadam

2013./2014. akad. gads

2022./2023. akad. gads

	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita
Kopā, t.sk.:			4		7		7	
Profesors	4		4	100%	4		4	57,1 %
Asoc. Profesors				0%	1		1	14,3 %
Docents				0%	1		1	14,3 %
Lektors				0%			0	
Zinātniskais personāls					1		1	14,3 %

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

Programmā iesaistīto mācībspēku zinātniskās publikācijas

Programmas VFF mācību spēki pārskata periodā sagatavojuši apmēram 10 individuālu un kolektīvu zinātnisku monogrāfiju un 150 zinātnisku rakstu recenzējamās žurnālos un rakstu krājumos, no tiem apmēram 17 raksti SCOPUS/WoS un 4 ERIH datu bāzēs.

Akadēmiskā personāla nozīmīgāko publikāciju saraksts ir pievienots 21. pielikumā un pilns publikāciju saraksts pielikumā.

Mācībspēki LZP ekspertu datubāzē

Raivis Bičevskis (Humanitārās un mākslas zinātnes – Filozofija, ētika un reliģija; pašreizējo eksperta

tiesību beigu termiņš – 06.01.2024)

Ēriks Jēkabsons (Humanitārās un mākslas zinātnes – Vēsture un arheoloģija; pašreizējo eksperta tiesību beigu termiņš – 17.06.2023)

Anne Sauka (Humanitārās un mākslas zinātnes – Filozofija, ētika un reliģija ; pašreizējo eksperta tiesību beigu termiņš – 01.09.2024)

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

Filozofijas doktora studiju programmas akadēmiskais personāls ir iesaistīts pētniecības projektos. Pateicoties programmas mācībspēkiem VFF tikuši realizēti un tiek realizēti Valsts Pētījumu programmas un Latvijas Zinātnes padomes projekti, kuros tie bijuši un ir vai nu projekta vadītāji, vai nu vadošie izpildītāji. Pētnieciskie projekti ir ciešā saiknē arī ar *Erasmus+* projektiem, kuru aktivitātes tiek saskaņotas ar pētniecisko projektu aktivitātēm. Šādas ciešas saiknes piemērs ir LZP projekts “Institutum Herderianum Rigense” (vad. prof. R. Bičevskis), kura rezultāti tiek aplicēti *Erasmus+* 8 universitāšu kopīgā projekta “Kultūras mantojuma nākotne modernā Eiropā” (Latvijas grupas vad. prof. R. Bičevskis) aktivitātēs. *Erasmus+* projekti (tādi kā 4 universitāšu projekts “Apgaismības mediju prakses”, Latvijas grupas vad. asoc. prof. A. Levāns) saskaņoti arī ar Filozofijas un ētikas nodaļas pētniecisko nostādņu virzieniem, realizējamiem Latvijas un Eiropas mēroga projektiem (Heidelbergas Zinātņu akadēmijas finansēts projekts “Vācijas-Baltijas kultūras sakari 16.-19. gadsimtā”, vad. grupā prof. R. Bičevskis, asoc. prof. A. Levāns). Studiju programmas akadēmiskais personāls piedalās arī LZP projekta “Latvijas dabas diskursi” realizācijā (prof. Dr. R. Bičevskis). Prof. Dr. Ēriks Jēkabsons, prof. Dr. Gvido Straube ir bijuši un ir iesaistīti vēstures nozares pētnieciskajos projektos, turklāt prof. Dr. Gvido Straube kā institūta direktors vada pētniecisku institūciju – Latvijas Vēstures institūtu, kura tiek realizēti dažādi pētnieciski projekti. Studiju procesā iesaistītā Dr. Anne Sauka īsteno postdoktorantūras projektu, kā arī jaunajā akreditācijas periodā gatavojas aktīvi iesaistīties pētniecisko projektu konkursu apzināšanā un pieteikumu tiem veidošanā.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas mācībspēku sadarbība aplūkojama gan studiju virziena “Vēsture un filozofija”, gan filozofijas studiju programmu, gan saiknes ar LU FSI, gan LU īstenoto SAM projektu ietvarā. Jaunajā akreditācijas periodā filozofijas doktora studiju programmā akcents likts uz sadarbību starp filozofijas un vēstures nozaru pētniekiem un mācībspēkiem; šīs sadarbības drošs pamats ir ilgas akadēmiskas tradīcijas, kas vieno VFF nodaļas gan institucionālā, gan koleģiālā aspektā. Institucionālo un akadēmisko jautājumu risinājumos būtiska loma ir studiju virziena “Vēsture un

filozofija” padomei un VFF domei. Cieša sadarbība ir starp filozofijas studiju programmu mācībspēkiem. 2021. gada periodā programmas mācībspēkiem pievienojās prof. Dr. J. T. Ozoliņš (Melburna, Austrālija), ar kuru izveidojusies ļoti laba sadarbība. Vairāku studijas programmas kursu docēšanā viena kursa ietvaros iesaistīti vairāki mācībspēki no vēstures un filozofijas nozares, kas nodrošina ne tikai interdisciplināras pētniecības un studiju procesa saikni, bet arī veicina mācībspēku sadarbību virziena ietvaros. Turklāt mācībspēku savstarpējā sadarbība un sadarbība ar doktorantūras studentiem tiek veicināta kopīgi izstrādājot pieteikumus un īstenojot projektus LZP un VPP projektu konkursos.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība doktora studiju programmā “Filozofija” ir 4,7.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	DSP Filozofija_diploms.docx	DSP Philosophy diploma.docx
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	AIP atzinums par DSP Filozofija.edoc	CHE decision on DSP Philosophy.pdf
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	DSP Filozofija_Studējošo statistika_2013_2021.xlsx	DSP Philosophy_Student statistics_2013_2021.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	DSP Filozofija programmas kartējums_red.pdf	Mapping of the study programme DSP Philosophy.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	DSP Filozofija studiju plāns_VFvirziens.pdf	DSP Philosophy study plan_HPfield.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	DSP Filozofija kursu apraksti.pdf	DSP Philosophy course descriptions.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnju nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu	Apliecinājums par DSP Filozofija akadēmiskā personāla sastāvu.pdf	Declaration on DSP Philosophy academic staff composition.pdf
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	DSP Filozofija atbilstība Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajam punktam.pdf	DSP Philosophy compliance with the 3rd clause of the 1st paragraph of Section 55 of the Law on Higher Education Institutions.pdf

Filozofija (43229)

Studiju virziens	<i>Vēsture un filozofija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Filozofija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	43229
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Artis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Svece</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>artis.svece@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr. phil.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+371 26114741</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt filozofijas zinātnē nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 6. līmenim, tādējādi sagatavojot darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, kas orientējas filozofijas un to apakšnozaru – ētikas, estētikas, sociālās filozofijas u.c. – pamatnostādņēs, ir patstāvīgi un kritiski domājoši, spēj veikt kultūras un sociāla rakstura problēmu identifikāciju, izpēti un analīzi.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Nodrošināt studējošajiem zināšanu un kompetenču apguvi, kas nepieciešama, lai orientētos filozofijas jēdzienos, teorētiskajās problēmās un metodēs un lai patstāvīgi tās pielietotu filozofijas nozares pētniecisko problēmu izvirzīšanā un analīzē;</i> <i>2. Nodrošināt zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas, lai patstāvīgi pielietotu filozofijas metodes un analītiskos rīkus starpdisciplinārā kontekstā, tekstu un informācijas kritiskā analīzē un izvērtēšanā, radošajā darbībā;</i> <i>3. Veicināt studējošo radošo un sociālo darbību, atvērtību inovācijām un pārmaiņām, interesi par mūžizglītību, akadēmiskajā godīgumā balstītu attieksmi pret studiju un pētniecisko darbu.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas: 1. saprot filozofijas kā zinātņu nozares specifiku un pārzina tās problemātiku un problemātikas vēsturisko attīstību, saprot nozīmīgākās teorētiskās nostādnes un jēdzienus; 2. pārzina filozofijas galvenās apakšnozares un to specifiku, kā arī to saistību ar citām pētniecības, kultūras un sabiedrības jomām; 3. izprot pētnieciskā darba būtību, saprot argumentācijas, tekstu analīzes un interpretācijas, kā arī pierādījumu veidošanas principus. Prasmes: 4. patstāvīgi analizē, interpretē un kritiski izvērtē dažādas sarežģītības pakāpes tekstus; 5. pielieto teorētiskās un metodoloģiskās zināšanas pētniecisko un sabiedriski nozīmīgu problēmu formulēšanā un risināšanā; 6. patstāvīgi plāno un organizē savu individuālo un komandas studiju darbu, izmanto digitālos rīkus, prezentē studiju un pētniecības darbā iegūtos rezultātus un pamato tos dažāda tipa auditorijām. Kompetence: 7. saskata saistību un izmanto akadēmiskās prasmes un zināšanas sabiedriski nozīmīgu problēmu risināšanā globāli un Latvijā; 8. pētnieciskajā darbā rīkojas atbildīgi, parāda izpratni par akadēmisko un profesionālo ētiku; 9. patstāvīgi mēcās, atrod un pielieto informāciju, metodoloģiskos un tehnoloģiskos rīkus, lai risinātu pētnieciskas problēmas.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Humanitāro zinātņu bakalaura grāds filozofijā un ētikā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Ir precizēts programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti atbilstoši 2017. gadā apstiprinātajiem Ministru Kabineta noteikumiem Nr.322 (13.06.2017.) "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", virziena un programmu SVID izvērtējumam, izvirzītajiem vēstures un filozofijas virziena mērķiem un mūsdienīgu izglītības prasībām, vienlaikus saglabājot pēctecību ar attiecīgajiem parametriem iepriekšējā akreditācijā. Lielāks uzsvars ir likts uz pētniecības saistību ar studijām. Arī rezultātu raksturojumā norādītas studiju rezultātā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence.

Studentu trūkums un grādu ieguvušo studentu nelielais skaits ir iemesls, kāpēc programma vairs netiek piedāvāt neklātienē formā. Paplašinātas arī priekšrocības studējošo uzņemšanā, ietverot Valsts olimpiādes filozofijā un starptautiskās filozofijas olimpiādes 1. - 3. pakāpes ieguvējus.

Programmas akreditācijas periodā ir notikusi programmas direktoru maiņa – doc. A. Priedītes-Kleinhofas vietā to vada doc. A. Svece.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Filozofija" ir iekļauta studiju virzienā "Vēsture un filozofija", kuru Latvijā īsteno Latvijas universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē un Daugavpils universitātes Humanitārajā fakultātē. Tā ir iekļauta minētajā studiju virzienā kopš tā izveidošanas un pilnībā atbilst virziena nosaukumam, būtībai un specifikai. Bakalaura studiju programma "Filozofija" atbilst izglītības tematiskajai jomai "Humanitārās zinātnes un māksla", un šī atbilstība tiek norādīta piešķiramā grāda nosaukumā: humanitāro zinātņu bakalaurs filozofijā un ētikā. Bakalaura studiju programma ir akadēmiska studiju programma, kam saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" piešķirtais kods 43229.

Gan studiju programmas nosaukums un piešķiramais grāds, gan programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti ir savstarpēji saistīti un atbilstoši studiju virzienam. Filozofijas studiju programmas visos trijos līmeņos tiek docētas vienīgi LU.

Studiju programmas uzņemšana notiek atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem un prasībām, kas paredz vidējās izglītības iegūšanu pirms studiju sākšanas bakalaura studiju programmā. Tāpat tiek paredzētas priekšrocības valsts filozofijas olimpiādes un nacionālā vidusskolēnu zinātniski

pētniecisko darbu konkursa laureātiem. Tādējādi uzņemšanas prasības ir pieskaņotas pamatstudiju programmas būtībai, ļaujot ieinteresētajiem vidusskolas absolventiem spert nākamo soli savas personības izaugsmē un zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidošanā.

Studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienē 6 semestrus jeb 3 gadus, un to laikā programmas saturs tiek apgūts 120 KP apjomā. Bakalaura studiju programma "Filozofija" atbilst izglītības tematiskajai jomai "Humanitārās zinātnes un māksla", un šī atbilstība tiek norādīta piešķiramā grāda nosaukumā: humanitāro zinātņu bakalaura filozofijā. Programma pieder izglītības programmu grupai "Filozofija un ētika", kam atbilst arī programmas saturs, kurā ir iekļauti kursi filozofijā un ētikā un studentiem ir iespēja izstrādāt atbilstošus noslēguma darbus. Studiju programma ir izstrādāta, ņemot vērā Eiropas augstākās izglītības telpas (Boloņas deklarācijas) pamatnostādnes, kas arī paredz pamatstudiju programmu ilgumu trīs gadu garumā un savstarpēji saskaņotu studiju programmas mērķu, uzdevumu un rezultātu izvirzīšanu. Studiju programmas apjoms, struktūra un saturs veidoti, lai studējošie pēc iespējas kvalitatīvāk sasniegtu studiju programmas apguves rezultātos definētās zināšanas, prasmi un kompetenci. Tādējādi studiju programmas apgūšanas ilgums nodrošina pilnvērtīgu un kvalitatīvu programmas mērķu un uzdevumu sasniegšanu.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Filozofija" ir vienīgā Latvijā un latviešu valodā īstenotā bakalaura līmeņa studiju programma, tā aktualizē filozofijas fundamentālās un laikmetīgās problēmas Latvijas sociālajā un kultūras kontekstā, kopā ar pārējo līmeņu (maģistra un doktora) studiju programmām un pētnieciskajām institūcijām nodrošina, ka filozofija pastāv arī latviešu valodā. Lai gan filozofijas problēmas ir universālas, filozofiskā doma ir cieši saistīta ar tās valodisko izteiksmi. Turklāt filozofija pastāv nepārtrauktā mijiedarbībā ar diskusijām citās zinātņu nozarēs un plašāk sabiedrībā ne tikai globālā, bet arī lokālā līmenī (Latvijā ir aktuālas, piemēram, diskusijas par zinātnieka ētiku un akadēmisko godīgumu, sadales taisnīgumu medicīnā, minoritāšu morālajām tiesībām, vārda brīvību, identitāti, kultūras mantojuma nozīmi modernā sabiedrībā, mākslinieka atbildību u.c.).

Programma studējošajiem dod laba līmeņa humanitāro izglītību, un saturiski tā arvien vairāk orientējas uz vispārīgu prasmju un kompetenču (loģika, kritiskā domāšana, tekstu un mediju satura interpretācija un analīze, retorika, diskusijas un uzstāšanās prasmes) apgūšanu. Nākamajā akreditācijas posmā studentiem paredzēts izvērst praktisko iemaņu attīstīšanas piedāvājumu, organizējot obligāto praksi, jauns ir arī pedagogijas kursa 4 KP jeb 6 ECTS apjomā.

Vienlaikus jau tagad programmas studenti iegūst prasmes un kompetences, kas dod iespēju strādāt ļoti daudzveidīgos amatos plašā nozaru spektrā. Viņi top par dažādu līmeņu speciālistiem valsts pārvaldes institūcijās, kultūras menedžmenta un pārvaldes jomā, izglītības sistēmā, bibliotēku un muzeju jomā, masu informācijas līdzekļos, sabiedrisko attiecību jomā, nevalstiskajās organizācijās, radošajās profesijās. Programmā apgūtais ļauj studentiem turpināt studijas gan filozofijas, gan citu nozaru maģistra studiju programmās, piemēram, komunikācijas, jurisprudences, politoloģijas vai vēstures nozarēs, tādējādi veidojot jaunus un unikālus zināšanu un prasmju kompleksus, kas viņiem palīdz atrast pašiem savas, konkrēti viņu mērķiem atbilstošas nišas darba tirgū, veidot starpnozaru sasaistes, kādas nākotnē būs arvien vairāk nepieciešamas.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

2012./2013. akad. gadā programmā kopā bija 62 PLK un 20 NLN studējošie, 2017./2018. akad. gadā – 68 tikai PLK studējošie, bet 2021./2022. akad. gadā bija 73 studējošie. Kopš 2015./2016. akad. gadā ir pārtraukta studentu izņemšana nepilna laika neklātienē studējošo intereses trūkuma dēļ. Lai gan bija gadi, kad bija iespējams piesaistīt salīdzināšu daudz studentu programmai, lielākajai daļai studentu bija grūtības apvienot studijas ar darba dzīvi, kā arī pabeigt studijas. Studējošo skaits bakalaura studiju programmas "Filozofija" klātienē programmā ir samērā stabils.

Programmas beidzēju skaits ir svārstīgs, 2013. gadā 14, 2016. gadā 6, 2018. gadā 16, 2021. gadā 6. Vērojama tendence, ka studējošie tomēr pēc pārtraukuma atsāk studijas un pabeidz programmu. Studējošo atbirums nepārprotami ir lielāks nekā būtu vēlams studiju programmas attīstībai. Ir veikti pasākumi, lai integrētu studentus studiju procesā. Kopš 2015. gada 1.kursa studentiem notiek ievadnedēļas pasākumi, kurus organizē VFF studentu pašpārvalde, pirmajos gados tā bija filozofijas studentu iniciatīva, šobrīd šis pasākums notiek gan filozofijas, gan vēstures studentiem. Nedēļas ietvaros 1. kursa studenti tiek ar vecāko kursu studentiem, pasniedzējiem, absolventiem, iepazīstas ar bibliotēkas darbu, viņiem ir pat bijušas ekskursijas pa Rīgas vietām, kas saistās ar filozofiju. Tāpat kopš 2016. / 2017. akad. gadā pirmā kursa studentiem ir kursa kurators – sākotnēji no pasniedzēju vidus, vēlāk no doktorandu un maģistrantu vidus, viņu uzdevums ir tikt ar studentiem, palīdzēt viņiem saprast LU un studiju darba principus, motivēt studēt. Visa VFF kopējā ievirze ir tāda, ka fakultātes administrācija un akadēmiskais personāls cenšas nākt pretim studentiem, ja ir kādas problēmas. Tomēr šīs darbības un attieksme nav uzlabojusi studentu skaita dinamiku. Studējošo atbirumam ir dažādi iemesli, tomēr, kad 1. kursa kuratori un administrācija ir centusies noskaidrot studentu motivāciju aiziešanai no studijām, nav uzrādījušies kādi skaidri un ietekmējami faktori. Programmas direktors regulāri aptaujā 1. kursa studentus studiju sākumā, un viena no tendencēm, kas izejas, ir, ka apmēram pusei studentu līdz studijām praktiski nav bijusi nopietna saskare ar filozofiju (nodarbības skolā, VFF rīkotās nodarbības skolēniem, filozofijas olimpiāde vai studentu zinātniski pētnieciskie darbi šajā jomā), atbilstoši lielai daļai 1. kursa studentu priekšstats par studiju specifiku ir ļoti neskaidrs, kas palielina vilšanās risku. Spriežot pēc studentu mutiskiem komentāriem, no 2019./2020. līdz 2022./2023. akad. gadam būtisks faktors, kas ietekmēja atbirumu, bija Covid-19 krīze.

Studiju programmā ir neliels iebraucošo ārvalstu studējošo skaits, jo praktiski nav iespējams viņiem piedāvāt pilnvērtīgus kursus angļu valodā, pasniedzējiem ar viņiem strādā individuāli, organizējot konsultācijas, uzdodot lasāmos tekstus, kuri pēc tam tiek apspriesti, un rakstiskus darbus, tomēr ne visiem studentiem šāda studiju forma tiek vilinoša. Savukārt studiju programmas studenti uz citām universitātēm dodas lielākoties *Erasmus+* ietvaros un samērā regulāri, šeit ierobežojošais faktors ir tas, ka nodaļai ir maz līgumu ar universitātēm, kurās studijas tiek piedāvātas angļu valodā un dzīvošanas izmaksas ir pietiekami zemas, lai tās segtu *Erasmus+* stipendijas.

Iebraucošie studenti

Iebraucošie studenti	Ārvalstu studentu skaits	No kuras valsts ierodas
Akadēmiskais gads		

2013./2014. ak. g.	1	Ķīna
2014./2015. ak. g.	2	Čehija (1), Vācija (1)
2015./2016. ak. g.	3	Čehija (1), Vācija (2)
2016./2017. ak. g.	3	Čehija (1), Ukraina (1), Dienvidkoreja (1)
2017./2018. ak. g.	0	-
2018./2019. ak. g.	0	-
2019./2020. ak. g.	1	Čehija
2020./2021. ak. g.	0	-
2021./2022. ak. g.	0	-
Kopā pārskata periodā	10	

Izbraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Izbraucošo studentu skaits	Uz kuru valsti dodas
2013./2014. ak. g.	5	Islande (2), Somija (1), Čehija (2)
2014./2015. ak. g.	2	Čehija
2015./2016. ak. g.	4	Islande (1), Čehija (1), Beļģija (2)
2016./2017. ak. g.	3	Vācija (1), Čehija (2)
2017./2018. ak. g.	6	Vācija (1), Čehija (1), Somija (2), Igaunija (2),
2018./2019. ak. g.	2	Polija (1), Čehija (1)
2019./2020. ak. g.	5	Beļģija (1), Horvātija (1), Čehija (2), Igaunija (1)
2020./2021. ak. g.	2	Horvātija (2)
2021./2022. ak. g.	0	-

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Nav attiecināms.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programmas struktūra, kursu piedāvājums un saturs ir izveidoti atbilstoši aktuālajām vēstures zinātnes un darba tirgus attīstības tendencēm, kā arī ievērojot LR Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumus Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", noteikumu Nr. 322, "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" 1.pielikumā ietverto Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 6. līmenim atbilstošo studiju rezultātu aprakstus un LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102).

Bakalaura studiju programmas "Filozofija" struktūru veido obligātās (jeb A) daļas kursi 72 kp apjomā, ieskaitot baklaura darba izstrādi un aizstāvēšanu 10 kp apjomā, ierobežotās izvēles (jeb B) daļas kursi 44 kp apjomā un brīvas izvēles (jeb C) daļās kursi 4 kp apjomā. Pie programmas struktūras jāmin arī tas, ka, salīdzinot ar iepriekšējo akreditācijas periodu, programmā ir būtiski palielināties 4 un 6 kredītpunktu apjoma kursu daudzums, tādējādi novēršot programmas fragmentāciju un izpildītu studentu prasības pēc mazāka kursu skaita, kas 2019. gadā tika iestrādātas LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā.

Programmas obligātās (jeb A) saturā ir veiktas būtiskas izmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējo akreditācijas periodu. Ir palielināta vispārējām prasmēm veltītā daļa, līdzās loģikai, kritiskajai domāšanai, klasiskajai retorikai un semiotikai, programmā ir iekļauta arī tekstu interpretācija, mūsdienu kritiskā retorika un vizuālā retorika. Prasmēm veltītie kursi ir tematiski sasaistīti un paredz palielināt pasniedzēju sadarbību, kas jau šobrīd tiek attīstīta. A daļā ir iekļauta arī prakse 2 kp apjomā. Lai gan pēdējos gados studentiem ir piedāvāti atsevišķi kursi, kuros studenti ir varējuši praktizēties kultūras portālā "Satori" un grāmatu izdevēja "Jāņa Roze apgāds" redakcijā, jaunais kurss un prakses nolikums paredz studējošo plašāku iesaisti praksē. Šie kursi ir veidoti, lai

studējošajiem būtu zināšanas, prasmes un kompetence, kas ir noderīga arī tad, ja viņi izvēlas turpināt darbu jomā, kas nav saistīta ar filozofijas akadēmiskajām studijām.

1. kursam 1. semestrī ir iekļauts 5 kp kurss "Filozofijas lielās idejas", kura uzdevums ir studentiem dot vispārēju priekšstatu par filozofiju un raksturot galvenās un interesantākās filozofijas problēmas. Tādā veidā tiek risināta situācija, ka līdzšinējā programmā nebija kursu, kas apelētu pie tām interesēm par filozofiju, kas bieži vien motivē studentus iestāties filozofijas programmā. Diskusijās par esošās programmas SVID, jaunās programmas mērķiem un saturu tika nolemts, ka jā saglabā filozofijas vēstures kursu kopums kā zināms programmas mugurkauls, studējošie četru semestru garumā apgūst Rietumu filozofijas vēsturi no antīkajiem laikiem līdz 20. gadsimtam. Lai gan kurss ir veidots hronoloģiski, tā saturs paredz iepazīstināt studentus arī ar filozofijas tematiku un tās attīstību Rietumu filozofijā. "Filozofijas lielo ideju" kurss, kopā ar filozofijas vēstures kursiem un vairākiem tematiskiem kursiem, kas ir iekļauti A daļā, dod bakalaura līmenim pietiekamu priekšstatu par Rietumu filozofiju un tās problēmām.

Ierobežotās izvēles (jeb B) daļas kursi nosacīti ir iedalāmi divās daļās. Vieni iepazīstina ar dažādām filozofijas apakšnozarēm (piemēram, "Estētika: no juteklības mācības pie mākslas filozofijas", "Valodas filozofija 20. gs. analītiskajā tradīcijā", "Sociālā un politiskā filozofija"), otra daļa ir fokusēta uz problēmu aplūkojumu (piemēram, "Patiesības, prāta un gribas koncepcijas viduslaiku filozofijā", "Sociālās filozofijas aktuālās problēmas", "Filozofiskā kultūras kritika"). Programmā ir iekļauts arī kurss pedagoģijā, kas studentiem dod tiesības strādāt skolā par filozofijas skolotājiem. Šādu kursu studenti ir ilgi prasījuši, un izmaiņas likumos šādu iespēju tagad ir devis. Tāpat B daļā studentiem tiek piedāvāta iespēja apgūt kursus, kas vienlaikus ir iekļauti bakalaura studiju programmā "Vēsture un arheoloģija", un LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums ļauj studentiem izvēlēties kursus līdz pat 20 kp no radniecīgām programmām atbilstoši viņu studiju un pētnieciskām interesēm. Programmā arī paredzēts turpināt 2016. / 2017. akad. gadā ieviesto principu, ka vismaz viens kurss semestrī tiek piedāvāts angļu valodā

Studiju programmas plānā brīvās izvēles (jeb C) daļas kursam paredzēts lielāks apjoms nekā iepriekš – 4 kredītpunkti.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Nav attiecināms.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcija. Filozofijas nozarē viena no visplašāk izmantotajām studiju formām ir semināri un diskusijas. Studijās izmantotās studiju formas ir daudzveidīgas, tās ietver gan tekstu kopīgu apspriešanu, darbu pa pāriem, grupās, tai skaitā *MS Teams* platformas piedāvātās grupu darba iespējas attālinātā formā, prezentācijas, tai skaitā patstāvīgi pirms nodarbībām individuāli un grupās sagatavotas prezentācijas, debates un uzstāšanās. Atsevišķosursos studenti ir ekskursiju veidā apmeklējuši organizācijas, kas ir būtiskas konkrētajam kursam, piemēram, reliģiskās organizācijas kursā “Ievads reliģijpētniecībā”. Arī lekciju laikā studenti bieži tiek iesaistīti problēmu apspriešanās, visā programmā tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskutēšanas un argumentācijas prasmes.

Studiju kursu apguves laikā un starppārbaudījumos un gala pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Visosursos ir vismaz viens starppārbaudījums, kuru studenti kārto semestra laikā. Liela nozīme studiju procesā ir referātu rakstīšanā. Studējošo darbība un sasniegumi tiek vērtēti visa studiju kursa garumā, it īpaši semināru laikā. Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Programmu direktors iepazīstas ar kursu vērtējumiem aptaujās un, ja ir nepieciešams, veic pārrunas ar pasniedzējiem. Kursa noslēguma eksāmens veido ne vairāk kā 50% no kursa kopējā vērtējuma.

2. kursa noslēgumā studējošajiem ir jāizstrādā un jāizstāv kursa darbs. Rudens semestrī studentiem tiek piedāvāts pasniedzēju saraksts ar tēmām, kādās viņi specializējas, un studentiem, sadarbojoties ar potenciālo kursa darba vadītāju, ir jā sagatavo kursa darba tēma un anotācija, kas tiek izskatīta Noslēguma pārbaudījumu komisijā. Pavasara sesijas laikā studenti aizstāv kursa darbus kursa “Ievads filozofijas studijās II” ietvaros. Kursa darba mērķis ir sagatavot studentus bakalaura darba izstrādāšanai. Programmas apguvi noslēdz bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana. Bakalaura darba tēma un anotācija ir jāapstiprina 3. kursa rudens semestrī, bakalaura darbam no pasniedzēju vidus tiek apstiprināts arī vadītājs, kurš studējošo konsultē visa mācību gada garumā.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu sistēmā, kas tiek realizēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 ‘Noteikumi par valsts akadēmiskās valsts izglītības standartu’ (13.09.2014), ievērojot vērtēšanas pamatprincipus, kā arī Latvijas Universitātes (turpmāk – LU) Senāta lēmumu Nr. 211 (29.06.2015), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai lietderīga ir e-studiju vide, kas ieguva ļoti svarīgo lomu pandēmijas apstākļos. Mācībspēki arī aktīvi komunicē ar studējošajiem ar e-pasta un e-studiju vides starpniecību. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (*MOODLE*), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē. Kopumā darbs e-studiju vidē kopš iepriekšējās akreditācijas ir dramatiski uzlabojies un turpina attīstīties.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi veicinot docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Arī bakalaura studiju programmas “Filozofija” saturs jaunajam akreditācijas periodam tapis sadarbībā un diskusijās ar studējošajiem un nozares pārstāvjiem. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai un

studentu apelāciju izskatīšanai.

Ievērojot studentcentrētras izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte. Studiju plāns citās universitātēs tiek apstiprināts studiju sākumā, studentiem nav nepieciešams *Erasmus+* apmaiņā iegūt analogiskus kursus tiem, kas konkrētajā semestrī tiek pasniegti LU, bet kursu izvēlei, protams, ir jāatbilst studiju programmas mērķiem un rezultātiem, jābūt radniecīgā nozarē vai citādi pamatotai.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Studiju programmā paredzēts obligāti apgūstamais prakses kurss "Prakse (filozofija)". Iepriekšējā akreditācijas periodā programmā tika iekļauti vairāki jauni praktiskie kursi "Kultūras mediji un filozofiskās kompetences", "Tekstu rediģēšana un filozofiskās kompetences" un "Pētījums arhīvā un filozofija", kurš vēlāk tika pārveidots par kopīgu kursu filozofijas un vēstures programmu studentiem "Praktiskais darbs arhīvā". Šajosursos studenti, kuriem bija interese apgūt noteiktas prasmes, varēja izvēlēties praktizēties atsevišķos uzņēmumos vai Latvijas Nacionālajā arhīvā. Nākamajā akreditācijas periodā ir paredzēta prakse 2 KP apjomā, kas ir obligāta visiem studentiem un dod viņiem iespēju praktizēties gan uzņēmumos un nevalstiskās organizācijās, valsts un pašvaldības iestādēs, bibliotēkās un arhīvos, gan arī pētnieciskos projektos un augstākās izglītības iestādēs. Programmā ir saglabāti arī atsevišķi praktiskie kursi, kas studentiem dod papildus iespēju apgūt praktiskas iemaņas kultūras medijos un izdevniecībās.

Filozofijas un ētikas nozarē studējošo prakses tiek organizētas saskaņā un vadoties pēc studiju programmas prakses nolikuma (apstiprināts Vēstures un filozofijas fakultātes domes sēdē 01.03.2022.). Prakses mērķis ir nostiprināt studējošo izpratni par filozofijas nozares akadēmisko zināšanu un prasmju praktisku pielietojumu ārpus studiju vides un attīstīt tās prasmes un kompetenci, kas ļauj studiju procesā apgūto izmantot darba apstākļos. Prakses nolikums nosaka, ka prakses kursu "vispārējie uzdevumi ir iepazīstināt ar uzņēmumos, pētnieciskos projektos un augstākās izglītības iestādēs nepieciešamajām prasmēm un kompetenci; attīstīt akadēmisko zināšanu un prasmju praktisku pielietojumu darba vidē." Bakalaura studiju programmas "Filozofija" studentu iesaistīšana praksē ir viens no veidiem, kā palīdzēt studentiem satuvināt viņu studijās iegūtās zināšanas un prasmes ar darba dzīvi.

Tā kā institūcijas, kurās filozofi strādā kā filozofi ārpus akadēmiskās vides praktiski nepastāv, prakses vietās ir paredzama liela dažādība un arī piesaiste laikā ierobežotiem pētnieciskiem projektiem un organizatoriskām aktivitātēm. Vienlaikus LU VFF ir noslēgusi sadarbības līgumus ar Latvijas Nacionālo arhīvu, Latvijas Nacionālo bibliotēku, portālu "Satori", grāmatu apgādu "Jānis Roze", kuros studiju programmas studentiem un tās beidzējiem jau ir prakses un darba pieredze.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

Nav attiecināms.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Bakalaura darbu tēmu izvēle un darbs pie tā sagatavošanas ir process, kurā tiek integrētas daudzas studiju laikā iegūtas zināšanas un prasmes. 2. kursa laikā bakalaura studiju programmas studenti "Filozofija" gatavo kursa darbu, kas ietver arī tēmas izvēli. Studentiem tiek piedāvāts pasniedzēju saraksts ar tēmām, kurās viņi specializējas, un studenti, ņemot vērā šo informāciju un savas intereses, izvēlas savu darbu pētniecisko virzienu un vadītāju, un sadarbībā ar vadītāju izvēlas tēmu. Kursa darbu tēmu līdz 2020. gada pavasarim apstiprināja Filozofijas programmu padome, pēc tam filozofijas un ētikas bakalaura studiju programmas noslēguma pārbaudījumu komisija. Kursa darbu tēmas izvēle, darba sagatavošana un aizstāvēšana ir domāta, lai sagatavotu studējošos darbam pie bakalaura darba un iepazīstinātu ar darba aizstāvēšanas procedūru. 3. kursa studenti rudens semestrī iesniedz gala pārbaudījumu komisijai bakalaura darbu tēmu un anotāciju, kas ir saskaņotas ar bakalaura darba vadītāju. Komisija tēmas apstiprina vai lūdz precizēt.

Bakalaura darbi Filozofijas un ētikas nodaļā tiek rakstīti par plašu tēmu loku, un studentiem ir iespēja gatavot darbu praktiski jebkurā filozofijas zinātnes apakšnozarē. Tomēr konkrētās tēmas izvēli ietekmē arī pasniedzēju specializācija un pētnieciskā kompetence. Piemēram, studenti praktiski raksta darbus tikai Rietumu filozofijā. Tā kā filozofijas un ētikas bakalaura programma ir veidota tā, ka tā aptver Rietumu filozofijas vēsturi no Antīkās Grieķijas līdz mūsdienām un plašu tematisko loku, arī bakalaura darbu tematikā nav izteiktu tendenču, bet ir liela daudzveidība. Darbi tiek rakstīti par dažādu laikmetu filozofiem, piemēram, "Laika ontoloģiskais statuss Aristoteļa laika koncepcijā", "Cilvēka izpratne Devida Hjūma jūtu teorijā", "Valtera Benjamina auras jēdziena kritika Borisa Groisa mākslas teorijā") Ir pārstāvēta gan analītiskajā, gan kontinentālajā filozofijā ("Zināšanas jēdziena konceptuālā analīze vēlinā Vitgenšteina filozofijā", "Pirmsreflektīvā ķermeniskā apziņa Morisa Merlo-Pontī fenomenoloģijā"), dažādās apakšnozarēs, piemēram, loģikā un epistemoloģijā ("Alfrēda Tarska loģiskās izrietēšanas koncepcijas", "Dž. Serla apziņas intencionalitātes un M. Polaņi netiešo zināšanu koncepciju salīdzinošā analīze") reliģijas filozofijā ("Ticības objekta problemātika Paula Tiliha darbos"), estētikā un mākslas filozofijā ("Interpretācija kā mākslas darba nosacījums: Hansa Georga Gadamera un Artūra Danto teoriju salīdzinājums"), sociālajā un politiskajā filozofijā ("Roulza taisnīguma teorija un Sendela kritika: analīze un novērtējums"), psiholoģijas filozofijā ("Dvēsele un racionalitāte Zigmunda Freida darbos"). Regulāri tiek rakstīti darbi ētikā ("Senekas pārdomas par nāvi: mūsdienu konteksts", "Mišela Fuko ētikas pamatproblemātika", "Antropocentrisma kritika zemes ētikā un dziļajā ekoloģijā", "Cilvēka biomedicīniskās uzlabošanas ētiskie un sociālie aspekti: Alens Blūkanens un Nikolass Agars", "Kara ētika – miera sasniegšanas instruments")

Laika periodā no 2013./2014. akad. gada līdz 2020./2021. akad. gadam bakalaura studiju programmā kopumā "Filozofija" aizstāvēti 98 bakalaura darbi. To vidējais vērtējums pilna laika klātienes studiju formā svārstās amplitūdā no 6,5 līdz 8,3, nepilna laika neklātienes studiju formā no 5,3 līdz 7, savukārt vērtējumu amplitūda ir no 4 līdz 10, lielākajai daļai bakalaura darbu iegūstot vērtējumus virs 7.

Noslēguma darbu novērtējuma statistika

Noslēguma pārbaudījumu vidējie vērtējumi bakalaura studiju programmā "Filozofija"								
2013.-2021. gads								
Studiju forma: PLK	Akadēmiskie gadi							
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aizstāvētie noslēguma pārbaudījumi (skaits)	12	13	6	10	16	14	10	6
Vērtējumu amplitūda (zemākais-augstākais)	5/9	4/10	4/10	4/9	4/9	4/10	6/9	6/10
Vidējais vērtējums	7,2	8,2	7,5	6,5	7,5	7,4	7,7	8,3
Studiju forma: NLN	Akadēmiskie gadi							
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aizstāvētie noslēguma pārbaudījumi (skaits)	3	4	4					
Vērtējumu amplitūda (zemākais-augstākais)	7/9	4/6	5/9					
Vidējais vērtējums	7,7	5,3	7,0					
nav attiecināms								

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Bakalaura studiju programmas "Filozofija" īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Pieejamie resursi ir atbilstoši studiju programmas veiksmīgai īstenošanai. Akadēmiskās literatūras un informācijas resursu apjoms uzskatāms par pietiekamu bakalaura līmeņa studiju nodrošināšanai. Tas ir īpaši sakāms par digitālajiem informācijas resursiem, to pieejamība pēdējā akreditācijas periodā ir būtiski uzlabojusies, un uzlabojusies arī studentu izpratne par to iespējām, lai gan šajā

ziņā vēl ir lielas iespējas attīstīties. Līdzās "JSTOR" un atsevišķu izdevniecību datu bāzēm, 2021. gadā uz laiku studentiem un pasniedzējiem bija pieejama datu bāze "Philosopher's Index". LU Bibliotēkas un tās struktūrvienību resursi tiek regulāri papildināti saskaņā ar VFF mācībspēku ierosinājumiem, bet arī šeit ir jāturpina darbs pie programmu saturam un pētnieciskajām tēmām atbilstošas drukāto un digitālo grāmatu kolekcijas veidošanas.

LU Vēstures un filozofijas fakultātes rīcībā esošās telpas ir atbilstošas fakultātes studentu skaitam. Fakultāte izmanto LU telpas Rīgā, Aspazijas bulvārī 5, tā izvietota ēkas divos stāvos. atrodas 5 auditorijas ar kopējo platību 312,30 m². Auditorijās nodrošinātas vietas 260 studentiem. Visas auditorijas ir aprīkotas ar multimediju projektoriem un datoriem, visās ēkas telpās ir interneta (bezvadu) pieslēgums. 2023. gadā ir plānota Vēstures un filozofijas fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā, kas nozīmē arī studiju darba infrastruktūras pilnveidošanu.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Kopējo VFF studiju programmām pieejamo resursu un nodrošinājuma, materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes aprakstu skatīt studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Programmas ieņēmumi

Bakalaura studiju programma "Filozofija" pamatā tiek nodrošināta no valsts budžeta finansējuma, kas sastāda 73% no programmas finansējuma, taču secināms, ka maksas studentu skaits pārskata periodā ir stabils, un attiecīgi ieņēmumi no studiju maksām veido līdz 25 % no studiju programmas kopējā finansējuma. Detalizētu bakalaura studiju programmas "Filozofija" studējošo statistiku sadalījumā pa finansējuma avotiem sk. pielikumā.

Studiju programmas "Filozofija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2022./2023. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas /2023. akadēmiskajam gadam noteikta:
- Pilna laika klātienes studijām 2060 EUR gadā;

- Ārvalstu studējošajiem pilna laika klātienes studijām studiju maksa 2845 EUR;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 143 300 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams tabulā

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	50	1630	81500
PLK (maksa)	30	2060	61800
NLK			
Ārvalstu studenti			
Kopā			143 300

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

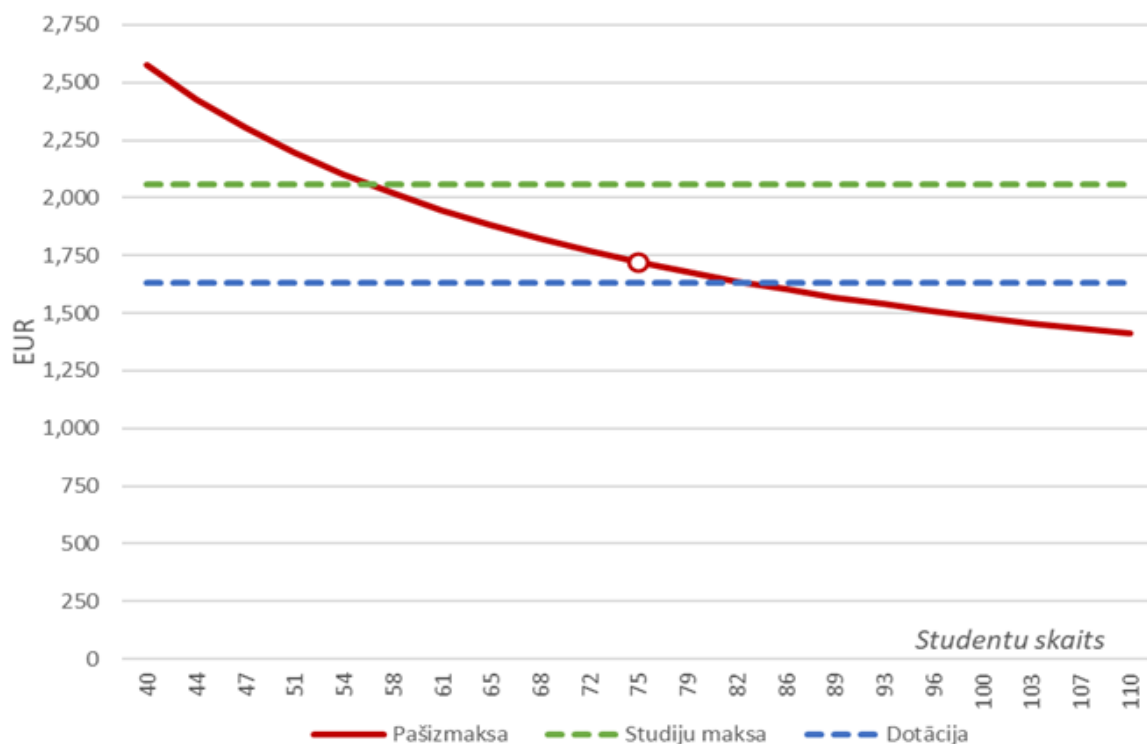
Programmas izmaksas pilna laika klātiei

Aprēķiniem studiju programmas "Filozofija" īstenotāji izmanto pēc akreditācijas plānoto studentu skaitu, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienes aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 1749 EUR gadā, un programmas kopējās izmaksas 139 920 EUR gadā. Detalizētāks procentuālais izmaksu sadalījums attēlots tabulā.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	55 %
Vispārējais personāls	12 %
Citas izmaksas	0%
Infrastruktūras izdevumi	6 %
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

Attēlā redzama studiju programmas pašizmaksa atkarībā no studentu skaita un salīdzinājums ar piedāvāto studiju maksu un valsts budžeta dotāciju.

6b. attēls Studiju programmas “Filozofija” pašizmaksa no studentu skaita

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vismaz 55 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 83 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju skaita, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Programmas rezultāts

1. Studiju veids	2. Studentu skaits	3. Studiju maksa/ valsts dotācija	4. Ienākumi kopā	5. Izmaksas kopā
6. PLK (budžets)	50	1630	81 500	87 450
7. PLK (maksa)	30	2060	61 800	52 470
8. NLK				

---

9. Ārvalstu
studenti

---

10. Kopā

143 300

139 920

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas realizāciju veic augsti kvalificēti mācībspēki, kuri vienlaikus ir arī aktīvi iesaistīti zinātniskās pētniecības veikšanā. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām studiju programmas īstenošanā iesaistītie profesori, asociētie profesori un docenti ir ieguvuši vēstures zinātņu doktora grādu, savukārt lektori un zinātniskie asistenti ir zinātniskā grāda pretendenti vai doktoranti. Akadēmiskā un zinātniskā personāla kvalifikācija tiek regulāri izvērtēta gan akadēmisko amatu atklātajos konkursos, kas tiek sludināti, beidzoties ievēlēšanas periodam, gan citos fakultātes vadības un nodaļas veiktajos pasākumos. Tieši mācībspēku augstā profesionalitāte, regulārā pilnveidošanās, plašā akadēmiskā darba pieredze un nerimstoša zinātniskā pētniecība ļauj sekmīgi sasniegt studiju procesā izvirzītos mērķus, uzdevumus un rezultātus, vienlaikus nodrošinot studiju programmas kvalitatīvo atbilstību normatīvo aktu prasībām.

2021./2022. akad. gadā programmā strādā 4 profesori, 3 asociētie profesori, 7 docenti un 3 lektori un 3 zinātniskie asistenti. No viņiem Filozofijas un ētikas nodaļā akadēmiskajos amatos ievēlēti 2 profesori, 5 docenti, 2 lektori (1 ar filozofijas doktora un 1 ar maģistra grādu) un 3 zinātniskie darbinieki (1 ar filozofijas doktora un 2 ar maģistra grādu). Jānorāda, ka studiju programmas realizācijā ir iesaistīti arī citu fakultāšu un nodaļu mācībspēki (kā redzams tabulā 3.4.2.nodaļā). Tāpat programmas studiju kursu docēšanā iesaistīti Vēstures un arheoloģijas nodaļas un citu fakultāšu docētāji, (2 profesori, 3 asociētie profesori, 2 docenti, 1 lektore). Studējošo kursa darbu un bakalaura darbu recenzēšanā, kā arī atsevišķos gadījumos vadīšanā ir iesaistīti doktora studiju programmas "Filozofija" studenti.

Programmas mācībspēki aktīvi veic zinātnisko darbu: seko līdzi pētniecības nozares attīstībai, publicē zinātniskus rakstus, izdot monogrāfijas, veido zinātnisku rakstu krājumus, piedalās starptautiskās konferencēs savu apakšnozaru jomās, popularizē pētniecības nozari ārpus akadēmiskās vides. Daļa mācībspēku specializējas filozofijas vēsturē, tai skaitā Latvijas filozofijas vēsturē (prof. I. Šuvajevs, prof. R. Bičevskis, doc. A. Priedīte-Kleinhofa, doc. L. Rotkale, pētniece E. Šimfa, lekt. E. Narkēvičs), vairāki pasniedzēji strādā ētikas un sociālās filozofijas laukā (prof. I.

Šuvajevs, doc. A. Svece, doc. A. Sauka, pētniece E. Šimfa), loģika, kritiskā domāšana, zinātnes filozofija, epistemoloģija, valodas un apziņas filozofija veido saistītu studiju un pētniecības lauku (doc. V. Kačans, doc. L. Rotkale, doc. A. Svece, zina. asist. T. Stepiņš, doktorands R. Vilciņš), estētikas apakšnozarē šobrīd visizvērstāk strādā un atbilstošos kursus docē doc. I. Gubenko.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2013./2014. akad. gadā bakalaura programmas realizācijā (gan no VFF, gan citām fakultātēm) bija iesaistīti 4 profesori, 3 asociētie profesori, 3 docenti un 4 lektori, savukārt 2021./2022. akad. gadā programmā strādā 4 profesori, 3 asociētie profesori, 7 docenti un 3 lektori un 3 zinātniskie asistenti. Būtiskās izmaiņas mācībspēku sastāvā nevar saprast, vienīgi izvērtējot izmaiņas skaitā. Būtībā tieši filozofijas nozarē strādājošo profesoru un asociēto profesoru skaits ir samazinājies, bet programmas saturiskā bagātināšanās nozīmē arī citu nozaru mācībspēku, pirmkārt vēsturnieku, lielāku iesaisti. Vienlaikus filozofijas nodaļā ir būtiski palielinājies jauno pasniedzēju skaits, tai skaitā studiju programmas realizācijā ir iesaistīti zinātniskie asistenti un doktoranti.

Bakalaura studiju programmā "Filozofija" iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas laika periodā no 2013./2014. akad. gada līdz 2021./2022. akad. gadam

	2013./2014. akad. gads				2021./2022. akad. gads			
	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita
Kopā, t.sk.:			14				20	
Profesors	4		4	29%	4		4	20%
Asoc. Profesors	3		3	21%	3		3	15%
Docents	3		3	21%	7		7	35%
Lektors / lektora p.i.		4	4	29%	1	2	3	15%
Zinātniskais personāls					1	2	3	15%

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

Nav attiecināms.

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

Nav attiecināms.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku sadarbība gan virziena "Vēsture un filozofija", gan Filozofijas studiju programmu ietvaros visos tās līmeņos ir regulāra un daudzveidīga, tai ir institucionāls, zinātnisks un akadēmisks raksturs. Filozofijas un ētikas nodaļa ir atbildīga par triju filozofijas programmu īstenošanu (bakalaura, maģistra, doktora) LU, līdz ar to tā risina personāla atlases un ataudzes jautājumus, lemj par studiju programmu attīstību un zinātnisko darbību. Institucionālo un akadēmisko jautājumu risinājumos būtisku lomu spēlē studiju virziena "Vēsture un filozofija" padome (sākot ar 2020. gada martu, līdz tam mācībspēku sadarbība atradās Filozofijas studiju programmu padomes pārziņā, kas līdz ar virziena padomju izveidošanu beidza pastāvēt) un VFF dome, kurā ir pārstāvēti vēstures un arheoloģijas, kā arī filozofijas programmu docētāji un studenti.

Studiju kursu docētāju starpā sadarbība izpaužas vairākos veidos. Ir kursi, kurus docē vairāki pasniedzēji, šādu kursu skaitu nākamajā akreditācijas periodā ir paredzēts palielināt, kas izriet no studiju virziena mērķa "sekmēt tādas pētniecības un studiju vides pilnveidošanu, kas orientēta uz

izcilību, radošumu, atvērtību, iekšējo un starptautisko sadarbību” un nepieciešamības samazināt kursu skaitu līdz 6 semestrī atbilstoši LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumam (Senāta 24.07.2017. lēmums Nr. 102). Tā, piemēram, jaunajā studiju plānā paredzēts kurss “Valodas filozofija”, kurā sadarbosies divi docētāji, Līva Rotkale un Reinis Vilciņš, kuri līdz šim pasnieguši divus atsevišķus kursus “Ievads valodas filozofijā” un “Proseminārs: Ludviga Vitgenšteina filozofija”. Otrkārt, pasniedzēji koordinē darbu, strādājot pie radniecīgiem kursiem. Piemēram, darbs pie jaunā studiju plāna izveidošanas, ietver arī pie vienādas terminoloģijas izmantošanas loģikas, kritiskās domāšanas un kritiskās retorikas kursus. Treškārt, pēdējos gados arvien nozīmīgāka ir Filozofijas un ētikas nodaļas un Vēstures un arheoloģijas nodaļas pasniedzēju sadarbība, strādājot gan pie studiju plānu izveides, tai skaitā abu nozaru bakalaura programmu savstarpējas satuvināšanas, gan pie kopīgu pētniecības projektu sagatavošanas.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība bakalaura studiju programmā “Filozofija” ir 3,7.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	BSP Filozofija_diploms un pielikums.pdf	BSP Philosophy diploma and supplement.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	AIP atzinums par BSP Filozofija.edoc	CHE decision on BSP Philosophy.pdf
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	BSP Filozofija_Studējošo statistika_2013_2021.xlsx	BSP Philosophy_Student statistics_2013_2021.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	BSP_Filozofija_Atbitlība standartam.pdf	BSP_Philosophy_Compliance with the standard.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ modulu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	BSP Filozofija programmas rezultātu kartējums_red.pdf	BSP Philosophy programme results mapping_ed.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	BSP Filozofija studiju plāns_VFvirziens_red.pdf	BSP Philosophy study plan_HPfield_ed.pdf
Studiju kursu/ modulu apraksti	BSP Filozofija kursu apraksti.pdf	BSP Philosophy course descriptions.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts	BSP Filozofija prakses nolikums.pdf	BSP Philosophy Internship Regulations.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnju nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	BSP Filozofija atbilstība Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajam punktam.pdf	BSP Philosophy compliance with the 3rd clause of the 1st paragraph of Section 55 of the Law on Higher Education Institutions.pdf

Filozofija (45229)

Studiju virziens	<i>Vēsture un filozofija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Filozofija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45229
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Aija</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Priedīte-Kleinhofa</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>aija.priedite-kleinhofa@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr. phil.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+371 26517707</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt filozofijas zinātnē nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 7. līmenim, sagatavojot speciālistus ar tiesībām un potenciālu studēt Filozofijas un citās doktora studiju programmās, augstāko izglītības iestāžu mācībspēkus un pētniekus un augsta līmeņa valsts iestāžu darbiniekus, kuri spēj risināt zinātniskas un profesionālas filozofijas, ētikas un citu tās apakšnozaru aktuālās problēmas starpnozaru kontekstā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Veidot un regulāri atjaunināt kvalitatīvu studiju saturu atbilstoši filozofijas un tās apakšnozaru teorētiskajām un metodoloģiskajām novitātēm, akadēmiskās un profesionālās vides kā arī darba tirgus prasībām; 2. Attīstīt studentos zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba iemaņas, sagatavot viņus patstāvīgam zinātniskam un pētnieciskam darbam, integrēt studijas ar pētniecību, iesaistot studentus nodaļas pētnieciskajos projektos; 3. Ikdienu studiju procesā attīstīt studējošo iniciatīvu, izpratni un atbildību par zinātnes rezultātu un profesionālās darbības ētiskajiem aspektiem; sekmēt studējošo radošo spēju attīstību un motivēt labākos studentus tālākām studijām doktora studiju programmā; 4. Veicināt starptautisku sadarbību filozofijā un tās apakšdisciplīnās, kā arī sadarbību starpdisciplināru projektu izstrādē.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas: 1. demonstrē paplašinātas un padziļinātas zināšanas filozofijā un izvēlētajā apakšnozarē; 2. pārzina nozīmīgākās teorētiskās diskusijas atbilstīgi jaunākajiem pētījumiem un demonstrē to kritisku izpratni; 3. demonstrē zināšanas un izpratni par filozofijas un tās apakšnozaru metodēm, tostarp to pielietojumu starpdisciplināras ievirzes pētījumos. Prasmes: 4. formulē un analītiski apraksta jaunāko informāciju, problēmas un risinājumus izvēlētajā filozofijas apakšnozarē, lai veiktu pētniecisku darbību; 5. argumentēti izskaidro un diskutē par filozofijas nozares teorētiskiem un praktiskiem aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem; 6. patstāvīgi pilnveido savai izvēlētajai apakšnozarei nepieciešamo kompetenci. Kompetence: 7. patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas filozofijā un izvēlētajā filozofijas apakšnozarē, pamato lēmumus, un, ja nepieciešams, veic papildu analīzi; 8. integrē filozofijas un radniecīgo jomu zināšanas, risina nozīmīgus pētnieciskus uzdevumus; 9. parāda izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) filozofijā un ētikā. Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) citās izglītības programmu grupās un iestājpārbaudījums.
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Humanitāro zinātņu maģistra grāds filozofijā un ētikā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Ir precizēts programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti atbilstoši 2017. gadā apstiprinātajiem Ministru Kabineta noteikumiem Nr.322 (13.06.2017.) "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", virziena un programmu SVID izvērtējumam, izvīzītajiem vēstures un filozofijas virziena mērķiem un mūsdienīgu izglītības prasībām, vienlaikus saglabājot pēctecību ar attiecīgajiem parametriem iepriekšējā akreditācijā. Rezultātu raksturojumā norādītas studiju rezultātā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence. Programmas uzdevumos papildus akadēmiskajiem un profesionālajiem uzdevumiem akcentēti programmas sabiedriskie uzdevumi un absolventu pilsoniskā atbildība.

Mainījies studiju programmas direktors - prof. M. Rubenes vietā programmu vada doc. A. Priedīte-Kleinhofa.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā maģistra studiju programma "Filozofija" ir iekļauta studiju virzienā "Vēsture un filozofija", kuru Latvijā īsteno Latvijas universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē un Daugavpils universitātes Humanitārajā fakultātē. Filozofijas studiju programmas visos trijos līmeņos tiek docētas vienīgi LU. LU realizētā maģistra studiju programma filozofijā ietilpst minētajā studiju virzienā kopš tā izveidošanas un pilnībā atbilst virziena nosaukumam un būtībai. Filozofijas maģistra studiju programma atbilst izglītības tematiskajai jomai "Humanitārās zinātnes un māksla", un šī atbilstība tiek norādīta piešķiramā grāda nosaukumā: humanitāro zinātņu maģistrs filozofijā un ētikā. Bakalaura studiju programma ir akadēmiska studiju programma, kam saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" piešķirtais kods 45224.

Gan studiju programmas nosaukums un piešķiramais grāds, gan programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti ir savstarpēji saistīti un atbilstoši studiju virzienam. Programmas mērķis ir "nodrošināt filozofijas zinātnē nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 7. līmenim, sagatavojot speciālistus ar tiesībām un potenciālu studēt Filozofijas un citās doktora studiju programmās, augstāko izglītības iestāžu mācībspēkus un pētniekus un augsta līmeņa valsts iestāžu darbiniekus, kuri spēj risināt zinātniskas un profesionālas filozofijas, ētikas un citu tās apakšnozaru aktuālās problēmas starpnozaru

kontekstā," atbilstoši studiju programma ir veidota tā, lai studējošajiem būtu iespēja attīstīties kā profesionāliem pētniekiem, kuri orientējas nozares aktualitātēs, veidojas par patstāvīgiem, radošiem, uz sadarbību orientētiem, sabiedrībai noderīgiem, ētiski atbildīgiem pētniekiem. Programmas koda atšifrējums norāda uz programmas piederību izglītības programmu grupai "Filozofija un ētika", kam atbilst arī programmas saturs – studējošajiem tiek piedāvāti kursi filozofijā kopumā un specifiski ētikā, viņiem ir iespēja izstrādāt noslēguma darbus dažādās filozofijas apakšnozarēs, tai skaitā ētikā.

Programmas uzņemšanas prasības atbilst programmas saturam un struktūrai, kā arī mērķim un paredzamajiem rezultātiem. Programmas saturu veido teorētiski kursi filozofijas vēsturē un tās apakšnozarēs, kuru sekmīgai apguvei nepieciešamas priekšzināšanas filozofijā, ko nodrošina iepriekšēja izglītība filozofijā vai tai atbilstošs zināšanu, prasmju un kompetences līmenis, kas tiek noskaidrots iestājpārrunās. Programmas formulētajos rezultātos uzsvērta spēja pārzināt un pielietot filozofijas teorētiskos sasniegumus un metodes, risināt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas. Minētos rezultātus ir iespējams sasniegt ar atbilstošu iepriekšēju kvalifikācijas līmeni.

Studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienē 4 semestrus jeb 2 gadus, un to laikā programmas sa-turs tiek apgūts 80 KP apjomā. Programmas apjoms un struktūra atbilst MK noteikumiem Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" un LU Senāta 24.04.2017. lēmumam Nr. 102 "Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums".

Konkrētais programmas ilgums un apjoms ir izvēlēts, lai nodrošinātu programmas mērķim un rezultātiem nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi. Tas nodrošina teorētisko kursu apguvi programmas obligātajā un ierobežotās izvēles daļā, zinātniska darba izstrādes kompetenci. Programmas saturs un struktūra lielā mērā orientēti uz kvalitatīva maģistra darba izstrādi.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Filozofijas studiju programma Latvijas Universitātē visos trijos tās līmeņos (bakalaura, maģistra un doktora) ir vienīgā šajā zinātnes nozarē visā valstī. Citās Latvijas augstākās izglītības iestāžu īstenotajās studiju programmās ir iekļauti atsevišķi ar filozofiju un tās apakšdisciplīnām saistīti priekšmeti. Tā kā LU studiju programmā iekļautie studiju kursi skar arī Latvijas intelektuālās un kultūras vēstures problemātiku un nodrošina nacionālās zinātnes attīstību, tostarp arī intelektuālās vēstures un kultūras mantojuma izpēti Latvijā, uzskatām, ka tā kopumā pārstāv nozīmīgu, Eiropas klasiskās kultūras tradīcijās un vērtībās sakņotu segmentu sabiedrības humanitāro zināšanu jomā un pētniecībā visas valsts mērogā.

Maģistra studiju programmas "Filozofija" absolventi, skatoties no darba tirgus viedokļa, ir nodarbināti kā mācībspēki un pētnieki Latvijas augstākās izglītības un zinātnes institūcijās (Latvijas Universitāte, Rīgas Juridiskā augstskola, Latvijas Mākslas akadēmija, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte), ir projektu vadītāji LNB un LAB, filozofijas skolotāji Valsts ģimnāzijās un vidusskolās, dažāda līmeņa speciālisti valsts pārvaldes institūcijās (Labklājības ministrija, PMLP u.c.), politiķi, radošo profesiju pārstāvji (literatūra, teātris, kino, TV, māksla), valsts mēroga nozīmīgu preses izdevumu un elektronisko masu saziņas līdzekļu (portālu) dibinātāji un satura veidotāji (Rīgas laiks, Satori, Punctum, Artteritory.com, Delfi.lv), izdevniecību, ieskaitot Nacionālo Enciklopēdiju, redaktori Līdz ar to uzskatām, ka mūsu programmas

beidzēji ne tikai atbilst darba tirgus pieprasījumam, bet arī veiksmīgi iekļaujas tajā kā proaktīvi dalībnieki, mainot un veidojot tirgus pieprasījuma kvalitāti un daudzveidību. Īpaši gribam izcelt tos FMSP beidzējus, kuri šajā studiju programmā iegūst otro augstāko izglītību un darbojas kā augstu novērtēti speciālisti advokatūrā, Latvijas pārstāvniecības institūcijās ES, ir ieguvuši atzinību un balvas literatūrā, režijā u.c., pat ja darba tirgus pētījumu statistikā šie speciālisti tiek klasificēti kā citā nozarē strādājoši. Mazākā daļa no absolventiem ir sabiedrisko attiecību speciālisti, konsultanti un analītiķi, projektu vadītāji uzņēmējdarbības jomā.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Reflektantu interese par studijām filozofijas maģistra studiju programmā ir noturīga – laika posmā no 2013. - 20221. akad. gadam katru gadu studijām ir reģistrējušies 12 - 22 studenti, kas kopumā atbilst piedāvātajam budžeta un maksas studiju vietu skaitam programmā. Salīdzinoši mazāks reflektantu skaits vērojams laikā no 2019. -2021. akad. gadam, ko daļēji var skaidrot ar pandēmijas radīto finansiālo nestabilitāti valstī kopumā, kā arī demogrāfisko līkni, tomēr reģistrēto studentu skaits programmā nevienā no akadēmiskajiem gadiem nav bijis mazāks par 25 cilvēkiem.

Pievēršoties studentu skaita izmaiņām viena akadēmiskā gada griezumā, jāatzīmē, ka studentu atbiruma cēlonis lielākoties ir programmas prasību neizpilde vai personiski iemesli. Analizējot programmas prasību neizpildi ietekmējošus faktorus, tie saistīti (1) ar grūtībām līdzsvarot studijām nepieciešamo laiku ar pilna laika darba slodzi, (2) ar samazinātu ierobežotās un brīvās izvēles kursu pieejamību FM programmā. Nespēja nokārtot finansiālās saistības ir bijuši tikai 2 gadījumi no kopējā skaita.

Studiju programmā ir neliels iebraucošo ārvalstu studējošo skaits, un arī uz ārvalstīm studēt izbraucošo studentu skaits ir relatīvi neliels. Gan iebraucošie, gan izbraucošie studējošie pārsvarā izmanto apmaiņas studiju iespējas (*Erasmus+*). Izbraucošo studentu nelielais skaits daļēji saistīts ar to, ka liela daļa maģistra programmā studējošo līdzās studijām strādā.

Iebraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Ārvalstu studentu skaits	No kuras valsts ierodas
2013./2014. ak. g.	2	Čehija (1), Vācija (1)
2014./2015. ak. g.	0	-
2015./2016. ak. g.	0	-
2016./2017. ak. g.	1	Čehija
2017./2018. ak. g.	0	-
2018./2019. ak. g.	2	Vācija (2)

2019./2020. ak. g.	0	-
2020./2021. ak. g.	0	-
2021./2022. ak. g.	0	-
Kopā pārskata periodā	5	
<i>Izbraucošie studenti</i>		
Akadēmiskais gads	Izbraucošo studentu skaits	Uz kuru valsti dodas
2013./2014. ak. g.	1	Vācija
2014./2015. ak. g.	0	-
2015./2016. ak. g.	1	Čehija
2016./2017. ak. g.	3	Islande (1), Beļģija (2)
2017./2018. ak. g.	2	Čehija (1), Beļģija (1)
2018./2019. ak. g.		
2019./2020. ak. g.	2	Horvātija (1), Polija (1)
2020./2021. ak. g.	0	-
2021./2022. ak. g.	3	Čehija (1), Horvātija (1), Zviedrija (1)
Kopā pārskata periodā	12	

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Nav attiecināms.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programmas struktūra, kursu piedāvājums un saturs ir izveidoti atbilstoši aktuālajām vēstures zinātnes un darba tirgus attīstības tendencēm, kā arī ievērojot LR Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumus Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", noteikumu Nr. 322, "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" 1.pielikumā ietverto Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 7. līmenim atbilstošo studiju rezultātu aprakstus un LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102). Maģistra studiju programmas "Filozofija" struktūru veido obligātās (jeb A) daļas kursi 44 kp apjomā, ieskaitot maģistra darba izstrādi un aizstāvēšanu 20 kp apjomā, ierobežotās izvēles (jeb B) daļas kursi 32 kp apjomā un brīvas izvēles (jeb C) daļas kursi 4 kp apjomā (iepriekšējā akreditācijas periodā C daļas kursi maģistra programmā netika piedāvāti, tie dos iespēju studējošajiem veidot starpdisciplināras saites ar citām nozarēm). Pie programmas struktūras jāmin arī tas, ka, salīdzinot ar iepriekšējo akreditācijas periodu, programmā ir būtiski palielināties 4 un 6 kredītpunktu apjoma kursu daudzums, tādējādi novēršot programmas fragmentāciju.

Maģistra studiju programma "Filozofija" ir vienīgā akadēmiskā studiju programma Latvijā, līdz ar to programmas piedāvājumam ir jābūt iespējami plašam un vispusīgam, tā nevar būt orientēta uz šauru specializāciju un izcilību kādā vienā tematiskajā blokā. Programma sagatavo speciālistus ar tiesībām un potenciālu studēt filozofijas un citās doktora studiju programmās, augstākās izglītības iestāžu mācībspēkus un pētniekus un augsta līmeņa valsts iestāžu darbiniekus, kuri spēj risināt zinātniskas un profesionālas filozofijas un tās apakšdisciplīnu aktuālās problēmas starpnozaru kontekstā. Atbilstoši šim mērķim filozofijas maģistra studiju programmā ir integrēti kursi, kuri sniedz vispārīgāku skatījumu uz filozofijas nozares mūsdienu attīstības tendencēm kopumā, un kursi filozofijas apakšnozarēs, kuros aktualizētas nozīmīgākās teorētiskās diskusijas ētikā, estētikā, biofilozofijā, feminismā, sociālajā un politikas filozofijā u.c.

Programmas obligātās (jeb A) kursi pievēršas jautājumiem par filozofijas un tās daudzveidīgo apakšdisciplīnu vienotību, filozofiskās domas atšķirīgajiem stiliem, filozofijas kā vienotas disciplīnas problematizāciju modernitātes un postmodernisma kontekstā. Klasiskās un postklasiskās filozofijas nostādnes un to izmaiņas tiek aplūkotas arī caur filozofijas metožu attīstības prizmu vēsturiskā tvērumā, īpaši pievēršoties hermeneitikas, fenomenoloģijas (iesk. ekofenomenoloģiju), lingvistiskā un ķermeniskā pavērsiena, dekonstrukcijas skatījumu u.c. pieejām mūsdienu filozofijā. Kurss "Kultūras teorijas un prakses" tiek docēts kā filozofijas, tā arī vēstures maģistra programmu studentiem ar mērķi ir piedāvāt starpdisciplināru skatījumu uz kultūras pētniecību, iepazīstināt ar kultūras teoriju daudzveidību mūsdienās un nodemonstrēt šo teorētisko pieeju nozīmi praksē, proti, konkrētu kultūras parādību analīzē.

Līdzās kursiem ar spēcīgāk akcentētu vispārīgo zināšanu un kompetenču nostiprināšanu A daļā ir iekļauti kursi, kas orientē studentus izvēlēties to filozofijas apakšnozari un maģistra darba tematiku, kurā norisināsies specializācija ("Maģistra darba seminārs filozofijā" un maģistra darbs, ieskaitot maģistra darba priekšizstrādi). "Akadēmiskā prakse filozofijas studijās" piedāvā iespēju studentiem padziļināti apgūt praktiskās iemaņas akadēmiskajā darbā (zinātniska raksta plānošana un struktūra, semināru un konferenču organizēšana, projektu rakstība u.c.) un iepazīties ar

humanitāro zinātņu akadēmiskā darba specifiku.

Ierobežotās izvēles (jeb B) daļas kursi iepazīstina studentus ar teorētiskās ētikas, estētikas un mākslas filozofijas, sociālās un politikas filozofijas, biofilosofijas, feminisma, filozofijas vēstures, zinātnes un pētniecības ētikas aktualitātēm - šo nozaru mūsdienu pētniecības nozīmīgākajām problēmām, teorētiskajām diskusijām un metodoloģiju. Salīdzinot ar iepriekšējo akreditācijas posmu ir nostiprināts analītiskajai filozofijai veltīto kursu piedāvājums maģistra programmā.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Programmas saturs ir veidots tā, lai padziļinātas un paplašinātas zināšanas filozofijā un tās apakšnozarēs apvienojas ar nozīmīgāko teorētisko diskusiju kritisku izpratni un metodēm, tostarp to pielietojumu starpdisciplināras ievirzes pētījumos. Kontekstā ar specializāciju studentiem tiek izkoptas pētnieciskās darbības prasmes un spēja komunicēt par filozofijas nozares teorētiskiem un praktiskiem aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem, spēja demonstrēt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Maģistra studiju programmas "Filozofija" kursi ir orientēti gan uz atbilstību darba tirgus pieprasījumam (speciālisti akadēmiskās izglītības un pētniecības jomā, valsts pārvaldes institūcijās, mediju vidē un radošajās profesijās u.c.), gan aktuālajām zinātnes attīstības tendencēm (biofilosofija, feminisms, ētika, kultūras teorijas u.c.). Lai nodrošinātu studiju programmas aktualitāti, atbilstību darba tirgus prasībām publiskajā sektorā un aktuālākajām tendencēm nozarē, regulāri tiek organizēta absolventu un studentu aptauja, konsultācijas ar darba devējiem, veikts salīdzinājums ar Rietumvalstu un Baltijas valstu universitāšu atbilstošā līmeņa studiju programmām. Studiju kursu satura aktualizācijas monitorings ir noteikts arī kā VFF Virziena padomes un Domes darbības kompetence.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studijas maģistra studiju programmā "Filozofija" tiek īstenotas tikai pilna laika klātienes studiju formā. Ņemot vērā, ka absolūtais vairākums no studējošajiem ir nodarbināti algotā darbā, nodarbības tiek organizētas 4 dienas nedēļā darba dienu vakaros: no 16:30 līdz 21:30. Studijas notiek valsts valodā, bet apgūstot konkrēto studiju kursa saturu, studenti tiek iepazīstināti ar

terminoloģiju angļu valodā, kā arī izmanto publikācijas, grāmatas un citus avotus angļu valodā vai kādā citā svešvalodā.

Studiju procesa īstenošanā tiek ievēroti studentcentrētas izglītības principi: individuāla attieksme pret studējošajiem, respektējot viņu intereses, vajadzības, nepieciešamības gadījumā izstrādājot individuālu studiju plānu. Studenti saņem mācībspēku atbalstu patstāvīgo darbu tēmu izvēlē. Visā studiju procesā tiek uzturēta pastāvīga saikne ar studējošajiem, izmantojot LUIS sistēmu, e-studiju vides (MOODLE) platformu, kurā studējošajiem pieejami detalizēti kursa apraksti, literatūras saraksti un nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri, konferences u.c.) Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ar atzīmes pamatojumu tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē. Studiju programmas direktore pastāvīgi seko līdzi studiju procesa norisei un veic regulāras pārrunas ar studējošajiem par studiju gaitu. Gan studējošie, gan absolventi ir iesaistīti programmas studiju procesa darba organizācijas, katra studiju kursa un programmas kopumā kvalitātes vērtēšanā, vispirms aptaujas veidā novērtējot katru studiju kursu, un pēc maģistra darba aizstāvēšanas - arī studiju programmu kopumā. Tieši studējošo vērtējuma ietekmē tiek veiktas korekcijas studiju procesa darba organizācijā un studiju programmas saturā.

Katra studiju kursa sākumā studējošie tiek iepazīstināti ar studiju kursa izvērstu plānu (aprakstu), prasībām kredītpunktu saņemšanai, studiju rezultātu vērtēšanas kritērijiem, studējošo patstāvīgo darba organizācijas un uzdevumu raksturojumu, ieteicamo literatūru. Lai veicinātu sistemātisku studiju darbu vērtēšanu semestra laikā, tiek izmantoti vairāki starppārbaudījumu veidi: kontroldarbi, testi, patstāvīgie un praktiskie darbi, konkrētu uzdevumu izpildes analīze u.c.

Studiju programmas realizācijā tiek izmantotas dažādas studiju metodes un formas: 1) Lekcijas - ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcijas. Lekcijas prezentācijas fails uz semestra laiku tiek ievietots e-studiju vidē; 2) Semināri tiek organizēti diskusiju formātā par iepriekš uzdotiem tekstiem un jautājumiem. Pirms semināra atsevišķosursos ir prasība iesniegt noteikta apjoma kopsavilkumu par izlasīto tekstu. Aktīva līdzdalība semināru diskusijās veido noteiktu daļu no semestra kopējā vērtējuma; 3) Referāti, esejas un testi var būt gan kursa noslēguma pārbaudījuma, gan starppārbaudījuma forma; 4) Prezentācijas - individuālās vai grupu prezentācijas par iepriekš izvēlētu tēmu; 5) Kursa noslēguma eksāmens (mutiski vai rakstiski) veido ne vairāk kā 50% no semestra kopējā vērtējuma.

Programmas apguvi noslēdz maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana, kas tiek vērtēta desmit ballu skalā saskaņā ar LU VFF apstiprinātajiem metodiskajiem norādījumiem maģistra darba izstrādāšanā un aizstāvēšanā. Maģistra darba vērtēšanas kritēriji pamatojas uz Nolikumu par noslēguma pārbaudījumiem LU, ietverot nozares specifiku un pieredzi gala pārbaudījumu norisē maģistra studiju programmā.

Studiju rezultātu vērtēšanas sistēma 10 ballu skalā maģistra studiju programmā tiek realizēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 'Noteikumi par valsts akadēmiskās valsts izglītības standartu' (13.09.2014), ievērojot vērtēšanas pamatprincipus, kā arī Latvijas Universitātes (turpmāk - LU) Senāta lēmumu Nr. 211 (29.06.2015), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota

svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Nav attiecināms.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

Nav attiecināms.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Maģistra darba tēmas Filozofijas maģistra studiju programmā studējošie izvēlas atbilstoši specializācijai izvēlētajā filozofijas apakšnozarē un sadarbībā ar darba zinātnisko vadītāju. Studentu interese par specializāciju teorētiskās un praktiskās filozofijas jomā un filozofijas vēsturē ir stabila un proporcionāla (neviens no programmā pārstāvētajām filozofijas apakšdisciplīnām nav raksturojama kā dominējoša uz pārējo fona). Teorētiskās filozofijas jomā izstrādātās maģistra darbu tēmas ir bijušas saistītas ar nozīmīgām 20./21.gs. zinātniskajām diskusijām epistemoloģijā, zinātnes filozofijā un apziņas filozofijā, ar nozīmīgu teorētisku koncepciju salīdzinājumu un analīzi, pievēršoties tādiem autoriem kā D. Denets, T. Kūns, D. Čalmerss, L. Vitgenšteins u.c., mākslīgā intelekta koncepciju izpētei, kognitīvo zinātņu jautājumiem par valodas, apziņas un uztveres procesiem un to savstarpējo mijiedarbību.

Praktiskās filozofijas jomā studenti izvēlas specializāciju ētikā, estētikā un mākslas filozofijā, sociālajā un politikas filozofijā. Noslēguma darbu izstrādei studenti izvēlas vai nu vairāku apakšnozarei nozīmīgu teorētisku koncepciju salīdzinājumu, vai arī pasaules filozofiskajā domā atzītu, bet Latvijas akadēmiskajā vidē pagaidām maz pazīstamu mūsdienu autoru pētījumu aktualizāciju (A. Badjū, P. Freiri, I. Illičs, D. Agambens, L. Irigaraja, S. Žižeks, V. Kimlika, N. Gudmens u.c.) Salīdzinoši mazāk maģistra darbu ir veltīti klasiskās filozofijas autoriem un problemātikai, tomēr studentu interese par Aristoteļa, Kanta, Kirkegora, Lesinga u.c. autoru filozofiju ir īstenota integrējot jaunākos pētījumus un atziņas noslēguma darba izstrādē.

Pēdējo gadu laikā maģistra darbu tēmu izvēle arvien lielākā mērā sasauucas ar Filozofijas un ētikas nodaļas definētajiem prioritārajiem zinātniskās pētniecības virzieniem, starp tiem īpaši atzīmējot teorētisko un pie-lietojamo ētiku, varas teorijas, identitātes un diferences jautājumus sociālajā un politikas filozofijā, kultūras psihoanalīzi un laikmetīgās mākslas filozofiju. Strauji pieaugusi studentu interese par biopolitikas un bioētikas tēmām.

Kopā pārskata periodā aizstāvēti 52 maģistra darbi. To novērtējums pēdējos 8 gados (2013 - 2021) svārstās samērā stabilā diapazonā no 5,0 līdz 10,0. Vidējais vērtējums pa akadēmiskajiem gadiem

ir diapazonā no 7,3 līdz 9,4 savukārt vērtējumi 4, 5 un 10 ir drīzāk izņēmumi.

Noslēguma darbu novērtējuma statistika

Noslēguma pārbaudījumu vidējie vērtējumi maģistra studiju programmā "Filozofija" 2013.-2021. gads								
Studiju forma: PLK	Akadēmiskie gadi							
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aizstāvētie noslēguma darbi (skaits)	8	9	10	5	3	5	5	7
Vērtējumu amplitūda (zemākais-augstākais)	7/10	5/10	5/10	9/10	8/9	7/10	8/10	5/9
Vidējais vērtējums	8,4	7,7	7,9	9,4	8,3	9,0	8,6	7,3

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Maģistra studiju programmas "Filozofija" īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Pieejamie resursi ir atbilstoši studiju programmas veiksmīgai īstenošanai. Akadēmiskās literatūras un informācijas resursu apjoms uzskatāms par pietiekamu maģistra līmeņa studiju nodrošināšanai. Tas ir īpaši sakāms par digitālajiem informācijas resursiem, to pieejamība pēdējā akreditācijas periodā ir būtiski uzlabojusies. Līdzās "JSTOR" un atsevišķu izdevniecību datu bāzēm, 2021. gadā uz laiku studentiem un pasniedzējiem bija pieejama datu bāze "Philosopher's Index". LU Bibliotēkas un tās struktūrvienību resursi tiek regulāri papildināti saskaņā ar VFF mācībspēku ierosinājumiem, bet arī šeit ir jāturpina darbs pie programmu saturam un pētnieciskajām tēmām atbilstošas drukāto un digitālo grāmatu kolekcijas veidošanas.

LU Vēstures un filozofijas fakultātes rīcībā esošās telpas ir atbilstošas fakultātes studentu skaitam. Fakultāte izmanto LU telpas Rīgā, Aspazijas bulvārī 5, tā izvietota ēkas divos stāvos. atrodas 5 auditorijas ar kopējo platību 312,30 m2. Auditorijās nodrošinātas vietas 260 studentiem. Visas auditorijas ir aprīkotas ar multimediju projektoriem un datoriem, visās ēkas telpās ir interneta (bezvadu) pieslēgums. 2023. gadā ir plānota Vēstures un filozofijas fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā, kas nozīmē arī studiju darba infrastruktūras pilnveidošanu.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Maģistra studiju programmas "Filozofija" īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Programmas ieņēmumi

Maģistra studiju programma "Filozofija" pamatā tiek nodrošināta no valsts budžeta finansējuma, kas sastāda 92 % no programmas finansējuma, Detalizētu maģistra studiju programmas "Filozofija" studējošo statistiku sadalījumā pa finansējuma avotiem sk. pielikumā.

Studiju programmas "Filozofija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2022./2023. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām. Piemērojot izglītības līmeņa koeficientu 1,5, valsts budžeta dotācija programmai ir 2445 EUR uz vienu studējošo gadā;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas /2023. akadēmiskajam gadam noteikta:
- Pilna laika klātienes studijām 2100 EUR gadā;
- Ārvalstu studējošajiem pilna laika klātienes studijām studiju maksa 3699 EUR;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 69 900 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams tabulā.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	20	2445	48 900
PLK (maksa)	10	2100	21 000
NLK			

Ārvalstu studenti

Kopā

69 900

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

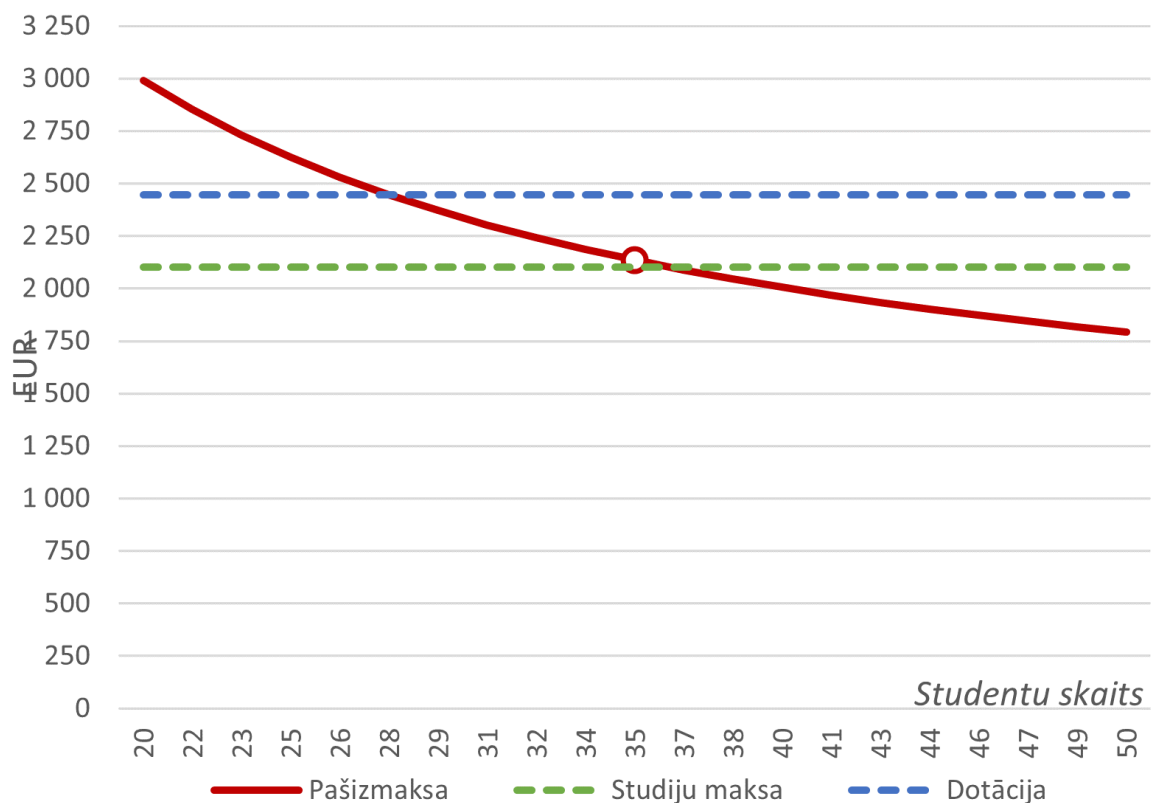
Programmas izmaksas pilna laika klātieņi

Aprēķiniem maģistra studiju programmas "Filozofija" īstenotāji izmanto pēc akreditācijas plānoto studentu skaitu – 20 budžeta grupā studējošos un 10 studējošos par personīgo finansējumu, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātieņa aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 2325 EUR gadā, un programmas kopējās izmaksas 69 750 EUR gadā. Detalizētāks procentuālais izmaksu sadalījums attēlots tabulā

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	56 %
Vispārējais personāls	11 %
Citas izmaksas	0%
Infrastruktūras izdevumi	6 %
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

Attēlā redzama studiju programmas pašizmaksa atkarībā no studentu skaita un salīdzinājums ar piedāvāto studiju maksu un valsts budžeta dotāciju.

6d. attēls. Maģistra studiju programmas “Filozofija” pašizmaksa no studentu skaita

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vismaz 35 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 27 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studentu skaita, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	20	2445	48 900	46 500
PLK (maksa)	10	2100	21 000	23 250
NLK				
Ārvalstu studenti				
Kopā			69 900	69 750

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību. Tomēr jāsecina, ka maksas studentu skaita pieaugums būtu papildus atbalsts.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Visiem programmā iesaistītajiem mācībspēkiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām. ir doktora grāds filozofijā vai vēsturē. Divu A daļas kursa docēšanā attiecīgi sadarbībā ar profesoru R. Bičevski ir iesaistīti filozofijas doktorantūras studenti, zinātniskie darbinieki K. Lācis vai V. Zariņš (pāmaiņus), bet sadarbībā ar dr.phil., docenti L. Rotkali doktorands, zinātniskais darbinieks R.V ilciņš. Mācībspēku profesionālā atbilstība tiek regulāri pārbaudīta ar likumos noteiktajām izvērtēšanas un vēlēšanu procedūrām. LU nodrošina regulāras iespējas kvalifikācijas papildināšanai pedagoģiskajā un organizatoriskajā kompetencēs. Mācībspēku zinātniskā darbība (publikācijas, zinātniskie projekti uc) ir saistīta ar programmas saturu un struktūru. Programmas mācībspēkiem ir ilggadīga pieredze kursu docēšanā filozofijā un tās apakšnozarēs dažādos studiju līmeņos, tajā skaitā maģistra līmenī atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

2022./2023. gadā maģistra studiju programmā "Filozofija" docē 2 profesori, 3 asociētie profesori, 6 docenti, 2 lektori ar filozofijas doktora zinātnisko grādu un 2 zinātniskie darbinieki (ar maģistra grādu). Atsevišķus izvēles kursus, kuri ir kopīgi Filozofijas maģistra studiju programmas un Vēstures un arheoloģijas studiju programmas studentiem, pārskata periodā ir docējuši Vēstures un arheoloģijas nodaļas mācībspēki (profesori A. Levāns, H. Tumans, asoc. prof. V. Kļava, doc. M. Mintauris). Iepriekšējos gados programmā atsevišķu kursu docēšanā vai noslēguma darbu vadīšanā un recenzēšanā ir piedalījušies LU Filozofijas un socioloģijas institūta vadošie pētnieki.

2019./2020. gada pavasara semestrī studiju procesā iesaistījās viesprofesors no Melburnas universitātes prof. Dr. J. T. Ozoliņš docējot kursu "Sabiedrības analīzes filozofiskās problēmas" 4 kp apjomā (latv. un angļu val.), vieslektore dr.phil. I. Kivle (LU Akadēmiskā bibliotēka) ar kursu "Ritms, skaits, skaņa, krāsa filozofiskā perspektīvā" 2 kp apjomā (angļu val.). 2020./2021. gadā studenti klausījās Kalifornijas Berklija universitātes viesprofesora un Oksfordas Universitātes vecākā pētnieka Jurijs Sļozkins (*Yuri Slezkine*) kursu "Austrumeiropas moderno nāciju veidošanās perspektīva" 2 kp apjomā (angļu val.).

Programmas mācībspēki aktīvi veic zinātnisko darbu: publicē zinātniskus rakstus datubāzēs indeksētos izdevumos, monogrāfijās un kolektīvās monogrāfijās, zinātnisku rakstu krājumus, šķirklus Nacionālajai Enciklopēdijai, sagatavo filozofisku tekstu tulkojumus. Programmas mācībspēki piedalās zinātnisko izdevumu redakcijās, Latvijā un ārpus tās. Programmas mācībspēku zinātniskais darbs ir cieši saistīts ar studiju procesu, tā rezultātā sagatavotās publikācija tiek integrētas studijuursos. Programmas mācībspēkiem LU tiek piedāvātas regulāras kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas dažādos īpašos apmācībasursos (valodas prasmes, līderības kompetence, medijpratība, publikācijas prasmes, akadēmiskais godīgums u.c.), kas arī tiek aktīvi izmantotas.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2013./2014. akadēmiskajā gadā programmā strādāja 4 profesori, 3 asociētie profesori un 1 docents. 2022./2023. gadā programmā strādā 2 profesori, 3 asociētie profesori, 6 docenti, 2 lektori ar filozofijas doktora grādu un 2 zinātniskie asistenti (ar maģistra grādu). 2022. / 2023. gadā kursu docēšanai piesaistīti vēl 3 asociētie profesori. Lielākās izmaiņas notikušas profesoru un asociēto profesoru sastāvā, pārskata laika posmā pensionējušies 3 profesori, 2 asociētie profesori pārvēlēti docenta amatā, toties 2021. gadā profesora amatā ievēlēts 1 jauns profesors. Paaudžu nomaiņa ir devusi iespēju gan saglabāt līdzšinējos kursus vairākās nozīmīgās filozofijas apakšdisciplīnās, gan paplašināt Filozofijas maģistra studiju programmā docējamo kursu tematisko lauku, iekļaujot programmā analītiskajai filozofijai veltītus kursus, nostiprinot biofilosofijas un bioētikas tematiku programmā. Nākotnē Filozofijas maģistra studiju programmas īstenošanā plānota sadarbība ar LU FSI vadošajiem pētniekiem fenomenoloģijā, LU ĢZZF asoc. prof. un pētniekiem.

Maģistra studiju porgrammā "Filozofija" iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas laika periodā no 2013./2014. akad. gada līdz 2021./2022. akad. gadam

	2013./2014. akad. gads				2022./2023. akad. gads			
	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita
Kopā, t.sk.:			9				15	
Profesors	4		4	44%	2		2	13%
Asoc. Profesors	3		3	33%			3	20%
Docents	1		1	11%	6		6	40%

Lektors	1	1	11%	2		2	13%
Zinātniskais personāls				2	2	2	13%

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

Nav attiecināms.

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

Nav attiecināms.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku sadarbība gan virziena "Vēsture un filozofija", gan Filozofijas studiju programmu ietvaros visos tās līmeņos ir regulāra un daudzveidīga, tai ir institucionāls, zinātnisks un akadēmisks raksturs. Filozofijas un ētikas nodaļa ir atbildīga par triju filozofijas programmu īstenošanu (bakalaura, maģistra, doktora) LU, līdz ar to tā risina personāla atlases un ataudzes jautājumus,

lemj par studiju programmu attīstību un zinātnisko darbību. Institucionālo un akadēmisko jautājumu risinājumos būtisku lomu spēlē studiju virziena "Vēsture un filozofija" padome (sākot ar 2020. gada martu, līdz tam mācībspēku sadarbība atradās Filozofijas studiju programmu padomes pārziņā, kas līdz ar virziena padomju izveidošanu beidza pastāvēt) un VFF dome, kurā ir pārstāvēti vēstures un arheoloģijas, kā arī filozofijas programmu docētāji un studenti.

Akadēmisko un zinātnisko mērķu īstenošanai tiek veidoti kopīgi studiju kursi ar vēstures, vides zinātnes u.c. nozaru pārstāvju līdzdalību (piem. "Vācbaltiešu vēsturiskais mantojums", "Sociālās kustības pēc Otrā pasaules kara", "Vides filozofijas antropocēnā"), savukārt pētnieciskie projekti sadarbībā ar LU FSI un ārvalstu pētniekiem un docētājiem (piem. LZP "Institutum Herderianum Rigense" un VPP programmu ietvaros). Regulāra sadarbības forma ir starptautiskas zinātniskas konferences un atsevišķas vieslekcijas šo pasākumu ietvaros.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība maģistra studiju programmā "Filozofija" ir 2,5.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	MSP Filozofija_diploms un pielikums.pdf	MSP Philosophy diploma and supplement.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	AIP atzinums par MSP Filozofija.edoc	CHE decision on MSP Philosophy.pdf
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	MSP Filozofija_Studējošo statistika_2013_2021.xlsx	MSP Philosophy_Student statistics_2013_2021.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	MSP_Filozofija_Atbalstība standartam.pdf	MSP_Philosophy_Compliance with the standard.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ modulu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	MSP filozofija programmas rezultātu kartējums_red.pdf	Mapping of the study programme MSP Philosophy.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	MSP Filozofija studiju plāns_VFvirziens.pdf	MSP Philosophy study plan_HPfield.pdf
Studiju kursu/ modulu apraksti	MSP Filozofija kursu apraksti.pdf	MSP Philosophy course descriptions.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	MSP Filozofija atbilstība Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajam punktam.pdf	MSP Philosophy compliance with the 3rd clause of the 1st paragraph of Section 55 of the Law on Higher Education Institutions.pdf

Vēsture un arheoloģija (45228)

Studiju virziens	<i>Vēsture un filozofija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Vēsture un arheoloģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45228
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Jānis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Taurēns</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>janis.taurens@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/direktora akadēmiskais/zinātniskais grāds	<i>Dr. hist.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+371 28357885</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt vēstures un arheoloģijas zinātnē nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 7. līmenim, sagatavojot patstāvīgi un kritiski domājošus, augsti kompetentus vēsturniekus un arheologus, kas spēj elastīgi iekļauties mainīgajā zinātniskajā un profesionālajā vidē, veiksmīgi un patstāvīgi risinot pētnieciskās un profesionālās darbības problēmas.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Nodrošināt vēstures avotu pētniecībā un jaunākās zinātniskā literatūras kritiskā analizē balstītu studiju procesu;</i> <i>2. Nostiprināt un attīstīt iepriekšējā studiju līmenī iegūtās zināšanas, prasmes un kompetenci ar uzsvaru uz vēstures un arheoloģijas zinātnes teorētiskajiem, historiogrāfiskajiem un metodoloģiskajiem aspektiem;</i> <i>3. Nodrošināt augsta līmeņa pētniecības prasmes un kompetenci, jaunāko zinātnisko metožu pielietošanu, kā arī akadēmiskās rakstīšanas prasmes un kompetences un nozares digitālo aspektu izpratni;</i> <i>4. Studiju un pētnieciskajā procesā sekmēt aktuālo zinātnisko un sabiedrisko pētniecības problēmu risināšanu, nacionālās identitātes un kultūras mantojuma problēmu izpēti Eiropas un globālā kontekstā, kā arī izpētes rezultātu komunikēšanu profesionālajā un sabiedriskajā telpā;</i> <i>5. Veicināt kompetentu, vispusīgu, pilsoniski aktīvu vēsturnieku un arheologu sagatavošanu, kuri sekmīgi iekļaujas Latvijas un Eiropas zinātniskajā apritē un izglītības, kultūras, valsts pārvaldes un nevalstiskā sektora profesionālajā vidē.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas: 1. izskaidro vēstures vietu sociālo un humanitāro zinātņu kontekstā, pārvalda dziļas zināšanas vēstures zinātnē un izvēlētajā vēstures apakšnozarē; 2. izskaidro un kritiski analizē aktuālās vēstures zinātnes pētniecības metodes; 3. izskaidro un kritiski izvērtē jaunākos sasniegumus Latvijas un pasaules vēstures zinātniskajā literatūrā, nozares historiogrāfiskās problēmas un to risinājumus. Prasmes: 4. pamato savu pozīciju profesionālās diskusijās par sarežģītiem vēstures nozares teorētiskiem un praktiskiem aspektiem; 5. patstāvīgi izmanto vēstures teorētiskos sasniegumus, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku darbību vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas ar vēstures problēmu risināšanu saistītās institūcijās, tai skaitā sadarbībā ar vēstures un citu nozaru speciālistiem; 6. pielieto jaunākās vēstures pētniecības metodes, tai skaitā pielietojot digitālās prasmes un atlasot savai zinātniskai darbībai piemērotākās metodes. Kompetence: 7. patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas vēstures zinātnes un praktiskās darbības jomā, pamato pilsoniski atbildīgus lēmumus un, ja nepieciešams, veic papildu analīzi; 8. patstāvīgi un radoši īsteno pētījumus vēstures zinātnē; 9. integrē vēstures un citu radniecīgo jomu zināšanas, dod ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, radošā vēstures metožu attīstībā.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) vēsturē un arheoloģijā. Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) citās izglītības programmu grupās un iestājpārbaudījums.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Humanitāro zinātņu maģistra grāds vēsturē un arheoloģijā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese

Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Kopš studiju programmas iepriekšējās akreditācijas veikta studiju programmas un piešķiramā grāda nosaukuma precizēšana atbilstoši Ministra Kabineta 13.06.2017. noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", iekļaujot studiju programmas un bakalaura grāda nosaukumā arheoloģijas nozari (iepriekšējais studiju programmas nosaukums, kas bija arī iekļauts piešķiramajā grāda nosaukumā, – Vēsture). Programmas nosaukuma maiņa atspoguļo arheoloģijas apakšnozares pieaugošo nozīmi vēstures zinātnē un konkrēti Latvijas apstākļos, apakšnozares zinātniskos sasniegumus un tās pietiekami nozīmīgo lomu programmā. Programma tiek īstenota pilna laika klātienē latviešu valodā.

Ir precizēts programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti atbilstoši 2017. gadā apstiprinātajiem Ministru Kabineta noteikumiem Nr.322 (13.06.2017.) "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", virziena un programmu SVID izvērtējumam, izvirzītajiem vēstures un filozofijas virziena mērķiem un mūsdienu izglītības prasībām, vienlaikus saglabājot pēctecību ar attiecīgajiem parametriem iepriekšējā akreditācijā. Programmas uzdevumos papildus akadēmiskajiem un profesionālajiem uzdevumiem akcentēti programmas sabiedriskie uzdevumi, absolventu pilsoniskā atbildība.

Iepriekšējā akreditācijas periodā uzņemšanas nosacījumos bija iekļauta prasība, ka, lai iestātos programmā, studentiem ir nepieciešams bakalaura grāds humanitārajās, sociālajās vai izglītības zinātnēs. Šis ierobežojums neatbilst studiju un pētniecības orientācijai uz starpdisciplināritāti, tai skaitā arheoloģijā, kas šobrīd ir skaidri iestrādāta programmas nosaukumā, mērķos un programmā. Jaunajā akreditācijas periodā kā nosacījums tiek prasīt bakalaura grāds neatkarīgi no jomas, kurā tas iegūts.

Akreditācijas periodā ir notikusi programmas direktoru maiņa – doc. M. Mintaura vietā to vada asoc. prof. J. Taurēns.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā maģistra studiju programma "Vēsture un arheoloģija" ietilpst studiju virzienā "Vēsture

un filozofija” kopš šī virziena izveidošanas un atbilst tam. Programma atbilst izglītības tematiskajai jomai “Humanitārās zinātnes un māksla”, un šī atbilstība tiek norādīta piešķiramā grāda nosaukumā: huma-nitāro zinātņu maģistrs vēsturē. Maģistra studiju programma ir akadēmiska studiju programma, kam saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” piešķirtais kods 45228.

Programmā piešķirtais grāds atbilst programmas nosaukumam, mērķis un uzdevumi ir izstrādāti atbilstoši pastāvošajiem normatīvajiem aktiem un pielāgoti vēstures un arheoloģijas specifikai, paredzot, ka programmas mērķis ir sagatavot “patstāvīgi un kritiski domājošus, augsti kompetentus vēsturniekus un arheologus, kas spēj elastīgi iekļauties mainīgajā zinātniskajā un profesionālajā vidē, veiksmīgi un patstāvīgi risinot pētnieciskās un profesionālās darbības problēmas”.

Programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti ir savstarpēji saistīti. Programmas uzdevumi ietver gan akadēmiskus un profesionālus, gan sabiedriski nozīmīgus aspektus. Līdzīgi izstrādāti arī programmas rezultāti. Tie aptver mūsdienīgam vēsturniekam un arheologam nepieciešamo prasmju, zināšanu un kompetences spektru. Tie aptver zinātniskas pētniecības kompetenci, sasniegto rezultātu popularizēšanas kompetenci, jaunu atziņu sasniegšanas un kapacitāti un to izmantošanu profesionālajā un sabiedriskajā telpā.

Programmas uzņemšanas prasības atbilst programmas saturam un struktūrai, kā arī mērķim un paredzamajiem rezultātiem. Programmas saturā ietverti teorētiski kursi vēstures teorijā un historiogrāfijā, kuru sekmīga apguve nav iespējama bez nopietnām priekšzināšanām vēsturē, ko nodrošina iepriekšēja izglītība vēsturē vai tai atbilstošs zināšanu, prasmju un kompetences līmenis, kas noskaidrojams iestājpārrunās. Programmas formulētajos rezultātos uzsvērta spēja brīvi izmantot vēstures zinātnes teorētiskos sasniegumus un metodes, risināt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas. Arī šos rezultātus ir iespējams sasniegt ar atbilstošu iepriekšēju kvalifikācijas līmeni

Studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienē 4 semestrus jeb 2 gadus, un to laikā programmas sa-turs tiek apgūts 80 KP apjomā. Programmas apjoms un struktūra atbilst MK noteikumiem Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” un LU Senāta 24.04.2017. lēmumam Nr. 102 “Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums”.

Konkrētais programmas ilgums un apjoms izvēlēts, lai nodrošinātu programmas mērķim un rezultātiem nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi, Tas nodrošina teorētisko kursu apguvi programmas obligātajā daļā vēstures teorijā , historiogrāfijā un zinātnisko darbu izstrādes kompetencē, atbilstošu erudīciju un zinātniskā darba izstrādes prasmes programmas ierobežotās izvēles daļā. Programmas saturs un struktūra lielā mērā orientēti uz kvalitatīva maģistra darba izstrādi.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Maģistra studiju programma “Vēsture un arheoloģija” ir vienīgā šāda veida programma Latvijā un viena no divām Vēstures maģistra studiju programmām valstī. Programmas absolventi strādā tādās būtiskās nozarēs kā izglītība un zinātne, muzeju sistēma, arhīvi, valsts pārvalde, nevalstiskais sektors. Vairāki desmiti programmas absolventu pārskata periodā iestājušies Vēstures doktora studiju programmās Latvijas Universitātē, bet viņu vidū ir arī LU pedagogijas specialitātes, Latvijas Mākslas akadēmijas, Tartu un Daugavpils Universitātes doktoranti. Izglītības un zinātnes sfērā

absolventu darba vietas ir pamatā vispārējās izglītības iestādes, bet arī augstskolas un zinātniski institūti, piemēram, LU Latvijas vēstures institūts un Filozofijas un socioloģijas institūts. Maģistri strādā gan lielajos Rīgas muzejos (Okupācijas muzejs, Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, Latvijas Nacionālais vēstures muzejs), gan vietējos muzejos. Nozīmīgs darba devējs ir Latvijas Nacionālais arhīvs kā jumta organizācija daudziem arhīviem. No valsts pārvaldes jāmin Ārlietu ministrija un Aizsardzības ministrija.

Par programmas sociālo nozīmi runājot jāuzsver, ka Latvijas kā Austrumeiropas valsts sarežģītā vēsture prasa īstenot aktīvu vēstures politiku. Pēdējos gados darbojušās trīs valsts veidotas vēstures pētniecības komisijas Vēsturnieku komisija (1998 – 2018), Valsts drošības komitejas izpētes komisija (2014-2018) un Latvijas – Krievijas vēsturnieku komisija (2012-2018). Pēc to pasūtījuma pētījumus veikuši arī maģistra programmas absolventi un studenti. 20. gadsimta vēstures pētniecības nepieciešamība tiek uzsvēta visaugstākā ranga politiku runās un pat normatīvajos aktos. Vēstures zināšanas nepieciešamas diplomātiem, Ārlietu ministrija ir atbalstījusi programmas bijušo un esošo mācībspēku grāmatas Latvijas ārpolitika un diplomātija 20. gadsimtā izdošanu.

Otrs sevišķi aktuāls virziens ir arheoloģiskā pētniecība un kultūras mantojuma saglabāšana. Straujais būvniecības pieaugums rada nepieciešamību pēc arheoloģiskās izpētes. Savukārt kultūras mantojuma saglabāšana ir svarīga arī Eiropas kontekstā.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

2012./2013. akadēmiskajā gadā programmā bija 83 studējošie, 2016./2017. akad. gadā 71, 2019./2020. akad. gadā 65, bet 2021./2022. akad. gadā 44 studenti. Studējošo statistika acīmredzami liecina par lēnu, bet konsekvētu studējošo skaita kritumu (kritums pēdējā gadā gan daļēji skaidrojams ar globālās pandēmijas ietekmi). Daudzi faktori nelabvēlīgi ietekmē studentu skaita dinamiku. Vispirms tā ir nelabvēlīgā demogrāfiskā situācija 20. gadsimta 90. gados un nu jau arī mūsu gadsimta sākumā. Samazinās arī bakalaura studiju programmā uzņemto un to absolvējušo studentu skaits. Programmas konkurenti ir citas maģistra programmas, vēstures programmu orientācija uz politisko vēsturi atvieglo bakalaura programmas absolventu tālāko karjeras ceļu uz sociālo zinātņu programmām ar skanīgiem nosaukumiem (politikas zinātne, starptautiskās attiecības, diplomātija u. c.). Vienlaikus programmā regulāri studē citu humanitāro, sociālo un izglītības zinātņu bakalauri, ir gadījumi, kad viņu tālākā karjera vēstures zinātnē ir ļoti veiksmīga. Iepriekšējā akreditācijas periodā uzņemšanas nosacījumos bija iekļauta prasība, ka, lai iestātos programmā, studentiem ir nepieciešams bakalaura grāds humanitārajās, sociālajās vai izglītības zinātnēs, kas iespējams arī sašaurināja iespējamo studentu skaitu. Jaunajā akreditācijas periodā kā nosacījums tiek prasīt bakalaura grāds neatkarīgi no jomas, kurā tas iegūts.

Absolventu skaits un studējošo “atbirums” tomēr ir bijis samērā stabils, absolventu skaits svārstījies no 19 līdz 25 maģistriem gadā, kas Latvijas apstākļiem ir labs rādītājs un ievērojami pārsniedz DU Vēstures maģistra programmas attiecīgos rādītājus. Izņēmums ir 2021. gads ar 9 absolventiem, kas acīmredzami ir globālās situācijas rezultāts. Kopumā ir cerības, ka jaunā programma ar konsolidētākiem studiju kursiem un lielāku orientāciju uz darba tirgu, piesaistīs lielāku studentu skaitu.

Studiju programmā ir neliels iebraucošo ārvalstu studējošo skaits, un arī uz ārvalstīm studēt

izbraucošo studentu skaits ir relatīvi neliels, ko vēl vairāk pēdējos gados pasliktināja epidemioloģiskā situācija Eiropā. Gan ieobraucošie, gan izbraucošie studējošie pārsvarā izmanto apmaiņas studiju iespējas (*Erasmus+*), maģistra līmeņa studenti izmanto iespēju doties prakses apmaiņā, piemēram, lai piedalītos arheoloģiskajos izrakumos vai apgūtu jaunās tehnoloģijas. Izbraucošo studentu nelielais skaits daļēji saistīts ar to, ka lielai daļa maģistra programmā studējošo līdzās studijām strādā.

Iebraucošie studenti

Gads	Ārvalstu studentu skaits	No kuras valsts ierodas
2013./2014. ak. g.	0	-
2014./2015. ak. g.	2	Rumānija (1), Vācija (1)
2015./2016. ak. g.	1	Krievija
2016./2017. ak. g.	1	Vācija
2017./2018. ak. g.	3	Vācija (2), Šveice (1)
2018./2019. ak. g.	3	Vācija (1), Lietuva (1), Spānija (1)
2019./2020. ak. g.	1	Vācija
2020./2021. ak. g.	0	-
Kopā pārskata periodā	11	

Izbraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Izbraucošo studentu skaits	Uz kuru valsti dodas
2013./2014. ak. g.	2	Vācija (1), Čehija (1)
2014./2015. ak. g.	3	Vācija (1), Čehija (2)
2015./2016. ak. g.	2	Vācija (1), Čehija (1)
2016./2017. ak. g.	3	Vācija (1), Zviedrija (1), Čehija (1)
2017./2018. ak. g.	2	Vācija (1), Polija (1)
2018./2019. ak. g.	1	Itālija

2019./2020. ak. g.	2	Čehija (1), Polija (1)
2020./2021. ak. g.	4	Čehija (2), Polija (1), Vācija (1)
2021./2022. ak. g.	3	Somija (2), Itālija (1)
Kopā pārskata periodā	22	

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Nav attiecināms.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programmas struktūra, kursu piedāvājums un saturs ir izveidoti atbilstoši aktuālajām vēstures zinātnes un darba tirgus attīstības tendencēm, kā arī ievērojot LR Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumus Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", noteikumu Nr. 322, "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" 1.pielikumā ietverto Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 7. līmenim atbilstošo studiju rezultātu aprakstus un LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102). Maģistra studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" struktūru veido obligātās (jeb A) daļas kursi 46 kp apjomā, ieskaitot maģistra darba izstrādi un aizstāvēšanu 20 kp apjomā, ierobežotās izvēles (jeb B) daļas kursi 32 kp apjomā un brīvas izvēles (jeb C) daļas kursi 2 kp apjomā.

Programmas obligātajā (jeb A) daļā paredzēti vēstures un humanitāro zinātņu teorētiskie kursi ("Vēstures un sociālā teorija", "Kultūras teorijas un prakses") . Iespēju studentiem iepazīties ar jaunākajiem sasniegumiem Latvijas vēstures zinātnē nodrošina kursi "Latvijas vēstures un arheoloģijas pētniecības problēmas I" un "Latvijas vēstures un arheoloģijas pētniecības problēmas II". Prakses un teorijas sasaisti un padziļinātu atbalstu studentu zinātniskās pētniecības prasmju un kompetences pilnveidošanai nodrošina kursi "Maģistra darba izstrādes praktikums vēsturē: no

teorijas līdz praksei" un "Akadēmiskās rakstīšanas un publikācijas prasmes vēstures zinātnē". Šādi kursi noderēs arī darba vietās ārpus zinātnes un izglītības sfēras, proti, visur tur, kurs jārada liela apjoma strukturēti analītiski teksti un pētījumi, piemēram, valsts pārvaldē un diplomātijā.

Programmas ierobežotās izvēles (jeb B) daļu veido tematiski kursi. Programmas B daļā iestrādāti jauni kursi atbilstoši apspriedēs ar darba devējiem un studējošajiem iegūtajiem ieteikumiem. To vidū jāmin kursi "Atmiņas institūcijas un vēsture", "Digitālā vēsture: digitālo tehnoloģiju izmantošana vēstures izpētē un popularizēšanā", "Viduslaiku un jauno laiku paleogrāfijas teorija un prakse", "Dabaszinātņu analītisko metožu pielietojums arheoloģiskajā pētniecībā" un "Arheoloģiskais mantojums mūsdienu Eiropā". Kaut arī šie nosaukumi runā paši par sevi, jāuzsver, ka tie piemēroti tādiem darba tirgus segmentiem kā arhīvu sistēma, muzeji, arheoloģiskā pētniecība un kultūras mantojuma saglabāšana. Programma satur daudzus kursus, kas piedāvā iespēju iepazīties ar specifiskām vēstures zinātnes problēmām, atbilstoši mācībspēku zinātniskajai pētniecībai un akadēmiskajām interesēm. Īstenojot starpdisciplināritātes principus programmā iekļauti filozofijas nozares kursi. Atbilstoši programmas nosaukuma precizēšanai palielināta arheoloģijas apakšnozares loma programmas obligātajā un obligātās izvēles daļā. Pie strukturālām izmaiņām programmā jāmin visai konsekventa pāreja uz kursiem 4 un 6 kredītpunktu apjomā, kas īstenota novēršot fragmentāciju un īstenojot studentcentrētas mācīšanās principus.

Programmā no jauna paredzēta brīvas izvēles (jeb C) daļas kursi divu kredītpunktu apjomā.

-

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Maģistra studiju programma "Vēsture un arheoloģija" nodrošina saistību ar aktuālajiem vēstures zinātnes sasniegumiem. Programmas mācībspēki ir vēstures zinātnē aktīvi strādājoši pētnieki, kas iespēju robežās iesaista studējošos pētniecībā. Studiju kursi, īpaši teorētiskie un historiogrāfiskie kursi, paredz iespēju iepazīties ar vēstures zinātnes, tajā skaitā Latvijas vēstures zinātnes jaunākajām atziņām. Studijuursos ir pārstāvēta zinātniskā literatūra, kas atspoguļo vēsture zinātnes, tajā skaitā Latvijas vēstures zinātnes jaunākos sasniegumus. Studentu pastāvīgie darbi ir balstīti uz vēstures avotu izpēti, analīzi, jaunākās zinātniskās literatūras studijām, integrējot avotu datus un zinātniskās literatūras atziņas.

Studējošo noslēguma darbi atbilst zinātniski un sabiedriski aktuālām problēmām, arī izmantojot un aktīvi papildinot Latvijas vēstures zinātnes aktuālos rezultātus. Labākie noslēguma darbi rezultējas zinātniskās publikācijās Latvijas zinātniskajā periodikā, par tiem tiek ziņots zinātniskās konferencēs. Konferencēs jaunie pētnieki regulāri organizē VFF Studentu pašpārvalde un sadarbībā ar VFF, Valmieras vēstures muzejs

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja

studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas mutiskās (semināri, kolokviji, diskusijas par vēstures avotiem un zinātnisko literatūru, studējošo referātu apspriešana). Tādējādi studiju kursos semināros tiek izkoptas studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes. Savukārt rakstiskās studiju un vērtēšanas metodes ietver kontroldarbus, testus, esejas, referātus, recenzijas un atsevišķos gadījumos paredzēts rakstisks noslēguma eksāmens. Vērtēšana norit visa semestra garumā, vērtējot dažādas studentu aktivitātes. Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus (apgūtu un nostiprinātu zināšanas un prasmes un attīstītu kompetenci) studijās lielu lomu ieņem metodes, kurās nozīmīgs ir studentu patstāvīgais darbs. Programmas obligātās izvēles kursi piedāvā iespēju studentiem analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

Lekcijām maģistra programmā ir problēmorientēts raksturs, dominē teorētiskas un historiogrāfiskas problēmas, iepazīstināšana ar jaunākajām metodēm. Ievada lekcijās studenti tiek iepazīstināti ar kursa problēmas vispārējo raksturojumu, teorētiskajiem aspektiem, sasniedzamajiem rezultātiem, prasībām, patstāvīgajiem uzdevumiem un vērtēšanas kritērijiem. Semināru nodarbībās tiek izmantots individuālais un grupu darbs, piemēram, virtuālās grupas *MS Teams* attālināto studiju vidē. Studentiem tiek piedāvātas mācību ekskursijas uz valsts arhīviem un Rīgas un citiem valsts muzejiem. Sadarbībā ar VFF studentu pašpārvaldi notiek izbraukuma semināri uz kultūras mantojuma objektiem, arheoloģiskajām senvietām. Atbilstoši finanšu iespējām tiek organizēti izbraukuma semināri ārpus Latvijas (Polija, Ukraina, Baltkrievija).

Studiju kursu īstenošanā un noslēguma darbu vadīšanā ir tikuši aicināti nozares profesionāļi no LU Latvijas vēstures institūta. Programmu pārzinošajās padomēs, piemēram, virziena "Vēsture un filozofija" līdz tam Vēstures studiju programmu padomē piedalās darba devēju pārstāvji.

Auditorijas ir piemērotas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Pēdējo divu gadu laikā attālinātām studijām izmantota *MS Teams* vide, kas dod zināmas priekšrocības. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiks izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam tiks izveidota e-studiju vide (*MOODLE*), kurā studējošajiem pieejami nodarbību un mācību materiāli, uzdevumu apraksti, materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri, konferences u.c.).

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota regulāri uzlabojot un papildinot studiju programmas un studiju kursus, Dialogā ar studentiem risinās studiju rezultātu un vērtējumu pamatojumu formulēšanai. Studijās docētāji izmanto programmas un kursu mērķiem un plānotajiem rezultātiem atbilstošas metodes, pārbaudes un vērtējumu veidus un kritērijus.

Ievērojot studentu interesēm atbilstošas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), piemēram, ik gadus vairāki programmas studenti iesaistās *Erasmus+* apmaiņas programmās ar Eiropas Savienības valstu universitātēm. 1 – 3 programmas studenti pārskata periodā katru gadu ir piedalījušies šajā programmā, kopējam skaitam sasniedzot 22 studentus.

Pēc iespējas studentiem tiek piedāvāts iesaistīties akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos, piemēram, LU Latvijas vēstures institūta grantos.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai

studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv noteiktas procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studentiem ir iespēja izteikt priekšlikumus un ierosinājumus studiju programmu, kursu un procesa uzlabošanai sarunās ar docētājiem, programmu direktoriem nodarbībās.

Studiju rezultātu vērtēšanas sistēma 10 ballu skalā maģistra studiju programmā tiek realizēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 'Noteikumi par valsts akadēmiskās valsts izglītības standartu' (13.09.2014), ievērojot vērtēšanas pamatprincipus, kā arī Latvijas Universitātes (turpmāk – LU) Senāta lēmumu Nr. 211 (29.06.2015), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Nav attiecināms.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

Nav attiecināms.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studējošo noslēguma darbu tēmas aptver plašu tēmu spektru ietverot visas vēstures zinātnes apakšnozares: vispārīgo vēsturi, Latvijas vēsturi, historiogrāfija un vēstures palīgnozares un arheoloģiju. Ievērojams īpatsvars maģistra darbu tematikā ir Latvijas 20. gadsimta vēsturei, tomēr ir pārstāvēti citu Latvijas vēstures periodu pētniecība, citu Eiropas reģionu vēsture, historiogrāfija un vēstures palīgnozares Tradicionāli stabili vietu ieņem starptautisko attiecību un politiskā vēsture un arheoloģija.

Maģistra darbu tēmu izvēli nosaka zinātniskā un sabiedriskā aktualitāte, studentu pētnieciskās intereses. Tās tiek izvēlētas un saskaņotas sadarbībā ar zinātnisko vadītāju un, ja nepieciešams,

citām nozares speciālistiem. Nereti studentu maģistra darbi saistīti ar viņa darbavietas interesēm. Diplomātu un Aizsardzības ministrijas darbinieku darbi ir saistīti ar mūsdienu politisko vēsturi, muzeja darbinieku darbi ar muzeju krājumiem un kultūras mantojumu, praktiski strādājošu arheologu darbi ar arheoloģiju un aizvēsturi, Tomēr šī ir drīzāk korelācija, nevis viennozīmīga likumsakarība. Kvalitatīvi un novatoriski maģistra darbi var kļūt par pamatu promocijas darba izstrādei studijās doktorantūrā. Studenti tiek iedrošināti sasniegtos rezultātus referēt jauno zinātnieku (piemēram, Valmieras vēstures muzeja jauno vēsturnieku zinātniskajos lasījumos) un citās akadēmiskās konferencēs vai dažkārt publicēties akadēmiskos izdevumos.

Kopā pārskata periodā aizstāvēti 170 maģistra darbi. To novērtējums pēdējos 8 gados (2013.-2021) svārstās samērā stabilā diapazonā no 7,0 līdz 8,2. Tas faktiski nozīmē, ka dominējošie novērtējumi ir diapazonā no 6 līdz 9, savukārt vērtējumi 4, 5 un 10 ir drīzāk izņēmumi. Samērā augstie novērtējumi būtu izskaidrojami ar to, ka maģistra programmā studē augstāk motivētie studenti, kas vēlas turpināt studijas pēc pirmā studiju līmeņa absolvēšanas.

Noslēguma darbu novērtējuma statistika

Noslēguma pārbaudījumu vidējie vērtējumi maģistra studiju programmā "Vēsture"
2013.-2021. gads

Studiju forma: PLK	Akadēmiskie gadi							
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aizstāvētie noslēguma darbi (skaits)	19	22	24	26	22	24	24	9
Vērtējumu amplitūda (zemākais-augstākais)	4/10	5/10	5/9	4/10	4/9	4/10	5/9	6/10
Vidējais vērtējums	8,1	7,9	7,6	8,2	7,7	7,0	7,5	8,1

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Maģistra studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena “Vēsture un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Minētajās nodaļās raksturotais pieejamo resursu izklāsts ļauj secināt, ka tie rada visus nepieciešamos priekšnosacījumus studiju programmas īstenošanai, ieskaitot studējošo patstāvīgās studijas un pētniecību. Studiju bāze regulāri tiek pilnveidota un papildināta ar aktuālākajiem informācijas resursiem, saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu vajadzībām. Akadēmiskās literatūras apjoms, kas nepieciešams maģistra līmeņa studiju nodrošināšanai, uzskatāms par pietiekamu, vienlaikus turpinot paplašināt krājumu aktuālajās pētnieciskajās tēmās. Maģistra programmā lielāku nozīmi iegūst zinātniskā literatūra vēstures teorijā un historiogrāfijā kā arī vēstures pētniecības metodēs, šīs literatūras iegādei tiks pievērsta pastiprināta uzmanība. LU Bibliotēkas un tās struktūrvienību resursi tiek regulāri papildināti saskaņā ar VFF mācībspēku ierosinājumiem. Arheoloģijas attīstībai (līdztekus arheoloģisko lauka darbu nodrošināšanai nepieciešamajiem rīkiem, tostarp tahimetram jeb totālajai stacijai) būtiska ir arī dažādu tehnisko iekārtu un tehnoloģiju pieejamība, ko nākotnē sekmēs arheoloģijas laboratorija (īpaši atzīmējams tās 3D skeneris).

LU Vēstures un filozofijas fakultātes rīcībā esošās telpas ir atbilstošas fakultātes studentu skaitam. Fakultāte izmanto LU telpas Rīgā, Aspazijas bulvārī 5, tā izvietota ēkas divos stāvos. atrodas 5 auditorijas ar kopējo platību 312,30 m2. Auditorijās nodrošinātas vietas 260 studentiem. Visas auditorijas ir aprīkotas ar multimediju projektoriem un datoriem, visās ēkas telpās ir interneta (bezvadu) pieslēgums. 2023. gadā ir plānota Vēstures un filozofijas fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā, kas nozīmē arī studiju darba infrastruktūras pilnveidošanu.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Kopējo VFF studiju programmām pieejamo resursu un nodrošinājuma, materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes aprakstu skatīt studiju virziena Vēsture un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Programmas ieņēmumi

Maģistra studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos. Minētajās nodaļās raksturotais pieejamo resursu izklāsts ļauj secināt, ka tie rada priekšnosacījumus studiju programmas īstenošanai, ieskaitot studējošo patstāvīgās studijas un pētniecību. Studiju bāze regulāri tiek pilnveidota un papildināta ar aktuālākajiem informācijas resursiem, saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu vajadzībām.

Maģistra studiju programma "Vēsture un arheoloģija" pamatā tiek nodrošināta no valsts budžeta finansējuma, kas sastāda 95 % no programmas finansējuma, Detalizētu maģistra studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" studējošo statistiku sadalījumā pa finansējuma avotiem sk. pielikumā.

Studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2022./2023. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām. Piemērojot izglītības līmeņa koeficientu 1,5, valsts budžeta dotācija programmai ir 2445 EUR uz vienu studējošo gadā;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas /2023. akadēmiskajam gadam noteikta:
- Pilna laika klātienes studijām 2100 EUR gadā;
- Ārvalstu studējošajiem pilna laika klātienes studijām studiju maksa 3699 EUR;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 144 975 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams tabulā

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	55	2445	134 475
PLK (maksa)	5	2100	10 500
NLK			
Ārvalstu studenti			
Kopā			144 975

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas pilna laika klātienei

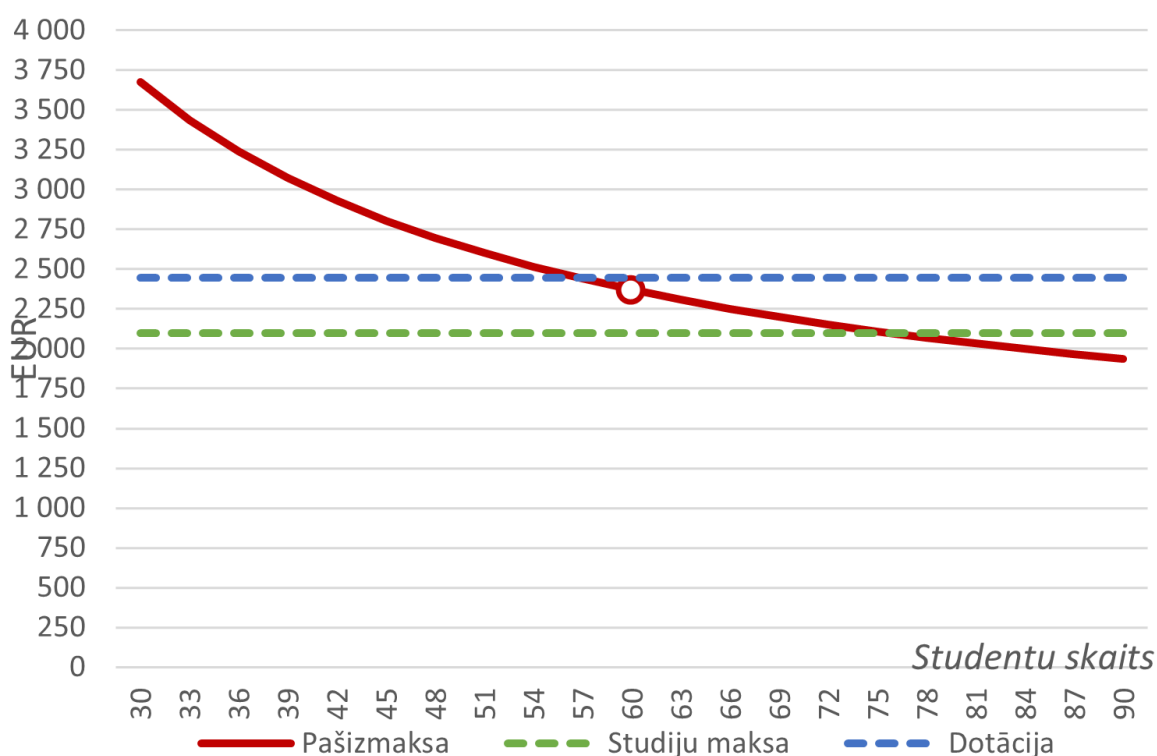
Aprēķiniem maģistra studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" īstenošanai izmanto pēc

akreditācijas plānoto studentu skaitu – 55 budžeta grupā studējošos un 5 studējošos par personīgo finansējumu, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienes aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 2370 EUR gadā, un programmas kopējās izmaksas 143 112 EUR gadā. Detalizētāks procentuālais izmaksu sadalījums attēlots tabulā.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	56 %
Vispārējais personāls	11 %
Citas izmaksas	0%
Infrastruktūras izdevumi	6 %
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

Attēlā redzama studiju programmas pašizmaksa atkarībā no studentu skaita un salīdzinājums ar piedāvāto studiju maksu un valsts budžeta dotāciju.

6c. attēls. Maģistra studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” pašizmaksa no studentu skaita

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vismaz 72 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 58 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studentu skaita, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	55	2445	134 475	130 350
PLK (maksa)	5	2100	10 500	11 850
NLK				
Ārvalstu studenti				
Kopā			144 975	142 200

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību. Tomēr jāsecina, ka maksas studentu skaita pieaugums būtu papildus atbalsts.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Visiem programmā iesaistītajiem mācībspēkiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir doktora grāds vēsturē vai dažos gadījumos filozofijā. Mācībspēku profesionālā atbilstība tiek regulāri pārbaudīta ar likumos noteiktajām izvērtēšanas un vēlēšanu procedūrām. LU nodrošina regulāras iespējas kvalifikācijas papildināšanai pedagoģiskajā un organizatoriskajā kompetencēs. Mācībspēku zinātniskā darbība (publikācijas, zinātniskie projekti uc) ir saistīta ar programmas saturu un struktūru. Programmas mācībspēkiem ir ilggadīga pieredze kursu docēšanā vēstures nozarē un tās apakšnozarēs dažādos studiju līmeņos, tajā skaitā maģistra līmenī atbilstoši tās teorētiskajam un

zinātniskajam līmenim. Mācībspēkiem ir plaša pieredze vēstures zinātnes organizatoriskajā darbā, kas nodrošina atbilstošu zināšanu, prasmju un kompetences nodošanu studentiem.

2021./2022. akad. gadā programmā strādā Vēstures un arheoloģijas nodaļā akadēmiskajos amatos ievēlēti 3 profesori, 6 asociētie profesori un 5 (3 vēstures nozares un 2 filozofijas nozares) docenti. Atsevišķus izvēles kursus pārskata periodā docē Filozofijas un ētikas nodaļas mācībspēki (profesori un docenti). Programmā atsevišķu kursu docēšanā vai noslēguma darbu vadīšanā piedalās LU Latvijas vēstures institūta vadošie pētnieki.

Svarīga loma programmā ir tieši profesoriem (E. Jēkabsons, G. Straube, H. Tumans), kuri veic starptautiski pazīstamus pētījumus, izcīna starptautiskus un nacionālus projektus, nodrošina fakultātes un Vēstures un arheoloģijas nodaļas publicitāti. Ē. Jēkabsons ir pazīstams 20. gadsimta politiskās un militārās vēstures pētnieks, Gvido Straube pēta jauno laiku vēsturi un docē attiecīgus kursus. H. Tumans ir antīkās vēstures, konkrēti Senās Grieķijas speciālists.

Seši asociētie profesori samērā vienmērīgi pārstāv visus vēstures periodus. A. Vijups un A. Šnē docē arheoloģijas un aizvēstures kursus, kas sevišķi svarīgi arheoloģijas lomai pieaugot. A. Levāns un VFF dekāne V. Kļava docē viduslaiku vēstures un agro jauno laiku vēstures kursus, kā arī historiogrāfijas un akadēmiskās rakstīšanas kursus. R. Cerūzis un maģistra programmas direktors J. Taurēns docē 20. gadsimta politiskās (ārpolitika, etniskās attiecības) un vēstures teorijas un historiogrāfijas kursus. VFF veicina viesprofesoru uzaicināšanu. 2021. gadā divus kursus maģistra programmā ar ES struktūrfondu atbalstu docēja ASV Bērklī universitātes profesors Jurijs Sļozkins. (*Yuri Slezkine*).

Programmas mācībspēki aktīvi veic zinātnisko darbu: publicē zinātnisku rakstus datubāzēs indeksētos izdevumos, monogrāfijas un kolektīvas monogrāfijas, zinātnisku rakstu krājumus, sagatavo vēstures avotu edīcijas. Programmas mācībspēki piedalās zinātnisko izdevumu redkolēģijās, Latvijā un ārpus tās. Programmas mācībspēku zinātniskais darbs ir cieši saistīts ar studiju procesu, tā rezultātā sagatavotās publikācija tiek aktīvi izmantotas studijuursos. Programmas mācībspēkiem LU tiek piedāvātas regulāras kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas dažādos īpašos apmācībasursos (valodas prasmes, līderības kompetence, medijpratība, publikācijas prasmes).

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2013./2014. akadēmiskajā gadā programmā strādāja 7 profesori, 7 asociētie profesori un 4 docenti. 2020/2021. gadā programmā strādā Vēstures un arheoloģijas nodaļā akadēmiskajos amatos ievēlēti 3 profesori, 6 asociētie profesori un 5 (3 vēstures nozares un 2 filozofijas nozares) docenti. Lielākās izmaiņas notikušas profesoru sastāvā, pārskata laika posmā pensionējušies 6 profesori, toties 2015. gadā profesoru amatos ievēlēti 2 jauni profesori. Pensionējušies profesori ir ļoti pazīstami Latvijas vēsturnieki, kas 20. gadsimta beigās 21. gadsimta sākumā noteica toni Latvijas vēstures zinātnē un zināmā mērā šo zaudējumu jākompensē pieņemot darbā jaunus mācībspēkus. Vēstures un arheoloģijas nodaļā akadēmiskajos amatos ievēlēti vairāki jaunie zinātnieki, kas nākotnē iesaistīsies programmas docēšanā. (arheoloģija, viduslaiku vēsture, 20. gadsimta vēsture) Lielais profesoru skaits aun augstais īpatsvars akreditācijas perioda sākumā nebija optimāls un ilgtspējīgs no izmaksu viedokļa. Profesoru skaita samazinājums, kas izskaidrojams arī ar dabisku paaudžu

nomaiņu, ir skāris tādas nozares kā studējošo vidū populārā Latvijas 20. gadsimta vēsture, tomēr speciālistu šajās jomā vēl joprojām pietiek.

Maģistra studiju programmas "Vēsture" iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas laika periodā no 2013./2014. akad. gada līdz 2021./2022. akad. gadam

	2013./2014. akad. gads				2021./2022. akad. gads			
	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita
Kopā, t.sk.:			19				14	
Profesors	7		7	37%	3		2	21%
Asoc. Profesors	7		7	37%	6		6	42%
Docents	4		4	21%	5		5	37%
Lektors		1	1	5%			0	0%
Zinātniskais personāls							0	0%

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

Nav attiecināms.

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

Nav attiecināms.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācību spēku sadarbība ir daudzveidīga, tai ir institucionāls, zinātnisks un akadēmisks raksturs. Galvenā institūcija, kas apvieno VFF vēsturniekus ir Vēstures un arheoloģijas nodaļa. Nodaļa risina daudzveidīgas problēmas, piemēram, personāla atlasīšanu un studiju programmu attīstību, tā bijusi iesaistīta jaunās programmas izstrādāšanā spriežot par to daudzās nodaļas sēdēs laikā no 2021. gada aprīļa līdz decembrim. Nozīmīga struktūra ir studiju virziena "Vēsture un filozofija" padome, kas izskata un apstiprina izmaiņas programmā, jaunu kursu ieviešanu, programmas kopējo uzbūvi, tās principus un detaļas. Vēstures nodaļas mācībspēki un studenti ir pārstāvēti VFF domē.

Zinātniskā sadarbība ietver kopīgus projektus no pieteikšanas līdz īstenošanai, kopīgas publikācijas (raksti, rakstu krājumi, kolektīvas monogrāfijas), darbību kongresu un konferenču organizēšana, zinātnisko izdevumu redkolēģijās.

Daudzi it īpaši obligātie kursi tiek īstenoti sadarbojoties vairākiem docētājiem. Ceļā uz kursa docēšanu pirmais posms ir kopīga kursa apraksta sagatavošana, kuras laikā jā vienojas par kursa saturu, prasībām, kvalitāti, kursa aprakstu izskata studiju virziena padome, par galarezultātu savu viedokli izsaka studējošie anonīmās kursu aptaujās. Plašāka problēma ir visas programmas struktūras saskaņotība. Kā jau minēts programmas daļas ir savstarpēji saskaņotas nosakot galvenos blokus (problēmu lokus), šī struktūra ir tikusi izstrādāta Vēstures un arheoloģijas nodaļas sēdēs, balstoties uz īpašas darba grupas ar mācībspēku, absolventu un studējošo dalību, darba rezultātiem.

Ciešs vēsturnieku sadarbības partneris ir LU VFF Filozofijas un ētikas nodaļa, tiek īstenoti kopīgi studiju kursi (piemēram, obligātais kurss "Kultūras teorija un prakse", iesaistāmies kopīgos pētnieciskos projektos, dalāmies ar pētījumu rezultātiem zinātniskās konferencēs, notiek izvēles kursu apmaiņa. Šo sadarbību nepieciešams attīstīt.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība maģistra studiju programmā "Vēsture un arheoloģija" ir 3,4.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	MSP Vēsture un arheoloģija_diploms un pielikums.pdf	MSP History and Archeology diploma and supplement.pdf
Akademiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	AIP atzinums par MSP Vēsture un arheoloģija.edoc	CHE decision on MSP History and archaeology.pdf
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	MSP Vēsture_Studējošo statistika_2013_2021.xlsx	MSP History_Student statistics_2013_2021.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	MSP_Vēsture un arheoloģija_Atbalstība standartam.pdf	MSP_History and Archaeology_Compliance with the standard.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	MSP Vēsture un arheoloģija programmas rezultātu kartējums.pdf	Mapping of the study programme results MSP History and Archaeology.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	MSP Vēsture un arheoloģija studiju plāns_VFviziens.pdf	MSP History and Archaeology study plan_HPfield.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	MSP Vēsture un arheoloģija kursu apraksti.pdf	MSP History and Archaeology course descriptions.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībbspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma pilnā mērā piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	MSP Vēsture un arheoloģija atbilstība Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajam punktam.pdf	MSP History and archeology compliance with the 3rd clause of the 1st paragraph of Section 55 of the Law on Higher Education Institutions.pdf

Vēsture un arheoloģija (43228)

Studiju virziens	<i>Vēsture un filozofija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Vēsture un arheoloģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	43228
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Andris</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Šnē</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>andris.sne@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr. hist.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>+371 29118295</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt studējošajiem plaša spektra teorētisko zināšanu un pētniecisko prasmju un kompetences apguvi vēstures un arheoloģijas zinātnes nozarē atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 6. līmenim, sek-mējot viņu intelektuālās daudzpusības pilnveidi, pilsoniskās apziņas izaugsmi un iekļaušanos darba tirgū.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Veidot studējošajiem izpratni par vispārējās un Latvijas vēstures procesiem;</i> <i>2. Nodrošināt studējošajiem padziļinātu izpratni par daudzveidīgiem vēstures un arheoloģijas pētniecības virzieniem, aktuālo pētniecisko problemātiku un mūsdienu pieejām;</i> <i>3. Nodrošināt pētniecības darba pamatiemaņu un prasmju apguvi, īpaši pievēršot uzmanību informācijas iegūšanas, analīzes un izmantošanas prasmēm, kritiskās domāšanas pilnveidei, zinātniskai pieejai problēmu risināšanā, akadēmiskajam godīgumam un digitālajai kompetencei;</i> <i>4. Veicināt studējošo profesionālo izaugsmi, tiem iesaistoties zinātniskajā pētniecībā un zinātnes popularizācijā, sociālajās un radošajās aktivitātēs;</i> <i>5. Sekmēt studējošo pašizglītošanos un izglītības turpināšanas prasmju un intereses veidošanu.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas: 1. demonstrē un izmanto paplašinātas zināšanas vēstures un arheoloģijas nozarē; 2. demonstrē izpratni par vēstures procesiem un norisēm, izprot nozares svarīgākos jēdzienus un likumsakarības; 3. pārzina vēstures un arheoloģijas zinātnes jaunākos atklājumus un pētnieciskās pieejas, kas nodrošina pamatu radošai domāšanai vai analītiskai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu zinātņu jomu saskarē. Prasmes: 4. patstāvīgi izmanto teorētiskās nostādnes un metodes, lai veiktu pētniecisku vai kādu citu radošu darbību vai augsti kvalificētu profesionālu darbu; 5. formulē un analītiski apraksta ar vēstures un arheoloģijas nozari saistītu informāciju, problēmas un risinājumus, un argumentēti izskaidro un diskutē par būtiskiem vēstures un arheoloģijas aspektiem un problēmām gan ar nozares speciālistiem, gan ar nespeciālistiem; 6. patstāvīgi pilnveido savu profesionālo kompetenci, apgūstot jaunas metodes un prasmes un mudinot to darīt personāla grupu; 7. risina problēmas, izmantojot zinātnisku pieeju, un rod risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos. Kompetence: 8. patstāvīgi iegūst, atlasa un kritiski analizē informāciju un to izmanto lēmumu pieņemšanā un problēmu risināšanā; 9. parāda izpratni par akadēmisko un profesionālo ētiku, izvērtē un uzņemas atbildību par pētījumu rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību; 10. aktīvi līdzdarbojas vēstures un arheoloģijas jomas dzīvē Latvijā.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Humanitāro zinātņu bakalaura grāds vēsturē un arheoloģijā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika neklātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Humanitāro zinātņu bakalaura grāds vēsturē un arheoloģijā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Kopš studiju programmas iepriekšējās akreditācijas veikta studiju programmas un piešķiramā grāda nosaukuma precizēšana atbilstoši Ministru Kabineta 13.06.2017. noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", iekļaujot studiju programmas un bakalaura grāda nosaukumā arheoloģijas nozari (iepriekšējais studiju programmas nosaukums, kas bija arī iekļauts piešķiramajā grāda nosaukumā, – Vēsture).

Ir precizēts programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti atbilstoši 2017. gadā apstiprinātajiem Ministru Kabineta noteikumiem Nr.322 (13.06.2017.) "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", virziena un programmu SVID izvērtējumam, izvirzītajiem vēstures un filozofijas virziena mērķiem un mūsdienu izglītības prasībām, vienlaikus saglabājot pēctecību ar attiecīgajiem parametriem iepriekšējā akreditācijā. Cita starpā rezultātu raksturojumā norādītas studiju rezultātā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence.

Paplašinātas arī priekšrocības studējošo uzņemšanā, ietverot tajās šajā laikā izveidotās vidusskolēniem paredzētās Jauno vēsturnieku skolas labākos beidzējus.

Akreditācijas periodā ir notikusi programmas direktoru maiņa – prof. G. Straubes vietā to vada asoc. prof. A. Šnē.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā pamatstudiju programma "Vēsture un arheoloģija" iekļaujas studiju virzienā "Vēsture un filozofija", kurā līdztekus Latvijas Universitātei vēstures studiju programmas nodrošina Daugavpils Universitāte. LU realizētā bakalaura studiju programma vēsturē un arheoloģijā ietilpst minētajā studiju virzienā kopš tā izveidošanas un pilnībā atbilst virziena nosaukumam, būtībai un specifikai. Vēstures un arheoloģijas bakalaura studiju programma atbilst izglītības tematiskajai jomai "Humanitārās zinātnes un māksla", un šī atbilstība tiek norādīta piešķiramā grāda nosaukumā: humanitāro zinātņu bakalaurs vēsturē un arheoloģijā. Bakalaura studiju programma ir akadēmiska studiju programma, kam saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" piešķirtais kods 43228.

Studiju programmas uzņemšana notiek atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem un prasībām, kas

paredz vidējās izglītības iegūšanu pirms studiju sākšanas bakalaura studiju programmā. Tāpat tiek paredzētas priekšrocības valsts vēstures olimpiādes un zinātniski pētniecisko darbu laureātiem un Jauno vēsturnieku skolas absolventiem ar labām vai izcilām sekmēm, kas sekmē vēstures un arheoloģijas nozarē ieinteresēto jauniešu piesaisti pamatstudiju programmai. Tādējādi uzņemšanas prasības ir pieskaņotas pamatstudiju programmas būtībai, ļaujot ieinteresētajiem vidusskolas absolventiem spert nākamo soli savas personības izaugsmē un zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidošanā.

Gan studiju programmas nosaukums un piešķiramais grāds, gan programmas mērķis, uzdevumi un rezultāti ir savstarpēji saistīti un atbilstoši studiju virzienam. Programmas mērķis ir “nodrošināt studējošajiem plaša spektra teorētisko zināšanu un pētniecisko prasmju un kompetences apguvi vēstures un arheoloģijas zinātnes nozarē atbilstoši Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktajam ietvarstruktūras 6. līmenim, sekmējot viņu intelektuālās daudzpusības pilnveidi, pilsoniskās apziņas izaugsmi un iekļaušanos darba tirgū”. Gan programmas uzdevumi, gan rezultāti atspoguļo tās ievirzi tieši uz pētniecisko pamatprasmju un metožu apguvi atbilstoši ietvarstruktūras 6. kvalifikācijas līmenim, kā arī studējošo profesionālās un pilsoniskās izaugsmes sekmēšanu.

Studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienē 6 semestrus jeb 3 gadus, kā arī nepilna laika neklātienē 4 gadus (8 semestrus), un to laikā programmas saturs tiek apgūts 120 KP apjomā. Programmas apjoms un struktūra atbilst MK noteikumiem Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” un LU Senāta 24.04.2017. lēmumam Nr. 102 “Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums”. Studiju programma ir izstrādāta, ņemot vērā Eiropas augstākās izglītības telpas (Boloņas deklarācijas) pamatnostādnes, kas arī paredz pamatstudiju programmu ilgumu trīs gadu garumā un savstarpēji saskaņotu studiju programmas mērķu, uzdevumu un rezultātu izvirzīšanu. Studiju programmas apjoms, struktūra un saturs veidoti, lai studējošie pēc iespējas kvalitatīvāk sasniegtu studiju programmas apguves rezultātos definētās zināšanas, prasmi un kompetenci. Tādējādi studiju programmas apgūšanas ilgums nodrošina pilnvērtīgu un kvalitatīvu programmas mērķu un uzdevumu sasniegšanu.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Bakalaura studiju programma “Vēsture un arheoloģija” ir viena no divām Vēstures un filozofijas studiju virziena akadēmiskajām bakalaura programmām vēsturē, turklāt vienīgā pamatstudiju programma visā valstī, kas nosaukumā un saturā ietver arheoloģiju. Vēsture un arheoloģija ir valstiski nozīmīgas un nacionāli svarīgas zinātņu jomas, kas ir cieši saistītas ar nacionālo identitāti, pilsonisko apziņu un kolektīvo atmiņu un vērtībām, tādējādi studiju nodrošināšanai šajā virzienā ir valstiski būtiska nozīme. Vērtību un identitātes jautājumi ir ieguvuši īpašu nozīmi mūsdienu pasaulē, tostarp pandēmijas kontekstā, dezinformācijas plūdus un ģeopolitiski nedrošajos laikos. Līdz ar to vēstures un arheoloģijas studijas, lai arī lielākoties pastarpināti, sniedz svarīgu ieguldījumu sabiedrības veidošanā un saimniecības attīstībā. To apliecina arī vēstures tematikas ienākšana valsts augstāko amatpersonu publiskajās runās un atsevišķos normatīvos dokumentos.

Īpaši vērts atzīmēt pakāpeniski arvien pieaugošo pētniecisko darbu apjomu arheoloģijā, kas saistīts gan ar būvniecības darbu dinamiku, gan jaunām izpētes metodēm un interpretatīvajām pieejām. Programmas absolventi tādējādi varēs iekļauties arheoloģijas darba tirgū.

Programma sniedz studējošajiem iespējas apgūt pētnieciskā darba pamatprasmis un metodes, nodrošinot viņu sagatavotību tālākām studijām un pētnieciskajam darbam. Tādējādi programmas

absolventi papildina zinātnes, izglītības, kultūras un valsts pārvaldes darbinieku rindas, kā arī dodas darba gaitās uz privāto sektoru un nevalstiskajām organizācijām. Starp absolventu darba vietām var minēt skolas, muzejus, Latvijas Nacionālo arhīvu, ministrijas un to iestādes (īpaši Aizsardzības un Ārlietu ministrijas). Ņemot vērā nepieciešamību paātrina sekmēt jauno vēstures un sociālo zinātņu skolotāju ienākšanu izglītības sistēmā, programmā paredzēta iespēja apgūt pedagogijas pamatu kursu, kas ļaus pēc programmas absolvēšanas strādāt skolā. Liela daļa programmas absolventu turpina studijas augstākā līmeņa programmās, galvenokārt vēsturē, taču daļa dodas uz citām humanitārajām, sociālajām vai dabaszinātņu programmām.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

2012./2013. akad. gadā programmā kopā bija 178 PLK un 25 NLN studējošie, 2017./2018. akad. gadā – 136 tikai PLK studējošie, bet 2021./2022. akad. gadā bija 128 studējošie. Kopš iepriekšējās akreditācijas vērojams pakāpeniski lēns, bet stabili nenovēršams studējošo skaita samazinājums. Līdzīga situācija vērojama arī attiecībā uz programmas beidzējiem: ja 2013.g. programmu absolvēja 51 studējošais, tad 2017. g. – 36, bet 2021.g. – tikai 24 studējošie (pilna laika klātienes studējošie). Zemās interese dēļ jau vairākus gadus nav tikusi atvērta studiju programmas nepilna laika neklātienes nodaļa, pēdējiem absolventiem to pabeidzot 2016. g. Tomēr nākamajā akreditācijas periodā tiek plānota nepilna laika neklātienes studiju formas atjaunošana, paredzot, ka interesi par šāda veida studijām varētu veicināt vēstures interesentu skaita pieaugums, sabiedrībā arvien izplatītākās digitālās prasmes un vēstures tematu sociālā aktualizācija. Studējošo skaita samazināšanās 1.kursa uzņemšanas laikā un studējošo atbirums studiju laikā pēdējos gados novedis pie ļoti neliela par personīgo finansējumu studējošo skaita, būtībā spiežot studiju programmu orientēties galvenokārt uz budžeta vietu studējošajiem. Ja 2012./2013. akad. gadā par budžeta līdzekļiem studēja 134 studējošie un ar personīgo finansējumu bija 69 studējošie, tad 2021./2022. akad. gadā budžeta vietās studēja 105 studējošie un par personīgajiem līdzekļiem – 23. Jāatzīmē, ka viens no līdzekļiem studiju procesa kvalitatīvākai organizācijai un arī studentu atbiruma mazināšanā, veidojot konkurenci par budžeta vietām, būtu budžeta vietu finansējuma palielināšana līdz aktuālajām pašreizējām (turklāt augošajām) izmaksām.

Studējošo skaita kritumu kopumā nosaka gan ārējie faktori, tostarp demogrāfiskās tendences valstī un Covid-19 pandēmija, gan konkurence ar sociālo zinātņu programmām, gan vēstures un arheoloģijas nozares smagais stāvoklis Latvijā. Savukārt studijas pārtrauc studējošie gan personisku iemeslu dēļ (ieskaitot nespēju nokārtot finansiālās saistības vai nespējot savienot studijas ar darbu), gan it īpaši sakarā ar nenokārtotiem studiju kursiem. Tomēr ir vērojama arī tendence, ka nereti studējošie tomēr pēc pārtraukuma atsāk studijas un pabeidz programmu. Tādējādi pārsvarā tie, šķiet, ir dažādi ārēji apstākļi, kas spiež studentus pārtraukt studijas uz īsāk laiku vai diemžēl arī pavisam. Ļoti vērtīga būtu vēstures un arheoloģijas prestiža paaugstināšana sabiedrībā, kā arī nepieciešams aktīvāk popularizēt vēstures un arheoloģijas jomu un tās sasniegumus (ko paredz arī studējošo atbiruma samazināšanas plāns).

Jāatzīst, ka studiju programmā parasti ir neliels iebraucošo ārvalstu studējošos skaits, un arī uz ārvalstīm studēt izbraucošo studentu skaits ir relatīvi neliels, ko vēl vairāk pēdējos gados pasliktināja epidemioloģiskā situācija Eiropā. Gan iebraucošie, gan izbraucošie studējošie pārsvarā

izmanto apmaiņas studiju iespējas (*Erasmus+*), kā arī reizēm tiek izmantota iespēja kopā ar Latvijas studējošajiem piedalīties arheoloģiskajās praksēs. Vēstures un arheoloģijas bakalaura studijas lielā mērā fokusējas uz mūsu valsts un reģiona vēsturiskajiem procesiem un aktualitātēm, tomēr nākotnē tiks veidots arvien plašāks kursu piedāvājums svešvalodās (it īpaši angļu valodā), kas palīdzētu piesaistīt interesentus ārvalstīs.

Iebraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Ārvalstu studentu skaits	No kuras valsts ierodas
2013./2014. ak. g.	1	Polija
2014./2015. ak. g.	10	Lietuva (3), Polija (3), Vācija (2), Čehija, Šveice
2015./2016. ak. g.	6	Lietuva (2), Polija (1), Vācija (3)
2016./2017. ak. g.	4	Čehija (1), Šveice (1), Dienvidkoreja (1), Vācija (1)
2017./2018. ak. g.	2	Turcija (1), Vācija (1)
2018./2019. ak. g.	4	Bulgārija (2), Vācija (2)
2019./2020. ak. g.	3	Ķīna (1), Vācija (2)
2020./2021. ak. g.	0	-
2021./2022. ak. g.	2	Somija (1), Vācija (1)
Kopā pārskata periodā	32	

Izbraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Izbraucošo studentu skaits	Uz kuru valsti dodas
2013./2014. ak. g.	10	Vācija (3), Šveice (1), Zviedrija (1), Lietuva (2), Polija (1), Francija (1), Čehija (1)
2014./2015. ak. g.	3	Vācija (1), Zviedrija (1), Čehija (1)
2015./2016. ak. g.	2	Vācija (2)
2016./2017. ak. g.	1	Vācija

2017./2018. ak. g.	5	Polija (3), Bulgārija (1), Čehija (1)
2018./2019. ak. g.	5	Bulgārija (1), Vācija (1), Francija (1), Zviedrija (1), Čehija (1)
2019./2020. ak. g.	1	Čehija
2020./2021. ak. g.	3	Čehija (2), Polija (1)
2021./2022. ak. g.	2	Čehija (1), Zviedrija (1)
Kopā pārskata periodā	32	

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Nav attiecināms.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programmas struktūra, kursu piedāvājums un saturs ir izveidoti atbilstoši aktuālajām vēstures zinātnes un darba tirgus attīstības tendencēm, kā arī ievērojot LR Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumus Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", noteikumu Nr. 322, "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" 1.pielikumā ietverto Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 6. līmenim atbilstošo studiju rezultātu aprakstus un LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102). Bakalaura studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" struktūru veido obligātās (jeb A) daļas kursi 64 kp apjomā, ieskaitot bakalaura darba izstrādi un aizstāvēšanu 10 kp apjomā, ierobežotās izvēles (jeb B) daļas kursi 52 kp apjomā un brīvas izvēles (jeb C) daļas kursi 4 kp apjomā.

Bakalaura programmas (kā jau pamatlīmeņa programmas) ideja ir sniegt pēc iespējas plašākus un daudzveidīgākus zināšanu pamatus vēstures un arheoloģijas nozarē, sniedzot ieskatu gan atsevišķu reģionu (it īpaši Latvijai ģeogrāfiski tuvāko) vēstures norisēs, gan iepazīstinot ar dažādiem vēstures un arheoloģijas pētniecības virzieniem un to pētniecisko metodoloģiju, kā arī veidot pamatus patsāvīga zinātniskā darba veikšanai. Līdz ar to studiju programmas obligātās (jeb A) daļas kursus veido ievadkurss vēstures studijās un vēstures zinātnē, pārskata kursi par Latvijas un pasaules vēsturi, kas aplūko būtiskākos procesus un raksturelementus dažādos hronoloģiskajos vēstures periodos (tas vienlaikus ļaus izlīdzināt prognozējami ļoti atšķirīgās reflektantu zināšanas vēsturē), ievadkurss arheoloģijā un vēstures palīgzinātnēs un divi kursi pētnieciskā darba iemaņu un metožu apgūšanai (katram noslēdzoties, tiek sagatavots kursa darbs, turklāt otrajā gadā kursa darbs tiek aizstāvēts attiecīgajā akadēmiskajā grupā). Tieši pirmais studiju gads studējošajiem sniedz ieskatu vēstures un arheoloģijas nozarēs visā to daudzveidībā un veido pamatu, uz kura tālākajos studiju semestros studējošie veiks gan savas pētnieciskā darba tēmas, gan B daļas kursu izvēli. Turklāt pirmais studiju gads būs nozīmīgs, lai izlīdzinātu studiju programmas reflektantu dažādos vēstures zināšanu līmeņus, ņemot vērā jaunās “Skola2030” kompetenču izglītības pieejas specifiku vidusskolā (kas, piemēram, tikai ļoti retos gadījumos sekmēs atsevišķa mācību priekšmeta “Vēsture” pasniegšana kādā vidusskolas izglītības posmā). Dažādu pētniecisku prasmju veidošanai, atspoguļojot mūsdienu izglītības un zinātnes starpdisciplināro raksturu, paredzēti arī loģikas un retorikas kursi. Savukārt 6.semestra laikā paredzēts izstrādāt bakalaura darbu, kura aizstāvēšana tad arī noslēdz studiju procesu.

Savukārt ierobežotās izvēles (jeb B) daļas kursus veido reģionālās vēstures kursi (piemēram, Krievijas, Vācijas vai Ziemeļvalstu vēsture), ievadkursi dažādos vēstures un arheoloģijas pētnieciskajos virzienos (piemēram, intelektuālajā vēsturē, kultūras vēsturē, urbānajā vēsturē, sociālajā arheoloģijā, vides arheoloģijā) un vēstures palīgozares (piemēram, heraldika, vēsturiskā ģeogrāfija, paleogrāfija). Atsevišķi šajā struktūrā iekļauts pedagoģijas pamatu kurss, kas vēstures nozarē studējošajiem ļaus iegūt arī skolotāja darbam nepieciešamo kvalifikāciju. Izvēles daļas kursi ir vērsti uz noteiktu pētniecisku prasmju un kompetenču veidošanu un pielietošanu, un tās tiek apgūtas un pilnveidotas, aplūkojot Baltijas jūras reģiona vēstures, politikas, sabiedrības un kultūras vēsturiskās attīstības, arheoloģijas, starptautisko attiecību, kultūras mantojuma un vēstures palīgozaru problemātiku. Studiju procesā tiek izmantotas dažādas metodes, kas veiksmīgi ļauj daudzveidīgiot kursu saturu un pilnveidot dažādas studentu prasmes, - kursus ietvertas gan lekciju nodarbības, gan semināri ar grupu diskusijām un referātu apspriešanām, turklāt paredzot studentiem arī regulārus patstāvīgos darbus (piemēram, referātu, recenziju, vēstures avotu analīžu sagatavošana un savstarpēja apspriešana). Tāpat uzmanība pievēršama digitālajai komponentei studijuursos, arvien plašāk izmantojot e-studiju sniegtās iespējas un iekļaujot kursus arī attālinātās apmācības elementus.

Studiju programmas plānā brīvās izvēles (jeb C) daļas kursam paredzēts lielāks apjoms nekā iepriekš – 4 kredītpunkti. Savukārt 2017.gadā pieņemtā Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma 35. punkts paredz iespēju studentam apgūt kursus radniecīgās nozarēs līdz pat 20 kredītpunktiem. Tādējādi studējošajiem tiek paredzētas plašas iespējas apgūt sev interesējošus vai noderīgus kursus citās studiju programmās – starp šādiem kursiem, kurus studējošie varētu apgūt citās fakultātēs, varētu būt mūsdienu valodas (krievu, vācu, igauņu, lietuviešu etc), senās valodas (ieskaitot sengrieķu un latīņu), mikrobioloģija, ģeoloģija, vides un cilvēka ģeogrāfija un citi ar vēsturi un arheoloģiju saistīti studiju priekšmeti. Vēstures studiju programmas savstarpējo saskarsmi un sadarbību ar radniecīgajām nozarēm vēl vairāk sekmēs fakultātes pārceļšanās uz Rakstu māju Torņakalna LU Akadēmiskajā centrā 2023. gada rudenī, kad lielākā daļa humanitāro fakultāšu un institūtu atradīsies vienā ēkā.

Tā kā katrā studiju semestrī pieļaujami vien seši noslēguma pārbaudījumi, tad lielākā daļa no

piedāvātajiem kursiem tiek veidoti 4 kredītpunktu apmērā. Šāda apjoma studiju kursi ļaus mērķtiecīgāk un koncentrētāk nodrošināt noteikta nozares virziena un metodoloģijas apguvi, veidojot pārskatāmu un studējošajiem draudzīgu studiju programmu. Lielu daļu no studiju kursiem docēs vairāki mācībspēki, nodrošinot kvalitatīvu un aktuālu tēmas pasniegšanu, turklāt studiju kursu saturu koleģiālā sadarbībā regulāri paredzēts atjaunot. Studiju kursu izvērtējumā un pilnveidē būtiska loma ir studējošo aptauju rezultātiem un viņu paustajiem viedokļiem gan sarunās, gan rakstiskos priekšlikumos. Nenoliedzami būtisks faktors studiju aktualizēšanā ir sadarbība un domu apmaiņa par nozares aktualitātēm praktiskajā darbā ar darba devējiem (kuru pārstāvji ir gan virziena padomē, gan fakultātes domē).

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Nav attiecināms.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu apguves laikā un starppārbaudījumos un gala pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcija. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti kolēģi no dažādām pētnieciskajām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību.

Plaši tiek izmantoti semināri, individuālais un grupu darbs, diskusijas un mācību ekskursijas uz nozares organizācijām. Īpaši jāatzīmē studējošo pašu organizētie mācību braucieni pa Latvijas kultūrvēstures vietām vai arī draudzības braucieni pie partneraugstskolām kaimiņvalstīs Lietuvā un Polijā. Studijuursos semināru laikā tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskutēšanas un argumentācijas prasmes.

Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai lietderīga ir e-studiju vide, kas ieguva ļoti svarīgu lomu pandēmijas apstākļos. Mācībspēki arī aktīvi komunicē ar studējošajiem ar e-pasta vai sociālo tīklu starpniecību. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide ("Moodle"), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, papildus ar kursa tēmām saistīti mācību

materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi veicinot docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem, turklāt mācībspēki katra studiju kursa sākumā informē studentus par nepieciešamajām prasībām, patstāvīgiem darbiem un kritērijiem kursu nokārtošanai. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Studējošo darbība un sasniegumi tiek vērtēti visa studiju kursa garumā, ietverot gan referātu un eseju sagatavošanu un savu pētījumu prezentēšanu, gan testus un kontroldarbus. Kursa noslēguma eksāmens veido ne vairāk kā 50% no kursa kopējā vērtējuma.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studenti iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksi. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai un studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti.

Jaunais vēstures un arheoloģijas bakalaura studiju programmas saturs, par kura nepieciešamību nozares akadēmiskais personāls spriedis jau vairākus gadus, tapa ciešā sadarbībā un diskusijās ar studējošajiem un nozares pārstāvjiem. Tomēr arī iepriekšējos gados studējošie ir rosinājuši dažādus pilnveides pasākumus studiju kvalitātes uzlabošanai. Tāpat katru gadu tiek izvērtēti studējošo aptauju rezultāti, pieliekot pūles norādīto trūkumu novēršanai un skaidrojot konkrētas situācijas ar attiecīgo kursu pasniedzējiem.

Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem un programmu direktoru, un tieši savstarpējās cieņpilnās sarunās tiek veidota uz sadarbību vērsta komunikācija un iekļaujoša vide.

Studiju rezultātu vērtēšanas sistēma 10 ballu skalā bakalaura studiju programmā tiek realizēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 'Noteikumi par valsts akadēmiskās valsts izglītības standartu' (13.09.2014), ievērojot vērtēšanas pamatprincipus, kā arī Latvijas Universitātes (turpmāk – LU) Senāta lēmumu Nr. 211 (29.06.2015), vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniežamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Studiju programmā paredzēts gan obligāti apgūstamais prakses kurss “Vēstures un arheoloģijas prakse”, gan studējošie tālākajos semestros pēc izvēles var apgūt vēl arī kādu citu praksi arhīvā, muzejā vai arheoloģiskajos lauka darbos. Vēstures un arheoloģijas nozarē studējošo prakses tiek organizētas saskaņā un vadoties pēc studiju programmas prakses nolikuma (apstiprināts Vēstures un filozofijas fakultātes domes sēdē 01.03.2022.). Prakses kursu mērķis ir nostiprināt un paplašināt studentu zināšanas vēstures izpētē un arheoloģijā, sniedzot pamata iemaņas atmiņu institūciju praktiskajā darbā vai arheoloģiskajos lauka darbos. Prakses nolikums nosaka, ka prakses kursu “vispārējie uzdevumi ir iepazīstināt ar muzeju, arhīvu praktiskās darbības vai arheoloģisko lauka darbu pamatprincipiem, pamatuzdevumiem un izmantotajām metodēm; sniegt priekšstatu par muzeju, arhīvu vai arheoloģisko lauka darbu nozīmi vēstures un arheoloģijas pētniecībā; sniegt pamata prasmes muzeju, arhīvu vai lauka arheoloģijas profesionālajā darbā; attīstīt muzeju, arhīvu vai arheoloģisko ekspedīciju darba rezultātu praktisku pielietojumu pētniecībā.” Tādējādi pieredzējušu speciālistu vadībā studējošie gūst pirmo praktisko pieredzi pētniecības darbos, ļaujot nostiprināt un pielietot studiju kursus apgūtās pētniecības metodes un pieejas.

LU VFF ir noslēgusi sadarbības līgumus ar vairākiem Latvijas nozīmīgākajiem muzejiem (Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs, Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, Rundāles pils muzejs, Kuldīgas novada muzejs, Ventspils muzejs u.c.) un Latvijas Nacionālo arhīvu, kuri nodrošina prakses vietas ieinteresētajiem studējošajiem. Arheoloģiskos lauka darbus organizē fakultātes mācībspēki, pēdējos gados izveidojot ciešu sadarbību pētniecībā ar Grobiņas novadu.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

Nav attiecināms.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Līdzīgi kā studiju laikā izstrādātajos kursa darbos, arī noslēguma darbos studējošie pievēršas plašam tēmu lokam – Latvijas un vispārējai vēsturei, arheoloģijai, vēstures palīgzinātnēm. Bakalaura darba tēmas izvēle galvenokārt saistīta ar studējošā pētnieciskajām interesēm, tomēr reizēm tās tiek izstrādātas arī saistībā ar kādas nozares vai institūcijas aktualitātēm. Bakalaura darba tēmas formulējums un darba tēmas tālākā izstrāde norisinās ciešā sadarbībā starp darba autoru un darba vadītāju (kā minēts, fakultātē strādā virkne savas pētnieciskās jomas atzītāko ekspertu), turklāt nereti vērojama tēmas pakāpeniska padziļināta apguve un pētniecība gan kursa darbu, gan noslēguma darba izstrādes laikā. Lielākā daļa no bakalaura darbiem top par Latvijas 20. gs. vēstures tematiku, studējošajiem pievēršoties gan pilsētu un novadu vēsturei, gan politiskajām pārmaiņām un kultūras norisēm Latvijā, gan okupācijas varām un nacionālās neatkarības atjaunošanai. Pēdējos gados ir samazinājies arheoloģijā izstrādāto bakalaura darbu skaits, tomēr

studējošo interese par šo jomu ir nemainīga un tagad jau nereti ietver arī citvalstu (piemēram, Baltijas un Ziemeļvalstu) arheoloģijas aspektus. Tā kā studējošo svešvalodu zināšanas nereti ierobežojas ar angļu valodu un ņemot vērā nelielo studējošo skaitu ar vācu vai citām svešvalodu zināšanām, neliels noslēguma darbu skaits vēltīts viduslaiku un jauno laiku vēsturei. Bakalauru darbi tiek izstrādāti, balstoties uz nepublicētiem un publicētiem vēstures avotiem, tādējādi tie pieskaras zinātniski nozīmīgiem, aktuāliem jautājumiem, kas nereti ir pētīti nelielā apjomā.

Laika periodā no 2013./2014. akad. gadā līdz 2020./2021. ak. g. Bakalaura studiju programmā "Vēsture" kopumā aizstāvēti 275 bakalaura darbi. To vidējais vērtējums svārstās amplitūdā no 7 līdz 7,5, izņemot vienu gadu ar nedaudz zemāku vidējo vērtējumu, savukārt vērtējumu amplitūda ir no 4 līdz 10, lielākajai daļai bakalaura darbu iegūstot vērtējumus 6,7 vai 8. Jāatzīmē, ka aizstāvēšanas procedūra notiek arī 2. kursa laikā izstrādātajiem kursa darbiem.

Noslēguma darbu novērtējuma statistika

Noslēguma pārbaudījumu vidējie vērtējumi bakalaura studiju programmā "Vēsture"								
2013.-2021. gads								
Studiju forma: PLK	Akadēmiskie gadi							
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aizstāvētie noslēguma pārbaudījumi (skaits)	39	44	37	36	32	25	28	24
Vērtējumu amplitūda (zemākais-augstākais)	5/9	5/10	4/9	4/9	4/9	4/10	5/10	4/10
Vidējais vērtējums	7,3	7,3	7,2	7,0	6,4	7,4	7,5	7,2
Studiju forma: NLN	Akadēmiskie gadi							
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aizstāvētie noslēguma pārbaudījumi (skaits)	3	2	5					
Vērtējumu amplitūda (zemākais-augstākais)	6/7	7/8	5/9					
Vidējais vērtējums	6,7	7,5	7,3					

nav attiecināms

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Bakalaura studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena “Vēsture un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Minētajās nodaļās raksturotais pieejamo resursu izklāsts ļauj secināt, ka tie rada visus nepieciešamos priekšnosacījumus studiju programmas īstenošanai, ieskaitot studējošo patstāvīgās studijas un pētniecību. Studiju bāze regulāri tiek pilnveidota un papildināta ar aktuālākajiem informācijas resursiem, saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu vajadzībām. Akadēmiskās literatūras apjoms, kas nepieciešams bakalaura līmeņa studiju nodrošināšanai, uzskatāms par pilnībā pietiekamu, vienlaikus turpinot paplašināt krājumu aktuālajās pētnieciskajās tēmās. LU Bibliotēkas un tās struktūrvienību resursi tiek regulāri papildināti saskaņā ar VFF mācībspēku ierosinājumiem. Arheoloģijas attīstībai (līdztekus arheoloģisko lauka darbu nodrošināšanai neapieciešamajiem rīkiem, tostarp tahimetram jeb totālajai stacijai) būtiska ir arī dažādu tehnisko iekārtu un tehnoloģiju pieejamība, ko nākotnē sekmēs arheoloģijas laboratorija (īpaši atzīmējams tās 3D skeneris).

LU Vēstures un filozofijas fakultātes rīcībā esošās telpas ir atbilstošas fakultātes studentu skaitam. Fakultāte izmanto LU telpas Rīgā, Aspazijas bulvārī 5, tā izvietota ēkas divos stāvos. VFF izmanto 5 auditorijas ar kopējo platību 312,30 m². Auditorijās nodrošinātas vietas 260 studentiem. Visas auditorijas ir aprīkotas ar multimediju projektoriem un datoriem, visās ēkas telpās ir interneta (bezvadu) pieslēgums. 2023. gadā ir plānota Vēstures un filozofijas fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā, kas nozīmē arī studiju darba infrastruktūras pilnveidošanu.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Nav attiecināms.

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Kopējo VFF studiju programmām pieejamo resursu un nodrošinājuma, materiāli tehniskās bāzes un

finansiāli bāzes aprakstu skatīt studiju virziena “Vēsture un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

Programmas ieņēmumi

Bakalaura studiju programma “Vēsture un arheoloģija” pamatā tiek nodrošināta no valsts budžeta finansējuma, kas sastāda 82% no programmas finansējuma, taču secināms, ka maksas studentu skaits pārskata periodā ir stabils, un attiecīgi ieņēmumi no studiju maksām veido līdz 21% no studiju programmas kopējā finansējuma. Detalizētu bakalaura studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” studējošo statistiku sadalījumā pa finansējuma avotiem sk. pielikumā.

Studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2022./2023. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā “Finanšu nodrošinājums” minētos faktoros, kas /2023. akadēmiskajam gadam noteikta:
- Pilna laika klātienes studijām 2060 EUR gadā;
- Ārvalstu studējošajiem pilna laika klātienes studijām studiju maksa 2845 EUR;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 143 300 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams tabulā.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	105	1630	171 150
PLK (maksa)	30	2060	61 800
NLK			
Ārvalstu studenti			
Kopā			232 950

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā “Finanšu nodrošinājums SV” aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

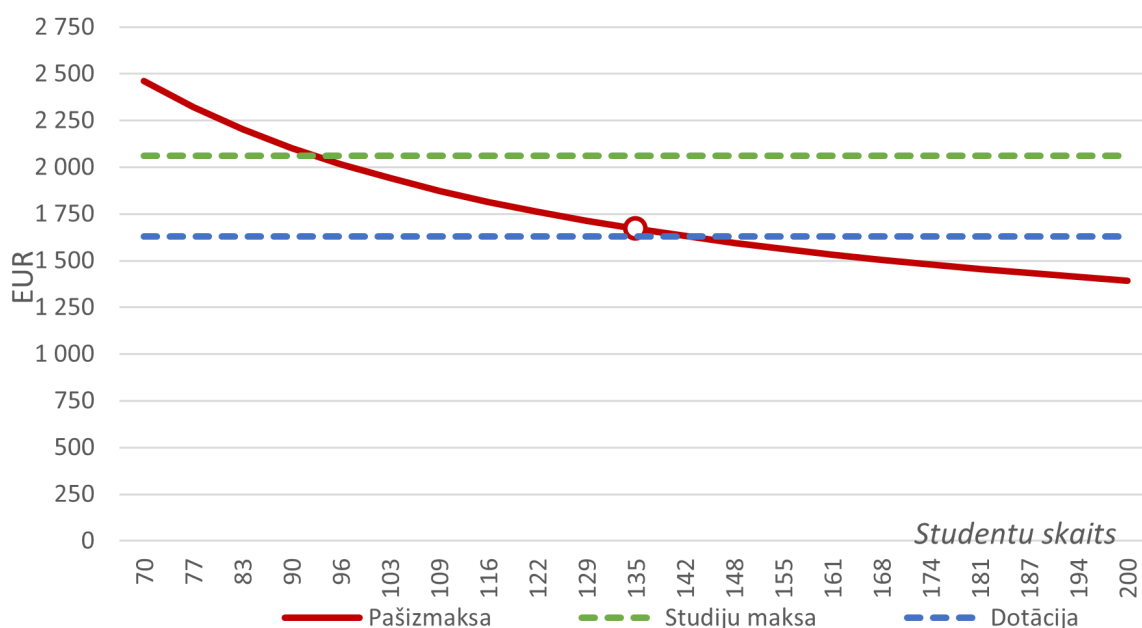
Programmas izmaksas pilna laika klātieņi

Aprēķiniem studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” īstenošanai izmanto pēc akreditācijas plānoto studentu skaitu, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienes aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 1704 EUR gadā, un programmas kopējās izmaksas 230 040 EUR gadā. Detalizētāks procentuālais izmaksu sadalījums attēlots zemāk tabulā

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	55 %
Vispārējais personāls	12 %
Citas izmaksas	0%
Infrastruktūras izdevumi	6 %
Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

Attēlā redzama studiju programmas pašizmaksa atkarībā no studentu skaita un salīdzinājums ar piedāvāto studiju maksu un valsts budžeta dotāciju.

6a. attēls. Studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” pašizmaksa no studentu skaita

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vismaz 95 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasnieg 140 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju skaita, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	105	1630	171 150	178 920
PLK (maksa)	30	2060	61 800	51 120
NLK				
Ārvalstu studenti				
Kopā			232 950	230 040

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas realizāciju veic augsti kvalificēti mācībspēki, kuri vienlaikus ir arī aktīvi iesaistīti zinātniskās pētniecības veikšanā. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām studiju programmas īstenošanā iesaistītie profesori, asociētie profesori un docenti ir ieguvuši vēstures zinātņu doktora grādu, savukārt lektori un zinātniskie asistenti ir zinātniskā grāda pretendenti vai doktoranti. Akadēmiskā un zinātniskā personāla kvalifikācija tiek regulāri izvērtēta gan akadēmisko amatu atklātajos konkursos, kas tiek sludināti, beidzoties ievēlēšanas periodam, gan citos fakultātes vadības un nodaļas veiktajos pasākumos. Tieši mācībspēku augstā profesionalitāte, regulārā pilnveidošanās, plašā akadēmiskā darba pieredze un nerimstoša zinātniskā pētniecība ļauj sekmīgi sasniegt studiju procesā izvirzītos mērķus, uzdevumus un rezultātus, vienlaikus nodrošinot studiju programmas kvalitatīvo atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Akadēmiskajā bakalaura studiju programmu "Vēsture un arheoloģija" 2021./2022. akad. gadā īstenoja 27 mācībspēki: 5 profesori, 7 asociētie profesori, 7 docenti un 8 lektori. No tiem 16 ir ievēlēti Vēstures un arheoloģijas nodaļā akadēmiskajos amatos: 4 profesori, 7 asociētie profesori, 3 docenti un 2 lektori. Jānorāda, ka studiju programmas realizācijā ir iesaistīti arī citu fakultāšu un nodaļu mācībspēki (kā redzams tabulā 3.4.2.nodaļā). Atsevišķus obligātos un izvēles daļas studiju kursus programmā docē fakultātes Filozofijas un ētikas nodaļas mācībspēki (profesori, docenti un

lektori), kā arī civilās un vides aizsardzības eksperti. Gan profesori un asociētie profesori, gan docenti un lektori (visi ar doktora grādu vai esoši grāda pretendenti) veic aktīvu zinātnisko darbību, kas atspoguļojas zinātniskajās publikācijās (monogrāfijās, rakstu krājumos, rakstos, avotu izdevumos) un pētnieciskajos projektos. Studiju programmā mācībspēki docē saviem zinātniskās darbības virzieniem un pētījumiem atbilstošus studiju kursus, kuros tiek ietvertas jaunākās un aktuālās pētniecības atziņas, metodes, pieejas un secinājumi. Tāpat mācībspēki ir iesaistīti un labprāt iesaistās zinātnes komunikācijā, popularizējot vēsturi un arheoloģiju gan skolēnu, gan interesentu aprindās (vērts atzīmēt, ka ļoti populāri bija kopš 2014. gada realizētie ikgadējie publisko lekciju cikli, tāpat noturīga sadarbība vairāk kā 15 gadu garumā izveidojusies ar nozīmīgo populārzinātnisko žurnālu "Ilustrētā Pasaules Vēsture"). Īpaši jāatzīmē akadēmiskā personāla aktīvā iesaistīšanās Nacionālās enciklopēdijas veidošanā, kas ļauj ātri un bez maksas interneta lietotājiem visā pasaulē iegūt kvalitatīvu, augstvērtīgu saturu latviešu valodā par visplašāko tēmu spektru gan Latvijas, gan pasaules vēsturē.

Akadēmiskais personāls, kas iesaistīts studiju programmas realizācijā, pārstāv dažādu vēstures hronoloģisko periodu un pētniecisko problēmu spektru. Tā, piemēram, vairāki mācībspēki (asoc. prof. A.Šnē un A.Vijups, lekt. E.Gučika) saistīti ar arheoloģiju (īpaši dzelzs laikmeta un viduslaiku un mūsdienu arheoloģiju), viens mācībspēks pievēršies seno laiku vēsturei (prof. H.Tumans), bet citi savios pētījumos aplūko ar viduslaiku un jauno laiku kultūras, reliģijas un sociālo tematiku saistītus jautājumus (prof. G.Straube, asoc.prof. V.Kļava un A.Levāns, doc. L.Zemīte). 20.gadsimta vispārējās un Latvijas vēstures politisko, militāro, sociālo, ekonomisko un kultūras tematiku pēta un par šiem jautājumiem docē prof. Ē.Jēkabsons un A.Stranga, asoc. prof. J.Taurēns un R.Cerūzis, doc. J.Ķeruss un M.Mintaurs, lekt. G.I.Bikše. Tieši akadēmiskā personāla ciešā iesaiste pētnieciskajā darbā, sekojot līdzi jaunākajām publikācijām un virzot aktuālo tēmu pētniecību, sekmē zinātnes un studiju sinerģiju programmas ietvaros.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2013./2014. akad. gadā bakalaura programmas realizācijā (gan no VFF, gan citām fakultātēm) bija iesaistīti 8 profesori, 7 asociētie profesori, 6 docenti un 1 lektors, savukārt 2021./2022. akad. gadā programmā strādā 5 profesori, 7 asociētie profesori, 7 docenti un 8 lektori. Tādējādi šajā laikā periodā izdevies jēgpilni izmainīt akadēmisko amatu proporcijas studiju programmas nodrošināšanā, vienlaikus sekmējot paaudžu nomaiņu un akadēmiskā personāla ataudzes procesus, kā arī studiju programmas un fakultātes ilgtspēju un finansiālo noturību. Šī jauno profesionāļu ienākšana fakultātē un iesaistīšanās studiju procesā nav samazinājusi studiju kvalitāti, noturot to nemainīgi augstā līmenī, taču tā drīzāk ļaus aizvien aktīvāk iekļauties zinātnes komunikācijā un starptautiskajā pētnieciskajā aprītē.

Bakalaura studiju programmas "Vēsture" iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas laika periodā no 2013./2014. akad. gada līdz 2021./2022. akad. gadam

2013./2014. akad. gads				2021./2022. akad. gads			
Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita

Kopā, t.sk.:		22			27			
Profesors	8		8	36%	5		5	19%
Asoc. Profesors	7		7	32%	7		7	26%
Docents	6		6	27%	7		7	26%
Lektors / Lektora p.i.		1	1	5%	5	3	8	30%
Zinātniskais personāls							0	0%

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

Nav attiecināms.

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Fakultātes vēstures un arheoloģijas nozares akadēmiskais personāls ir apvienots Vēstures un arheoloģijas nodaļā, kuras ietvaros tiek risināti aktuālie studiju procesa un akadēmiskās dzīves organizatoriskie jautājumi. It īpaši nodaļa ir tieši un aktīvi iesaistīta amatu kandidātu izvērtēšanā, kā arī tai ir bijusi liela loma studiju programmu jaunā satura izveidošanā. Savukārt studiju organizācijas aktualitātes, tostarp studiju kursu pieteikumu izskatīšana un studiju programmu pārskatu izvērtēšana, tiek skatītas vēstures un filozofijas nozares kopīgi pārstāvētajā Vēstures un filozofijas virziena padomē (izveidota 2020. gada pavasarī; iepriekš bija Vēstures studiju programmu padome). Virkne nodaļai un studiju programmai svarīgu jautājumu tiek apspriesti un izlemti fakultātes domē, kurā pārstāvēti gan akadēmiskā personāla, gan studējošo un darba devēju pārstāvji. Tādējādi studiju un pētniecības jautājumos liela loma ir kolektīvai diskusijai un kompromisu meklēšanai pretēju viedokļu gadījumos, līdzīgi kā kopīgu zinātnisku pasākumu organizēšanā un pētniecisko projektu pieteikumu izstrādē. Vēstures un arheoloģijas nodaļas pārstāvji arī organizējuši vairākas kopīgas zinātniskas aktivitātes kopā ar Filozofijas un ētikas nodaļas kolēģiem, tostarp starptautiskas zinātniskas konferences un pētnieciskus projektus. Tāpat arī bakalaura studiju programmā "Filozofija" docētie kursi par ētiku, estētiku, loģiku, retoriku u.c. jomām tiek piedāvāti arī vēstures un arheoloģijas studiju programmas studējošajiem.

Pašas studiju programmas ietvaros mācībspēku sadarbība izpaužas kopīgi izstrādātu un docētu studiju kursu formā, taču regulāri norisinās arī dažādos studijuursos aplūkojamās tematikas saskaņošana, cenšoties pēc iespējas vairāk novērst tematisku atkārtosanos un daudzveidīgot studiju darba formas.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība Vēstures un arheoloģijas bakalaura studiju programmā šobrīd ir 4,7 studenti uz vienu docētāju, kas ir salīdzinoši optimāls rādītājs, lai nodrošinātu augstu studiju un zinātniskā darba kvalitāti, bet vienlaikus atbilstu fakultātes rīcībā esošajiem resursiem.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	BSP Vēsture un arheoloģija_diploms un pielikums.7z	BSP History and Archeology diploma and supplement.7z
Akademiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	AIP atzinums par BSP Vēsture un arheoloģija.edoc	CHE decision on BSP History and archaeology.pdf
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	BSP Vēsture_Studējošo statistika_2013_2021.xlsx	BSP History_Student statistics_2013_2021.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	BSP_Vēsture un arheoloģija_Atbiilstība standartam.pdf	BSP_History and Archaeology_Compliance with the standard.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	BSP Vēsture un arheoloģija programmas rezultātu kartējums.pdf	Mapping of the study programme results BSP History and Archaeology.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	BSP Vēsture un arheoloģija studiju plāns_VFviziens_red.7z	BSP History and Archaeology study plan_HPfield_ed.7z
Studiju kursu/ moduļu apraksti	BSP Vēsture un arheoloģija kursu apraksti_red.pdf	BSP History and Archaeology course descriptions_ed.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts	BSP Vēsture un arheoloģija prakses nolikums.pdf	BSP History and Archaeology Internship Regulations.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	BSP Vēsture un arheoloģija atbilstība Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajam punktam.pdf	BSP History and archeology compliance with the 3rd clause of the 1st paragraph of Section 55 of the Law on Higher Education Institutions.pdf

Vēsture un arheoloģija (51228)

Studiju virziens	<i>Vēsture un filozofija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Vēsture un arheoloģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	51228
Studiju programmas veids	<i>Doktora studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	Gvido
Studiju programmas direktora uzvārds	Straube
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>gvido.straube@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/direktora akadēmiskais/zinātniskais grāds	<i>Dr. hist.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	+371 26385640
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt vēstures zinātnes pēctecību, zinātnisko, augstākās izglītības un kultūras iestāžu vadošo darbinieku sagatavošanu, kuriem ir kompetence izvirzīt un risināt mūsdienu vēstures zinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu, plašākā nozīmē tas veicinās dalību intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt nacionālās vēstures zinātnes attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. Veikt labāko pretendentu atlasī, ievērojot kopīgi izstrādātos kritērijus doktorantūras reflektantu vērtēšanai;</i> <i>2. Nodrošināt dziļu un plašu zināšanu apguvi par mūsdienu pasaules un Latvijas vēstures zinātnes aktuālajām teorētiskām un metodoloģiskām problēmām;</i> <i>3. Attīstīt doktorantu prasmes un kompetenci, kas dos viņiem iespēju veikt patstāvīgus, zinātniskajās atziņās un metodēs balstītus projektus un veikt zinātniskus pētījumus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem standartiem atbilstošus sasniegumus;</i> <i>4. Nodrošināt kvalificētu vadību doktorantu zinātniskajam darbam, nodrošināt akadēmiskā personāla zinātniskā darba pieredzes, zinātnisko metožu, erudīcijas nodošanu nākamajai paaudzei;</i> <i>5. Radīt iespēju doktorantiem savu zinātnisko pētījumu rezultātus un teorētiskās atziņas publicēt starptautiskajā un nacionālajā zinātniskajā periodikā;</i> <i>6. Iepazīstināt doktorantus ar jaunākajiem teorētiskajiem un historiogrāfiskajiem sasniegumiem;</i> <i>7. Veicināt doktorantu izpratni par zinātnisko un akadēmisko karjeru un pilnveidot akadēmiskajam darbam nepieciešamo pedagoģisko kompetenci;</i> <i>8. Veicināt starpdisciplināritātes attīstību, sadarbojoties ar citām LU, DU un citu augstskolu doktora studiju programmām.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	Zināšanas: 1. pārzina aktuālās vēstures un arheoloģijas zinātņu pētniecības metodes; 2. pārzina un pielieto jaunākos sasniegumus Latvijas un pasaules historiogrāfijā; 3. pārzina vēstures teorētiskās problēmas un to risinājumus; 4. izprot vēstures un citu sociālo un humanitāro disciplīnu interdisciplināro saistību; 5. piemīt dziļas specializētas zināšanas izvēlētajā pētījuma virzienā, atbilstošajā vēstures apakšnozarē un plašas zināšanas vēstures zinātnē. Prasmes: 6. patstāvīgi formulē un kritiski analizē pētījuma problēmas dažādos izglītības līmeņos, tai skaitā augstākajā izglītībā un doktorantūras studiju līmenī; 7. pieņem zinātniski pamatotus lēmumus vēstures zinātnes un radniecīgo sociālo un humanitāro disciplīnu problēmu risinājumos un argumentēti aizstāv savu viedokli; 8. ierosina un īsteno pētījumos balstītas pārmaiņas savā institūcijā, vēstures nozarē un iespēju robežās sabiedrībā kopumā; 9. pielieto jaunākās vēstures pētniecības metodes, izvēloties savai zinātniskai darbībai piemērotākās; 10. integrē zinātnisko pētījumus rezultātus studiju kursos augstskolā, studentu un doktorantu zinātnisko darbu vadīšanā. Kompetence: 11. patstāvīgi un atbildīgi plāno, strukturē un vada zinātniskus projektus, tai skaitā starptautiskus; 12. publicē sava pētījuma rezultātus starptautiski atzītos, tai skaitā, starptautiski citējamos izdevumos Latvijā un ārzemēs; 13. publisko zinātniskā pētījumu rezultātus nacionālās un starptautiskās zinātniskās konferencēs un semināros; 14. patstāvīgi, atbildīgi un kritiski veic vēstures zinātnē nozīmīgus zinātniskos pētījumus, sekmē inovāciju ieviešanu pētniecības praksē; 15. patstāvīgi vada zinātnisku kolektīvu darbu vēstures un arheoloģijas nozarē.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas eksāmeni, promocijas darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Maģistra grāds humanitārajās, sociālajās, izglītības zinātnēs, dabaszinātnēs vai tam pielīdzināta augstākā izglītība, - promocijas darba tēmas pieteikums, - iestājpārrunas.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) humanitārajās un mākslas zinātnēs

legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā) -

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika klātiene - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Maģistra grāds humanitārajās, sociālajās, izglītības zinātnēs, dabaszinātnēs vai tam pielīdzināta augstākā izglītība, - promocijas darba tēmas pieteikums, - iestājpārrunas. - Angļu valodas prasme ir vismaz B2 līmenī.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) humanitārajās un mākslas zinātnēs</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā) -	

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Iepriekšējā akreditācijas periodā fakultāte īstenoja doktora studiju programmu "Vēsture" visās vēstures zinātnes apakšnozarēs. Kopš tā laika Vēstures un filozofijas fakultātes Vēstures un arheoloģijas nodaļa sadarbībā ar Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes Vēstures katedru ir izstrādājusi Kopīgo doktora studiju programmu "Vēsture un arheoloģija". Tās izveidošanas rezultātā tika novērsta vēstures doktora studiju programmu fragmentācija, palielināta vēstures doktora studiju kvalitāte, tika sekmēta sadarbība starp augstskolām.

Kopš licencēšanas ziņojuma iesniegšanas, ir mainīts grāda nosaukums. Saskaņā ar grozījumiem Zinātniskās darbības likumā, kas stājušies spēkā 29.07.2022., tiek piešķirts zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) humanitārajās un mākslas zinātnēs, atbilstoši 27.09.2022 Ministru kabineta noteikumiem Nr. 595 "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm". Šis grāds tiek piešķirts par promocijas darbu aizstāvēšanu vēstures un arheoloģijas zinātnes nozarē un sekojošās apakšnozarēs: Latvijas vēsture, arheoloģija, historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes, vispārīgā vēsture, citas vēstures un arheoloģijas apakšnozares.

Šī ziņojuma sagatavošanas brīdī grozījumi vēl nebija stājušies spēkā, tāpēc tekstā norādīts iepriekšējais grāds zinātnes doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D) vēsturē un arheoloģijā.

Kopš licencēšanas ziņojuma iesniegšanas, ņemot vērā studiju virziena kopīgos uzdevumus 2022.-2027. gada periodam, ir precizēts un redakcionāli labots arī programmas mērķis un atsevišķi uzdevumi. Programma akreditācijai tiek virzīta pirmo reizi.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā doktora studiju programma "Vēsture un arheoloģija" iekļaujas studiju virzienā "Vēsture un filozofija", kurā līdztekus Latvijas Universitātei vēstures studiju programmas nodrošina Daugavpils Uni-versitāte. Kopš 2021./2022. mācību gada abas universitātes realizē kopīgu doktora programmu. Doktora studiju programma ir akadēmiska studiju programma, kam saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" piešķirtais kods 51228. Piešķiramā grāda nosaukums "Zinātniskais doktora grāds, zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) vēsturē un arheoloģijā" atbilst virziena nosaukumam un programmas kodam.

Kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” mērķis ir “piedāvāt akadēmiski augstvērtīgas un pētniecībā balstītas studijas, kas nodrošina vēstures zinātnes pēctecību, zinātnisko, augstākās izglītības un kultūras iestāžu vadošo darbinieku sagatavošanu, kuriem ir kompetence izvirzīt un risināt mūsdienu vēstures zinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu, plašākā nozīmē tas veicinās dalību intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt nacionālās vēstures zinātnes attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu”. LU un DU līdzšinējām vēstures doktora studiju programmām ir savas stiprās puses dažādās jomās un līdzšinējās iestrādes un tradīcijas tiek turpinātas jaunajā kopīgajā programmā. Tā darbojas visās vēstures zinātnes apakšnozarēs. LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļā atbilstoši līdzšinējiem profesūras pētniecības virzieniem turpina strādāt tādos nozīmīgos pētniecības virzienos kā jauno un jaunāko laiku politiskā un militārā vēsture, kā arī kultūras mantojuma izpēte un arheoloģija, attiecīgi nodrošinot arī promocijas darbu vadību. Pēdējā laika tendences liecina par jaunu, mūsdienās aktuālu problēmu popularitāti. To vidū jāmin masu informācijas līdzekļu vēsture, emigrācijas, diasporu un bēgļu kustības vēsture, sabiedrisko kustību un nevalstisko organizāciju vēsture, sociālās rehabilitācijas iestāžu vēsture. DU Vēstures katedra darbojas avotpētniecības, metodoloģijas, sociālās vēstures, reģionālās vēstures, īpaši multikulturālā Latgales reģiona vēstures, e-vēstures jomā. Akadēmiski programmu apvienošana nozīmē nozīmīgākajos valsts vēstures docēšanas un pētniecības centros darbojošos vēstures profesoru dalību, izveidojot augsti kvalitatīvu apvienotu promocijas padomi.

Uzņemšanas prasības ir savstarpēji cieši saistītas ar vairākiem studiju programmas parametriem. Pirmkārt jau uzņemšana notiek, piedaloties abu augstskolu mācību spēkiem, kuri iesaistīti programmas īstenošanā. Otrkārt, prasības ir identas un līdz ar to stājoties programmā vienā augstskolā pretendents nevar iegūt kādas priekšrocības. Treškārt, pretendentu pieteikumi tiek vērtēti, ņemot vērā Latvijas un starptautiskās tendences pētniecībā. Nepieciešams arī piebilst, ka pie uzņemšanas tiek prasīts no pretendentiem identas struktūras pētnieciskā darba pamatojums, kas ļauj gūt labu priekšstatu par pretendenta gatavību studijām.

Programmas kopējais apjoms trijos gados veido 144 kredītpunktus. Programmas apjoms un struktūra atbilst MK 27.12.2005. noteikumiem Nr. 1001 “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” un LU Senāta 24.04.2017. lēmumam Nr. 102 “Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums”.

Programmas īstenošanas ilgums un apjoms ir lielā mērā tradicionāls un ir izkristalizējies ilgstošā līdzšinējā darbībā ar doktorantiem, kā arī analizējot starptautisko pieredzi. Doktorantūrā nonāk cilvēki, kuri ir jau zināmu laiku (ca.5 gadi kā minimums) studējuši un līdz ar to ir ieguvuši zināšanas, pieredzi un nepieciešamās prasmes un iemaņas, lai veiktu nopietnu speciālo literatūras apguvi un nodarbotos ar augsta līmeņa pētniecību.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Doktora studiju programma “Vēsture un arheoloģija” ir ar spēcīgām vēsturiskām tradīcijām. nozīmīgu lomu Latvijas valsts dzīvē, nodrošinot vēstures kā zinātnes pastāvēšanu un attīstību, kam vienmēr, bet jo sevišķi krīzes posmos, ir bijusi svarīga loma nācīgas pastāvēšanā, nacionālās pašapziņas veidošanā, kritiskās domāšanās sekmēšanā. Tāpat studiju programma ir devusi valstij dažāda līmeņa strādājošos, augstākos tai skaitā. Virkne no vēstures doktoriem strādā vairākās ministrijās, valsts pārvaldes institūcijās. Tāpat absolūtais vairākums vēstures pētnieku valstī ir

absolvējuši šo programmu, līdzīgi kā LU un DU vēstures jomas akadēmiskais personāls. Nepieciešams arī atzīmēt, ka šīs DSP absolventi strādā citās sociālo zinātņu fakultātēs, piedaloties to programmu īstenošanā LU.

DSP absolventi ir nodarbināti gan LU, gan DU, Vidzemes Augstskolā un Rēzeknes, tāpat virknē ministriju (Ārlietu, Aizsardzības), muzejos (Nacionālais vēstures muzejs, Kara muzejs, Madonas vēstures un novadpētniecības muzejs, Jelgavas vēstures un mākslas muzejs), Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas valsts vēstures arhīvā, LU Latvijas vēstures institūtā u.c.

Attiecībā uz absolventu pieprasījumu darba tirgū jāsecina, ka prasības pēc doktora zinātniskā grāda kā viens no obligātiem priekšnoteikumiem ir tikai zinātniskajām institūcijām augstskolām, daļēji kā priekšrocība tas ir muzejos un arhīvos.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studējošo skaita dinamika vēstures doktora programmās ir bijusi stabila. LU Vēstures doktora studiju programmā pēdējā desmitgadē studēja no 17 (2013. g.) līdz 21 (2021. g.) studējošais. Piemēram, 2013. gadā bija 17 studējošo, 2015./2016. akad. gadā 20 studējošo, bet 2020./2021. akad. gadā bija 21 studējošais. 2022. gada sākumā ir 13 studējošo programmā „Vēsture” un 5 studējošie 2021. gadā licencētajā programmā „Vēsture un arheoloģija”. Reflektantu skaits vienmēr pārsniedz budžeta vietu skaitu, kas, protams, ļauj atlasīt labākos, bet budžeta vietu trūkums arī kavē perspektīvu jaunu zinātnieku studijas. Atbirums doktora programmā nav bijis liels. Studējošie iesaistās LZZP grantos, kuras izcīna LU Latvijas vēstures institūts un pati LU VFF, citas zinātniskas institūcijas, tas aktivizē studējošo zinātnisko potenciālu un uzlabo viņu materiālo situāciju. Jāņem vērā, ka doktora studijas ir intelektuāls izaicinājums, arī tas daļēji ietekmē studiju rezultātus, izraisot atbirumu un ilgstošus akadēmiskos atvaļinājumus. Ir pamats cerēt, ka licencētās programmas „Vēsture un arheoloģija” fokusam vēršoties tieši uz promocijas darba izstrādi, pārējam programmas saturam (doktorantūras semināri, doktorantūras teorētiskie kursi, promocijas eksāmeni) kalpojot kā atbalstam tai, uzlabos studentu komfortu programmā un mazinās atbirumu.

Iebraucošie studenti

Gads	Ārvalstu studentu skaits	No kuras valsts ierodas
2013./2014. ak. g.	0	
2014./2015. ak. g.	0	
2015./2016. ak. g.	0	
2016./2017. ak. g.	0	
2017./2018. ak. g.	1	Polija 1 (grāda iegūšanai)

2018./2019. ak. g.	3	Polija 1 (grāda iegūšanai); Uzbekistāna 1 (apmaiņas programmā); Polija 1 (apmaiņas programmā)
2019./2020. ak. g.	1	Polija 1 (grāda iegūšanai)
2020./2021. ak. g.	2	Polija 1 (grāda iegūšanai); Francija 1 (apmaiņas programmā)
Kopā pārskata periodā	7	

Izbraucošie studenti

Akadēmiskais gads	Izbraucošo studentu skaits	Uz kuru valsti dodas
2013./2014. ak. g.	0	
2014./2015. ak. g.	0	
2015./2016. ak. g.	2	Lielbritānija 1 (<i>Erasmus+</i> prakse); Itālija (<i>Erasmus+</i> prakse)
2016./2017. ak. g.	0	
2017./2018. ak. g.	0	
2018./2019. ak. g.	1	Lietuva 1 (<i>Erasmus+</i> prakse)
2019./2020. ak. g.	0	
2020./2021. ak. g.	0	
Kopā pārskata periodā	3	

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes Vēstures un arheoloģijas nodaļa sadarbībā ar Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes Vēstures katedru ir izveidojusi Kopīgo doktora

studiju programmu "Vēsture un arheoloģija". Kopš valsts neatkarības atjaunošanas LU īsteno doktora studiju programmu "Vēsture" visās vēstures zinātnes apakšnozarēs. Šajā periodā aizstāvēti desmitiem promocijas darbu, piemēram, laikā no 2007. līdz 2020.gadam, aizstāvēti 38 promocijas darbi. 2020. gadā ir iesniegts un aizstāvēts viens promocijas darbs, vairāki tiek gatavoti iesniegšanai. DU Vēstures doktora studiju programma historiogrāfijas apakšnozarē darbojas kopš 2010. gada, tās izveide saistīta ar DU kā nozīmīga reģionāla pētniecības centra nostiprināšanos un historiogrāfijas pētījumu attīstību. DU Vēstures doktora studiju programmā 2020.gada novembrī ir aizstāvēts viens promocijas darbs.

Latvijā jau kopš 90. gadu sākuma neviena cita augstākās izglītības iestāde nenodrošina šāda līmeņa studiju programmas īstenošanu vēstures nozarē. Kopīgā studiju programma "Vēsture un arheoloģija", apvienojot Latvijas augstāko izglītības iestāžu vēstures profesūras spēkus, nodrošina kvalitatīvu un daudzpusīgu izglītību vēsturē doktora programmas līmenī. Tā balstās LU un DU augsta līmeņa vēsturnieku akadēmiskajos sasniegumos. Jaunā programma atbilst zinātnes klasifikācijā noteiktajam nozares iedalījumam "Vēsture un arheoloģija", nostiprinot iespēju specializēties arheoloģijā. Arheoloģijas lomas pieaugums veicinās un stiprinās programmas sinerģiju ar vairākām STEM nozarēm, piemēram, ģeoloģiju, ģeofiziku, ķīmiju, fiziku, bioloģiju.

Kopīgās studiju programmas izstrāde tika uzsākta 2019. gada maijā darbības programmas Izaugsme un nodarbinātība 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu ietvaros. Tās izveidošanas rezultātā tika novērsta vēstures doktora studiju programmu fragmentācija, palielināta vēstures doktora studiju kvalitāte, tika sekmēta sadarbība starp augstskolām. Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020. gadam rīcības virzienā Attīstīta pētniecība, inovācijas un augstākā izglītība viens no veicamajiem uzdevumiem paredz augstākās izglītības konkurētspēju un konsolidāciju. Savukārt Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2021 – 2027 rīcības virzienā "Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība" paredzēts atbalstīt internacionalizāciju un resursu/programmu apvienošanu kopīgiem mērķiem un projektiem, veicinot pētniecības darbu augstskolās, uzlabojot augstskolu pārvaldību." Arī LU stratēģija 2021.-2027. gadam 1. mērķa uzdevumā 1.2.1 paredz "radīt atbalsta sistēmu un veicināt sadarbību starp pētniekiem, LU struktūrvienībām un ārējiem partneriem starptautiski konkurētspējīgu starpdisciplināru pētījumu īstenošanai". Kopīgas programmas izveide veicinās konkurētspējīga studiju piedāvājuma attīstību, kas atbilst gan mainīgā darba tirgus prasībām, gan nepieciešamībai pēc inovatīvām pieejām, vienlaicīgi turpinot LU un DU vēstures studiju īstenošanu klasiskās akadēmiskās tradīcijās.

2021. gada 7. aprīlī jaunā kopīgā studiju programma tika licencēta, un studenti tajā tiek uzņemti, sākot ar 2021. / 2022. akadēmisko gadu.

Kopīgā studiju programma ir organizēta kā pilna laika klātienes studijas, kurās ievērota studentcentrēta pieeja programmas satura izstrādē un realizācijā. Šādas pieejas galvenie principi: studējošo iesaisti studiju procesā un satura pilnveidē, studiju rezultātu skaidrību un atbilstību studējošo interesēm, studējošo mobilitātes nodrošināšanu, akadēmiskā personāla kompetenču attīstību u. tml.

Doktorantu darbība tiks regulāri vērtēta un kontrolēta. Reizi gadā tiek izvērtēta gada studiju plāna izpilde un apstiprināts studiju plāns nākamajam studiju gadam. Studentiem nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas obligātā un izvēles satura apguvi. Saskaņā ar LU un DU kopīgajām nostādnēm dominējošā darbības forma teorētiskajosursos ir seminārs, bet lekcijas ir salīdzinoši nelielā skaitā. Liela loma ir studējošo patstāvīgajam darbam ārpus auditorijas. Teorētiskie kursi un doktorantūras semnāri tiek organizēti tā, lai sniegtu atbalstu promocijas darba izstrādē.

Ir izveidota kopīgās doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" padome. Kopīgo

programmu katrā no pusēm vada programmas direktori un programmas padome. Šīs padomes sastāvā iekļauti seši pārstāvji – pa trim pārstāvjiem no katras universitātes, tajā skaitā katras puses ieceltais programmas direktors. Programmas padomes locekļus katra puse nozīmē tās noteiktajā kārtībā. Lēmumus padome pieņem, abu pušu pārstāvjiem savstarpēji vienojoties.

Kopīgā padome nosaka vienotas prasības kopīgās studiju programmas īstenošanai, tajā skaitā imatrikulācijas prasībām, studiju kursu aprakstiem, promocijas eksāmeniem. Promocijas eksāmenus abas puses organizē un pieņem kopīgi. Promocijas eksāmenu komisiju sastāvu katrā atsevišķā gadījumā nosaka kopīgās studiju programmas padome. Komisijas sastāvā ir kompetentākie atbilstošās apakšnozares eksperti no LU un DU. Ir noteiktas padomes funkcijas kvalitātes kontrolē un uzlabošanā. Ir paredzēts perspektīvā izveidot kopīgu Promocijas padomi Vēsturē un arheoloģijā, bet pagaidām turpinās darboties Promocijas padomes abās universitātēs. Šobrīd LU Vēstures Promocijas padomē ir iekļauti DU pārstāvji.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” saturs veidots atbilstoši MK noteikumiem nr. 1001 no 2005. gada 27. decembra “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” un LU Studiju programmu nolikumam, Daugavpils Universitātes normatīviem dokumentiem. Ietvari, ko nosaka šie dokumenti ir faktiski diezgan plaši un elastīgi. Programmas kopējais apjoms trijos gados veido 144 kredītpunktus. Programma iedalās obligātajā (jeb A) daļā un ierobežotas izvēles (jeb B) daļā. A daļu ir 106 kredītpunktu liela, 74 % no programmas apjoma, savukārt lielu daļu no tās veido kursi promocijas darba izstrādē (88 kredītpunkti, 61 % no programmas kopējā apjoma). Savukārt izvēles (B) daļa ir 38 kredītpunktu apjomā.

2020. gada jūnijā tika pieņemts Izglītības un zinātnes ministrijas “Konceptuālais ziņojums Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”. Programmas struktūra un saturs atbilst šī dokumenta nostādnēm. Programmas struktūrā kursi promocijas darba izstrādē un promocijas eksāmeni veido 69 % programmas, ziņojumā rekomendēts 70 % kredītpunktu paredzēt pētniecībai. Ziņojums nosaka orientēt doktora studiju programmas uz izcilību, doktorantūras administratīvo kvalitāti, akadēmiskā personāla pētniecībā balstītu promocijas darbu izstrādi. Viss minētais ir svarīgs arī doktora studiju programmā “Vēsture un arheoloģija”. Ziņojums iesaka nodrošināt “plaši izmantojamas prasmes”. Programmas kursi, piemēram, “Doktorantūras semināri vēsturē”, nodrošinās tādu prasmju apgūšanu kā pētniecības metodoloģija, pedagoģija, vadība, akadēmiskā valoda un zinātnes komunikācija. Programmā paredzēti kursi digitālām prasmēm. Programmā paredzēts ieviest (un līdz šim ir tikušas īstenotas) daudzas labās prakses, kuras minētas ziņojumā,

piemēram, stingru kvalitātes kontroli, trīspusējus līgumus ar doktorantu.

Programmas obligātā A daļa sastāv no kursiem promocijas darba izstrādē, promocijas eksāmeniem, augstskolu pedagoģiskā praktikuma.

Atbilstoši lielāko daļu no programmas (88 kredītpunkti, 61 procents no programmas) veido kursi promocijas darba izstrādei ("Promocijas darba izstrāde vēsturē" (I – VI)), paredzot noteiktu kredītpunktu skaitu katru semestri. Šos kursus paredzēts īstenot katrai no partnerinstitūcijām autonomi. Galvenais atbildīgais par šo kursu sekmīgu īstenošanu ir attiecīgā studenta promocijas darba vadītājs katrā no partnerinstitūcijām. Minētie kursi nosauc un raksturo galvenās aktivitātes, kas jāveic doktorantam strādājot pie promocijas darba triju gadu periodā. Šīs aktivitātes noris zinātniskā vadītāja tiešā vadībā un sadarbībā ar nozares ekspertiem. Tās ietver darba mērķu un uzdevumu formulēšanu, teorētisko koncepciju izstrādi un attīstību darba gaitā, darba tēmas hronoloģisko robežu un periodizācijas izstrādi. Darba izstrādes gaitā paredzēts darbs ar primārajiem avotiem (arhīvu materiāli, arheoloģiski artefakti utml.) un sekundārajiem avotiem (prese, likumdošanas akti, atmiņas), šo avotu kritisks izvērtējums, analīze un sintēze. Īpaši būtiska nozīme ir sasniegto zinātnisko atziņu un rezultātu publiskošanai, kas izpaužas rakstu sagatavošanā un publicēšanā citējamās, recenzētos izdevumos Latvijā un ārvalstīs, kā arī dalībā starptautiskās zinātniskās konferencēs. Kursi promocijas darba izstrādē paredz zinātniskās literatūras studijas un kritisku analīzi, izvērtējot tajā minētos faktus un historiogrāfiskās koncepcijas un pielietojot minēto promocijas darba izstrādē. Doktorantiem jāpiedalās konferenču organizēšanā, programmas un fakultāšu organizētajos pasākumos.

Triju promocijas eksāmenu ("Promocijas eksāmens vēstures apakšnozarē", "Promocijas eksāmens specialitātē", "Promocijas eksāmens: vēstures koncepti svešvalodā", kopā 12 kredītpunkti) iekļaušanu programmā nosaka ārējie normatīvie akti, piemēram, jau minētie MK Noteikumi 1001: "Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji". Šie eksāmeni ne tikai un ne tik daudz pilda zināšanu un erudīcijas kontroles funkcijas, bet noritot akadēmiskas diskusijas formā piedāvā jaunāko nozares attīstības tendenču analīzi kopā ar nozares ekspertiem. Promocijas eksāmenus saskaņā ar līgumu starp LU un DU organizēs kopīga promocijas eksāmenu komisija, katram promocijas eksāmenam komisijas sastāvu noteiks programmas padome.

Būtisks programmas kurss A daļā ir "Augstskolas pedagoģiskais praktikums vēsturē" - doktorantam studiju laikā jāapgūst augstskolas mācībspēka prasmes, piedaloties kursu docēšanā vēstures un arheoloģijas bakalaura vai maģistra studiju programmā LU VFF, DU HF vai arī vēstures zinātnē citā LU vai DU fakultātē, vai citā Latvijas augstskolā. Šo kursu nodrošinās un administrēs katra no konkrētajām augstskolām autonomi.

Programmas ierobežotās izvēles (jeb B) daļu veido izvēles kursu kopums, kas ietver dalību doktorantūras skolā, doktorantūras seminārus un teorētiskos kursus. Doktorantūras semināru kursi ("Doktorantūras seminārs vēsturē" (I – III)) paredzēti jaunāko nozares tendenču apspriešanai, promocijas darba progresa analīzei, akadēmiskās rakstīšanas prasmju izkopšanai. Šos kursus paredzēts piedāvāt abu augstskolu studentiem. Kurss "Dalība LU doktorantūras skolā vai līdzvērtīgs darbs ārvalstu akadēmiskā institūcijā" nodrošina interdisciplināritātes aspektus, attīsta studējošo prasmes komunicēt aktuālās vēstures zinātnes problēmas citu speciālistu auditorijai. Doktorantam ir tiesības studiju periodā piedalīties vairākās doktorantūras skolās Latvijā un ārvalstīs, saņemot kredītpunktus par katru no tām, ja viņš izpilda katras attiecīgās doktorantūras skolas prasības. Šo kursu nodrošinās un administrēs katra no konkrētajām augstskolām pašu spēkiem.

Kopīgās doktora studiju programmas teorētiskie kursi arī paredzēti studējošo atbalstam, nodrošinot kāda noteikta promocijas darba teorētiska vai historiogrāfiska aspekta padziļinātu analīzi. Tie ietver LU profesoru kursus "Alternatīvā vēsture", "Mīti Latvijas vēsturē", "Vēstures filozofija", "Ideju vēstures avotu studijas", "Vēstures teorija un historiogrāfija Latvijā un Rietumvalstīs: saiknes,

mijiedarbības un ietekmes”. Šie kursi ir tikuši docēti jau līdz šim un ir veltīti noteiktiem problēmjautājumiem. Kurss “Alternatīvā vēsture” balstās alternatīvās vēstures koncepcijās un teorijā un piedāvā domu eksperimentu par promocijas darbā pētāmo laika posmu, meklējot alternatīvas attīstības iespējas. Kurss “Ideju vēstures avotu studijas” sniedz doktorantiem pamatzināšanas par ideju vēstures un intelektuālās vēstures virzieniem mūsdienu historiogrāfijā, tādējādi nodrošinot iespēju integrēt ideju vēstures un intelektuālās vēstures izpēti metožu pielietojumu promocijas darbu izstrādē.

Kā jau minēts LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļas mācībspēku ekspertīze saistīta ar politisko un militāro vēsturi, nozīmīga loma ir dažādiem vispārējās un Latvijas vēstures historiogrāfijas aspektiem. No jauna izstrādāti kursi arheoloģijā ir “Teorētiskā arheoloģija”, “Arheoloģijas vēsture: no jauno laiku antikvārisma pieejas līdz mūsdienu nedestruktīvajām izpēti metodēm”. Šie kursi izstrādāti sakarā ar arheoloģijas nozīmes pastiprināšanos Latvijas vēstures pētniecībā un tās praktiskās nozīmes pieaugumu mūsdienu apstākļos.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Latvijas vēstures zinātnē, kurā LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļa ieņem nozīmīgu vietu tradicionāli pastāv vairāki nozīmīgi virzieni. To vidū ir 1) Latvijas 20. gadsimta vēsture, kas ietver politisko, militāro, etnisko attiecību, reliģisko procesu vēsturi 2) pēdējās desmitgadēs stabili vietu ieņem dažādu vēstures periodu arheoloģiskā izpēte. Jāpiebilst, ka 20. gadsimta vēsture (Latvijas Republikas neatkarības periods, Otrais pasaules karš Latvijā, padomju okupācijas režīma vēsture) ir valsts vēstures politikas prioritāte un sabiedrības interešu fokusā, par ko liecina, piemēram, valsts veidotās vēsturnieku komisijas (Latvijas Vēsturnieku komisijas un Valsts drošības komitejas izpēti komisija). Minētie virzieni lielā mērā atbilst arī programmas mācībspēku zinātniskajām interesēm, viņi, palīdzot doktorantiem izvēlēties tēmas, ņem vērā zinātniski un sabiedriski aktuālās vēstures pētniecības problēmas. Pēdējos desmit gados aizstāvētie promocijas darbi un šobrīd doktora programmās izstrādājamās disertācijas apstiprina minētās tendences. Vienlaikus attīstās arī citu vēstures periodu un tēmu (viduslaiku vēsture, jauno laiku vēsture pētniecība, vēstures palīgzinātnes, ideju vēsture). Vēstures doktora studiju programma (teorētiskie kursi, doktorantūras semināri, promocijas eksāmeni) veidota tā lai atbalstītu pētniecības prasmes un kompetenci dažādu vēstures apakšnozaru, periodu un tēmu zinātniskā izpētē, uzsverot avotpētniecības, historiogrāfijas analīzes un inovatīvu metožu vietu un lomu. Atbilstoši arheoloģijas nozīmes pieaugumam programmas saturā lielāka uzmanības pievērsta šīs vēstures apakšnozares attīstības atbalstam.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Kopīgajā vēstures doktora programmā “Vēstures un arheoloģija” studijas ir organizētas kā pilna laika klātienes studijas, kurās ievērota studentcentrētu pieeju programmas satura izstrādē un realizācijā. Šādas pieejas galvenie principi: studējošo iesaisti studiju procesā un satura pilnveidē, studiju rezultātu skaidrību un atbilstību studējošo interesēm, studējošo mobilitātes nodrošināšanu, akadēmiskā personāla kompetenču attīstību u. tml.

Doktorantu darbība tiek regulāri vērtēta un kontrolēta. Reizi gadā tiek izvērtēta gada studiju plāna izpilde un apstiprināts studiju plāns nākamajam studiju gadam. Studentiem nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas obligātā un izvēles satura apguvi. Studiju kursu rezultātu vērtēšanā tiek ievērota prasība nodrošināt skaidrus vērtēšanas kritērijus, ar kuriem studenti jāiepazīstina, sākot apgūt kursu. Ar katra studiju kursa specifiskajiem vērtēšanas kritērijiem mācībspēkam ir jāiepazīstina studenti pirmajā nodarbībā, tie tiek izklāstīti arī kursa aprakstos.

Saskaņā ar LU un DU kopīgajām nostādnēm dominējošā darbības forma teorētiskajosursos ir seminārs, bet lekcijas ir salīdzinoši nelielā skaitā. Liela loma ir studējošo patstāvīgajam darbam ārpus auditorijas. Teorētiskie kursi un doktorantūras semināri tiek organizēti tā, lai sniegtu atbalstu promocijas darba izstrādē.

Ir izveidota kopīgās programmas padome – kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” padome. Kopīgā padome nosaka vienotas prasības programmas īstenošanai, tajā skaitā imatrikulācijas prasībām, studiju kursu aprakstiem, promocijas eksāmeniem. Promocijas eksāmenus abas puses organizē un pieņem kopīgi. Promocijas eksāmenu komisiju sastāvu katrā atsevišķā gadījumā nosaka kopīgās programmas padome.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Nav attiecināms.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

Principā students var brīvi izvēlēties aizstāvēšanas vietu, izvēloties promocijas padomi, tomēr tradicionāli LU VFF Vēstures un arheoloģijas doktora studiju programmas beidzēji aizstāv savus darbus Latvijas Universitātē.

Saskaņā ar doktora studiju normatīviem studiju noslēgumam (sekmīgi pabeigtai doktora studiju programmai) seko promocija. Latvijas Universitātē ir izveidota Vēstures un arheoloģijas nozares promocijas padome, kurā šobrīd ietilpst dažādu Latvijas augstskolu mācībspēki (LU, DU) un

zinātnisko institūciju pētnieki (LU Latvijas Vēstures institūts). Promocijas padomē ir LZP eksperti ar atzītām starptautiskām publikācijām, kas indeksētas SCOPUS / WoS datu bāzēs un ar ilgu darba pieredzi kvalifikācijas darbu izvērtēšanā. Aizstāvēšanā kā recenzenti var tik pieaicināti atbilstošas kvalifikācijas ārvalstu eksperti.

LU Akadēmiskais departaments nodrošina Vēstures un arheoloģijas promocijas padomi ar nepieciešamo dokumentāciju un seko promocijas procesa norisei. Vēstures un arheoloģijas nodaļas vadība un LU Akadēmiskais departaments seko arī tam, lai Vēstures un arheoloģijas nozares promocijas padome būtu rīcībspējīga (LZP ekspertu tiesību atjaunošana) un operatīvi izvērtētu darbus, kas tai tiek iesniegti.

Promocijas process ir pārskatāms un skaidrs. Pēc promocijas darba pabeigšanas nepieciešams to apņemt attiecīgā struktūrvienībā, kurā doktora grāda pretendents strādā. Pēc saņemtas pozitīvas atsauksmes darbu iesniedz attiecīgajā promociju padomē. Promocijas procedūrā ietilpst dokumentācijas sagatavošana, promocijas darba autora ziņojums par savu darbu atklātā Promocijas padomes sēdē, trīs LZP ekspertu-recenzentu (viens no tiem ir Promocijas padomes loceklis, divi – no institūcijām, kas nav saistītas ar kandidāta darba vietu) atsauksmes un promocijas darba autora atbildes uz tām, jautājumi par darbu no Promocijas padomes un citu akadēmiskās diskusijas dalībnieku puses, aizklāts Promocijas padomes locekļu balsojums par grāda piešķiršanu, balsu skaitīšanas komisijas ievēlēšana un komisijas priekšsēdētāja ziņojums par balsu skaitīšanas rezultātiem, kuros balstīts Promocijas padomes lēmums par vēstures un arheoloģijas doktora grāda piešķiršanu grāda pretendentam.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Laikā kopš 2013. gada aizstāvēti 15 promocijas darbi ar iepriekš minēto tematiku. Latvijas 20. gadsimta vēstures problēmām veltīti 6 darbi (ietverot militāro, saimniecisko, politisko, etnisko vēsturi), Latvijas jauno laiku vēsturei (etniskās problēmas, piemēram, latviešu diaspora) – 4 darbi, Latvijas viduslaiku vēsturei 1 darbs un vispārējai vēsturei (Krievija, Ukraina, arābu pasaules viduslaiki) – 3 promocijas darbi. Liela daļa šo darbu tika izstrādāti pateicoties Eiropas Sociālā fonda atbalstam projektā “Atbalsts doktora studijām Latvijas Universitātē” (2009-2016). Daudzi no šiem doktoriem strādā augstākās izglītības iestādēs, zinātniskos institūtos, muzejos, daļa valsts pārvaldes iestādēs. Viņu iesāktā pētniecība tādējādi turpinās, tajā skaitā starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos. Tuvu aizstāvēšanai ir vairāki postdoktoranti, kuru darbības tematika saistās ar dažādiem politiskās, sociālās, militārās vēstures aspektiem.

Šobrīd studējošo doktorantu tēmas kā jau norādīts ir daudzveidīgas, tiek pētīti dažādi vēstures periodi un dažādas vēstures zinātnes apakšnozares. Blakus tradicionālajām tēmām politiskajai un militārajai vēsturei dažādos 20. gadsimta Latvijas vēstures periodos ienākušas dažas jaunas tēmas vai renesansi piedzīvojušas citas. Šobrīd tiek izstrādātas disertācijas vēstures zinātnes palīgzinātnēs: sfragistikā, numismātikā un heraldikā. Nostiprinās Latvijas padomju okupācijas perioda izpēti, kas līdz šim bija koncentrējusies uz režīma represīvo politiku, tiek izstrādāti promocijas darbi par televīziju Latvijas PSR un padomju režīma ekoloģisko politiku. Novatoriskas tēmas parādās arī citu vēstures periodu izpētē. Doktoranti jau ir nodarbināti dažādās pētniecības un citās ar vēstures zinātni saistītās iestādēs, valsts pārvaldes institūcijās, viņu darbs vēstures zinātnes jomā veicina vēstures zinātnes attīstību.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF, kā arī DU rīcībā. Abu augstskolu doktorantiem ir vienlīdzīgi pieejami abu augstskolu rīcībā esošie resursi. Tāpat programma ļauj nodrošināt zināmam skaitam studējošo iespēju doties apmaiņas braucienos, kā arī doties pētnieciskos komandējumos gan uz citiem Latvijas, gan ārzemju pētniecības centriem, bibliotēkām un arhīviem. Doktoranti ar programmas finansiālu atbalstu ir devušies vākt materiālus uz Poliju (Gusačenko, Bērziņa, Seliška), Angliju (Stepiņš), gan citām valstīm. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena “Vēsture un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3 punktos.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Latvijas Universitātē kopējo doktora studiju programmu “Vēsture un arheoloģija” īsteno Vēstures un filozofijas fakultāte sadarbībā ar LU Latvijas Vēstures institūtu. LU VFF tās īstenošanu nodrošina Vēstures un arheoloģijas nodaļas akadēmiskais personāls, bet atsevišķu kursu docēšanā piedalās arī Filozofijas un ētikas nodaļas mācībspēki. Studenti var izvēlēties teorētiskos kursus citās LU struktūrvienībās, piemēram, Humanitāro zinātņu fakultātē, Sociālo zinātņu fakultātē, arheologiem var būt nepieciešami kursi Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē.

Doktora studiju programmas studējošie ir regulāra iespēja noklausīties vieslektoru lekcijas no ārzemēm. Līdz šim ar priekšlasījumiem ir viesojušies mācību spēki un pētnieki no Vācijas, Polijas, Krievijas, Anglijas, jaunajā programmā semestri ar doktorantiem strādāja viesprofesors no ASV.

Īstenojot starpdisciplināritātes principus studiju procesā studenti iesaistās LU Doktorantūras skolu piedāvātajās nodarbībās. Šajā kontekstā nozīmīga ir LU Humanitāro zinātņu fakultātes doktorantūras skola *Letonika un starpkultūru pētījumi*, Sociālo zinātņu fakultātes doktorantūras skola *Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā*, Teoloģijas fakultātes doktorantūras skola *Teoloģijas un reliģijpētniecības aktuālās problēmas*. Tiek atbalstīta un sekmēta studentu dalība doktorantūras skolās citās universitātēs.

2021./2022. akadēmiskajā gadā LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļā strādā 13 akadēmiskajos amatos ievēlēti mācībspēki: trīs profesori, seši asociētie profesori, divi docenti un viens lektors. No viņiem programmas īstenošanā piedalīsies divi profesori, pieci asociētie profesori un divi docents/vadošie pētnieki. Studiju programmas īstenošanā piedalīsies profesors no VFF Filozofijas un ētikas nodaļas. Pārējie mācībspēki var piedalīties promocijas darbu vadīšanā. Kopīgās programmas īstenošanās piedalās divi DU profesori.

Doktora studiju īstenošanā ir iesaistīti Vēstures un arheoloģijas nodaļu un Filozofijas un ētikas nodaļas profesori, kuru publikācijas ir publicētas Latvijas un ārvalstu recenzējamās izdevumos un kuru monogrāfijas ieņem būtiski vietu Latvijas humanitāro zinātņu publikāciju klāstā. Studiju programmas profesori ir dažādu starptautisku un Latvijas mēroga zinātnisku biedrību biedri, LZA locekļi, pētniecisku projektu vadītāji vai galvenie izpildītāji.

Doktoranti doktorantūras ietvaros regulāri saņem finansiālu atbalstu no doktorantūras atbalsta programmas konferenču apmeklēšanai un studiju braucieniem uz ārvalstu bibliotēkām un arhīviem. No šiem līdzekļiem ir arī atbalstīti īpaši pētījumi, kuriem ir nepieciešama speciāla tehnika, aparatūra vai izejvielas.

Programmas administrēšanu nodrošinās LU, tās Studiju departaments un LU VFF fakultātes metodiķi, lai nodrošinātu studentiem nepieciešamos pakalpojumus (studentu reģistrācija studijām un studiju kursiem, palīdzība studentiem formalitāšu kārtēšanā ar citām struktūrvienībām). Esošais un plānotais jaunuzņemto studentu skaits ļauj nodrošināt studentu apkalpošanu, nepiesaistot papildu sekretārus/metodiķus. Palīdzību darbā profesoriem var nodrošināt VFF zinātniskie asistenti.

Detalizēts izklāsts par studiju un zinātnes procesa materiālo un informatīvo nodrošinājumu atrodams studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļā.

Informācija par zinātnes bāzes finansējumu LU pieejama

<https://www.izm.gov.lv/lv/2021-gada-zinatnes-bazes-finansejums>.

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Kopīgās LU un DU doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" īstenošanai ir pieejami visi resursi, kas ir LU un VFF rīcībā. Detalizēts izklāsts ir atspoguļots studiju virziena "Vēsture un filozofija" pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas 3.1.-3.3. punktos.

Programmas ieņēmumi

Kopīgā studiju programma "Vēsture un arheoloģija" tiek nodrošināta ar ieņēmumiem no studējošo studiju maksām un valsts budžeta finansējuma studijām (dotācija). LU VFF studiju finansiālā bāze ir pietiekama un tiek regulāri uzraudzīta, tai skaitā regulāri tiek pārskatītas studiju programmu izmaksas un studiju maksas. Detalizētu kopīgās doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" studējošo statistiku sadalījumā pa finansējuma avotiem sk. pielikumā.

Kopīgās doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

1) valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2022./2023. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām. Piemērojot izglītības līmeņa koeficientu 3, valsts budžeta dotācija programmai ir 4890 EUR uz vienu studējošo gadā;

2) studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā “Finanšu nodrošinājums” minētos faktorus, kas 2022./2023. akadēmiskajam gadam noteikta:

- Pilna laika klātienē studijām 2134 EUR gadā;
- Ārvalstu studējošajiem pilna laika klātienē studijām studiju maksa 4268 EUR;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms tūkstoši 89 178 EUR, gadā, atšifrējums redzams tabulā.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	13	4890	63 570
PLK (maksa)	12	2134	25 608
NLK			
Ārvalstu studenti			
Kopā			89 178

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā “Finanšu nodrošinājums SV” aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas pilna laika klātienei

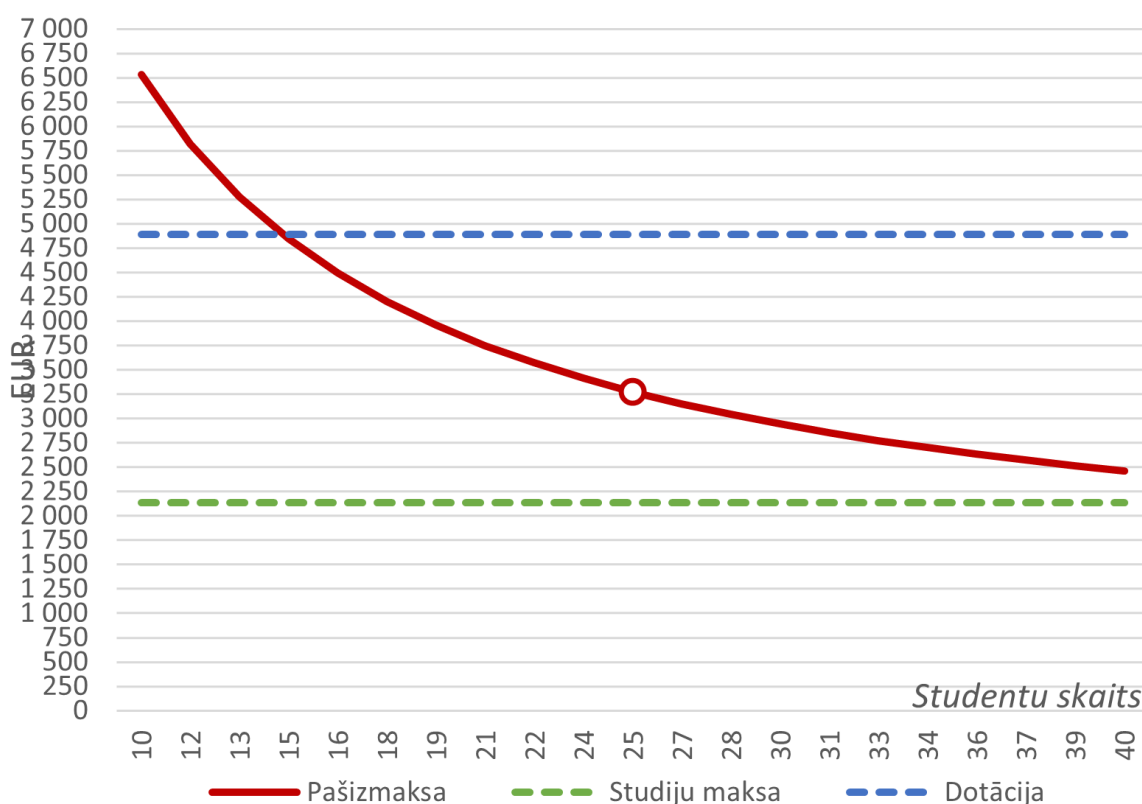
Aprēķiniem kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” īstenotāji izmanto pēc akreditācijas plānoto studentu skaitu – 13 budžeta grupā studējošos un 12 studējošos par personīgo finansējumu, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Ņemot vērā iepriekš minēto, programmas pilna laika klātienē aprēķinātā pašizmaksa vienam studentam, ir 3274 EUR gadā, un programmas kopējās izmaksas 81850 EUR gadā. Detalizētāks procentuālais izmaksu sadalījums attēlots tabulā.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	51 %
Vispārējais personāls	10 %
Citas izmaksas	6%
Infrastruktūras izdevumi	6 %

Manta un pakalpojumi	1%
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

Attēlā redzama studiju programmas pašizmaksa atkarībā no studentu skaita un salīdzinājums ar piedāvāto studiju maksu un valsts budžeta dotāciju.

6e. attēls. Kopīgās doktora studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” pašizmaksa no studentu skaita

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vairāk kā 40 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 15 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studentu skaita, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā

PLK (budžets)	13	4890	63 570	42 562
PLK (maksa)	12	4890	25 608	39 288
NLK				
Ārvalstu studenti				
Kopā			89 178	81 850

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību.

Papildus programmas attīstību var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no mūžizglītības u.c. pakalpojumiem, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem. Finansiālu atbalstu kopīgās doktora studiju programmas "Vēsture un arheoloģija" attīstībai fakultāte saņem arī no doktorantūras attīstības projektiem.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Vēstures un arheoloģijas doktora studiju programmas realizācijā ir iesaistīti trīs profesori (divi no Vēstures nozares, viens – no filozofijas zinātnes nozares), 4 asociētie profesori un 2 docenti. Tādējādi studiju programmas realizācijā piedalās 7 profesori (3 prof. + 4 asoc. prof.). Visiem studiju programmā iesaistītajiem mācībspēkiem ir doktora grāds, kas apliecina, ka atbilstoši akadēmiskās doktora programmas specifikai ir izraudzīti mācībspēki ar atbilstošu kvalifikāciju. 2 mācībspēkiem ir LZP ekspertu tiesības. Mācību spēki regulāri piedalās gan starptautiskās konferencēs, gan publicējas starptautiski respektētos zinātniskos izdevumos, tai skaitā SCOPUS datu bāze esošajos), strādā vietējos un ārzemju arhīvos un bibliotēkās. Līdz ar to viņi ir spējīgi dot studējošajiem jaunāko pētījumu rezultātus, metodes, savu pieredzi. Lielākā daļa pasniedzēju ir ar pietiekoši iespaidīgu darba pieredzi, līdz ar to viņu kvalifikācija, pieredze ir ļoti noderīga studiju rezultātu sasniegšanai.

Mācībspēku pēdējo sešu gadu publikācijas ietver zinātniskas monogrāfijas, vēstures avotu izdevumus ar zinātniskiem komentāriem, zinātniskus rakstus recenzētos izdevumos. Mācībspēki piedalās starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos. Mācībspēku skaits un to kvalifikācija apliecina, ka studiju programmas realizācijai ir normatīvajos aktos noteiktais mācībspēku skaits ar atbilstošu kvalifikāciju doktora programmas realizācijai. 2 prof. ir LZA locekļi. Mācībspēki ir vairāku starptautisku zinātnisku biedrību biedri, akadēmisku izdevumu redakolēģiju biedri, tai skaitā

izdevumiem ar SCOPUS un WoS statusu. Mācībspēki ir bijuši gan *Erasmus+* programmu viesprofesori ārvalstu universitātēs, gan uzaicināti par viesprofesoriem arī ārpus *Erasmus+* ietvariem.

ES projekta SAM 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa projekta Akadēmiskā personālā atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē ietvaros mācībspēkiem ir iespēja paaugstināt savu kvalifikāciju apmeklējot kursus Akadēmiskā personālā kompetenču attīstība līderības jomā, Digitālā medijpratība, Akadēmiskā personāla profesionālās angļu valodas prasmju pilnveide darbam studiju vidē, Zinātniskās darbības un publicēšanas prasmes, Akadēmiskā personālā digitālo prasmju attīstība, Komercializācijas mācības, Publiskā runa, runas māksla un prezentēšanas pamati sadarbībai ar industriju un auditoriju. LU Biznesa vadības un ekonomikas fakultātes mācību centrs piedāvā kvalifikācijas paaugstināšanu kursus Pilnveidošanas programma jaunā laikmeta vadītājiem”, “Darbinieku datorprasmju attīstīšana produktivitātes celšanai un Projektu vadīšanas metodes.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2014.-2015. gadā pensionējās četri vēstures profesori, kuriem ir liela nozīme vēstures zinātnes attīstībā un kuri sekmīgi vadīja iespaidīgu promocijas darbu skaitu. Šobrīd darba smagums guļas uz diviem LU VFF Vēstures un arheoloģijas nodaļas profesoriem, vienu filozofijas profesoru, četriem vēstures asociētajiem profesoriem (no tiem divi arheoloģijas nozarē) un diviem vadošajiem pētniekiem vēstures nozarē. Programmas attīstība liecina, ka kopumā ir izdevies aizstāt pensionēto profesoru devumu, sadarbībā ar Daugavpils Universitāti izveidot jaunu programmu “Vēsture un arheoloģija”. Papildus nosauktajiem, kas tieši docē kursus programmā, tajā darbojas citi mācībspēki, kuri vada promocijas darbus. Viņi pārstāv gan LU VFF profesūru, gan LU Latvijas vēstures institūta zinātnisko personālu arheoloģijā, nostiprinot programmas saistību ar arheoloģijas praktisko izmantošanu.

Studiju programmas “Vēsture un arheoloģija” iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas laika periodā no 2013./2014. akad. gada līdz 2021./2022. akad. gadam

	2013./2014. akad. gads				2021./2022. akad. gads			
	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita	Doktora grāds	Maģistra grāds	Kopā	% no kopskaita
Kopā, t.sk.:			7				9	
Profesors			7	100%	3		3	33%
Asoc. Profesors			0	0%	4		4	44%

Docents	0	0%	2	2	22%
Lektors		0%			
Zinātniskais personāls					0%

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

Programmā iesaistīto mācībspēku zinātniskās publikācijas

Programmas VFF mācību spēki pārskata periodā sagatavojuši apmēram 20 individuālu un kolektīvu zinātnisku monogrāfiju un 160 zinātnisku rakstu, no tiem apmēram 10 raksti SCOPUS/WoS datu bāzēs.

Akadēmiskā personāla nozīmīgāko publikāciju saraksts ir pievienots 21. pielikumā un pilns publikāciju saraksts pielikumā.

Mācībspēki LZP ekspertu datubāzē

Ēriks Jēkabsons (Humanitārās un mākslas zinātnes – Vēsture un arheoloģija; pašreizējo eksperta tiesību beigu termiņš – 17.06.2023)

Gunita Zariņa (Humanitārās un mākslas zinātnes – Vēsture un arheoloģija; pašreizējo eksperta tiesību beigu termiņš – 03.09.2023)

Raivis Bičevskis (Humanitārās un mākslas zinātnes – Filozofija, ētika un reliģija; pašreizējo eksperta tiesību beigu termiņš – 06.01.2024)

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata

periodu.

Vēstures doktora studiju programmas akadēmiskais personāls ir iesaistīts pētniecības projektos. Programmas mācībspēki ir bijuši iesaistīti triju valsts organizētu vēstures pētniecības komisiju darbībā. Tās bija Latvijas Vēsturnieku komisija (1998 – 2019, komisijas loceklis prof. E. Jēkabsons, pētnieks asoc.prof. J. Taurēns,), Latvijas un Krievijas starpvalstu vēsturnieku komisija (J. Taurēns) , Latvijas PSR Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisija (J. Taurēns, komisijas loceklis) . No visiem daudzskaitlīgajiem projektiem , kuros piedalījušies programmas profesūra, īpaši jāizceļ starptautiski projekti. Prof. Ē. Jēkabsons piedalījies Oksfordas universitātes projektā “Bads nosaka karti: blokāde un pārtikas trūkums Eiropā 1914-1922/ Hunger Draws the Map: Blockade and Food Shortages in Europe, 1914-1922”, realizēts 2016 -2018. Asoc. profesors A. Šnē piedalījies Oslo Universitātes projektā “Tehnoloģiju pārnese minerālo resursu izmantošanā senākos laikos” (2015). Pateicoties programmas mācībspēkiem VFF tikuši realizēti un tiek realizēti VPP un LZP projekti, kuros tie bijuši un ir vai nu projekta vadītāji, vai nu vadošie izpildītāji. Prof. Ē. Jēkabsons vadījis LZP projektu “Karš un sabiedrība Latvijā 1914.-1921. gadā”, realizēts 2018-2020, iesaistot tā īstenošanā vairākus doktorantus un postdoktorantus. Vadošais pētnieks M. Mintaurs piedalās LZP projektā “Jauna latviešu literatūras vēsture: ilgais 19. gadsimts”, ko īsteno LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts. Ē Jēkabsons un J. Taurēns kā vadošie pētnieki piedalījušies LU FSI projektā Latvijas vēsture: Kultūrvēsturiskā vide un sociālpolitiskās norises Baltijas jūras reģiona kontekstā (2013-2017).

Filozofijas un vēstures mācībspēku saiknes piemērs ir LZP projekts “Institutum Herderianum Rigense” (vad. prof. R. Bičevskis), kura rezultāti tiek aplicēti *Erasmus+* 8 universitāšu kopīgā projekta “Kultūras mantojuma nākotne modernā Eiropā” (Latvijas grupas vad. prof. R. Bičevskis) aktivitātēs. Filozofijas un vēstures mācībspēku sadarbība izpaužas *Erasmus+* projekti (tādi kā 4 universitāšu projekts “Apgaismības mediju prakses”, Latvijas grupas vad. asoc. prof. A. Levāns) realizējamiem Latvijas un Eiropas mēroga projektiem (Heidelbergas Zinātņu akadēmijas finansēts projekts “Vācijas-Baltijas kultūras sakari 16.-19. gadsimtā”, vad. grupā prof. R. Bičevskis, asoc. prof. A. Levāns), arī LZP projekta “Latvijas dabas diskursi” realizācijā (prof. R. Bičevskis).

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas vispārējā mācībspēku sadarbība aplūkojama gan studiju virziena “Vēsture un filozofija”, gan vēstures studiju programmu, gan saiknes ar LU Latvijas Vēstures institūtu, gan starptautisko, nacionālo un LU zinātnisko projektu kontekstā, kopīgās publikācijās un darbā pie zinātniskiem izdevumiem. Institucionālo un akadēmisko jautājumu risinājumos būtiska loma ir studiju virziena “Vēsture un filozofija” padomei un VFF Domei, turklāt gan LU VFF Vēstures un arheoloģijas profesoru padomē, gan adekvātā institūcijā DU ir attiecīgu abu augstskolu pārstāvji. Mācību spēku sadarbībai tādējādi ir institucionāls, zinātnisks un akadēmisks raksturs. Konkrēti doktora studiju programmās sadarbība izpaužas programmu kvalitātes kontrolē, darbā Kopīgās programmas padomē un LU vēstures doktorantūras padomē. Doktora disertācijas ceļā no ieceres līdz aizstāvēšanai mācībspēku sadarbība ir svarīga visā procesa garumā. Promocijas darbu ieceres

tiek kolektīvi izvērtētas uzņemšanas procesā, kolektīvi kontrolēta un vērtēta doktora studiju procesa virzība, doktorantu zinātniskie un studiju sasniegumi (publikācijas un dalība zinātniskās konferencēs). Nozīmīgs sadarbības posms ir promocijas darba teksta izvērtēšana pirms rekomendēšanas aizstāvēšanai, kas norisinās Vēstures un arheoloģijas nodaļā, ja nepieciešams piedaloties nozares ekspertiem no LU LVI

Daudzi studiju kursi tiek īstenoti sadarbojoties vairākiem docētājiem. Vairāku studijas programmas kursu docēšanā viena kursa ietvaros iesaistīti vairāki mācībspēki no vēstures un filozofijas nozares, kas nodrošina ne tikai interdisciplināras pētniecības un studiju procesa saikni, bet arī veicina mācībspēku sadarbību virziena ietvaros. Turklāt mācībspēku savstarpējā sadarbība un sadarbība ar doktorantūras studentiem tiek veicināta kopīgi izstrādājot pieteikumus un īstenojot projektus LZP un VPP projektu konkursos. Studējošajiem arī ir iespēja apgūt kādus kursus otrā (LU vai DU) augstskolā, kā arī saņemt konsultācijas, turklāt kolēģi vienmēr iesaka zinošāko, studējošā pētnieciskajām interesēm atbilstošāko kolēģi no sadarbības augstskolas.

Kā jau tika minēta arī augstāk, vairākās padomēs abās augstskolās ir arī otras augstskolas pārstāvji, kas liecina par labu abu augstskolu mācību spēku sadarbību.

Studējošo un mācībspēku skaita attiecība doktora studiju programmā "Vēsture un arheoloģija" ir 2,9.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	Kopīgais DSP Vēsture un arheoloģija_diploms.docx	Joint_DSP History and Archeology.docx
Akademiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	AIP atzinums par DSP Vēsture un arheoloģija.pdf	CHE decision on DSP History and archaeology.pdf
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)	Kopīgās studiju programmas Vēsture un arheoloģija atbilstība Augstskolu likuma prasībām.7z	Compliance of the joint study programme History and Archaeology with the Law on Higher Education Institutions.7z
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	DSP Vēsture_Studējošo statistika_2013_2021.xlsx	DSP History_Student statistics_2013_2021.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	DSP Vēsture un arheoloģija programmas rezultātu kartējums.pdf	Mapping of the study programme results DSP History and Archaeology.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	DSP Vēsture un arheoloģija studiju plāns_VFviziens.pdf	DSP History and Archaeology study plan_HPfield.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	DSP Vēsture un arheoloģija kursu apraksti.pdf	DSP History and Archaeology course descriptions.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu	Apliecinājums par DSP Vēsture un arheoloģija akadēmiskā personāla sastāvu.pdf	Declaration on DSP History and Archeology academic staff composition.pdf
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	DSP Vēsture un arheoloģija atbilstība Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajam punktam.pdf	DSP History and archeology compliance with the 3rd clause of the 1st paragraph of Section 55 of the Law on Higher Education Institutions.pdf